

Špeciálna základná škola internátna
Bentlakásos Speciális Alapiskola
Viničná 12, Fil'akovo

Školský vzdelávací program

„ Škola nesmie byť miestom slz, bludiskom a drinou,
ale hrou, hosťinou a rajom.“

/J. A. Komenský/

Špeciálna základná škola internátna - Bentlakásos Speciális Alapiskola
Viničná 12, 986 01 Fiľakovo

Školský vzdelávací program pre žiakov s ľahkým a stredným stupňom mentálneho postihnutia

Stupeň vzdelania	primárny – ISCED 1
Dĺžka štúdia	9 rokov – variant A 10 rokov – variant B
Vyučovací jazyk	slovenský / maďarský
Študijná forma	denná dochádzka / internátna forma
Druh školy	štátna
Dátum schválenia	26.08.2009
Miesto vydania	ŠZŠI Fiľakovo

Predkladateľ :

Názov školy : Špeciálna základná škola internátna , Bentlakásos Speciális Alapiskola

Adresa : Fiľakovo, Viničná 12, 986 01

IČO : 17067880

DIČ : 2021628752

Riaditeľ školy : Mgr. Dušan Sekereš

Zriaďovateľ :

Názov : Krajský školský úrad Banská Bystrica

Platnosť dokumentu od : 01.09.2009

Kontakt:

www.szsi.yw.sk

dusan.sekeres@gmail.com

murarova.viera@gmail.com

tel. : 047/4381771

Mgr. Dušan Sekereš
riaditeľ školy
(pečiatka školy)

Platnosť, revidovanie	Dátum účinnosti	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP od	01.09.2009	Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov – zmena po vydaní metodických pokynov
	25. 01. 2010	Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov – zmena po vydaní metodických pokynov
	01. 09. 2010	Doplnenie Školského vzdelávacieho programu pre 6. ročníky

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť školy

ŠZŠI vo Filákovke je plnoorganizovanou školou s právnou subjektivitou. Naším zriaďovateľom je Krajský školský úrad Banská Bystrica, ktorý zriadil túto školu ako svoju rozpočtovú organizáciu v roku 1996. Pôvodne škola vznikla ako osobitná škola v roku 1975.

Škola poskytuje primárne vzdelanie žiakom s mentálnym postihnutím (ISCED 1) v jazyku slovenskom i v jazyku maďarskom.

Prevádzka školy funguje v 3 budovách (2 na Viničnej ulici, 1 na ulici Obrancov mieru). Škola je umiestnená na okraji mesta, v tichom prostredí, obklopená zeleňou. Škola nedisponuje telocvičňou, ani vhodnými ihriskami. V školských objektoch je 15 kmeňových tried, odborné učebne na pracovné vyučovanie, školská kuchynka, minitelocvičňa, počítačová učebňa.

Organizačnou jednotkou školy je aj internát s týždennou prevádzkou a kapacitou 30 detí. Sú v ňom zriadené 3 spoločenské miestnosti, školská kuchyňa a školská jedáleň. K areálu školy patrí aj trávnatý dvor a oddychová záhrada.

2. Charakteristika žiakov

Školu navštevuje cca 100-140 žiakov s diagnostikovaným ľahkým až stredným stupňom mentálneho postihnutia, ktorí sa vzdelávajú v slovenskom alebo maďarskom jazyku. Prevažná časť žiakov je zo sociálne znevýhodneného väčšinou rómskeho prostredia, s pridruženými poruchami.

Okrem žiakov z Filákovky navštevujú školu aj žiaci z okolitých obcí: Šíd, Čamovce, Panické Dravce, Šávoľ, Bulhary, Biskupice, Belina, Trebeľovce, Hodejov a z mesta Lučenec.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Priemerný počet učiteľov sa pohybuje okolo 20, závisí to od počtu otvorených tried v konkrétnom školskom roku. Všetci pedagogickí zamestnanci sú vysokoškolsky vzdelaní a spĺňajú kritériá vzdelania potrebné na vyučovanie v špeciálnej škole.

V škole pracujú aj 2 asistenti učiteľa, ktorí pracujú v triedach, ktorú navštevujú žiaci, ak si to vyžaduje ich výchova a vzdelávanie v závislosti od závažnosti ich postihnutia. V školských kluboch pracujú dve vychovávateľky, na internáte zabezpečujú výchovu a popoludňajšiu činnosť s internátnymi žiakmi 3 vychovávateľky. Vychovávateľky majú stredoškolské vzdelanie a ukončené rozširujúce vzdelanie v obore špeciálna pedagogika.

Každoročne sa pedagógovia školy zúčastňujú cyklických vzdelávaní MPC Banská Bystrica, rozširujú si svoju pedagogickú spôsobilosť v oblasti IKT, anglického jazyka, etickej výchovy a iných podujatí v rámci ďalšieho vzdelávania.

4. Organizácia prijímacieho konania

Žiaci sú prijímaní v súlade s platnou legislatívou, na základe diagnostického vyšetrenia príslušného špeciálno-pedagogického zariadenia, písomnej žiadosti rodiča, prípadne po neúspešnom absolvovaní ročníka základnej školy. O prijatí žiaka do školy rozhoduje riaditeľ školy po prerokovaní návrhu na prijatie v komisii odborníkov.

Podmienky prijímania žiakov do škôl pre žiakov s mentálnym postihnutím určuje § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

5. Dlhodobé projekty

Škola je zapojená do projektov:

„Elektronizácia a revitalizácia zariadení školského stravovania 2007“, ktorý bol i schválený. Jeho zameranie bolo určené na podporu aktivít so zameraním na výchovné aktivity v oblasti zdravej a správnej výživy žiakov i zamestnancov, na skvalitnenie činnosti a prevádzky zariadenia školského stravovania.

„Cestovaním smerom zdravej Európe“ – program Comenius, medzinárodné partnerstvo, ktorý je v štádiu realizácie. Činnosť sa rozvíja pod heslom „Byť zdravý a dobre sa cítiť v škole“.

„Rekonštrukcia a prestavba školy za účelom zriadenia IKT učebne a informačného centra pre žiakov, pedagogických a THP zamestnancov školy, získanie energetickej úspory budov“, ktorý je v štádiu schvaľovacieho procesu.

V štádiu schvaľovacieho konania je aj projekt pod názvom „Od malých vecí k veľkým“, ktorý je zameraný na rozvoj voľnočasových aktivít žiakov rómskeho pôvodu v populudňajších hodinách.

6. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi nie je na primeranej úrovni z dôvodu nízkeho záujmu rodičov o výchovno-vyučovacie výsledky svojich detí.

Škola spolupracuje s obecnými úradmi okolitých obcí, s Mestským úradom vo Fiľakove a v Lučenci.

Dobrá spoluprácu má škola aj s Detským domovom Jesenské, prevádzka Šíd, z ktorého k nám denne dochádzajú žiaci.

Úspešná je i spolupráca s Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva v Lučenci a so Základnou umeleckou školou vo Fiľakove, ktorá škole nezištne poskytuje priestory pre školské podujatia.

Učinnú podporu v oblasti prevencie nežiadúcich javov u žiakov má škola v útvere Policajného zboru vo Fiľakove a v Mestskej polícii.

7. Priestorové a materiáľno-technické podmienky školy

Vyučovanie sa uskutočňuje v 3 budovách – budova A pre žiakov tried s vyučovacím jazykom slovenským, budova B pre žiakov II. stupňa tried s vyučovacím jazykom maďarským, budova C (na ulici Obrancov mieru) pre žiakov I. stupňa tried s vyučovacím jazykom maďarským.

Výučba prebieha v 15 učebniach, 2 dielňach, 1 cvičnej kuchynke, v 1 IKT učebni a 1 minitelocvični.

Školské kluby pre žiakov s vyučovacím jazykom maďarským vykonávajú výchovnú a krúžkovú činnosť v 2 miestnostiach budovy na ulici Obrancov mieru.

Školské pomôcky na výchovno-vzdelávaciu činnosť sú zaradené v inventároch 5 kabinetov, učitelia a žiaci majú k dispozícii 2 knižnice.

Areál školy dopĺňa školský dvor, školská záhrada s ovocnými stromami a skleníkmi a pracovné políčka pre výučbu pracovného vyučovania.

V budove internátu na Úzkej ulici sa nachádza 8 spální so štandardným vybavením pre 30 detí a klubové miestnosti pre výchovnú a krúžkovú činnosť 3 výchovných skupín. V priestoroch internátu sa nachádza aj školská kuchyňa a jedáleň. Súčasťou internátu je aj upravený dvor s trávnatým povrchom a oddychová záhrada na relaxáciu žiakov v čase mimo vyučovania.

Budova a zariadenie internátu prešlo rekonštrukciou. Ostatné priestory školy si vyžadujú rekonštrukciu stiech, okien, zateplenie.

8. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri výchove a vzdelávaní je zabezpečovaná na viacerých úrovniach. Z pozície vedenia školy je vypracovaná dlhodobá koncepcia, v ktorej sú zahrnuté úlohy na zabezpečenie vyhovujúcich podmienok pre vzdelávanie ako v priestoroch na výučbu tak i v životných priestoroch zamestnancov na pracovisku.

Pre novoprijatých zamestnancov sa realizujú vstupné školenia BOZP a protipožiarnej ochrany. Pravidelne sa vykonávajú školenia zamestnancov školy v oblasti BOZP a PO, ktoré nám dodávateľsky zabezpečuje agentúra BETES – Hrachovo.

Vykonávajú sa pravidelné kontroly a revízie na technických zariadeniach tak, aby bola dodržaná BOZP zamestnancov a žiakov na všetkých úsekoch. Vedenie školy každoročne vypracováva plán kontrol, čím sa tiež zisťujú a následne odstraňujú nedostatky.

BOZP týkajúca sa žiakov je zabezpečovaná poučovaním zo strany triednych učiteľov o dodržiavaní platného školského poriadku. Pre žiakov sa každoročne vykonáva poučenie na triednických hodinách, na úvodných hodinách predmetov vyžadujúcich zvýšenú pozornosť na bezpečnosť, pred exkurziami, výletmi a opakovane v prípade potreby. Akcie mimo budovy školy sa so žiakmi uskutočňujú len po písomnom súhlase zákonného zástupcu žiaka.

Vhodné podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní zabezpečíme aj vhodnou štruktúrou práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodným režimom vyučovania s ohľadom na vek a postihnutie žiakov :

- v prípravnom ročníku až štvrtom ročníku sa bude vyučovať v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v piatom ročníku až deviatom ročníku najviac šesť vyučovacích hodín,

- vyučovacia hodina bude trvať 45 minút, posledná vyučovacia hodina bude skrátená na 40 minút,

Pri zaistovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje podľa § 2 ods. 24 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.

- 1) pri kúpaní a pri plaveckom výcviku je v jednej skupine najviac päť žiakov,
- 2) pri lyžiarskom výcviku má jeden inštruktor v skupine najviac osem žiakov,
- 3) pri školskom výlete je počet žiakov v skupine rovnaký alebo nižší ako počet žiakov v triede, ak je počet žiakov v skupine pri školskom výlete vyšší ako počet žiakov v triede, riaditeľ školy zabezpečí účasť ďalšej poučenej plnoletej osoby.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických pracovníkov pri vzdelávaní zabezpečíme :

- zdravým prostredím tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- vhodnou štruktúrou pracovného a odpočinkového režimu žiakov a učiteľov, s dostatkom relaxácie a aktívneho pohybu najmä u žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia,
- výrazným označením všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelnou kontrolou z hľadiska bezpečnosti,
- ochranou žiakov pred úrazmi, vhodne upravenými priestormi školy pre bezpečný pohyb žiakov,
- dostupnosťou prostriedkov prvej pomoci (lekárnička), kontaktom na lekára, linku dôvery, políciu, praktickou schopnosťou pedagóga poskytnúť prvú pomoc,
- zabezpečením vhodného pitného a stravovacieho režimu (podľa vekových a individuálnych potrieb žiakov),
- dodržiavaním zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

1. Pedagogický princíp školy

Škola umožňuje získať všetkým žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecno-vzdelávacích predmetoch.

Dáva šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a možností a bolo mu umožnené prežiť úspech.

V záujme kvalitného vzdelávania žiakov vyžadujeme od rodičov maximálnu účasť na výchove a vzdelávaní ich detí.

Výchovno-vzdelávaciu činnosť smerujeme k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli v rámci svojich možností kriticky a tvorivo myslieť a účinne riešiť problémy. Zabezpečujeme kvalitnú prípravu žiakov so zameraním na komunikatívnosť s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov. Formujeme v nich tvorivý životný štýl, sociálne cítenie a hodnotové orientácie. Žiakov vychovávame v duchu humanistických princípov.

Dôraz kladieme na vytváranie dobrej učebnej atmosféry v triedach, kladné sociálne vzťahy v kolektívoch detí, na rozvíjanie sebapoznania a sebahodnotenia žiakov.

2. Zameranie školy a stupeň vzdelania

V špeciálnej základnej škole sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie žiakov s mentálnym postihnutím. Vzdelávanie je zamerané na maximálny možný rozvoj žiakov s mentálnym postihnutím po stránke psychickej, fyzickej a emocionálnej, na kompenzáciu ich nedostatkov s cieľom optimálne ich pripraviť na praktický život, schopnosť žiakov osvojiť si základy vzdelania a pokračovať vo vzdelávaní v OU alebo v praktickej škole.

Vnútorne členenie školy, vyučovací jazyk :

Škola sa vnútorne člení podľa stupňa mentálneho postihnutia žiakov na :

variant A – pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, žiaci sa vzdelávajú v slovenskom alebo maďarskom jazyku,

variant B – pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia, žiaci sa vzdelávajú v slovenskom alebo maďarskom jazyku.

(V prípade potreby vytvoríme i variant C – pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.)

Dĺžka výchovy a vzdelávania :

Špeciálna základná škola - variant A má deväť ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka.

Špeciálna základná škola – variant B má desať ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka.

Žiakovi skončilo plnenie povinnej školskej dochádzky, ak od začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky absolvoval desať rokov vzdelávania, alebo dňom 31. augusta príslušného školského roka, v ktorom žiak dovŕšil 16.rok veku (§ 22 ods.1 zákon č. 245/2008).

Žiakovi s ťažkým zdravotným postihnutím môže riaditeľ školy umožniť vzdelávanie až do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 18. rok veku (podľa § 22 ods. 3 zákona č.245/2008 Z. z.).

Absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím získa žiak podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. primárne vzdelanie (ISCED 1). Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Špecifiká výchovy a vzdelávania :

Dieťa s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s odloženou povinnou školskou dochádzkou sa môže vzdelávať v prípravnom ročníku, po absolvovaní ktorého môže žiak pokračovať v primárnom vzdelávaní na takom type školy, pre ktorý má predpoklady.

V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.

3. Profil absolventa

Výsledkom procesu vzdelávania je získanie kľúčových kompetencií (spôsobilosti), ktoré slúžia na výkon pracovných a mimopracovných (občianskych, spotrebiteľských, rodinných, zdravotných a iných) aktivít žiakov v osobnom živote. K ich získaniu prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, aktivity v škole, ale aj v mimovyučovacej činnosti. Vyvážené rozvíjajú perceptuálno-motorickú, kognitívnu a sociálno-emocionálnu oblasť osobnosti žiaka.

1. U absolventa programu **primárneho vzdelávanie pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia (variant A)** chceme dosiahnuť nasledujúce kľúčové kompetencie:

a) sociálne komunikačné kompetencie

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- vie samostatne písomne komunikovať na úrovni, ktorú mu umožňuje jeho stupeň vývinu jemnej motoriku a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie,
- dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovať názory iných ľudí,
- je schopný vyjadriť svoj názor a obhájiť ho,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,

- rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne,
- je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom,
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, akceptuje a rešpektuje multikultúrne odlišnosti detí a dospelých,
- správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- preberá spoluzodpovednosť za seba aj za činnosť skupiny,
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy,

b) kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne a abstraktné myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- má vytvorené vedomie o ekológii, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie,

c) kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu,
- vie používať vyučovacie programy,
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,

d) kompetencia učiť sa učiť sa

- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- ovláda algoritmus učenia sa a dodržiava ho,
- získané vedomosti dokáže uplatniť v rozličných situáciách a podmienkach,
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce,
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení,
- hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých,

e) kompetencia riešiť problémy

- rozpozná problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni a skúsenostiam navrhuje riešenia na ich prekonanie,
- dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému,
- v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc,

f) osobné, sociálne a občianske kompetencie

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí,
- má v úcte život svoj a aj iných a chráni ho,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí,
- dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

g) kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať základné druhy umenia,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka, rešpektuje vkus iných ľudí,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

2. U absolventa programu **primárneho vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia (variant B)** chceme dosiahnuť nasledujúce kľúčové kompetencie:

a) sociálne komunikačné kompetencie

- vyjadruje sa ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu jednoduchého písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat',
- zvláda jednoduchou formou písomnú komunikáciu,
- dokáže určitý čas sústredene počúvať,
- je schopný vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- rieši konflikty s pomocou dospelých,
- je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom,
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,

- rešpektuje dospelých,
- správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými,

b) kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu,

c) kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- využíva základné formy informačnej a komunikačnej technológie,
- ovláda elementárne spôsoby práce s počítačom,
- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- vie používať vyučovacie programy,
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,

d) kompetencia učiť sa učiť

- ovláda základy čítania, písania, počítania a využíva ich k svojmu vzdelávaniu,
- používa termíny, znaky s symboly v spojitosti s konkrétnymi situáciami každodenného života,
- dokáže pracovať s pomocou učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých,
- získané vedomosti, zručnosti a návyky dokáže uplatniť v praktických situáciách,

e) kompetencia riešiť problémy

- dokáže popísať problém, vie na koho sa môže obrátiť o pomoc pri riešení problémov,
- v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc,

f) osobné, sociálne a občianske kompetencie

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
- uvedomuje si, že má svoje práva a aj povinnosti,
- čiastočne dokáže odhadnúť dôsledky svojich činov,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor a prijať názor iných,
- dokáže spolupracovať v skupine,
- je ohľaduplný k iným ľuďom,
- uvedomuje si potrebu ochrany svojho zdravia,

g) kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- vníma krásu umeleckých diel, ľudových tradícií, produktov ľudskej práce,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ovláda základné pravidlá a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- nepoškodzuje kultúrno-historické dedičstvo a pozná ľudové tradície.

4. Pedagogické stratégie

Hlavným cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým a stredným stupňom mentálneho postihnutia sú rozvinuté kľúčové kompetencie (spôsobilosti), ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná.

1. Rozvinutie kľúčových kompetencií na úrovni, ktorá je žiakmi dosiahnuteľná – **hlavného cieľa primárneho vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia**, chceme dosiahnuť prostredníctvom nasledujúcich čiastkových cieľov :

- poskytnúť žiakom primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového,
- rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého,
- rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote,
- vyvážene rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych kompetencií, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť, rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niest' zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie.

2. Rozvinutie kľúčových kompetencií na úrovni, ktorá je žiakmi dosiahnuteľná – *hlavného cieľa primárneho vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia*, chceme dosiahnuť prostredníctvom nasledujúcich čiastkových cieľov :

- rozvíjať kognitívne a psychomotorické procesy, všestrannú komunikáciu,
- rozvíjať individuálne schopnosti a predpoklady mentálne postihnutých žiakov tak, aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré dokážu využiť v osobnom živote,
- zamerať sa na pripravenosť v praktickom živote s možnosťou prirodzenej integrácie do spoločnosti a stali sa jej prirodzenou súčasťou,
- podnecovať žiakov k mysleniu na podklade názoru a k riešeniu problémov,
- učiť žiakov chrániť si svoje zdravie a zdravie iných.

III. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho zákonnému zástupcovi spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde sú jeho rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež motivácia do ďalšej práce, návod ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov MŠ SR na hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych škôl č. 126/2000-44 schválenými MŠ SR s platnosťou od 1.9.2004.

Budeme dbať na to, aby hodnotenie nemalo za následok rozdelenie žiakov na úspešných a neúspešných, dôležité bude prežívanie úspechu u každého žiaka. Vždy budeme brať do úvahy mentálne postihnutie konkrétneho žiaka a jeho možný vplyv i na jeho správanie.

V prípravnom, prvom ročníku a počas celej školskej dochádzky žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia sa správanie i vyučovacie predmety hodnotia slovne. Okrem predmetov s výchovným zameraním (telesná výchova, výtvarná výchova, hudobná výchova, etická výchova), občianskej náuky, sveta práce a informatickej výchovy, ktoré sa budú hodnotiť slovne, sa ostatné vyučovacie predmety v 2.-9. ročníku hodnotia klasifikačnými stupňami 1 -5 (výborný – nedostatočný).

2. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

/zmena č.1- platnosť od 25.01.2010 po schválení v pedagogickej rade školy/

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho zákonnému zástupcovi spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde sú jeho rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež motivácia do ďalšej práce, návod ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Dbáme na to, aby hodnotenie nemalo za následok rozdelenie žiakov na úspešných a neúspešných, dôležité je prežívanie úspechu u každého žiaka. Vždy berieme do úvahy mentálne postihnutie konkrétneho žiaka a jeho možný vplyv i na jeho správanie.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 sa uskutočňuje v súlade s metodickým pokynom č. 1/2010-R z 12. januára 2010, hodnotenie a klasifikácia žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1 v súlade s metodickým pokynom č. 3/2010-R z 12.januára 2010 vydaných Ministerstvom školstva Slovenskej republiky podľa § 14 ods.1 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Metodické pokyny boli vydané v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 462/2008 Z. z., zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhláškou č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

A Zásady hodnotenia

- (1) Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktoré má informatívnu, motivačnú a korekčnú funkciu.
- (2) Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo. Má právo, a aj jeho zákonný zástupca, dozvedieť sa spôsob a výsledok hodnotenia.
- (3) Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou alebo slovným hodnotením. O spôsobe hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov rozhodol riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade dňa 25.januára 2010.
 - a) Žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia všetkých ročníkov vzdelávaní podľa variantu B a žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postuhnutia prípravného a 1. ročníka vzdelávaní podľa variantu A sa hodnotia slovne.
 - b) Žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ročníkov 2.-9. vzdelávaní podľa variantu A sa hodnotia klasifikáciou stupňami 1-5 (výborný – nedostatočný).
- (4) Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie:
 - a) priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter, učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
 - b) celkové hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie

zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.

(5) V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Predmetom hodnotenia a klasifikácie sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými obsahom vzdelávania, osvojené kľúčové kompetencie vymedzené vo vzdelávacom programe, usilovnosť, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

(6) Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- a) výchovno-vzdelávacími požiadavkami školského vzdelávacieho programu,
- b) požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
- c) obsahom vzdelávania vymedzeným vo vzdelávacom programe.

(7) Na konci prvého polroka školského roka škola vydá žiakovi natrvalo polročné vysvedčenie. Na konci školského roka škola vydá žiakovi vysvedčenie, v ktorom sa uvádzajú výsledky hodnotenia za prvý polrok a za druhý polrok školského roka.

B Získavanie podkladov na hodnotenie

(1) Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ

- a) sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- b) sústavným sledovaním výkonov žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- c) rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové),
- d) analýzou výsledkov rôznych činností žiaka s osobitným zameraním na manuálnu zručnosť a na celkovú vyspelosť,
- e) konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami, podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, s pediatrom,
- f) rozhovormi so žiakom a zákonným zástupcom žiaka.

(2) Žiak môže byť z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky, najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období. Formu skúšania určí učiteľ vzhľadom na individuálne možnosti a schopnosti žiaka.

(3) Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 3 dní. Žiakom so stredným stupňom mentálneho postihnutia oznámi učiteľ výsledok ihneď.

(4) Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.

(5) Termín na vykonanie písomnej skúšky (variant A), ktorá má trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.

(6) Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.

(7) Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

- a) Variant A - známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede, písomné práce, grafické práce, praktické práce, pohybové činnosti a posúdenie prejavov žiaka podľa bodu A(5),
- b) Variant B – slovné hodnotenie za ústne odpovede, písomný prejav, grafické a praktické práce, pohybové činnosti a posúdenie prejavov žiaka podľa A (5).

C Hodnotenie prospechu a správania

(1) a) Prospech žiaka vzdelávaného podľa variantu A v ročníkoch 2.-9 sa vo všetkých vyučovacích predmetoch s výnimkou predmetu etická výchova – náboženská výchova klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chválitebný
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

Žiak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov a pojmov určených obsahom vzdelávania, a vo vzťahu medzi nimi nepodstatné medzery. Pri vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností prejavuje niekedy drobné nepresnosti, chyby vie s učiteľovou pomocou korigovať. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh niekedy s menšími chybami. Uplatňuje poznatky a hodnotí javy a zákonitosti podľa podnetov učiteľa. Jeho myslenie je v celku správne, ale pomalšie. Ústny a písomný prejav je pomerne správny a výstižný, grafický prejav je úhladný a estetický. Kvalita výsledkov jeho činnosti je občas narušená nedostatkami. Žiak je schopný pracovať po predchádzajúcom návode učiteľa.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov, pojmov určených obsahom vzdelávania, a vo vzťahoch medzi nimi ojedinelé podstatnejšie medzery. Pri vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností prejavuje nepresnosti, ktoré dokáže s pomocou učiteľa korigovať. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh s menšími chybami. Pri využívaní poznatkov na výklad a hodnotenie javov je menej samostatný a potrebuje vedenie učiteľa. Jeho myslenie vykazuje drobné nepresnosti. Ústny a písomný prejav má zvyčajne nedostatky v správnosti a presnosti, grafický prejav je menej estetický. Kvalita výsledkov jeho činnosti je narušená nedostatkami. Žiak je po predchádzajúcom návode učiteľa schopný s menšími ťažkosťami samostatne pracovať.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov, pojmov určených obsahom vzdelávania, a vo vzťahoch medzi nimi závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností prejavuje často nepresnosti. Na výklad a hodnotenie javov dokáže svoje vedomosti uplatniť obmedzene a len s pomocou učiteľa. Niekedy prejavuje aj väčšie nedostatky v myslení. Ústny aj písomný prejav žiaka je slabý, grafický prejav je často menej estetický. Kvalita výsledkov jeho činnosti je narušená značnými nedostatkami. Žiak je schopný samostatne pracovať pod občasným dohľadom učiteľa.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov, pojmov určených v obsahu vzdelávania, a vo vzťahoch medzi nimi mnoho závažných nedostatkov. Pri vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností prejavuje mnoho značných nepresností. Na výklad a hodnotenie javov dokáže svoje vedomosti uplatniť veľmi obmedzene a len za stálej pomoci učiteľa. Má často väčšie nedostatky v myslení. Ústny aj písomný prejav žiaka je veľmi slabý, grafický prejav nie je estetický. Kvalita výsledkov jeho činnosti je narušená veľkými nedostatkami. Žiak je schopný pracovať iba pod trvalým dohľadom učiteľa.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si učivo určené v obsahu vzdelávania neosvojil. Trvalo má veľmi podstatné nedostatky vo vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností. Medzerovité a nepresné osvojenie vedomostí a zručností žiaka nestačí na riešenie teoretických a praktických úloh. Pri výklade a hodnotení javov nedokáže uplatniť svoje vedomosti ani za pomoci učiteľa. Trvalo má výrazné nedostatky v myslení. Jeho ústny a písomný prejav je celkom nevyhovujúci. Aj grafický prejav je na veľmi nízkej úrovni. Žiak nie je schopný uspokojivo pracovať ani pod trvalým dohľadom učiteľa.

b) Prospech žiaka vzdelávaného podľa variantu B vo všetkých ročníkoch a prospech žiaka vzdelávaného podľa variantu A v ročníkoch prípravný a 1. sa vo všetkých vyučovacích predmetoch s výnimkou predmetu etická výchova – náboženská výchova hodnotí slovné týmito stupňami:

dosiahol veľmi dobré výsledky ,

dosiahol dobré výsledky,

dosiahol uspokojivé výsledky,

dosiahol neuspokojivé výsledky.

Triedny učiteľ zaznamenáva prospech do triedneho výkazu skratkami :

dosiahol veľmi dobré výsledky – VDV,

dosiahol dobré výsledky – DV,

dosiahol uspokojivé výsledky – UV,

dosiahol neuspokojivé výsledky - NV.

Stupeň „dosiahol veľmi dobré výsledky“

Žiak je aktívny, tvorivý, prevažne samostatný, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti určené obsahom vzdelávania. Využíva svoje osobné predpoklady a úspešne ich rozvíja v individuálnych a kolektívnych prejavoch. Jeho ústny a písomný prejav je správny, výstižný.

Grafický prejav je estetický. Žiak aplikuje osvojené vedomosti, zručnosti a návyky v nových úlohách. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je veľmi dobrá.

Stupeň „dosiahol dobré výsledky“

Žiak je menej aktívny, snaží sa byť tvorivý a samostatný, prevažne ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti určené obsahom vzdelávania. Iba čiastočne využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave. Jeho ústny a písomný prejav je takmer správny a prevažne výstižný. Grafický prejav je estetický, bez väčších nepresností. Vedomosti a zručnosti aplikuje s čiastočnou pomocou učiteľa. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je dobrá.

Stupeň „dosiahol uspokojivé výsledky“

Žiak je prevažne pasívny, nerozširuje svoju tvorivosť, nie je samostatný. Poznatky, pojmy a zákonitosti podľa obsahu vzdelávania ovláda iba čiastočne. Grafický prejav je málo estetický. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti a výstižnosti nedostatky. Žiak často potrebuje usmernenie svojej práce a pomoc učiteľa. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je uspokojivá.

Stupeň „dosiahol neuspokojivé výsledky“

Žiak je v činnosti pasívny a nesamostatný. Neosvojil si poznatky, pojmy a zákonitosti požadované obsahom vzdelávania, nedokáže ich využívať. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti a výstižnosti podstatné nedostatky, grafický prejav je na nízkej úrovni. Úlohy rieši s častými a závažnými chybami. Žiak nedokáže uspokojivo pracovať, svoje minimálne vedomosti a zručnosti aplikuje len pomocou učiteľa. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je neuspokojivá.

(2) Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre druhý až štvrtý ročník A variantu uvádza arabskou číslicou, označujúcou klasifikačný stupeň, na vysvedčení pre piaty až deviaty ročník A variantu sa vypíše slovom. Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre prípravný a 1.ročník A variantu a všetky ročníky B variantu hodnotí slovné stupňami:

dosiahol veľmi dobré výsledky ,
dosiahol dobré výsledky,
dosiahol uspokojivé výsledky,
dosiahol neuspokojivé výsledky.

(3) Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – menej uspokojivé,
- 4 – neuspokojivé.

Triedny učiteľ zaznamenáva klasifikáciu správania do triedneho výkazu skratkami :

veľmi dobré – VD

uspokojivé – USP

menej uspokojivé – MUSP

neuspokojivé - NEUSP

Stupeň 1 (veľmi dobré)

Žiak dodržiava pravidlá správania a školský poriadok a len ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žiak porušuje jednotlivé pravidlá správania a školského poriadku, je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupeň 3 (menej uspokojivé)

Žiak závažne porušuje pravidlá správania a školský poriadok alebo sa dopúšťa ďalších previnení.

Stupeň 4 (neuspokojivé)

Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne narúša korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy.

(4) Celkové hodnotenie žiaka prípravného ročníka a prvého ročníka sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- a) prospel (a),
- b) neprospel (a).

(5) Celkové hodnotenie žiaka druhého až deviateho ročníka A variantu a druhého až desiateho ročníka B variantu sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- a) prospel (a) s vyznamenaním,
- b) prospel (a) veľmi dobre,
- c) prospel (a),
- d) neprospel (a).

(6) Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka vyjadruje výsledky jeho hodnotenia/klasifikácie v povinných vyučovacích predmetoch, ktoré sa hodnotia/klasifikujú a hodnotenie/klasifikáciu jeho správania; nezahŕňa hodnotenie/klasifikáciu v nepovinných vyučovacích predmetoch.

(7) Žiak hodnotený slovne prospel s vyznamenaním, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nedosiahol horšie hodnotenie ako „dosiahol dobré výsledky“ a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“.

(8) Žiak hodnotený slovne prospel veľmi dobre, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nedosiahol horšie hodnotenie ako „dosiahol uspokojivé výsledky“ a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“.

(9) Žiak hodnotený slovne prospel, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nebol hodnotený ako „dosiahol neuspokojivé výsledky“.

(10) Žiak hodnotený slovne neprospel, ak bol z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške hodnotený ako „dosiahol neuspokojivé výsledky“.

(11) Žiak prospel s vyznamenaním (PV), ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako chválitebný, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 1,5 a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“.

- (12) Žiak prospel veľmi dobre (PVD), ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako dobrý, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 2,0 a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“.
- (13) Žiak prospel (P), ak nemá stupeň prospechu nedostatočný ani v jednom povinnom vyučovacom predmete.
- (14) Žiak neprospel (N), ak má z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške stupeň prospechu nedostatočný.
- (15) Žiak, ktorý bol na konci druhého polroka hodnotený stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník počas plnenia povinnej školskej dochádzky.
- (16) Ročník opakuje aj žiak, ktorého nebolo možné hodnotiť/klasifikovať ani v náhradnom termíne zo závažných objektívnych dôvodov, najmä zdravotných, dlhodobého pobytu v zahraničí.
- (17) Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete nehodnotený/neklasifikovaný, sa na vysvedčení uvádza namiesto klasifikačného stupňa alebo slovného hodnotenia slovo:
- absolvoval, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval, v triednom výkaze učiteľ uvedie skratku „abs.“
 - neabsolvoval, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa; celkové hodnotenie takéhoto žiaka je neprospel, v triednom výkaze učiteľ uvedie skratku „neabs.“
- (18) V predmete etická výchova – náboženská výchova sa žiak nehodnotí/neklasifikuje. Na vysvedčení sa žiakovi uvádza namiesto klasifikačného stupňa slovo absolvoval / neabsolvoval podľa C (17).

D Postup pri hodnotení prospechu žiaka

- (1) Stupeň prospechu určí učiteľ, ktorý vyučuje príslušný predmet.
- (2) Predmet, ktorý vyučuje viac učiteľov, stupeň prospechu žiaka určia za hodnotiace obdobie po vzájomnej dohode.
- (3) Pri celkovom hodnotení sa pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch hodnotí kvalita vedomostí, zručností a návykov, ktorú žiak dosiahol na konci hodnotiaceho obdobia, pričom sa prihliada na systematickosť práce a úsilia žiaka počas celého obdobia. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru klasifikácie za príslušné obdobie. Triedni učitelia a vedenie školy sú o stave hodnotenia žiaka v triede informovaní prostredníctvom pedagogickej rady a priebežne z klasifikačných záznamov.
- (4) Prípady zaostávania prospechu žiakov a nedostatky v ich správaní prerokúva pedagogická rada v prvom polroku spravidla do 15. novembra a v druhom polroku do 15. apríla. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu alebo správania žiaka bezprostredne preukázateľným spôsobom o tejto skutočnosti informuje zákonného zástupcu žiaka triedny učiteľ.
- (5) Pedagogická rada zameraná na hodnotenie žiakov za prvý polrok sa uskutoční najskôr 22. januára a za druhý polrok sa uskutoční najskôr 21. júna príslušného školského roka.

(6) Na konci hodnotiaceho obdobia najneskôr 24 hodín pred rokovaním pedagogickej rady o hodnotení, zapíše triedny učiteľ do triedneho výkazu stupne celkovej klasifikácie alebo slovného hodnotenia jednotlivých predmetov. Vyučujúci príslušného predmetu pripravujú návrhy na opravné skúšky a hodnotenie v náhradnom termíne. Hodnotenie preukázaného výkonu žiaka v príslušnom predmete nemôže byť znížené na základe správania žiaka.

(7) Triedny učiteľ a učelia jednotlivých predmetov priebežne a preukázateľným spôsobom informujú zákonného zástupcu žiaka o prospechu a správaní žiaka. Na informovanie zákonného zástupcu o priebežných výsledkoch žiaka sa používa žiacka knižka alebo iný informačný prostriedok (zasadnutia rodičov, rodinná návšteva, písomne).

(8) Ak žiak prestupuje do inej školy, riaditeľ školy, ktorú žiak navštevoval, zašle záznam o jeho správaní a prospechu za neukončené hodnotiace obdobie riaditeľovi školy, do ktorej žiak prestupuje. Tento záznam sa využije na hodnotenie žiaka. Ak žiak prestupuje do inej školy po 15. novembri alebo po 15. apríli, je záznam súčasne podkladom na celkové hodnotenie žiaka.

(9) Žiak, ktorý navštevoval školu pri zdravotníckom zariadení, v diagnostickom centre alebo liečebno-výchovnom zariadení (ďalej len „škola pri zariadení“), sa celkovo hodnotí v kmeňovej škole. Pri hodnotení v kmeňovej škole sa berie do úvahy priebežné hodnotenie v škole pri zariadení, ak žiak navštevoval školu pri zariadení nepretržite viac ako tri mesiace pred koncom hodnotiaceho obdobia, kmeňová škola preberá návrh na celkové hodnotenie zo školy pri zariadení v tých predmetoch, ktoré sa v nej vyučoval. Návrh sa zasiela po prerokovaní v pedagogickej rade školy pri zariadení najneskoršie 14 dní pred termínom vydávania vysvedčenia. V ostatných vyučovacích predmetoch sa nehodnotí.

(10) Úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. žiak získava primárne vzdelanie. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou (ISCED 1). Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne: „Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania“. Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzky nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku“.

E Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne

(1) Ak nemožno žiaka pre závažné objektívne príčiny hodnotiť v riadnom termíne v prvom polroku, žiak sa za prvý polrok nehodnotí. Riaditeľ školy určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to tak, aby sa hodnotenie mohlo uskutočniť najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka. Za hodnotenie zodpovedá príslušný vyučujúci predmetu.

(2) Ak nemožno žiaka pre závažné objektívne príčiny hodnotiť v riadnom termíne v druhom polroku, riaditeľ školy určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to tak, aby sa hodnotenie žiaka vykonalo spravidla v poslednom týždni augusta.

F Opravné skúšky

(1) Žiak, ktorý má na konci druhého polroka najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov prospech nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky v slovnom

hodnotení, alebo vyučovací predmet neabsolvoval a neprospeľ, môže na základe rozhodnutia riaditeľa školy vykonať z týchto predmetov opravnú skúšku.

(2) Obsah a formu opravnej skúšky žiaka, ktorý na konci druhého polroka je hodnotený neabsolvoval a neprospeľ v niektorom vyučovacom predmete, určí riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

(3) Termín opravných skúšok určí riaditeľ školy tak, aby sa opravné skúšky podľa odseku 1 vykonali najneskôr do 31. augusta; žiakovi, ktorý zo závažných dôvodov nemôže prísť vykonať opravnú skúšku v určenom termíne, možno povoliť vykonanie opravnej skúšky najneskôr do 15. septembra; žiakovi, ktorý bol hodnotený podľa E(2) najneskôr do 15. októbra.

(4) Žiak, ktorý bez závažných dôvodov nepríde na opravnú skúšku, sa hodnotí z vyučovacieho predmetu, z ktorého mal vykonať opravnú skúšku, stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky.

(5) O opravnej skúške sa vyhotoví protokol o komisionálnej skúške, dátum vyhotovenia skúšky a jej výsledok sa zaznamenajú do triedneho výkazu.

G Komisionálna skúška

(1) Žiak sa hodnotí podľa výsledkov komisionálnej skúšky, ak:

- a) je skúšaný v náhradnom termíne,
- b) vykonáva opravnú skúšku,
- c) o preskúšanie požiada zákonný zástupca,
- d) sa preskúšanie koná na podnet riaditeľa školy.

(2) Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, komisionálnu skúšku nevykonáva. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie žiaka, štvrtročne predkladá riaditeľovi školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti so žiakom, na základe ktorej sa po prerokovaní v pedagogickej rade školy vykoná hodnotenie prospechu žiaka. Písomná správa o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka obsahuje:

- a) údaje identifikujúce žiaka,
- b) hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka,
- c) návrh hodnotenia.

(3) Ak má zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnosti hodnotenia jednotlivých predmetoch na konci prvého polroka a druhého polroka, môže do troch pracovných dní odo dňa vydania vysvedčenia, požiadať riaditeľa školy o vykonanie komisionálnej skúšky žiaka; ak je vyučujúcim riaditeľ školy, o preskúšanie žiaka možno požiadať KŠÚ v Banskej Bystrici. Preskúšať žiaka nemožno, ak bol v hodnotiacom období z tohto vyučovacieho predmetu hodnotený na základe komisionálnej skúšky.

(4) Preskúšanie sa uskutoční neodkladne, najneskôr do desiatich dní od vydania rozhodnutia. Ak pre neprítomnosť žiaka nemožno preskúšanie uskutočniť v tomto termíne, nemožno žiaka ďalej preskúšavať. Výsledok preskúšania, ktorý je konečný, oznámi riaditeľ školy zákonnému zástupcovi žiaka. Ďalšie preskúšanie žiaka je neprípustné. Na požiadanie

zákonného zástupcu žiaka môže byť zákonný zástupca prítomný na komisionálnom preskúšaní svojho dieťaťa po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy.

H Postup pri hodnotení správania žiaka

- (1) Za vzorné správanie, za vzorné plnenie povinností, mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, za dlhodobú usilovnú prácu a korektné vzťahy medzi spolužiakmi alebo za statočný čin môže riaditeľ školy udeliť žiakovi pochvalu alebo iné ocenenie.
- (2) Návrh na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokuje v pedagogickej rade.
- (3) Pochvala alebo iné ocenenie sa zaznamenávajú do triedneho výkazu.
- (4) Opatrenie na posilnenie disciplíny žiaka sa ukladá po objektívnom prešetrení za závažné alebo opakované previnenie proti školskému poriadku. Podľa závažnosti previnenia sa ukladá niektoré z opatrení, najmä napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa školy.
- (5) O udelení opatrenia informuje riaditeľ školy preukázateľným spôsobom zákonného zástupcu žiaka, opatrenie sa zaznamená do triedneho výkazu.
- (6) Vo výnimočných prípadoch sa správanie žiaka, ktorý nie je dostatočne schopný ho ovládať nehodnotí/neklasifikuje. Rozhoduje o tom triedny učiteľ a riaditeľ školy v spolupráci so psychológom, odborným lekárom a zákonným zástupcom žiaka. V triednom výkaze sa uvedie, prečo žiak nebol hodnotený/klasifikovaný. Na vysvedčení sa uvedie „nehodnotené“.

I Postup do vyššieho ročníka

- (1) Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý prospel.
- (2) Žiak, ktorý bol na konci druhého polroka hodnotený stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník.
- (3) Ak žiak neprospeľ v roku, kedy končí povinnú školskú dochádzku a žiak 9. ročníka A variantu alebo 10.ročníka B variantu, ktorý bol prijatý do odborného učilišťa alebo praktickej školy, ročník neopakuje.

3. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Vnútorý systém kontroly sa uskutočňuje v oblastiach poznávacej, preventívnej a rozhodovacej. Cieľom kontrolnej činnosti je zistiť skutočný stav, porovnať ho s vymedzenými príslušnými normami a predpismi, poukázať na rozdiely, určiť osobnú zodpovednosť a represívno-výchovnou funkciou dosiahnuť nápravu.

V systéme kontroly uplatňujeme nasledovnú štruktúru :

riaditeľ → zástupca RŠ → metodické orgány → pedagogický zamestnanec

V oblasti pedagogickej sa kontrola zameriava na :

- *dodržiavanie záväzných predpisov, nariadení a zákonov,*
- *plnenie hlavných úloh školy – školského vzdelávacieho programu,*
- *plnenie obsahu vzdelávacej činnosti v jednotlivých predmetoch (plnenie ČTP),*
- *dodržiavanie bezpečnostných predpisov,*
- *dodržiavanie školského, pracovného poriadku a vnútorného poriadku školy.*

Pri hodnotiacom procese sa zohľadňuje :

- *kvalifikovanosť a odbornosť pedagóga,*
- *vedenie povinnej písomnej agendy,*
- *náročnosť vyučovaného predmetu z hľadiska miery postihnutia žiakov v triede a skladby triedy (počet spájaných ročníkov),*
- *efektívne využitie pracovného času ,*
- *aplikovanie moderných vyučovacích metód, využívanie a tvorba učebných pomôcok,*
- *organizovanie podujatí individuálneho a hromadného charakteru,*
- *ďalšie vzdelávanie, rozširovanie pedagogickej spôsobilosti,*
- *tvorba projektov,*
- *prezentácia školy navonok.*

**CIELE A KRITÉRIÁ
PRE PRIZNÁVANIE OSOBNÉHO PRÍPLATKU PRE:**

Meno, priezvisko zamestnanca:

Pracovné zaradenie zamestnanca:

Miesto výkonu práce v čase hodnotenia (škola, školský klub, internát):

Priamy nadriadený zamestnanca:

PRE PRACOVNÚ ČINNOSŤ UČITEĽA

CIELE

1. CIEĽ

Zabezpečovanie kvalitného, odborného, moderného výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom vysokej miery tvorivosti, pohotovosti, konštruktívnych nápadov, efektívnych a novátorských metód, využívaním IKT vo výchovno-vzdelávacom procese.

Individuálnym prístupom k žiakom rozvíjať osobitosti mentálneho postihnutia detí s cieľom čo najbližšie ho priblížiť k zdravej populácii.

2. CIEĽ

Osobným prístupom zamestnanca zabezpečovať a šíriť dobré meno školy. Tvorivou iniciatívou jednotlivca aj prostredníctvom projektov obsahovo i materiálne pozdvihnúť úroveň školy tak, aby činnosť bola prínosom pre úroveň vzdelávania. Dosahovať kvalitný výkon práce pedagogického zamestnanca v oblastiach zručností, vedomostí i osobnostných vlastností.

3. CIEĽ

Prostredníctvom rôznych foriem vzdelávania, kontinuálneho vzdelávania, samoštúdiom, dosahovanie odborného a osobnostného rastu pedagogických zamestnancov.

Meno, priezvisko zamestnanca:

Pracovné zaradenie zamestnanca:

Miesto výkonu práce v čase hodnotenia (škola, školský klub, internát):

Priamy nadriadený zamestnanca:

PRE PRACOVNÚ ČINNOSŤ UČITEĽA

KRITÉRIÁ

1. KRITÉRIUM (k 1. Cieľu)bodov (0 – 15 bodov)

Úroveň koordinácie výchovno-vzdelávacej práce v zmysle plánu práce školy – samostatnosť, pohotovosť, kreativita, iniciatíva, optimálnosť, efektívnosť, včasnosť plnenia pracovných úloh. Úroveň plánovania a organizovania vyučovacej hodiny. Kvalita výsledkov výchovno-vzdelávacieho procesu, kvalita učebných postupov, uplatňovanie inovačných metód a foriem vo výchovno-vzdelávacom procese. Vypracúvanie individuálnych plánov, ČTP, tvorba pracovných listov, podiel na tvorbe školských vzdelávacích programov...

2. KRITÉRIUM (k 1. Cieľu)bodov (0 – 8 bodov)

Efektívne využívanie učebných pomôcok, didaktickej techniky, aplikovanie informačných technológií do výchovno-vzdelávacieho procesu.

3. KRITÉRIUM (k 1. Cieľu)bodov (0 – 7 bodov)

Vytváranie pozitívnej edukačnej atmosféry na hodine. Individuálny prístup k žiakom, hodnotenie stupňa náročnosti vyučovania v jednotlivých triedach (triedy s problémovými žiakmi, náročnosť práce učiteľa), účasť na príprave a realizácii rôznych programov pre žiakov s cieľom rozvoja jeho duševného zdravia, zručností, sociálnych zručností.

4. KRITÉRIUM (k 1. Cieľu)bodov (0 – 5 bodov)

Konzultačno-poradenská činnosť pre rodičov pri hľadaní riešení a odstraňovaní problémov so žiakmi (správanie, školská dochádzka, návšteva rodín...). Uprednostňovanie pozitívneho hodnotenia žiaka, akceptácia žiaka, úcta k jeho osobnosti. Dodržiavanie hygienických zásad a zásad bezpečnej práce so žiakmi.

5. KRITÉRIUM (k 2. Cieľu)bodov (0 – 5 bodov)

Uvedomelý a aktívny prístup ku tvorbe dobrej kultúry školy v zmysle humanizmu a demokracie. Úloha stmelovacieho prvku pedagogických zamestnancov školy.

6. KRITÉRIUM (k 2. Cieľu)bodov (0 – 5 bodov)

Organizačné schopnosti. Mimoškolská činnosť – množstvo, rozsah a prínos pre školu, organizovanie školských i mimoškolských akcií, príprava žiakov na rôzne súťaže (triedne, školské kolá, okresné kolá a pod.). Organizácia exkurzií, seminárov, školských výletov, prípadne dní otvorených dverí a pod. Spoluorganizovanie slávnostných podujatí, osláv výročia školy. Záujmová a krúžková činnosť.

7. KRITÉRIUM (k 2. Cieľu)bodov (0 – 6 bodov)

Správcovstvo kabinetných zbierok (starostlivosť o inventár, evidencia, spolupráca a návrhy na dopĺňovanie nových modernejších učebných pomôcok), vedenie školskej kroniky, vedenie a správcovstvo žiackej a učiteľskej knižnice, činnosť vedúcich PK, MZ, činnosť v komisii odborníkov, činnosť koordinátora drogovej prevencie, činnosť výchovného poradcu, referent CO, uvádzanie nového učiteľa do praxe, ďalší prínos činnosti pre školu.

8. KRITÉRIUM (k 2. Cieľu)bodov (0 – 5 bodov)

Projekty – ich podiel na tvorbe, na realizácii, projekt Premena tradičnej školy na modernú a pod.

9. KRITÉRIUM (k 2. Cieľu)bodov (0 – 3 body)

Úprava a skrášľovanie pracovného prostredia (interiér, aj exteriér – areál školy, internátu, výzdoba školy, triedy).

10. KRITÉRIUM (k 2. Cieľu)bodov (0 – 6 bodov)

Hodnotenie okolím (kolegovia, žiaci, rodičia, verejnosť), dlhodobé hodnotenie vedením – priamym nadriadeným zamestnancom, (kolegovia, žiaci, rodičia, verejnosť). Profesionálny prístup ku kolegom, okoliu. Správanie v záťažových situáciách, postoje pri prijímaní úloh, spoľahlivosť výkonu práce v strese (profesionálne riešenie problémov). Spolupráca s ostatnými kolegami, vychovávateľmi, výchovným poradcom.

11. KRITÉRIUM (k 3. Cieľu)bodov (0 – 10 bodov)

Sústavný profesionálny rast, uplatňovanie nových poznatkov v praxi, ochota vzdelávať sa v zmysle potrieb a cieľov školy. Odborný rast a zvyšovanie kvalifikácie. Tvorba učebných textov, učebníc, odborná publikačná činnosť, prípadne školský časopis a pod. Aktívna účasť na kontinuálnom vzdelávaní.

Vo Fiľakove, dňa

Účinnosť od:

CELKOVÝ POČET ZÍSKANÝCH BODOV HODNOTENIA:

Podpis hodnoteného zamestnanca: Podpis zamestnanca, ktorý predložil hodnotenie:

.....

.....

Schválil: Mgr. Dušan Sekereš
riaditeľ školy

.....

**CIELE A KRITÉRIÁ
PRE PRIZNÁVANIE OSOBNÉHO PRÍPLATKU PRE:**

Meno, priezvisko zamestnanca:

Pracovné zaradenie zamestnanca:

Miesto výkonu práce v čase hodnotenia (škola, školský klub, internát):

Priamy nadriadený zamestnanca:

PRE PRACOVNÚ ČINNOSŤ VYCHOVÁVATEĽKY

CIELE

1. CIEĽ

Zabezpečovanie kvalitného, odborného, moderného výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom vysokej miery tvorivosti, pohotovosti, konštruktívnych nápadov, efektívnych a novátorských metód, využívaním IKT vo výchovno-vzdelávacom procese.

Individuálnym prístupom k žiakom rozvíjať osobitosti mentálneho postihnutia detí s cieľom čo najbližšie ho priblížiť k zdravej populácii.

2. CIEĽ

Osobným prístupom zamestnanca zabezpečovať a šíriť dobré meno školy. Tvorivou iniciatívou jednotlivca aj prostredníctvom projektov obsahovo i materiálne pozdvihnúť úroveň školy tak, aby činnosť bola prínosom pre úroveň vzdelávania. Dosahovať kvalitný výkon práce pedagogického zamestnanca v oblastiach zručností, vedomostí i osobnostných vlastností.

3. CIEĽ

Prostredníctvom rôznych foriem vzdelávania, kontinuálneho vzdelávania, samoštúdiom, dosahovanie odborného a osobnostného rastu pedagogických zamestnancov.

Meno, priezvisko zamestnanca:

Pracovné zaradenie zamestnanca:

Miesto výkonu práce v čase hodnotenia (škola, školský klub, internát):

Priamy nadriadený zamestnanca:

PRE PRACOVNÚ ČINNOSŤ VYCHOVÁVATEĽKY

KRITÉRIÁ

1. KRITÉRIUM (k 1. Cieľu)bodov (0 – 15 bodov)

Úroveň koordinácie výchovno-vzdelávacej práce v zmysle plánu práce školy – samostatnosť, pohotovosť, kreativita, iniciatíva, optimálnosť, efektívnosť, včasnosť plnenia pracovných úloh. Úroveň plánovania a organizovania vyučovacej hodiny. Kvalita výsledkov výchovno-vzdelávacieho procesu, kvalita učebných postupov, uplatňovanie inovačných metód a foriem vo výchovno-vzdelávacom procese. Vypracúvanie individuálnych plánov, ČTP, tvorba pracovných listov, podiel na tvorbe školských vzdelávacích programov...

2. KRITÉRIUM (k 1. Cieľu)bodov (0 – 8 bodov)

Efektívne využívanie učebných pomôcok, didaktickej techniky, aplikovanie informačných technológií do výchovno-vzdelávacieho procesu.

3. KRITÉRIUM (k 1. Cieľu)bodov (0 – 7 bodov)

Vytváranie pozitívnej edukačnej atmosféry na hodine. Individuálny prístup k žiakom, hodnotenie stupňa náročnosti vyučovania v jednotlivých triedach (triedy s problémovými žiakmi, náročnosť práce učiteľa), účasť na príprave a realizácii rôznych programov pre žiakov s cieľom rozvoja jeho duševného zdravia, zručností, sociálnych zručností.

4. KRITÉRIUM (k 1. Cieľu)bodov (0 – 5 bodov)

Konzultačno-poradenská činnosť pre rodičov pri hľadaní riešení a odstraňovaní problémov so žiakmi (správanie, školská dochádzka, návšteva rodín...). Uprednostňovanie pozitívneho hodnotenia žiaka, akceptácia žiaka, úcta k jeho osobnosti. Dodržiavanie hygienických zásad a zásad bezpečnej práce so žiakmi.

5. KRITÉRIUM (k 2. Cieľu)bodov (0 – 5 bodov)

Uvedomelý a aktívny prístup ku tvorbe dobrej kultúry školy v zmysle humanizmu a demokracie. Úloha stmelovacieho prvku pedagogických zamestnancov školy.

6. KRITÉRIUM (k 2. Cieľu)bodov (0 – 5 bodov)

Organizačné schopnosti. Mimoškolská činnosť – množstvo, rozsah a prínos pre školu, organizovanie školských i mimoškolských akcií, príprava žiakov na rôzne súťaže (triedne, školské kolá, okresné kolá a pod.). Organizácia exkurzií, seminárov, školských výletov, prípadne dní otvorených dverí a pod. Spoluorganizovanie slávnostných podujatí, osláv výročia školy. Záujmová a krúžková činnosť.

7. KRITÉRIUM (k 2. Cieľu)bodov (0 – 6 bodov)

Správcovstvo kabinetných zbierok (starostlivosť o inventár, evidencia, spolupráca a návrhy na dopĺňovanie nových modernejších učebných pomôcok), vedenie školskej kroniky, vedenie a správcovstvo žiackej a učiteľskej knižnice, činnosť vedúcich PK, MZ, činnosť v komisii odborníkov, činnosť koordinátora drogovej prevencie, činnosť výchovného poradcu, referent CO, uvádzanie nového učiteľa do praxe, ďalší prínos činnosti pre školu.

8. KRITÉRIUM (k 2. Cieľu)bodov (0 – 5 bodov)

Projekty – ich podiel na tvorbe, na realizácii, projekt Premena tradičnej školy na modernú a pod.

9. KRITÉRIUM (k 2. Cieľu)bodov (0 – 3 body)

Úprava a skrášľovanie pracovného prostredia (interiér, aj exteriér – areál školy, internátu, výzdoba školy, triedy).

10. KRITÉRIUM (k 2. Cieľu)bodov (0 – 6 bodov)

Hodnotenie okolím (kolegovia, žiaci, rodičia, verejnosť), dlhodobé hodnotenie vedením – priamym nadriadeným zamestnancom, (kolegovia, žiaci, rodičia, verejnosť). Profesionálny prístup ku kolegom, okoliu. Správanie v záťažových situáciách, postoje pri prijímaní úloh, spoľahlivosť výkonu práce v strese (profesionálne riešenie problémov). Spolupráca s ostatnými kolegami, vychovávateľmi, výchovným poradcom.

11. KRITÉRIUM (k 3. Cieľu)bodov (0 – 10 bodov)

Sústavný profesionálny rast, uplatňovanie nových poznatkov v praxi, ochota vzdelávať sa v zmysle potrieb a cieľov školy. Odborný rast a zvyšovanie kvalifikácie. Tvorba učebných textov, učebníc, odborná publikačná činnosť, prípadne školský časopis a pod. Aktívna účasť na kontinuálnom vzdelávaní.

Vo Fiľakove, dňa

Účinnosť od:

CELKOVÝ POČET ZÍSKANÝCH BODOV HODNOTENIA:

Podpis hodnoteného zamestnanca: Podpis zamestnanca, ktorý predložil hodnotenie:

.....

.....

Schválil: Mgr. Dušan S e k e r e š
riaditeľ školy

.....

**CIELE A KRITÉRIÁ
PRE PRIZNÁVANIE OSOBNÉHO PRÍPLATKU PRE:**

Meno, priezvisko zamestnanca:

Pracovné zaradenie zamestnanca:

Miesto výkonu práce v čase hodnotenia (škola, školský klub, internát):

Priamy nadriadený zamestnanca:

**PRE PRACOVNÚ ČINNOSŤ
PEDAGOGICKÉHO ZÁSTUPCU RIADITEĽA ŠKOLY**

CIELE

1. CIEĽ

Kvalitné, samostatné systémové odborné riadenie a manažovanie výchovno-vzdelávacieho procesu v zmysle platnej legislatívy a spoločenských požiadaviek a potrieb školy, konštruktívnych nápadov, efektívnych a novátorských metód, využívaním IKT v riadiacej a manažérskej práci.

2. CIEĽ

Vytváranie školy nového typu na princípoch demokracie, podiel na budovaní školy orientovanej na žiakov, na zamestnancov, za účelom dosiahnutia krátkodobých a dlhodobých cieľov školy.

Tvorivou iniciatívou aj prostredníctvom projektov obsahovo a materiálne pozdvihnúť úroveň školy tak, aby činnosť bola prínosom pre úroveň vzdelávania žiakov.

Budovanie dobrého mena školy, lojalita k škole a k jej cieľom, úlohám a nepredvídaným povinnostiam, spolupráca s pedagogickými zamestnancami, rodičmi, pedagogicko-psychologickými a špeciálnymi pedagogickými odborníkmi.

Dlhodobé, stabilné dosahovanie kvalitného výkonu pedagogického zamestnanca, ako i manažéra v oblastiach zručností, vedomostí i osobnostných vlastností.

3. CIEĽ

Prostredníctvom rôznych foriem vzdelávania, kontinuálneho vzdelávania, samoštúdiom, dosahovanie odborného, profesionálneho a osobnostného rastu pedagogického manažéra.

Meno, priezvisko zamestnanca:
Pracovné zaradenie zamestnanca:
Miesto výkonu práce v čase hodnotenia (škola, školský klub, internát):
Priamy nadriadený zamestnanca:

**PRE PRACOVNÚ ČINNOSŤ
PEDAGOGICKÉHO ZÁSTUPCU RIADITEĽA ŠKOLY**

KRITÉRIÁ

1. KRITÉRIUM (k 1. Cieľu)bodov (0 – 15 bodov)

Úroveň plánovania a koordinácie výchovno-vzdelávacej práce v zmysle plánu práce školy – samostatnosť, pohotovosť, kreativita, iniciatíva, optimálnosť, efektívnosť, včasnosť plnenia pracovných úloh. Úroveň plánovania a manažovania výchovno-vzdelávacieho procesu. Kvalita výsledkov výchovno-vzdelávacieho procesu, kvalita učebných postupov v zmysle platnej legislatívy, uplatňovanie inovačných metód a foriem vo výchovno-vzdelávacom procese, podiel na tvorbe školských vzdelávacích programov...

2. KRITÉRIUM (k 1. Cieľu)bodov (0 – 10 bodov)

Pravidelná kvalitná kontrolná a hospitačná činnosť a jej rozbor na poradách vedenia školy. Komplexné predkladanie správ o hospitačnej a kontrolnej činnosti na zverenom úseku.

3. KRITÉRIUM (k 1. Cieľu)bodov (0 – 7 bodov)

Efektívne využívanie a aplikovanie informačných technológií v riadiacej a manažérskej práci i vo výchovno-vzdelávacieho procese.

4. KRITÉRIUM (k 1. Cieľu)bodov (0 – 8 bodov)

Motivovanie pedagogických zamestnancov k tvorivej výchovno-vzdelávacej práci, kvalitné a objektívne hodnotenie riadených zamestnancov.

5. KRITÉRIUM (k 2. Cieľu)bodov (0 – 5 bodov)

Uvedomelý a aktívny prístup ku tvorbe dobrej kultúry školy v zmysle humanizmu a demokracie. Úloha stmelovacieho prvku pedagogických zamestnancov školy.

6. KRITÉRIUM (k 2. Cieľu)bodov (0 – 4 bodov)

Organizačné schopnosti. Mimoškolská činnosť – množstvo, rozsah a prínos pre školu, nápomocnosť pri organizovaní školských i mimoškolských akcií, spoluorganizovanie slávnostných podujatí, osláv výročia školy.

7. KRITÉRIUM (k 2. Cielu)bodov (0 – 3 bodov)

Správcovstvo kabinetných zbierok (starostlivosť o inventár, evidencia, spolupráca a návrhy na dopĺňovanie nových modernejších učebných pomôcok), činnosť v komisii odborníkov, uvádzanie nového učiteľa do praxe, ďalší prínos činnosti pre školu.

8. KRITÉRIUM (k 2. Cielu)bodov (0 – 3 bodov)

Projekty – ich podiel na tvorbe, na realizácii, projekt Premena tradičnej školy na modernú a pod.

9. KRITÉRIUM (k 2. Cielu)bodov (0 – 5 body)

Kvalitné poskytovanie odbornej metodickej pomoci pedagogickým zamestnancom.

10. KRITÉRIUM (k 2. Cielu)bodov (0 – 10 bodov)

Hodnotenie okolím (kolegovia, žiaci, rodičia, verejnosť), dlhodobé hodnotenie vedením – priamym nadriadeným zamestnancom, (kolegovia, žiaci, rodičia, verejnosť). Profesionálny prístup ku kolegom, okoliu. Správanie v záťažových situáciách, postoje pri prijímaní úloh, spoľahlivosť výkonu práce v strese (profesionálne riešenie problémov). Spolupráca s ostatnými kolegami, vychovávateľmi, výchovným poradcom.

11. KRITÉRIUM (k 3. Cielu)bodov (0 – 10 bodov)

Sústavný profesionálny rast, uplatňovanie nových poznatkov v praxi, ochota vzdelávať sa v zmysle potrieb a cieľov školy. Odborný rast a zvyšovanie kvalifikácie. Tvorba učebných textov, učebníc, odborná publikačná činnosť, prípadne školský časopis a pod. Aktívna účasť na kontinuálnom vzdelávaní.

Vo Fiľakove, dňa

Účinnosť od:

CELKOVÝ POČET ZÍSKANÝCH BODOV HODNOTENIA:

Podpis hodnoteného zamestnanca: Podpis zamestnanca, ktorý predložil hodnotenie:

.....

.....

Schválil: Mgr. Dušan S e k e r e š
riaditeľ školy

.....

IV. Školský učebný plán

Učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	Príp. L	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu ŠkVP	
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		8	8	8	7	6,5	6,5	5	5	5	61	
						1	0,5	0,5					
	rozvíjanie komunikačných schopností	7										7	
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2											2
												70	
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1	1	1	1							7	
			1	1	1								
	vlastiveda					2	2	3				9	
						1	1						
												16	
Človek a príroda	fyzika								1	1	1	3	
	chémia										1	1	
	biológia								1	1	1	5	
									1	1			
												9	
Človek a spoločnosť	dejepis								1	1	1	3	
	geografia								1	1	1	3	
	občianska náuka								1	1	1	3	
												9	

Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova						1	1	1	1	1	5
												5
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	47
				1	1	1	1	1	1	1	1	
	informatická výchova						0,5	0,5	0,5	0,5	1	6
							0,5	0,5	0,5	0,5	1	
												53
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1	1	2	3	4	4	4	4	4	3,5	41,5
		1	2	1	1			1	1,5	1,5	2	
	svet práce								0,5	0,5	0,5	1,5
												43
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
												20
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	27
		1	1	1	1	1	1	1				
												27
ŠVP		18	18	19	20	21	22	23	24	24	25	214
Voliteľné hodiny		2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	38
Spolu: ŠkVP		20	22	23	24	25	26	27	28	28	29	252

Poznámky k učebnému plánu pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským

1. Navýšili sme týždennú časovú dotáciu v predmete **Slovenský jazyk a literatúra** v 4. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu a v 5. a 6. ročníku o 0,5 vyučovacej hodiny, nakoľko naša škola sa nachádza na jazykovo zmiešanom území, žiaci pochádzajú z viacjazyčných rodín a úroveň ich komunikačných zručností v slovenskom jazyku je na veľmi nízkej úrovni.
2. Dôvodom navýšenia o 1 vyučovaciu hodinu v predmete **vecné učenie** v 1., 2. a 3. ročníku je rozsiahly obsah učiva daného ŠVP a nedostatok priestoru na upevňovanie vedomostí a zručností.
3. S cieľom rozvíjať poznanie nášho regiónu, jeho prírodných krás, pamiatok, tradícií a tak vypestovať u žiakov pozitívny vzťah k svojmu okoliu sme navýšili týždennú dotáciu **vlastivedy** v 4. a 5. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu.
4. V 7. a 8. roč. sme zvýšili týždennú časovú dotáciu v predmete **biológia** o 1 vyučovaciu hodinu, nakoľko predpokladáme, že v danom rozsahu nie je učivo pre našich žiakov zvládnuteľné.
5. V predmete **matematika** sme navýšili časovú dotáciu v ročníkoch 2. až 9. o 1 vyučovaciu hodinu, pretože na dosiahnutie trvácnych vedomostí našich žiakov je dotácia ŠVP nepostačujúca.
6. V ročníkoch 5.- 8. sme navýšili týždennú časovú dotáciu v predmete **informatická výchova** o 0,5 vyučovacej hodiny a v 9. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu, z dôvodu veľkého záujmu žiakov o prácu s IKT.
7. V prípravnom, 2., 3. a 6. ročníku sme rozšírili vyučovanie o 1 vyučovaciu hodinu, v 1. a 9. ročníku o 2 vyučovacie hodiny a v 7. a 8. ročníku o 1,5 vyučovacej hodiny v predmete **pracovné vyučovanie**, kde si žiak posilní pracovné zručnosti a návyky v rámci svojich schopností.
8. Posilnili sme vyučovanie **telesnej výchovy** v prípravnom až 6. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu, pričom sme zohľadnili špecifickú vývinu a telesných prejavov našich žiakov.

	geografia								1	1	1	3
	občianska náuka								1	1	1	3
												9
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova						1	1	1	1	1	5
												5
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	42
				1	1	1						
	informatická výchova						0,5	0,5	0,5	0,5	1	5
							0,5	0,5	0,5	0,5		
												47
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1	1	2	3	4	4	4	4	4	3,5	35
		1	2	1							0,5	
	svet práce								0,5	0,5	0,5	3
									0,5	0,5	0,5	
												38
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
												20
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	23
		1	1	1								
												23
ŠVP		18	18	19	20	22	23	24	27	27	28	226
Voliteľné hodiny		2	4	4	4	3	3	2	1	1	1	25
Spolu: ŠkVP		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29	251

Poznámky k učebnému plánu pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom maďarským

- 1.** Posilnili sme vyučovanie **slovenského jazyka** v 3. a 4. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu, v 5. a 6. ročníku o 0,5 vyučovacej hodiny tak, aby sa tento predmet vyučoval 4 hodiny týždenne s tým, aby bolo žiakovi umožnené viac rozvíjať svoje komunikačné schopnosti.
- 2.** Učebný predmet **maďarský jazyk a literatúra** na špeciálnych základných školách s vyučovacím jazykom maďarským má kľúčové postavenie z hľadiska utvárania a získavania komunikatívnej kompetencie žiakov v materinskom jazyku. Žiaci sa vzdelávajú a získavajú základné vedomosti prostredníctvom materinského jazyka, preto sme posilnili hodinovú dotáciu predmetu o 2 vyučovacie hodiny v 5. ročníku a o 1 hodinu v 3., 4. a 6. ročníku, nakoľko rozvíjanie spôsobilostí z maďarského jazyka sa prelína celým výchovno-vzdelávacím procesom primárneho vzdelávania.
- 3.** Dôvodom navýšenia 1 vyučovacej hodiny v predmete **vecné učenie** v 1., 2. a 3. ročníku je rozsiahly obsah učiva daného ŠVP a nedostatok priestoru na upevňovanie vedomostí a zručností.
- 4.** V predmete **matematika** sme navýšili časovú dotáciu v ročníkoch 2., 3. a 4. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu, pretože na dosiahnutie trvácnych vedomostí našich žiakov je hodinová dotácia ŠVP nepostačujúca
- 5.** V ročníkoch 5.-8. sme navýšili týždennú časovú dotáciu o 0,5 vyučovacej hodiny v predmete **informatická výchova** z dôvodu veľkého záujmu žiakov o prácu s IKT.
- 6.** V predmete **pracovné vyučovanie**, kde si žiak posilňuje pracovné zručnosti a návyky v rámci svojich schopností sme časovú dotáciu doplnili nasledovne: v prípravnom a 2. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu, v 1. ročníku o 2 vyučovacie hodiny a v 9. ročníku o 0,5 vyučovacej hodiny.
- 7.** Týždennú dotáciu sme v predmete **svet práce** doplnili na jednu vyučovaciu hodinu v ročníkoch 7., 8. a 9., pretože chceme dosiahnuť, aby naši žiaci flexibilne reagovali na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť.
- 8.** Posilnili sme vyučovanie **telesnej výchovy** v prípravnom až v 2. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu, pričom sme zohľadnili špecifickú vývinu a telesných prejavov našich žiakov.

Obsah vzdelávania

pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho

postihnutia /A variant/

s vyučovacím jazykom

slovenským a maďarským

Obsah vzdelávania

pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským

prípravný ročník

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Rozvíjanie komunikačných schopností

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Rozvíjanie komunikačných schopností	Prípravný ročník A v.
ŠVP	7
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	7

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Skutočná komunikácia predstavuje vždy sociálnu interakciu, nemožno ju od poškodenia sociálnych zručností oddeliť. Rozvíjanie schopností komunikovať je preto jedným zo základných cieľov výchovno-vzdelávacieho procesu žiakov s mentálnym postihnutím. Cieľom predmetu **rozvíjanie komunikačných schopností** je vytvorenie, resp. rozvíjanie komunikačných schopností s atribútmi prostriedku vyjadrovania potrieb, nadväzovania kontaktov, ako aj výmeny informácií a vo vyšších ročníkoch aj vyjadrovanie vlastných emocionálnych stavov a ich spoznávanie zo správania iných ľudí

Na každom stupni vyučovania predmetu, nezávisle od spôsobu komunikácie žiaka, je potrebné rozvíjať jestvujúce schopnosti komunikácie v zmysle sociálnej komunikácie, ich posúvanie na vyššiu vývinovú úroveň a generalizácia naučených schopností na nové situácie. Prvoradým cieľom vzdelávania je sociálne správanie zodpovedajúce veku žiaka, úrovni jeho schopností, resp. rozvíjanie a učenie základných predpokladov týchto zručností.

Okrem vyučovacích hodín predmetu rozvíjanie komunikačných schopností sa na rozvíjaní a upevňovaní komunikačných schopností žiaka podieľajú všetky predmety v prípravnom ročníku.

CIELE

- Zapájať sa do skupinovej činnosti, počúvanie príbehu,
- dokázať počúvať v nerecipročných situáciách, napr. rozhlas, príbehy, video,
- dokončiť vlastnú úlohu v skupine, bez intervencie učiteľa,
- potichu počúvať ostatných,
- počúvať deti a dospelých,
- pýtať sa a reagovať na otázky a komentovať to, čo sa povedalo
- dokázať sa sústrediť na jeden zvuk, napr. hlas spomedzi iných,
- počúvať a nasledovať inštrukcie a usmernenia.

OBSAH

Ciele dosahovať rozmanitými spôsobmi, podľa individuálnych možností a schopností žiaka, ním preferovaných aktivít a vychádzajúc z tvorivosti učiteľa a prirodzených možností sociálneho a komunikačného prostredia školy.

PROCES

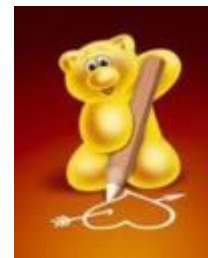
Rozvíjanie komunikácie sa deje u detí neustále, počas celého vyučovania. Realizuje sa na každej vyučovacej hodine, na každom predmete (na rôznej úrovni a v rozličnej miere). Podnecuje rozvoj pamäti, pozornosti, obrazotvornosti. Rytmizovaním básničiek, riekaniek a nácvikom pohybovo-rytmických hier rozvíjame nielen pohybové schopnosti a zručnosti, ktoré spätne vplyvajú na vývin reči.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Rozvíjanie grafomotorických zručností

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Rozvíjanie grafomotorických zručností	Prípravný ročník A v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	2

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet rozvíjanie grafomotorických zručností má vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím špecifický charakter z hľadiska samotných cieľov a obsahu, ale aj foriem, metód a používaných prostriedkov.

Okrem vyučovacích hodín predmetu rozvíjanie grafomotorických zručností sa na rozvíjaní a upevňovaní grafomotorických zručností podieľajú ďalšie vyučovacie predmety v prípravnom ročníku.

Ako účinné pomôcky na vyučovanie rozvíjania grafomotorických zručností okrem písacích nástrojov (voskový pastel, kriedy, suchý pastel, ceruzky, neskôr pero), kartičiek s písmenami a obrázkami, je vhodné využívať reliéfne makety jednoduchých geometrických a iných tvarov na obkresľovanie a výkresy s predpísanými slovami, textami a nalepenými obrázkami, ktoré sa vložia do fólie, na ktorú žiak zmazateľnou fixkou môže dopĺňať vynechané písmená, slová. Takúto pomôcku možno využiť opakovane pre toho istého žiaka alebo postupne pre viacerých žiakov.

CIELE

- Nadobudnúť prvé skúsenosti v používaní písacieho nástroja,
- rozvíjať jemnú motoriku,
- vypestovať správny návyk držania písacích potrieb,
- viesť žiaka k správnej pozícii tela pri písaní.

OBSAH

Používanie oboch rúk pri cvičení jemnej a hrubej motoriky.

Nácvik uchopovania písacieho nástroja (voskový pastel, krieda) do dlane.

Čmáranie na zvislú plochu (tabuľa).

Nacvičovanie uchopovania písacieho nástroja (pastelky, ceruzky) prstami, zanechávanie stopy na podložke/papieri.

Čmáranie, opakované čmáranie dominantnou rukou.

Kruhové čmáranie.

Čmáranie vertikálnym smerom - k hornej a dolnej časti papiera bez prerušovania.

PROCES

Rozvíjaním elementárnych grafických zručností pripravujeme žiaka na výučbu písania.

Využívame maľovanky, prstomaľbu, maľbu štetcom, kresbu, modelovanie.

Učíme žiakov sústrediť sa na prácu a zotrvať pri nej určitý čas, ktorý postupne predlžujeme.

Zápästie uvoľňujeme rozličnými cvikmi, ktoré dopĺňame básničkami a riekankami.

Dáme možnosť deťom pracovať na tabuli, na grafických tabuliach, na papieri. Využívame kriedu, farbičky, voskový pastel, rudku, fixky, ceruzku.

Vzdelávacia oblasť: Príroda a spoločnosť

Vecné učenie

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Vecné učenie	Prípravný ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vecné učenie v prípravnom až 3. ročníku pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je syntézou najjednoduchších prírodovedných a spoločenskovedných poznatkov, ktoré žiaci získavajú na základe pozorovania prírodných zmien počas roka a vzťahov medzi človekom a prírodou.

Cieľom vecného učenia je dať žiakom najzákladnejšie vedomosti o prírode, spoločnosti a našej vlasti. Z tohto cieľa vyplývajú predovšetkým úlohy rozumovej výchovy.

Myslenie žiakov sa rozvíja na základe zmyslového poznávania, postupne sa prechádza k jednoduchým konkrétnym myšlienkovým operáciám. Na základe zmyslového vnímania a činností s jednoduchými prírodninami alebo s ich modelmi a s vyobrazenými materiálmi sa žiaci učia chápať význam vecí, ich vlastností, vzájomné vzťahy a súvislosti medzi nimi.

V učive usporiadanom podľa ročných období žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom.

Vo vyučovaní vecného učiva sa vytvárajú a upevňujú zdravotné a hygienické návyky žiakov. Žiaci si osvojujú základné pravidlá kultúrneho správania, utvára sa ich vzťah k spoločenskému a súkromnému vlastníctvu, uvedomujú si význam spolupráce a vedú sa k nej. Vytváraním citových väzieb k spolužiakom, ku škole, k domovu, k obci a k vlasti sa vecné učenie podieľa na mravnej výchove žiakov.

Prostredníctvom realizácie dopravnej výchovy sa utvárajú a prehlbujú základné poznatky žiakov o dopravných prostriedkoch a návyky dodržiavať ich v praktickom živote.

Žiaci sa systematicky pripravujú na aktívnu účasť v cestnej premávke.

Témy obsahu vecného učiva sú prostriedkom hlbšieho poznávania materinského jazyka, rozvíjania slovnej zásoby a výcviku vyjadrovania. Vecné učenie poskytuje aj námety na pracovné vyučovanie, na praktické činnosti žiakov (modelovanie, kútik živej prírody a pod.). Hlavným zdrojom poznania sú jednoduché pozorovania prírody a spoločenského diania na vychádzkach, v kútiku živej prírody, pri sledovaní a vedení kalendára prírody; jednoduché pokusy a praktické činnosti, premietanie diapozitívov a filmových slučiek. Učiteľ volí primerané špeciálno-pedagogické metódy, ktoré sa opierajú o zmyslové poznávanie žiakov. Uplatňuje sa výchova žiakov k spolupráci, ktorá sa chápe ako príprava postihnutého žiaka na život v spoločnosti a ako prostriedok socializácie žiakovej osobnosti.

CIELE

- Poznať osobné údaje,
- orientovať sa v čase a priestore,
- spoznávať prírodu v priamom kontakte,
- orientovať sa v bežných životných situáciách.

OBSAH

Základná orientácia

Svoje meno, priezvisko.

Orientácia v priestore: trieda, budova školy.

Spoznávanie zariadenia triedy.

Porozumenie najjednoduchším časovým údajom a vzťahom: deň-noc, svetlo – tma.

Spoznávanie vlastného tela: ukázanie aspoň troch pomenovaných častí svojho tela.

Poznávanie prírody

Domáce zvieratá: pes, mačka.

Voľne žijúce zvieratá: myš, medveď.

Pojmy: vtáky a hmyz.

Rastliny: kvety a stromy.

pozorovanie zmien v prírode: ročné obdobia.

Orientácia v bežných životných situáciách

Verejná doprava: výstup a nástup do dopravného prostriedku,

Správanie sa v obchode, rozoznať obchody podľa zamerania - potraviny, hračky.

Úloha lekára a zdravotnej sestry.

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Matematika	Prípravný ročník A v.
ŠVP	3
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	3

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Poňatie vyučovania matematiky v špeciálnej základnej škole je v súlade s poňatím vyučovania matematiky na základnej škole.

Vyučovanie matematiky sa snaží poskytnúť všetkým žiakom spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni a adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života a pracovného pomeru.

Matematické vedomosti, zručnosti a návyky sa budujú v súlade s matematickou teóriou na rôznom stupni intuitívneho prístupu podľa individuálnych schopností žiaka, systematicky sa uplatňuje zásada názornosti. Pri opakovaní a upevňovaní učiva sa žiaci učia využívať svoje matematické poznatky pri riešení problémov praxe predovšetkým prostredníctvom riešenia úloh, ktorých námety zodpovedajú skúsenostiam a úrovni poznania žiakov špeciálnej základnej školy i pri riešení rôznych problémov v ostatných vyučovacích predmetoch. Spojeniu vyučovania matematiky s praxou prispieva i to, že sa žiaci naučia používať rôzne pomôcky umožňujúce geometrické konštrukcie.

Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného a štruktúrovaného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka s mentálnym postihnutím.

Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôsobuje individuálnym schopnostiam žiaka.

CIELE

- Rozvíjať schopnosť triediť predmety, vlastnosti podľa určitých kritérií, ako predpokladu rozvíjania základných matematických zručností a návykov,
- utvárať základné matematické predstavy,
- vedieť počítať od 1 do 5,
- rozlišovať niektoré základné geometrické tvary.

OBSAH

Porovnávanie predmetov podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar.

Triedenie predmetov podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar.

Vzťahy: málo – veľa, viac – menej, malý – veľký.

Vzťahy: dopredu - dozadu, hore - dole, vpravo – vľavo.

Priradovanie predmetov k rovnakým predmetom.

Priradovanie predmetov k tomu čo ich dopĺňa.

Skladanie častí z celku.

Počítanie po jednej do 5.

Triedenie číslíc.

Priradovanie čísla k množstvu.

Priradovanie množstva k číslu.

Rozlišovanie a triedenie tvarov: kruh, štvorec.

Vyhľadávanie rovnakých obrázkov.

PROCES

V prípravnom ročníku si žiaci prostredníctvom manipulácie s reálnymi predmetmi, prostredníctvom reálnych situácií osvojujú základné logické operácie, ktoré sú východiskom pre ďalšie matematické zručnosti.

Pri triedení predmetov sa snažíme, aby žiak rozpoznal ich najdôležitejšie vlastnosti a podľa nich ich aj rozdelil. Náročnosť zvyšujeme od ľahko rozlíšiteľných predmetov až po podobné na základe merania. Využívame predmety reálneho života, ktoré žiak dobre pozná.

Žiaci sa prostredníctvom manipulácie s konkrétnymi predmetmi učia postupne počítat' od 1 do 5 (počítanie prstov na ruke, ceruziek a pod.), nevyžadujeme písanie číslíc, naučíme ich čísllice čítať a priradovať k množstvu 1-5.

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Pracovné vyučovanie	Prípravný ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	2

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Pracovné vyučovanie je pre žiakov s mentálnym postihnutím najdôležitejším rehabilitačným predmetom, ktorý od najnižšieho ročníka systematicky ovplyvňuje rozvoj ich motoriky vytváraním pracovných zručností a spolupôsobí na zvýšenie ich rozumovej úrovne.

Žiaci v tomto predmete získavajú vedomosti z rôznych pracovných činností, vrátane elementárnych technických a výrobných poznatkov. Pracovné vyučovanie vytvára u žiakov kladný vzťah k práci, plní základnú prípravu pre budúce povolanie, ale aj pre potrebu praktického života v rodine a spoločnosti. V spolupráci s ostatnými predmetmi pôsobí na harmonický rozvoj žiakov.

V pracovnom vyučovaní získavajú žiaci základné vedomosti o materiáloch, nástrojoch a o pracovných postupoch. Učia sa rozoznávať druhy materiálov, ich vlastnosti, poznávajú konštrukciu a funkciu nástrojov, učia sa hovoriť o tom, čo robia a s čím pracujú. Žiaci sa postupne primerane veku vedú k chápaniu vzťahov medzi materiálom, nástrojmi a spôsobmi práce. Postupne sa tak rozvíja ich technické myslenie a vyjadrovanie a technická pripravenosť.

Pracovné vyučovanie vzbudzuje u žiakov záujem o prácu, uspokojuje ich túžbu po činnosti, zameranie práce na užitočný výsledok vzbudzuje ich iniciatívu a pozitívny vzťah k práci, pestuje zmysel pre poriadok, cit pre krásu a vhodnosť materiálu, nástrojov a spôsobov práce. Pri práci si žiaci osvojujú kultúrne návyky. Systematicky poznávajú hlavné prvky organizácie,

hygieny a bezpečnosti pri práci. Učia sa pracovať disciplinovane, starostlivo, hospodárne zaobchádzať s materiálom a nástrojmi.

Pri výbere úloh učiteľ prihliada aj na učebnú látku ostatných predmetov. Nevyhnutnosť koordinácie pracovného vyučovania s inými vyučovacími predmetmi vyplýva z podstaty rozvoja poznávacích možností mentálne postihnutých žiakov - spájať konkrétnu činnosť s poučením, prax s teóriou.

Pracovné zaťaženie musí byť primerané fyzickým schopnostiam žiakov. Nesmie byť tak náročné, aby žiakov vyčerpalo, ale ani príliš jednoduché, lebo by nedostatočne aktivizovalo ich myslenie a v dostatočnej miere ich nezamestnávalo.

Veľmi dôležitou podmienkou je materiálne zabezpečenie pracovného vyučovania. Sú to najmä pracovne a dielne, sklad materiálu, pozemok, dostatok vyhovujúcich nástrojov, pracovných a učebných pomôcok a jednotného materiálu pre žiakov.

Pracovné prostredie musí vyhovovať hygienickým podmienkam (čistý vzduch, vhodné osvetlenie, čistota pracoviska, atď.). K hygienickým podmienkam patrí aj vhodné oblečenie na pracovné vyučovanie. Nevyhnutným doplnkom dielne je príručná lekárnica.

V pestovateľských prácach sa na školskom pozemku (záhrade) určí pre jednotlivé pracovné skupiny dostatočná plocha s prihliadnutím na vek a možnosti žiakov a na technickú vybavenosť školy. Na pestovateľské práce možno využiť aj kútik prírody v každej učebni.

Na hodinách pracovného vyučovania sa používajú rôzne učebné pomôcky. Zvyčajne je to vzorový výrobok a súbor nástrojov, materiálov, potrieb a zariadení pre určitý druh práce; ďalej sú to výkresy, pracovné postupy, obrazy, ilustrácie, modely, diagramy, prírodniny, predlohy, filmy, diapozitívy a diafilmy.

Nevyhnutnou súčasťou pracovného vyučovania sú exkurzie, ktoré umožňujú žiakom už od najnižších ročníkov poznávať prácu dospelých na rozličných pracoviskách a posilňovať spojenie pracovného vyučovania so životom.

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky. Toto rozdelenie vychádza zo schopností žiaka osvojiť si obsah daného učiva, a zo schopnosti vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote.

V zložke **sebaobslužné činnosti** žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Obsahom zložky **práce v domácnosti** je osvojovanie si základných pracovných návykov v domácnosti, zručností potrebných pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

V zložke **práce v dielni** si žiaci osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky.

V zložke **pestovateľské práce** sa žiaci učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny. Vzhľadom na to, že nie každá škola má školský pozemok, odporúčame práce na školskom pozemku nahradiť inou činnosťou, podľa podmienok školy tak, aby bola zachovaná časová dotácia predmetu pracovné vyučovanie podľa učebného plánu.

CIELE

- Rozvíjať samostatnosť žiaka,
- utvárať základné hygienické návyky a samoobslužné zručnosti,
- utvárať základné návyky pri stravovaní,
- rozvíjať jemno-motorické zručnosti,
- rozvíjať pozornosť a zmyslové vnímanie,
- rozlišovať rôzne materiály,
- adekvátne používať predmety a hračky,
- utvárať základné pracovné zručnosti a návyky,
- osvojiť si základné pracovné zručnosti pri pestovateľských prácach.

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

- Osobná hygiena: nácvik činností a postupov potrebných pri osobnej hygiene.
- Používanie hygienických potrieb.
- Osvojenie si hygienických návykov podľa pokynov.
- Používanie WC (splachovanie), používanie toaletného papiera, vreckovky, hrebeňa.
- Vyzliekanie a obliekanie odevu s pomocou.
- Obúvanie a vyzúvanie s pomocou.
- Zapnutie a rozopnutie veľkého gombíka.
- Používanie zipsu, patentiek a háčikov s pomocou..
- Základné návyky pri stravovaní.
- Potreby pre stravovanie: spoznať vlastné a používať ich.
- Používanie lyžice pri jedle.
- Samoobsluha pri desiatovaní.

Práce v domácnosti

- Odkladanie predmetov na určené miesto s pomocou.
- Odkladanie odevu a obuvi na určené miesto s pomocou.
- Čistenie topánok: osvojenie si postupu jednoduchého čistenia topánok.
- Vedieť vymeniť uterák.
- Používanie štipcov na bielizeň.
- Utieranie prachu, zametanie s pomocou.
- Pozbieranie smetí do koša s pomocou.
- Obsluha bežných domácich audio a video zariadení s pomocou.
- Primerané používanie predmetov, hračiek.
- Otváranie a zatváranie dverí, okien, zásuviek.
- Zapínať a vypínať osvetlenie.
- Odskrutkovanie zaskrutkovanie veka pohára.
- Púšťanie vody: kohútik, páková batéria.
- Rozlíšenie potravín od ostatných predmetov.
- Rozlíšenie potravín, ktoré patria do chladničky.
- Rozlíšenie odpadkov od iných predmetov.
- Jednoduché prestieranie k stolovaniu.
- Odkladanie špinavého riadu zo stola.
- Utieranie stola.
- Odkladanie riadu na určené miesto podľa pokynov.
- Rozpoznanie špinavého a čistého riadu.
- Základy bezpečnosti v kuchyni.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

- Manipulovanie s drobným materiálom. Triedenie, priraďovanie, porovnávanie, ukladanie predmetov a prírodnín podľa vlastností: farba, veľkosť, tvar, materiál.
- Napichávanie, navliekanie a nalepovanie drobného materiálu.
- Vytváranie mozaík, vzorov podľa určitého pravidla.

Práce s papierom

- Spoznávanie základných vlastností papiera: farba, povrch, hrúbka.
- Triedenie, priraďovanie a porovnávanie rôznych druhov papiera podľa vlastností.
- Práca s papierom: obkresľovanie šablóny, trhanie, krčenie, nalepovanie, zlepovanie, oblepovanie, prekladanie, skladanie a strihanie.
- Pečiatkovanie a potláčanie papiera odtlačkami rozličných predmetov.

Montážne a demontážne práce

- Triedenie, priraďovanie a porovnávanie rôznych druhov stavebníc podľa vlastností: veľkosť, farba, tvar, materiál.
- Skladanie a rozkladanie predmetov a stavebníc. Ukladanie na seba, vedľa seba, spájanie, skrutkovanie, zasúvanie a pod.
- Skladanie jednoduchého puzzle, mozaiky, domina.

Pestovateľské práce

- Starostlivosť o izbové rastliny: polievanie, odstraňovanie odumretých častí rastlín, kyprenie pôdy, ošetrovanie listov.
- Oboznámenie sa so sadením, klíčením a rastom rastlín.
- Sadenie semien do kvetináčov: tráva, hrach, fazuľa.
- Pozorovanie prírody v parku, v sade a v záhrade.

PROCES

Žiaci prípravného ročníka si predovšetkým osvojujú základné hygienické a samoobslužné návyky primerane k svojej úrovni.

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Výtvarná výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Výtvarná výchova	Prípravný ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je využiť esteticko-výchovný charakter predmetu, čo znamená prebúdžanie a formovanie estetického vzťahu žiaka s mentálnym postihnutím ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia.

Estetické zážitky a tvorivé činnosti prispievajú k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu žiakov, k vyrovnávaniu ich disharmonického rozvoja a celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie do praktického života.

Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité možnosti pôsobenia na motoriku a psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je v špeciálnej základnej škole nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov, v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov.

Cieľom výtvarnej výchovy vo vyšších ročníkoch špeciálnej základnej školy je i naďalej viesť žiakov k vytváraniu správneho vzťahu k prírodnej a umeleckej kráse, k výchove vkusu a k rozvoju už osvojených základných výtvarných zručností. V procese vyučovania výtvarnej výchovy je potrebné neustále brať do úvahy nielen výtvarnú typológiu detí, ale hlavne druh a stupeň postihnutia s prihliadnutím na individuálne možnosti každého žiaka.

Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

CIELE

- Rozvíjať jemnú a hrubú motoriku,
- rozvíjať motoriku rúk a prstov,
- rozvíjať senzomotorickú koordináciu,
- rozvíjať percepciu,
- rozvíjať zmyslové vnímanie.

OBSAH

Kresba (mäkká ceruza, rudka, krieda, voskový pastel, suchý pastel)

Kreslenie tvarovo nenáročných predmetov.

Voľné kreslenie: čiary, oblúky, kruhy, veľkým aj malým pohybom.

Maľba (štetec, tampón, drievko, prsty / akvarelové farby, temperové farby)

Základné zručnosti v práci so štetcom a farbami.

Liatie, kvapkanie, dotváranie farebných škvŕn, hra s farbou.

Modelovanie (plastelína, modurit, cesto)

Poznávanie základných vlastností modelovacích materiálov stláčaním, miesením, valkaním, vyťahovaním.

Manipulácia s modelovacími materiálmi: vykrajovanie, šúľanie, vytváranie guľôčky, valčeka z plastelíny na stole a v dlani.

Vytváranie modelov jednoduchého tvaru z modelovacej hmoty, podľa vzoru.

Ukladanie vytvoreného tvaru na príslušnú šablónu.

Vytváranie modelov z piesku pomocou formičiek.

Používanie štipcov: vyštipnúť malé kúsky z plastelíny.

PROCES

Precvičovanie motoriky rúk a prstov: mávanie, tleskanie, krúženie, hladkanie rôznych materiálov.

Žiaci pozorujú a zbierajú na vychádzkach prírodné materiály: kamienky, halúzky, plody, listy a pod., pozorujú ich, triedia a porovnávajú, zoskupujú, vtlačajú do vhodných materiálov - hlina, sadra, plastelína.

Hudobná výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Hudobná výchova	Prípravný ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hudobná výchova ako jeden z esteticko-výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia.

Ciele hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy sú podmienené špecifickosťou úloh školy, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia. Cieľom hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti.

Predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu.

Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v príťažlivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových.

Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne.

Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi.

Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie.

Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionalitu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie.

Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov.

Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

CIELE

- Rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie,
- rozvíjať sluchovú diferenciaciu,
- rozvíjať senzomotorické schopnosti.

OBSAH

Počúvanie reprodukovanej hudby (výber žánrov a voľba intenzity primerane a podľa výberu žiakov s pomocou učiteľa).

Postupné privykanie na pasívne vnímanie zvukov vyludzovaných na jednoduchých hudobných nástrojoch Orffovho inštrumentária, vzbudenie záujmu o vyludzované zvuky Orffovho inštrumentária

Detské rečňovanky, vyčítanky, piesne o prírode, o zvieratách, hudobné rozprávky, skladby (napr. uspávanka, pochod) a detské pohybové hry.

PROCES

Vzbudíme u detí záujem a radosť z detskej hudby. učíme ich používať hlas. Vyberáme piesne, ktoré sa deti ľahko učia, hlavne jednoduché ľudové piesne. Snažíme sa s deťmi spievať každý deň. Vzbudíme tým dobrú náladu a príjemnú atmosféru, ktorá je veľmi dôležitá pre deti.

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Telesná výchova	Prípravný ročník A v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	3

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Ciele predmetu telesná výchova v špeciálnej základnej školy sledujú dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov, t.j. dosiahnutie žiadaného stupňa telesnej zdatnosti, odolnosti a pohybových zručností. U žiakov sa snažíme vypestovať hygienické návyky, pozitívny vzťah k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich obmedzených možností a rešpektovaním ich výrazných individuálnych osobitostí.

Zo zdravotného hľadiska je významná kompenzačná, reedukačná a relaxačná funkcia telesnej výchovy, zameraná k zmierneniu alebo odstraňovaniu pohybových nedostatkov, nahradzovaniu chýbajúcich zručností inými a k zlepšovaniu celkového fyzického stavu. Rozvíjanie pohybovej aktivity súvisí s rozvojom poznávacej činnosti, pretože v rámci telesnej výchovy zámerne pôsobíme na rozvoj psychických funkcií, ako je vnímanie a pozorovanie, pamäť, pozornosť, fantázia, myslenie a reč.

Pri zachovaní mnohostrannej funkcie vyučovacieho predmetu telesná výchova, odporúčame citlivý prístup k výkonnostnému chápaniu jeho procesu, hlavne v porovnávaní motorických a fyzických výkonov žiakov. Odporúčame podriadiť motorické, ale predovšetkým fyzické výkony, ako cieľové kategórie emocionality, t.j. pre radosť z pohybu, spolupatričnosti.

CIELE

- Upevňovanie základných hygienických potrieb v súvislosti s telesnou výchovou,
- rozvoj verbálnych schopností,
- prijatie stanovených pravidiel,
- vytvorenie sebakontroly,
- prispôsobenie sa požiadavkám skupiny,
- uvedomenie si vlastného tela v súvislosti s telovýchovnými aktivitami,
- rozvoj koordinácie oko - ruka.

OBSAH

Podávanie lopty učiteľovi, podávanie lopty spolužiakovi.

Sezónne činnosti v zimnom období - hry na snehu, nácvik chôdze po klzkej ploche, sánkovanie sa na miernom svahu, v jarnom a v letnom období turistika, podľa možností v ktoromkoľvek ročnom období aj plávanie.

Pri pohybových aktivitách sa využívame hry orientované na kooperáciu s učiteľom, hry orientované na koordináciu pohybov končatín napodobňovaním učiteľa alebo s pomocou.

Hry zamerané na rozvoj rovnováhy, laterality.

Hry zamerané na telesnú schému – hlava, krk, chrbát, ramená, kolena, chodidlá.

PROCES

Činnosti sa zameriavajú na upevňovanie zručností, ktoré žiak ovláda, na ich rozvíjanie a zdokonaľovanie.

Obsah vzdelávania

pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským

1. ročník

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra

Hodinová dotácia učebného predmetu

Slovenský jazyk a literatúra	1. ročník A v.
ŠVP	8
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	8

Slovenský jazyk a literatúra - 8 VH týždenne - 1. ročník	
Jazyková komunikácia	3 VH týždenne
Čítanie a literatúra	5 VH týždenne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je základom celého vzdelávania a výchovy. Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh slovenského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ďalších vyučovacích predmetov.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry je naučiť žiakov jednoducho a zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou spisovného jazyka, utvoriť u všetkých žiakov návyk správneho hlasného čítania, naučiť ich rozumieť prečítanému textu, z väčšiny žiakov vychovať čitateľov a poslucháčov s kladným vzťahom k literatúre. Slovenský jazyk a literatúra spája v sebe niekoľko oblastí, ktoré sa navzájom prelínajú a špecifickým spôsobom prispievajú k plneniu cieľov výchovy: rozvíjajú zmyslovú, emocionálnu, vôľovú a rozumovú stránku osobnosti dieťaťa, spoluutvárajú charakter žiaka a spolu s ostatnými predmetmi posilňujú výchovu k vlastenectvu.

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry v 1. až 9. ročníku je rozdelený do troch oblastí:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

KOMUNIKÁCIA A SLOH

ČÍTANIE A LITERATÚRA

V 1. ročníku jednotlivé oblasti obsahujú:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- písanie

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- komunikácia, ústny prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania

- literárna výchovy

V 2. až 5. ročníku jednotlivé oblasti obsahujú:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- zvuková rovina jazyka a pravopis

- písanie

- významová rovina

- tvarová rovina

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- sloh, komunikácia

- ústny a písomný prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania – čítanie textu, základy čítania s porozumením

- literárna výchova – všeobecné pojmy a základné literárne žánre

V 6. až 9. ročníku jednotlivé oblasti obsahujú:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- zvuková rovina jazyka a pravopis
- významová rovina
- tvarová rovina
- skladobná rovina

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- sloh, komunikácia
- ústny a písomný prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania – čítanie textu, čítanie s porozumením, reprodukcia prečítaného textu, verejná prezentácia textu
- literárna výchova – všeobecné pojmy a základné literárne žánre.

CIELE

- Postupne poznávať niektoré hlásky a príslušné písmená, čítať jednoslabičné a dvojslabičné slová,
- rozvíjať psychomotorické schopnosti a jemnú pohybovú koordináciu potrebnú na vyučovanie písania.

OBSAH

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Písanie

Pri výcviku písania sa vytvárajú potrebné hygienické pracovné a estetické návyky. Žiaci sa učia správne zaobchádzať s písacími nástrojmi a materiálom a dbať na úhladnú úpravu. Grafický záznam sa vhodne motivuje a sprevádza slovom. Určené cvičenia sa postupne rozvíjajú, opakujú a zdokonaľujú.

Nácvik písania

- Cviky na prípravné písanie nepodopretou rukou.
- Správne držanie ruky – čmáranie rudkou, kriedou, fixkou, progresom.
- Dotyky, voľné čmáranie a krúženie, oblúky.
- Nacvičuje sa držanie ceruzky pri písaní v liniatúre, prvky prvých písmen.

Využitie týchto prvkov na nácvik písania písmen.

Písanie písmen, ktoré sa žiaci učia čítať.

Písmená sa nacvičujú v poradí podľa postupu v čítaní.

Písanie slabík a krátkych slov zložených z osvojených písmen.

Prepis slabík a slov z tlačeneého do písaného písma.

Diktát písmen a slabík.

ČÍTANIE A LITERATÚRA

Technika čítania

Poznávanie samohlások a, e, i, o, u, y a príslušných malých a veľkých písmen.

Rozlišovanie krátkych a dlhých samohlások.

Poznávanie a čítanie spoluhlások m, M, l, L, v, V, t, T, p, P, j, J.

Nácvik čítania otvorených a zatvorených slabík s osvojeným písmenom.

Čítanie a výslovnosť mäkkých slabík le, li, te, ti, ne, ni, de, di.

Čítanie jednoslabičných, dvojslabičných a niektorých trojslabičných slov zložených najmä z otvorených slabík.

Čítanie jednoduchých viet. Čítanie písaného písma.

Literárna výchova

Cieľom literárnej výchovy v 1.ročníku je predovšetkým výchova pozorného detského poslucháča. Žiaci sa učia počúvať a pokúšajú sa rozprávať najznámejšie jednoduché rozprávky založené na jednoduchom časovom radení opakovaných a obmieňaných dejov.

Učia sa počúvať a vnímať krátky príbeh, pokúšajú sa ho dramatizovať, prípadne ilustrovať.

Učia sa memorovať jednoduché rečňovanky.

Tieto zručnosti si žiaci osvojujú

- pri počúvaní ukážok z literatúry pre deti zo zvukových nahrávok,

- pri sledovaní videoprogramov,

- sledovanie bábkových hier (v triede a z televízneho vysielania). Príležitostné návštevy detských bábkových divadiel. Pokus o dramatizáciu s aplikáciami, plošnými bábkami, s maňuškami a podobne.

Nácvik a memorovanie jednoduchých básničiek, rečňovaniiek a vyčítaniek od autorov detskej literatúry a z ľudovej tvorby (napr. K. Bendová, V. Šimková – J. Domasta; J. Anđel; J. Turan; F. Hrubín a iní).

Počúvanie a reprodukcia krátkej rozprávky o deťoch a zvieratkách (napr. M. Ďuríčková, M. R. Martáková, D. Hevier, H. Zelinová, E. Gašparová, N. Tánska a iní).

Obrázkové knižky (V. Machaj, Z. Vlach – M. Novacký, J. Kontár, E. Vančurová a iní).

PROCES

Úlohou je spresňovať zmyslové vnímanie, rozvíjať ústne vyjadrovanie a kultúru reči žiakov.

Pozorovaním okolitej skutočnosti a jej znázornenia na obrázkoch žiaci poznávajú

a pomenúvajú predmety a činnosti. Hrou a častými cvikmi sluchového vnímania sa zlepšuje

schopnosť žiakov diferencovane vnímať zvuky. Žiaci poznávajú, pomenúvajú, porovnávajú

a rozlišujú veľkosť, farbu, tvar, vôňu a chuť predmetov. Učia sa zameriavať svoju pozornosť podľa inštrukcie učiteľa postrehnúť rozdiely, zmeny, vzťahy a časovú následnosť.

Nacvičuje sa vyjadrovanie a výslovnosť žiakov. Od pomenovávania predmetov a javov sa

prechádza k nácviku vecných formulácií, predovšetkým jednoduchých viet. Nacvičujú sa

pozdravy, krátke oznámenia, vyjadrenie jednoduchej prosby, poďakovanie, ospravedlnenie.

Sústavne sa pestuje výslovnosť, dych a hlas detí. Prebúdza sa vlastné úsilie žiakov o zreteľnú, dobre počuteľnú a zrozumiteľnú reč.

Na začiatkové čítanie a na postupné osvojovanie čitateľských návykov treba pripravovať

žiacov hrou a špeciálnymi cvičeniami. Rozvíja sa sluchové a zrakové vnímanie. Cvičí sa

sledovanie obrázkov zľava doprava, orientácia v riadku. Členenie krátkych viet na slová.

Sluchová analýza a syntéza slov.

Pri nácviku písania vychádzame z detských hier a motivovaných prípravných cvikov.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Maďarský jazyk a literatúra

Hodinová dotácia učebného predmetu

Maďarský jazyk a literatúra	1. ročník A v.
ŠVP	8
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	8

Maďarský jazyk – 8 VH týždenne - 1. ročník	
Jazyková komunikácia	3 VH týždenne
Čítanie a literatúra, komunikácia a sloh	5 VH týždenne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovanie maďarského jazyka a literatúry pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je základom celej výchovy a vzdelávania. Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh maďarského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ostatných vyučovacích predmetov. Učebný predmet maďarský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože zahŕňa jazykovú oblasť (jazykovú a slohovú zložku, písanie) a literárnu oblasť (čítanie a literárnu výchovu).

Cieľom vyučovania maďarského jazyka a literatúry je naučiť žiakov jednoducho a zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou spisovného jazyka, utvoriť u všetkých žiakov návyk správneho hlasného čítania, naučiť ich rozumieť prečítanému textu a zo žiakov vychovať čitateľov a poslucháčov s kladným vzťahom k literatúre.

Vzdelávací obsah maďarského jazyka a literatúry v 1. až 9. ročníku je rozdelený do troch oblastí:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA KOMUNIKÁCIA A SLOH ČÍTANIE A LITERATÚRA

V 1. ročníku jednotlivé oblasti obsahujú:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- písanie

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- komunikácia, ústny prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania

- literárna výchova

V 2. až 5. ročníku jednotlivé oblasti obsahujú:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- písanie

- zvuková rovina jazyka a pravopis

- významová rovina

- tvarová rovina

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- sloh, komunikácia

- ústny a písomný prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania – čítanie textu, základy čítania s porozumením

- literárna výchova – všeobecné pojmy a základné literárne žánre

V 6. až 9. ročníku jednotlivé oblasti obsahujú:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- zvuková rovina jazyka a pravopis

- významová rovina

- tvarová rovina

- skladobná rovina

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- sloh, komunikácia

- ústny a písomný prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania – čítanie textu, základy čítania s porozumením, reprodukcia prečítaného textu, verejná prezentácia textu

- literárna výchova – všeobecné pojmy a základné literárne žánre

Jazyková komunikácia

- Hlavnou úlohou tejto oblasti v 1. až 3. ročníku je rozvíjať reč žiakov, privykáť ich hovoriť spisovným jazykom, učiť ich vyjadrovať sa v krátkych a jednoduchých hovorených prejavoch, vytvárať základné zručnosti čítania a písania.

- Vo 4. až 9. ročníku je cieľom rozvíjať jazykové zručnosti, aby žiaci získali zručnosť vyjadrovať sa jednoducho a súvisle v ústnych a písomných prejavoch primeraných ich rozumových schopnostiam a zručnosť rozumieť takýmto prejavom po obsahovej stránke.

- Dosahuje sa to napodobňovaním a na základe vybraných poznatkov o jazyku a jeho spisovnej podobe. Rozvoj reči sa priamo spája s rozvojom myslenia a poznania.

- Vyučovanie má charakter elementárneho uvedenia do náuky o jazyku a ide v ňom predovšetkým o utváranie jazykových zručností. Žiaci sa oboznamujú so základnými gramatickými pojmi a zároveň si osvojujú aj ďalšie javy pravopisu. Rozširuje sa ich slovná zásoba, spresňuje a aktivizuje sa ich slovník.

Z celkového cieľa jazykového vyučovania vyplývajú tieto úlohy:

- Na základe jazykových a pravopisných vedomostí a zručností zvykať žiakov vyjadrovať sa spisovným jazykom.

- Vypestovať zručnosť vyjadrovať sa jednoducho, jasne a súvisle v hovorených a písomných prejavoch.

- Dať žiakom základné poznatky o zvukovej, významovej, tvarovej a skladobnej rovine jazyka.

- Vypestovať u žiakov návyk spisovnej výslovnosti a návyk dodržiavania správneho dýchania, artikulácie.

- Oboznámiť žiakov s jednoducho, stručne a jasne formulovanými základnými pravidlami pravopisu. Stálym systematickým precvičovaním a opakovaním na konkrétnych jazykových javoch dosiahnuť ich praktické osvojenie.

- Celým vyučovaním rozvíjať myslenie žiakov, ich rozumové schopnosti.

Písanie

- Cieľom vyučovania písania je naučiť žiakov písať správne tvary písanej abecedy, vypestovať u nich správne zručnosti a návyky písania, dbať o to, aby ich písmo bolo primerané k ich možnostiam úhladné a písomné prejavy vkusne upravené, aby zvládali základné hygienické, pracovné a estetické návyky spojené s písaním. Žiaci sa učia správne používať písmo ako dorozumievací, vyjadrovací, spájací a výrazový prostriedok. Vyučovanie písania sa uskutočňuje integrovane s ostatnými zložkami jazykového vyučovania.

- Žiaci sa učia nechávať správne medzery medzi slovami v riadku, učia sa kontrolovať svoj písací výkon a dopĺňať diakritické znamienka. Učia sa byť sebakritickí a hodnotiť vlastné písmo: vyhľadať a označiť najvydarenejšie a najmenej vydarené tvary.

- Osobitnú pozornosť treba venovať ľavákovi.

Komunikácia a sloh

- Úlohou tejto oblasti je pestovať u žiakov zručnosť súvisle, usporiadane, jasne a jazykovo správne vyjadrovať myšlienky v ústnych a písomných prejavoch.

- Vyučovanie slohu je úzko späté s ostatnými zložkami maďarského jazyka, najmä s čítaním. Čítaný text poskytuje vhodný materiál na dopĺňanie a rozširovanie slovej zásoby. Obsah čítaného textu sa využíva na ústne aj písomné slohové cvičenia a zároveň je východiskom pre ďalšiu prácu (napr. rozprávanie podľa obrázka, obmeny viet, vystihnutie charakteru konajúcich osôb).

- Hodiny jazykového vyučovania pomáhajú rozvíjať vyjadrovacie schopnosti žiakov tým, že žiaci nielen poznávajú gramatické a lexikálne prostriedky, ale sa ich učia aj prakticky používať. Všetky zložky vyučovacieho predmetu maďarský jazyk a literatúra, aj ostatné predmety, pomáhajú plniť úlohy slohovej výchovy.

- Žiaci na začiatku odpovedajú na otázky učiteľa, neskôr s jeho pomocou tvoria súvislé prejavy na témy, ktoré sú blízke ich záujmom a skúsenostiam. Pritom sa vedú k stále väčšej samostatnosti. Ústne prejavy sú prípravou na písomné prejavy.

- V písaných prejavoch sa postupuje od kolektívne zostavených celkov k reprodukcii podľa osnovy, k samostatným krátkym správam, opisom a formám spoločenského styku.

- Vo všetkých prejavoch sa uplatňuje princíp úzkeho spojenia školy so životom. Vhodná motivácia je dôležitým predpokladom dobrých výsledkov vo výcviku ústneho a písomného vyjadrovania.

Čítanie a literatúra

- V čítaní a literárnej výchove sa prehlbuje a zdokonaľuje zručnosť čítať nahlas, s dôrazom na porozumenie primerane náročných umeleckých a náučných textov. Táto zručnosť sa má stať pre všetkých žiakov nástrojom ďalšieho vzdelávania vo všetkých predmetoch aj vo voľnom čase mimo školy. Osobitnú pozornosť treba venovať deťom s poruchami čítania.

Cieľom literárnej výchovy je:

- Vychovať pozorného detského poslucháča a čitateľa prostredníctvom umeleckých diel detskej literatúry a prispievať k rozvoju osobnosti postihnutého dieťaťa.

- Oboznámiť žiakov s niektorými literárnymi druhmi (prózou, poéziou, rozprávkou, povest'ou, bajkou, poviedkou, drámou) a s dielami našich významných umelcov.

- Utvárať ich estetické názory a vkus.

- Pôsobiť na kultúru ich vyjadrovania.

CIELE

- Rozvíjať ústne vyjadrovanie a kultúru reči žiakov,

- postupne poznávať niektoré hlásky a príslušné písmená, čítať jednoslabičné a dvojslabičné slová,

- rozvíjať grafomotorické zručnosti,

- vnímať literárne texty počúvaním a vzbudiť záujem o detskú literatúru.

OBSAH

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Písanie

Prípravné cviky na písanie.

Nácvik správneho držania ruky.

Nácvik držania ceruzky pri písaní v liniatúre, prvky prvých písmen.

Využitie týchto prvkov na nácvik písania písmen.

Písanie písmen, ktoré sa žiaci učia čítať.

Písanie slabík a krátkych slov zložených z osvojených písmen.

Prepis slabík a slov z tlačeneho do písaného písma.

Diktát písmen a slabík.

KOMUNIKÁCIA A SLOH

Nácvik vyjadrovania a výslovnosti.

Od pomenovávania predmetov a javov sa prechádza k nácviku vecných formulácií, predovšetkým jednoduchých viet.

Nácvik pozdravov, krátkych oznámení, vyjadrenia jednoduchej prosby, poďakovania, ospravedlnenia.

ČÍTANIE A LITERATÚRA

Technika čítania

Rozvíjanie sluchového a zrakového vnímania.

Nácvik sledovania obrázkov zľava doprava, orientácia v riadku.

Členenie krátkych viet na slová.

Sluchová analýza a syntéza slov.

Poznávanie samohlások a, á, e, é, i, í, o, ó, ö, ı, u, ú, ü, ő a príslušných malých a veľkých písmen.

Rozlišovanie krátkych a dlhých samohlások.

Poznávanie a čítanie spoluhlások m, n, v, c, z, k, t, l, s, b.

Nácvik čítania otvorených a zatvorených slabík.

Čítanie jednoslabičných, dvojslabičných a niektorých trojslabičných slov zložených najmä z otvorených slabík.

Čítanie jednoduchých viet.

Čítanie písaného písma.

Literárna výchova

Počúvanie a rozprávanie najznámejších jednoduchých rozprávok založených na jednoduchom časovom radení opakovaných a obmieňaných dejov (výber z ľudovej tvorby a z prozaickej tvorby maďarských a slovenských autorov: Varga Katalin, Fazekas Anna a iní).

Počúvanie a vnímanie krátkych príbehov, s pokusom o dramatizáciu, prípadne ilustráciu.

Memorovanie jednoduchých rečovaniiek, vyčítaniek (vyčítanky, rečovanky, hádanky, jednoduché básničky, ľudové piesne, básne Sándora Weöresa a pod.).

PROCES

Jazyková komunikácia

Písanie

Pri písaní sa vychádza z detských hier a motivovaných prípravných cvikov. Postupne sa zvyšujú nároky na presnosť vykonania. Vytvárajú sa potrebné hygienické, pracovné a estetické návyky. Žiaci sa učia správne zaobchádzať s písacími nástrojmi a materiálom a dbať na úhladnú úpravu. Grafický záznam sa vhodne motivuje a sprevádza slovom. Určené cvičenia sa postupne rozvíjajú, opakujú a zdokonaľujú. Písmená sa nacvičujú v poradí podľa postupu v čítaní.

Komunikácia a sloh

Hrou a častými cvikmi sluchového vnímania sa zlepšuje schopnosť žiakov diferencovane vnímať zvuky. Sústavne sa pestuje výslovnosť, správne dýchanie a artikulácia žiakov.

Prebúda sa vlastné úsilie žiakov o zreteľnú a správnu výslovnosť.

Čítanie a literatúra

Na začiatkové čítanie a na postupné osvojovanie čitateľských návykov treba pripravovať žiakov hrou a špeciálnymi cvičeniami.

V rámci vyučovania literárnej výchovy jednotlivé zručnosti si žiaci osvojujú pri počúvaní ukážok z literatúry pre deti zo zvukových nahrávok, pri sledovaní videoprogramov, z vybraných televíznych vysielaní, pri sledovaní bábkových hier, filmov a diafilmov s rozprávkovými námetmi. Žiaci si vypočujú krátke rozprávky o deťoch a zvieratkách a po vypočutí ich zreprodukovávajú dramatizáciou prípadne ilustráciami.

Vzdelávacia oblasť: Príroda a spoločnosť

Vecné učenie

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Vecné učenie	1. ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	2

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vecné učenie v prípravnom až 3. ročníku pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je syntézou najjednoduchších prírodovedných a spoločenskovedných poznatkov, ktoré žiaci získavajú na základe pozorovania prírodných zmien počas roka a vzťahov medzi človekom a prírodou.

Cieľom vecného učenia je dať žiakom najzákladnejšie vedomosti o prírode, spoločnosti a našej vlasti. Z tohto cieľa vyplývajú predovšetkým úlohy rozumovej výchovy.

Myslenie žiakov sa rozvíja na základe zmyslového poznávania, postupne sa prechádza k jednoduchým konkrétnym myšlienkovým operáciám. Na základe zmyslového vnímania a činností s jednoduchými prírodninami alebo s ich modelmi a s vyobrazenými materiálmi sa žiaci učia chápať význam vecí, ich vlastností, vzájomné vzťahy a súvislosti medzi nimi.

V učive usporiadanom podľa ročných období žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom.

Vo vyučovaní vecného učiva sa vytvárajú a upevňujú zdravotné a hygienické návyky žiakov.

Žiaci si osvojujú základné pravidlá kultúrneho správania, utvára sa ich vzťah k spoločenskému a súkromnému vlastníctvu, uvedomujú si význam spolupráce a vedú sa k nej. Vytváraním citových väzieb k spolužiakom, ku škole, k domovu, k obci a k vlasti sa vecné učenie podieľa na mravnej výchove žiakov.

Prostredníctvom realizácie dopravnej výchovy sa utvárajú a prehlbujú základné poznatky žiakov o dopravných prostriedkoch a návyky dodržiavať ich v praktickom živote.

Žiaci sa systematicky pripravujú na aktívnu účasť v cestnej premávke.

Témy obsahu vecného učiva sú prostriedkom hlbšieho poznávania materinského jazyka, rozvíjania slovnej zásoby a výcviku vyjadrovania. Vecné učenie poskytuje aj námety na pracovné vyučovanie, na praktické činnosti žiakov (modelovanie, kútik živej prírody a pod.). Hlavným zdrojom poznania sú jednoduché pozorovania prírody a spoločenského diania na vychádzkach, v kútiku živej prírody, pri sledovaní a vedení kalendára prírody; jednoduché pokusy a praktické činnosti, premietanie diapozitívov a filmových slučiek. Učiteľ volí primerané špeciálno-pedagogické metódy, ktoré sa opierajú o zmyslové poznávanie žiakov. Uplatňuje sa výchova žiakov k spolupráci, ktorá sa chápe ako príprava postihnutého žiaka na život v spoločnosti a ako prostriedok socializácie žiakovej osobnosti.

CIELE

- Získať základné poznatky o prírode a spoločnosti z ich najbližšieho okolia,
- viesť žiakov k osvojeniu si základných spoločenských a hygienických návykov,
- orientovať sa v školskej budove a na ceste z domu do školy,
- získať predstavu o ročných obdobiach,

- poznať názvy ročných období, mesiacov a dní v týždni,
- oboznamovať sa so zásadami osobnej hygieny, správnej životosprávy a kultúrneho správania,
- zúčastňovať sa na školských a mimoškolských akciách k sviatkom, pamätným dňom a na oslavách významných udalostí.

OBSAH

Škola a život v škole

Trieda

Poznať označenie triedy. Pomenovanie zariadenia triedy, rozlišovanie školských potrieb a hračiek (vhodné používať, šetriť a uložiť).

Poznať meno svojho učiteľa, prípadne spolužiakov, vedieť sa im predstaviť, pozdraviť. Rozlišovanie vyučovacej hodiny a prestávky. Udržiavanie poriadku v triede, na lavici, v školskej taške.

V škole

Orientácia v budove školy. Dodržiavanie poriadku v triede a v budove školy.

Bezpečnosť cestnej premávky. Zahať si osvojovať návyk správania sa počas vyučovania, cez prestávku. Hlásiť sa o slovo, ticho si sadáť, vstávať.

Osvojovanie si najdôležitejších poznatkov zo zásad dopravnej bezpečnosti a ochrany vlastnej bezpečnosti (rozlišovať cestu, chodník, prechod pre chodcov, význam svetelných signálov).

Príroda

Na jeseň

Zmeny v prírode. Zber úrody. Jesenné mesiace. Dodržiavanie hygienických požiadaviek (otužovanie, prezliekanie). Ochrana pred ochorením, lieky (ich význam a používanie), lekár.

V sade a v záhrade

Pozorovanie činností dospelých a detí v jeseni doma, a aj v prírode. Oboznámenie sa so zberom ovocia a zeleniny. Poznávať a rozlišovať ovocie a zeleninu podľa tvaru, chuti a vône.

Na poli

Pole - repné a zemiakové, strnisko a zorané pole. Oboznámenie sa so zberom napr. zemiakov, cukrovej repy.

Pozorovanie prírody na jeseň (zmeny počasia, rastlín, zvieratá - odlietanie vtákov do teplých krajín, ...).

Zvieratá na jeseň

Získavanie poznatkov o zvieratách (rozprávanie učiteľa, vysielanie rozhlasu a televízie).

Oboznámenie sa s prípravou zvierat na jeseň. Starostlivosť o voľne žijúce zvieratá (krmelec pre lesnú zver, krmidlá pre vtáky, zber gaštanov, a iné.).

Domov a jeho okolie

Doma

Poznať mená členov rodiny a príbuzenské vzťahy (otec, matka, súrodenci).

Pomenovanie zariadenia bytu, triedenie predmetov v domácnosti podľa ich účelu (nábytok, riad, hračky, školské potreby).

V okolí domova a školy

Orientácia v okolí domova a školy. Poznať obchody kde nakupujeme potraviny.

Poznať cestu do školy, prípadne k zastávke najbližšieho dopravného prostriedku.

Bezpečnosť na vozovke pred školou, v okolí školy.

Zima

Príroda v zime - pozorovanie prírody v zime, porovnávanie s inými ročnými obdobiami.

Zmeny počasia (mráz, sneh, ľad). Poznávanie vlastností snehu a ľadu (zrakom).

Deň a noc – získavanie poznatkov o tom kedy sa rozvidnieva, kedy sa stmieva, že deň je krátky a noc je dlhá.

Oboznámenie sa s pravidlami bezpečnosti na ulici - potrebné odhadzovať sneh, posýpať chodníky pred námrazou, nebezpečné sánkovať na vozovke a korčuľovať na tenkom ľade. Poznať zimné mesiace a zimné činnosti detí. Poznať vhodné oblečenie na zimné obdobie. Oboznámenie sa s vianočnými tradíciami, poznajú nebezpečenstvo požiaru pri zapalovaní sviečok.

Starostlivosť o zdravie

Oboznámenie sa so zásadami a dodržiavaním osobnej hygieny - pravidelne ráno a večer sa umyť, umývať si ruky pred jedlom a po ňom, po použití WC.

Význam čistoty tela a prostredia pre zdravie, význam vetrania doma aj v škole. Dodržiavať poriadok v triede, v školskej jedálni, získavať návyky sebaobsluhy.

Predchádzanie úrazom a chorobám. Účelne sa obliekať, otužovať, poznať zdravé a nezdravé potraviny. Uprednostňovať zdravé potraviny – ovocie, zeleninu.

Predchádzanie úrazom pri športe, pri prechádzaní cez cestu, pri manipulácii s ohňom, s elektrinou, pri kúpaní, opaľovaní. Osvojovať si poznatky ako chrániť svoje zdravie, aj zdravie druhých (používať vreckovku, posýpať šmykľavé miesta, odpadky odhadzovať do koša, vedieť sa správať v prípade karantény a pod.).

Zdravotné stredisko – poznať jeho význam a miesto.

Jar

Pozorovanie zmien v prírode (oteplňovanie, odmäk, dlhší deň, kratšia noc).

Porovnávanie krajiny na jar s predstavou tej istej krajiny na jeseň a v zime. Oboznámenie sa s niektorými typickými jarnými kvetmi (napr. snežienku, fialku a pod.). Poznať ich časti: koreň, stonku, list a kvet, pozorovať jednotlivé fázy vývoja rastliny, starať sa o rastliny v kútiku živej prírody a na školskom pozemku (polievanie, kyprenie, pletie, význam týchto činností).

Domáce zvieratá a ich mláďatá - triedenie z rozličných hľadísk, využívanie vlastných skúseností. Počúvanie poviedok o zvieratách, rozprávanie o vlastných zážitkoch so zvieratami.

Oboznamovanie sa s veľkonočnými tradíciami.

Práca a odpočinok

Deň a jeho časti (ráno, popoludnie, večer).

Týždeň – pracovné dni a dni odpočinku. Názvy v týždni. Voľná sobota, nedeľa, prázdniny.

Účelné využívanie voľného času.

Leto

Zmeny v prírode.

Pozorovanie dĺžky dňa (noci), počasia (letné prehánky, búrky). Vedieť, ako sa správať pred búrkou a počas búrky (ochrana pred bleskom).

Pozorovanie odkvitania stromov a dozrievania ovocia (ktoré ovocie dozrieva najskôr, ktoré neskôr).

Poznávať rôzne druhy ovocia, jeho farbu a chuť (tvrdé, mäkké, sladké, kyslé, horké, trpké).

Poznávať lúčne kvety z najbližšieho okolia.

Poznať názvy letných mesiacov.

Príprava na prázdniny - správanie sa v prírode, ako dbať na bezpečnosť pri letných športoch.

PROCES

Žiaci si postupne uvedomujú rozdiel v požiadavkách na správanie pri vyučovaní a cez prestávku, riadia sa nimi. Postupne si osvojujú návyk dodržiavať poriadok, ticho si sadieť a vstávať, hlásiť sa o slovo, usporiadať si pomôcky, upraviť si svoje miesto, udržiavať poriadok v lavici.

Pozdravia pri vstupe do triedy, pri odchode postavením sa privítajú prichádzajúceho a rozlúčia sa s odchádzajúcim.

Dodržívajú podľa svojich možností a schopností pravidlá cestnej premávky. Vedia ako sa polícia stará o bezpečnosť chodcov. Vedia, že hrať sa môžu len na miestach vyhradených na hranie, mimo cestnej premávky. Sústavne pozorujú cestnú premávku. Pozorovanie sa sprevádza opakovaným vysvetľovaním zásad cestnej premávky spôsobom primeraným chápaniu žiakov. Získané skúsenosti si žiaci precvičujú a prehlbujú formou pohybových a didaktických hier. Žiaci si osvojujú návyk chodiť po pravej strane chodníka, prípadne po ľavej strane krajnice, či po ľavom okraji cesty. Učia sa orientovať v okolí školy, v mieste bydliska a spoznávajú najbezpečnejšiu cestu z domu do školy. Vedia si pripraviť školské potreby. Rozprávajú o práci, ktorú vedia, alebo ktorú sa učia pravidelne vykonávať.

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Matematika	1. ročník A v.
ŠVP	4
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	4

Matematika – 4 VH týždenne - 1. ročník	
Aritmetika	3,5 VH týždenne
Geometria	0,5 VH týždenne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Poňatie vyučovania matematiky v špeciálnej základnej škole je v súlade s poňatím vyučovania matematiky na základnej škole.

Vyučovanie matematiky sa snaží poskytnúť všetkým žiakom spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni a adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života a pracovného pomeru.

Matematické vedomosti, zručnosti a návyky sa budujú v súlade s matematickou teóriou na rôznom stupni intuitívneho prístupu podľa individuálnych schopností žiaka, systematicky sa uplatňuje zásada názornosti. Pri opakovaní a upevňovaní učiva sa žiaci učia využívať svoje matematické poznatky pri riešení problémov praxe predovšetkým prostredníctvom riešenia úloh, ktorých námety zodpovedajú skúsenostiam a úrovni poznania žiakov špeciálnej základnej školy i pri riešení rôznych problémov v ostatných vyučovacích predmetoch.

Spojeniu vyučovania matematiky s praxou prispieva i to, že sa žiaci naučia používať rôzne pomôcky umožňujúce geometrické konštrukcie.

Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného a štruktúrovaného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka s mentálnym postihnutím.

Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôsobuje individuálnym schopnostiam žiaka.

CIELE

- Porovnávať a triediť činnosti každodenného života, predmety, vlastnosti, podľa určitých kritérií,
- osvojiť si základné geometrické predstavy,
- osvojiť si základné prvky numerácie v obore prirodzených čísel do 5,
- osvojiť si základné počtové výkony v obore prirodzených čísel do 5,
- osvojiť si základné prvky numerácie a počtové výkony s číslom 0,
- využívať osvojené vedomosti v reálnom živote.

OBSAH

ARITMETIKA

Úvod k učivu o prirodzenom čísle

Triedenie predmetov podľa vlastností (množstvo, veľkosť, farba, tvar).

Dvojica. Vzťahy rovnako – nie rovnako, viac – menej.

Usporiadanie (napr. veľa, málo, veľký, malý). Vzťahy – pred, za. Prvý, posledný.

Prírodné čísla 1, 2, 3, 4, 5, 0 – numerácia a počtové výkony

Číselný obor sa rozširuje postupne. Najprv sa preberie numerácia v obore do dvoch a žiaci sa oboznámia so sčítaním a odčítaním v tomto obore. Potom sa preberie numerácia a počtové výkony s číslami 3, 4, 5, 0.

Numerácia v obore do 2 a počtové výkony.

- Číslo 1. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov. Čítanie a písanie číslice 1, znázorňovanie čísla 1.

- Číslo 2. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov. Čítanie a písanie číslice 2, znázorňovanie čísla 2.

- Porovnávanie čísel 1, 2. Vzťahy väčší, menší, rovná sa. Znaky $>$, $<$, bez písania.

Nerovnosti $1 < 2$, $2 > 1$, rovnosti $1 = 1$, $2 = 2$. Znázorňovanie nerovnosti (rovnosti) pomocou tvorenia dvojíc.

Sčítovanie a odčítovanie v obore do dvoch.

- Sčítovanie. Objasnenie podstaty sčítovania. Znak + (plus).

Zápis príkladov sčítovania.

Znázorňovanie príkladov sčítovania.

- Odčítovanie. Objasnenie odčítovania ako obráteného počtového výkonu k sčítovaniu.

Znak – (mínus).

Zápis príkladov odčítovania.

Znázorňovanie príkladov sčítovania.

- Pamäťový nácvik príkladov sčítovania a odčítovania v obore do dvoch.

Riešenie jednoduchých slovných úloh.

Numerácia v obore do 3 a počtové výkony.

- Číslo 3. Rad názvov: jeden, dva, tri. Počítanie po jednej do troch. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov. Čítanie a písanie číslice 3. Porovnávanie čísla 3 s číslami 1, 2, 3.

Znázorňovanie nerovnosti a rovnosti pomocou tvorenia dvojíc. Rad čísel 1, 2, 3. Vzťahy – hneď pred, hneď za.

Sčítovanie a odčítovanie v obore do troch.

- Sčítovanie.

Zápis príkladov sčítovania.

Znázorňovanie príkladov sčítovania.

- Odčítovanie.

Zápis príkladov odčítovania.

Znázorňovanie príkladov odčítovania.

- Pamäťový nácvik príkladov sčítovania a odčítovania v obore do 3.

Riešenie jednoduchých slovných úloh.

Numerácia v obore do 4 a počtové výkony.

- Rad názvov: jeden, dva, tri, štyri. Vzťahy pred, za a vzťahy hneď pred, hneď za.

- Počítanie po jednej. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.

- Čítanie a písanie číslice 4, znázorňovanie čísla 4.

- Radové číslovky (prvý, druhý, tretí, štvrtý).

- Porovnávanie čísla 4 so všetkými doteraz známymi číslami.

Zápis príslušných nerovností, rovností. Znázorňovanie nerovnosti pomocou tvorenia dvojíc.

Určovanie čísel menších (väčších) ako je dané číslo.

- Rad čísel 1, 2, 3, 4. Vzťahy pred, za, hneď za.

Sčítovanie a odčítovanie v obore do štyroch.

- Sčítovanie.

Zápis príkladov sčítovania.

Znázorňovanie príkladov sčítovania.

- Odčítovanie.

Zápis príkladov odčítovania.

Znázorňovanie príkladov odčítovania.

- Pamäťový nácvik príkladov sčítovania a odčítovania v obore do 4.

Riešenie jednoduchých slovných úloh.

Numerácia v obore do 5 a počtové výkony.

- Rad názvov jeden – päť. Vzťahy pred, za, hneď pred, hneď za.

- Počítanie po jednej. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.

- Čítanie a písanie číslice 5, znázorňovanie čísla 5.

- Radové číslovky – piaty.

- Porovnávanie čísla 5 so všetkými doteraz známymi číslami.

Zápis príslušných nerovností, rovností. Znázorňovanie nerovnosti pomocou tvorenia dvojíc.

Určovanie čísel menších, väčších ako je dané číslo.

- Rad čísel 1 až 5. Vzťahy hneď pred, hneď za, pred, za.

Sčítovanie a odčítovanie v obore do 5.

- Sčítovanie.

Zápis príkladov sčítovania.

Znázorňovanie príkladov sčítovania.

- Odčítovanie.

Zápis príkladov odčítovania.

Znázorňovanie príkladov odčítovania.

- Pamäťový nácvik príkladov sčítovania a odčítovania do 5.

- Rozklad čísel na sčítance v obore do 5.

- Riešenie jednoduchých slovných úloh.

Číslo 0

- Sčítovanie a odčítovanie s číslom 0.

GEOMETRIA

Rovinné útvary – štvorec, kruh, trojuholník, obdĺžnik – priradovanie názvu.

Priestorové útvary – guľa, kocka.

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Pracovné vyučovanie	1. ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	2
ŠkVP	3

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Pracovné vyučovanie je pre žiakov s mentálnym postihnutím najdôležitejším rehabilitačným predmetom, ktorý od najnižšieho ročníka systematicky ovplyvňuje rozvoj ich motoriky vytváraním pracovných zručností a spolupôsobí na zvýšenie ich rozumovej úrovne.

Žiaci v tomto predmete získavajú vedomosti z rôznych pracovných činností, vrátane elementárnych technických a výrobných poznatkov. Pracovné vyučovanie vytvára u žiakov kladný vzťah k práci, plní základnú prípravu pre budúce povolanie, ale aj pre potrebu praktického života v rodine a spoločnosti. V spolupráci s ostatnými predmetmi pôsobí na harmonický rozvoj žiakov.

V pracovnom vyučovaní získavajú žiaci základné vedomosti o materiáloch, nástrojoch a o pracovných postupoch. Učia sa rozoznávať druhy materiálov, ich vlastnosti, poznávať konštrukciu a funkciu nástrojov, učia sa hovoriť o tom, čo robia a s čím pracujú. Žiaci sa postupne primerane veku vedú k chápaniu vzťahov medzi materiálom, nástrojmi a spôsobmi práce. Postupne sa tak rozvíja ich technické myslenie a vyjadrovanie a technická pripravenosť.

Pracovné vyučovanie vzbudzuje u žiakov záujem o prácu, uspokojuje ich túžbu po činnosti, zameranie práce na užitočný výsledok vzbudzuje ich iniciatívu a pozitívny vzťah k práci, pestuje zmysel pre poriadok, cit pre krásu a vhodnosť materiálu, nástrojov a spôsobov práce. Pri práci si žiaci osvojujú kultúrne návyky. Systematicky poznávajú hlavné prvky organizácie,

hygieny a bezpečnosti pri práci. Učia sa pracovať disciplinovane, starostlivo, hospodárne zaobchádzať s materiálom a nástrojmi.

Pri výbere úloh učiteľ prihliada aj na učebnú látku ostatných predmetov. Nevyhnutnosť koordinácie pracovného vyučovania s inými vyučovacími predmetmi vyplýva z podstaty rozvoja poznávacích možností mentálne postihnutých žiakov - spájať konkrétnu činnosť s poučením, prax s teóriou.

Pracovné zaťaženie musí byť primerané fyzickým schopnostiam žiakov. Nesmie byť tak náročné, aby žiakov vyčerpal, ale ani príliš jednoduché, lebo by nedostatočne aktivizovalo ich myslenie a v dostatočnej miere ich nezamestnávalo.

Veľmi dôležitou podmienkou je materiálne zabezpečenie pracovného vyučovania. Sú to najmä pracovne a dielne, sklad materiálu, pozemok, dostatok vyhovujúcich nástrojov, pracovných a učebných pomôcok a jednotného materiálu pre žiakov.

Pracovné prostredie musí vyhovovať hygienickým podmienkam (čistý vzduch, vhodné osvetlenie, čistota pracoviska, atď.). K hygienickým podmienkam patrí aj vhodné oblečenie na pracovné vyučovanie. Nevyhnutným doplnkom dielne je príručná lekárnička.

V pestovateľských prácach sa na školskom pozemku (záhrade) určí pre jednotlivé pracovné skupiny dostatočná plocha s prihliadnutím na vek a možnosti žiakov a na technickú

vybavenosť školy. Na pestovateľské práce možno využiť aj kútik prírody v každej učebni. Na hodinách pracovného vyučovania sa používajú rôzne učebné pomôcky. Zvyčajne je to vzorový výrobok a súbor nástrojov, materiálov, potrieb a zariadení pre určitý druh práce; ďalej sú to výkresy, pracovné postupy, obrazy, ilustrácie, modely, diagramy, prírodniny, predlohy, filmy, diapozitívy a diafilmy.

Nevyhnutnou súčasťou pracovného vyučovania sú exkurzie, ktoré umožňujú žiakom už od najnižších ročníkov poznávať prácu dospelých na rozličných pracoviskách a posilňovať spojenie pracovného vyučovania so životom.

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky. Toto rozdelenie vychádza zo schopností žiaka osvojiť si obsah daného učiva, a zo schopnosti vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote.

V zložke **sebaobslužné činnosti** žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Obsahom zložky **práce v domácnosti** je osvojovanie si základných pracovných návykov v domácnosti, zručností potrebných pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

V zložke **práce v dielni** si žiaci osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky.

V zložke **pestovateľské práce** sa žiaci učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny. Vzhľadom na to, že nie každá škola má školský pozemok, odporúčame práce na školskom pozemku nahradiť inou činnosťou, podľa podmienok školy tak, aby bola zachovaná časová dotácia predmetu pracovné vyučovanie podľa učebného plánu.

CIELE

- Utvárať základné hygienické návyky a samoobslužné zručnosti,
- utvárať základné návyky pri stravovaní,
- rozvíjať jemno-motorické zručnosti a schopnosť napodobňovania,
- rozlišovať rôzne materiály,
- rozvíjať schopnosť adekvátne používať predmety a hračky,
- utvárať základné pracovné zručnosti a návyky.

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena.

Umyť si ruky, tvár, čistiť si zuby, česať sa, klokať, používať vreckovku, používať WC. Obúvať sa, šnúrovať a zaväzovať topánky. Čistiť topánky - očistiť prach, nakrémovat', vyleštiť. Ovládať rôzne druhy zapínania. Samostatne sa obliekať. Odstrániť prach z odevu, kefovať, prášiť. Odkladať odev a obuv.

Práce v domácnosti

Hygiena v domácnosti.

Utierať smaltovaný riad a riad z plastov. Pomáhať pri stolovaní. Udržiavať poriadok. Zametať. Utierať prach.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

Navliekanie koráľov rovnakej farby alebo v rôznom farebnom rytme, rovnakej veľkosti alebo rozdielnej veľkosti, triediť podľa veľkosti, tvaru, farby.

Skladanie mozaiky, pracovať s plodmi - napichávať, navliekať, nadväzovať, nalepovať (náhrdelníky, náramky, mozaiky z rozličných materiálov, zvieratká z plodov, koláže a iné).

Modelovanie

Oboznámenie sa s modelovacím materiálom –Modelovací materiál miesiť, stláčať, valkať, gúľať, vyťahovať, odštipávať, modelovať základné tvary - valčeky, šišky, placky atď.

Modelovať jednoduché tvary z jedného kusa, neskôr modelovať predmety z dvoch a viacerých častí. Na dokončenie výrobkov používať drievka, zápalky, špajdle, špáradlá, papier, perie atď. Modelovať na pieskovisku alebo na pieskovom stole.

Montážne a demontážne práce

Hry so stavebnicami z dreva aj z plastov.

Triediť a ukladať časti stavebníc. Voľne zostavovať a spájať časti stavebníc. Zisťovať, čo patrí a nepatrí do súboru. Cvičiť motoriku, pozornosť, presnosť. Zisťovať lateralitu.

Práce s papierom a kartónom

Poznávať vlastnosti papiera (povrch - hladkosť, drsnosť, hrúbku, farbu). Triediť papier podľa vlastností. Prekladať, skladať, vystrihovať, nalepovať, zlepovať. Perforácia podľa tvaru šablóny. Poučiť o práci s nožnicami. Potláčať papier odtlačkami rozličných predmetov a detskými tlačidielkami.

Pestovateľské práce

Polievať kvetiny na záhone aj v kútiku živej prírody. Pestovať hrach a fazuľu, siať ich do črepníka, polievať. Pomáhať pri zbere zeleniny, ovocia, čistiť záhony a cesty, vyberať kamienky. Oboznámiť sa s jednoduchým záhradníckym náradím. Ísť na vychádzku do záhrad, do parkov.

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Výtvarná výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Výtvarná výchova	1. ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je využiť esteticko-výchovný charakter predmetu, čo znamená prebúdzenie a formovanie estetického vzťahu žiaka s mentálnym postihnutím ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia.

Estetické zážitky a tvorivé činnosti prispievajú k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu žiakov, k vyrovnávaniu ich disharmonického rozvoja a celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie do praktického života.

Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité možnosti pôsobenia na motoriku a psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je v špeciálnej základnej škole nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov, v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov.

Cieľom výtvarnej výchovy vo vyšších ročníkoch špeciálnej základnej školy je i naďalej viesť žiakov k vytváraniu správneho vzťahu k prírodnej a umeleckej kráse, k výchove vkusu a k rozvoju už osvojených základných výtvarných zručností. V procese vyučovania výtvarnej výchovy je potrebné neustále brať do úvahy nielen výtvarnú typológiu detí, ale hlavne druh a stupeň postihnutia s prihliadnutím na individuálne možnosti každého žiaka.

Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

CIELE

- Upevňovať zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom ročníku,
- rozvíjať koordinovaný pohyb rúk, uchopenie a pustenie predmetu,
- rozvíjať senzomotorickú koordináciu,
- rozvíjať percepciu,
- rozvíjať lateralitu,
- rozvíjať priestorovú orientáciu,
- napomáhať rozvíjať grafomotorické zručnosti.

OBSAH

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

Na vychádzkach a pri hrách žiaci si všimajú prírodu a jednotlivé prírodniny. Zbierajú prírodné materiály pre ich zvláštnosti; kamene, kamienky, halúzky, plody, listy a pod., pozorujú ich, triedia a porovnávajú, rytmicky radia, zoskupujú, vtláčajú do vhodných materiálov - piesok, hlina, blato, sadra, plastelína.

Tematické práce - domov; školské prostredie, moja mamička, kamaráti, na ihrisku, dom, v ktorom bývam; naša škola; naša mačka a pod. Príroda v rôznych ročných obdobiach (vegetácia), ilustrácie k rozprávkam.

Uplatňujeme kresbu, maľbu, modelovanie, výtvarné hry s rozličnými materiálmi a výtvarnými prostriedkami, priestorové vytváranie, konštruovanie.

Výtvarné prostriedky vyberáme v súvislosti s nácvikom jednotlivých tvarov písma.

Práca s výtvarnými prostriedkami

Kresba (mäkká ceruza, fixka, rudka, krieda, suchý pastel, voskový pastel)

Grafické vyjadrovanie pohybových predstáv – žiaci napodobňujú pracovné pohyby, ako napr. miešanie, mletie, vstávanie, skákanie, kyvadlové hodiny, vietor, graficky ich zaznamenávajú.

Rytmicky radia rozličné prírodné a dekoratívne prvky.

Voľné kreslenie – rozvinutie grafického pohybu.

Vertikálne a horizontálne čiary, oblúky, kruhy, veľkým aj malým pohybom, grafický záznam robia postojáčky a na veľkej ploche.

Maľba (štetec, tampón, drievko, prsty / temperové farby, akvarelové farby)

Základné zručnosti v práci so štetcom a farbami.

Ukladať farby štetcom na plochu papiera, prerušovať ťahy štetca: bodky, škvrnny, čiarky.

Zväčšovaním škvŕn zo stredu vytvárať niektoré jednoduché tvary: lopta, jablko a pod.

Modelovanie (plastelína, hlina, modurit)

Poznávanie základných vlastností modelovacích materiálov stláčaním, miesením, valkaním, vyťahovaním.

Vytváranie modelov jednoduchého tvaru, napr. pečivo, ovocie, zeleninu, rozličné nádoby točením ušľáchaného valčeka podľa vzoru.

Ozdobovanie modelov.

Vytváranie modelov z piesku na pieskovisku alebo pieskovom stole pomocou formičiek na vyklápanie, kopce, cesty a pod.

PROCES

Žiakov priebežne oboznamujeme s ukázkami výtvarného umenia, s umeleckou tvorbou pre deti, ilustráciami kníh a časopisov pre deti (V. Machaj, E. Fulla, J. Lada a ďalší).

Hudobná výchova - VJS

Hodinová dotácia učebného predmetu

Hudobná výchova	1. ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hudobná výchova ako jeden z esteticko-výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia.

Ciele hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy sú podmienené špecifickosťou úloh školy, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Cieľom hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti.

Predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu.

Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v príťažlivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových.

Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne.

Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi.

Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie.

Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionalitu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie.

Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov.

Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

CIELE

- Rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie, sluchovú pamäť a sluchovú diferenciáciu, senzomotorické schopnosti,
- nadväzovať sociálne interakcie prostredníctvom hudby,
- selektovať medzi ľudskou rečou a inými zvukmi.

OBSAH

Počúvanie širšieho repertoáru reprodukovanej hudby.

Rozvíjanie pasívneho vnímania zvukov Orffovho inštrumentária a jednoduchých zvukov vyludzovaných bežnými predmetmi prostredia (šuchotanie papiera, štrnganie kľúčmi, prelievanie tekutiny v zatvorenej fľaši atď.).

Detské rečňovanky, vyčítanky, popevky, piesne o prírode, o zvieratách, hudobné rozprávky, skladby (napr. uspávanka, pochod) a detské pohybové hry.

Piesne na spev žiakov - Vrabec muzikant (Ľudová); Prší, prší (Ľudová); Húsky, húsky (A. Čobej); Bude zima, bude mráz (Ľudová); Išiel strašiak (Ľudová); Bola babka (Ľudová); Kytička (F. Alvin); Medved'ku, daj labku (Ľudová); Paste sa húsatká, paste (Ľudová); Fúkaj, fúkaj teplý vetrik (A. Čobej); Slniečko nás zobúdzá (J. Matuška).

Piesne na počúvanie - Malý školák (F. Alvin); Jedlička (L. Burlas); Zimní spáči (J. Matuška); Moja rodná zem (A. Čobej).

Počúvanie - Medvedík, Drevený vojačik (T. Frešo); Ježibaba (P. I. Čajkovskij); Spev žabiaka (V. Trojan); Varila myšička kašičku; Jeden kováč koňa kuje; Hijo, hijo, na koničku; Kvá, kvá, kačica (E. Suchoň).

Hudobno-pohybové hry - A ty Hana, stoj v kole (Ľudová); Tanček (K. Ondrejka – A. Bil'ová); Kolo, kolo mlynské (Ľudová); Tanči, tanči (Ľudová); My sme deti malé (V. Janusová – A. Bil'ová); Venček (E. Hula); Na ručníček (K. Ondrejka –A. Bil'ová).

PROCES

Prebúdzáť záujem žiakov o hudbu na princípe detskej hry. Na tomto základe začať utvárať ich prvé predpoklady na primerané vnímanie hudby, na spev a ostatné hudobné prejavy; uvoľňovať motoriku žiakov, rozvíjať hudobnú pozornosť, pamäť, predstavivosť, zmysel pre tonalitu, rytmus, tempo a dynamiku, zjednocovať kolektívny spev žiakov a kultivovať všetky ich hudobné prejavy.

Žiaci si osvojujú piesne, inštrumentálne a vokálne skladby a hudobno-pohybové hry, ktoré v nich prebúdzajú radosť zo spevu a z počúvania hudby.

Hudobná výchova - VJM

Hodinová dotácia učebného predmetu

Hudobná výchova	1. ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hudobná výchova ako jeden z esteticko-výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia.

Ciele hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy sú podmienené špecifickosťou úloh školy, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Cieľom hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti.

Predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu.

Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v príťažlivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových.

Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne.

Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi.

Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie.

Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionalitu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie.

Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov.

Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

CIELE

- Rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie, sluchovú pamäť a sluchovú diferenciáciu, senzomotorické schopnosti,
- nadväzovať sociálne interakcie prostredníctvom hudby,
- selektovať medzi ľudskou rečou a inými zvukmi.

OBSAH

Počúvanie širšieho repertoáru reprodukovanej hudby.

Rozvíjanie pasívneho vnímania zvukov Orffovho inštrumentária a jednoduchých zvukov vyludzovaných bežnými predmetmi prostredia (šuchotanie papiera, štrnganie kľúčmi, prelievanie tekutiny v zatvorenej fľaši atď.).

Detské rečovanky, vyčítanky, popevky, piesne o prírode, o zvieratách, hudobné rozprávky, skladby (napr. uspávanka, pochod) a detské pohybové hry.

Piesne na spev žiakov – Kiugrott a gombóc; Süss fel nap; Megy a gyűrű vándorútra; Téliapó itt van; Kicsi vagyok én; Kolo, kolo mlynské; Ég a gyertya, ég; Cifra palota; Maličká som; A bundának nincs gallérja.

Piesne na počúvanie – Moja rodná zem; Szlovák himnusz; Rubbak: Házasodik a motolla; Suchoň: Maličká som; Bartók: Hej, tulipán; Detský rok c. dalgyűjteményből évszakok szerint hallgatni; Varila myšička kašičku; Jeden kováč koňa kuje.

Hudobno-pohybové hry – Csön, csön gyűrű; Lánc, lánc, eszterlanc; Hogy a csibe, hogy; Fehér liliomszál.

PROCES

Prebúdzat' záujem žiakov o hudbu na princípe detskej hry. Na tomto základe začat' utvárať ich prvé predpoklady na primerané vnímanie hudby, na spev a ostatné hudobné prejavy; uvoľňovať motoriku žiakov, rozvíjať hudobnú pozornosť, pamäť, predstavivosť, zmysel pre tonalitu, rytmus, tempo a dynamiku, zjednocovať kolektívny spev žiakov a kultivovať všetky ich hudobné prejavy.

Žiaci si osvojujú piesne, inštrumentálne a vokálne skladby a hudobno-pohybové hry, ktoré v nich prebúdzajú radosť zo spevu a z počúvania hudby.

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Telesná výchova	1. ročník A v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	3

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Ciele predmetu telesná výchova v špeciálnej základnej školy sledujú dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov, t.j. dosiahnutie žiadaného stupňa telesnej zdatnosti, odolnosti a pohybových zručností. U žiakov sa snažíme vypestovať hygienické návyky, pozitívny vzťah k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich obmedzených možností a rešpektovaním ich výrazných individuálnych osobitostí.

Zo zdravotného hľadiska je významná kompenzačná, reedukačná a relaxačná funkcia telesnej výchovy, zameraná k zmierneniu alebo odstraňovaniu pohybových nedostatkov, nahradzovaniu chýbajúcich zručností inými a k zlepšovaniu celkového fyzického stavu.

Rozvíjanie pohybovej aktivity súvisí s rozvojom poznávacej činnosti, pretože v rámci telesnej výchovy zámerne pôsobíme na rozvoj psychických funkcií, ako je vnímanie a pozorovanie, pamäť, pozornosť, fantázia, myslenie a reč.

Pri zachovaní mnohostrannej funkcie vyučovacieho predmetu telesná výchova, odporúčame citlivý prístup k výkonnostnému chápaniu jeho procesu, hlavne v porovnávaní motorických a fyzických výkonov žiakov. Odporúčame podriadiť motorické, ale predovšetkým fyzické výkony, ako cieľové kategórie emocionalite, t.j. pre radosť z pohybu, spolupatričnosti.

CIELE

- Rozvíjať prirodzenú pohyblivosť žiakov a špeciálnymi prostriedkami dosiahnuť ich optimálny telesný a pohybový rozvoj,
- pri pohybových činnostiach upevňovať základné hygienické návyky,
- formovať kladné postoje k pohybovej aktivite v škole i mimo nej a postupne žiakov viesť k dodržiavaniu zásad bezpečnosti pri cvičení.

OBSAH

Poradové cvičenia

- Základný postoj - Pozor! - Pohov!
- Nástupy do radu. Rozchod.
- Nástup družstva do radu a do zástupu.

Kondičné cvičenia

Beh

- Rýchly beh do 20 m po priamej alebo slalomovej dráhe s predbiehaním a preskakovaním nízkych prekážok.

- Beh na vytrvalosť.
- Beh striedavým tempom na rovine, v teréne.

Cvičenia s krátkym švihadlom

- Preskoky jednoožmo, striedavo, znožmo.

Cvičenia s dlhým švihadlom

- Podliezanie a preskakovanie napnutého švihadla.
- Podbiehanie krúžiaceho švihadla.

Cvičenie s využitím lana

- Preťahovanie družstiev približne rovnakej výkonnosti.

Cvičenie s plnou loptou 1 - 1,5 kg

- Nosenie, prenášanie, gúľanie a podávanie na mieste i v pohybe.

Cvičenie s využitím lavičky

- Cvičenie rovnováhy a celkovej obratnosti.
- Chôdza, beh, lezenie so sprievodnými pohybmi rúk a nôh, so zmenami postojov a polôh i s nosením ľahkého predmetu.
- Výskoky, zoskoky jednoožmo i obojnožmo.

Cvičenia na rebrinách

- Vystupovanie a zostupovanie, vyliezanie a zliezanie.

Cvičenie s použitím debny ako prekážky

- Preliezanie, prebiehanie a preskakovanie jednotlivých dielov debny.

Prípravné cvičenia

- Prostné cvičenia zamerané na rozvíjanie pohybovej koordinácie a techniky pohybu, na pretiahnutie a posilnenie svalových skupín a udržanie pohybového rozsahu v chrbtici a kĺboch.

Rytmická gymnastika a tanec

- Rytmizovaná chôdza a beh.
- Prísuný krok bokom, vpred.
- Poskočný krok.
- Cval stranou.
- Rytmizácia jednoduchých pohybov rúk, nôh i trupu podľa riekaniek, piesní a hudobného sprievodu.
- Jednoduché pohybové vyjadrenie hudobných pojmov: ticho - silno, pomaly - rýchlo, nízko - vysoko.

Akrobacie

- Zo sedu pádom vzad, ľah vznesmo, stoj na lopatkách s oporou v bokoch - ľah vznesmo, pádom do sedu.
- Z drepu spojného, predpažiť - kotúl vpred do drepu spojného, predpažiť.
- Kotúl vpred a výskok prehnuto do stoja.
- Kotúl vpred na zvýšenej podložke.
- Kotúl vzad na mierne šikmej podložke.

Atletika

- Skok do diaľky z miesta s odrazom znožmo a z rozbehu.
- Hod loptičkou horným oblúkom na diaľku a na cieľ.

Základné činnosti športových hier

- Nadhadzovanie a chytanie lopty na mieste i v chôdzi.
- Dribling na mieste.
- Podávanie lopty.
- Prihrávka - obojručne.
- Vrchná prihrávka jednoručne.
- Vrchné chytenie obojručne.

Obsah vzdelávania

pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským

2 . ročník

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra

Hodinová dotácia učebného predmetu

Slovenský jazyk a literatúra	2. ročník A v.
ŠVP	8
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	8

Slovenský jazyk a literatúra - 8 VH týždenne - 2. ročník	
Jazyková komunikácia	3 VH týždenne
Čítanie a literatúra	5 VH týždenne

CIELE

- Opakovať známe písmená z 1. ročníka
- osvojiť si zručnosť čítať s porozumením jednoduché vety po slovách a jednoduchých hovorených taktoch,
- naučiť žiakov písať tie písmená malej a veľkej abecedy, ktoré sa žiaci učia čítať.

OBSAH

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Písanie

Vytváranie zručnosti písať s príslušnými pracovnými, hygienickými a estetickými návykmi.

Naučiť sa písať písmená malej a veľkej abecedy, ktoré sa žiaci učia písať.

S ťažšími tvarmi veľkých písmen sa žiaci oboznámia, nemusia ich dokonale zvládnuť.

Písanie slabík a slov.

Nacvičovanie písmen v poradí podľa postupu v čítaní.

Cvičenia na písanie:

1. prvky písaných písmen,
2. písané písmená,
3. spájanie písmen do slabík
4. odpisovanie písaného písma
5. prepisovanie slabík a slov
6. písanie krátkych viet
7. písanie slabík a jednoduchých slov podľa diktátu

ČÍTANIE A LITERATÚRA

Technika čítania

Poznávanie a čítanie spoluhlások s,S, n,N, d,D, z,Z, b,B, h,H, k,K, š,Š, c,C, r,R, č,Č, ž,Ž, ď,Ď, ť,Ť, ň,Ň, ľ,Ľ.

Čítanie písanej abecedy.

Rozvíjanie fonetického sluchu.

Čítanie dvojslabičných a viacslabičných slov, zložených z otvorených slabík (typu mama, veselo).

Automatizácia čítania jednoslabičných slov typu les.

Čítanie zatvorených slabík a dvojslabičných slov, ktoré majú zatvorenú slabiku na začiatku alebo na konci.

Automatizácia čítania niektorých dvojslabičných slov ako celkov viazaných slabikovaním.

Čítanie vety s jednoduchou skladbou a slovníkom, ktoré sú obsahom primerané schopnostiam žiakov. Slovné odpovede na otázky z obsahu čítaného textu.

Literárna výchova

Cieľom literárnej výchovy je približovať deťom literatúru, vyvolávať pocit radosti pri počúvaní rozprávok, príbehov zo života detí a zvierat, pri memorovaní detských rečovanií a vyčítaníí, pri sledovaní bábkových scénok, počúvaní vybraných zvukových nahrávok a sledovaní videoprogramov.

Prostredníctvom zážitkov, ktoré poskytuje literatúra, upevňovať citový vzťah k rodine, k domovu, k rodnému kraju.

Viesť žiakov k počúvaniu, prednesu, rozprávaníu a dramatizácii primeraných literárnych diel. Prebúdzáť u žiakov záujem o poznávanie kníh.

Všimáť si osoby vystupujúce v rozprávkach, poviedkach, rozlišovať hlavnú postavu (hrdinu), vyvolávať v deťoch predstavu miesta a času deja.

Navštíviť počas roka aspoň dve detské filmové alebo divadelné predstavenia.

Tento ideovo-umelecký obsah si žiaci osvojujú počúvaním ukážok z literatúry pre deti a mládež.

Recitovať rečovanky a krátke básne od autorov detskej literatúry a z ľudovej tvorby (napr. M. Ďuričková, J. Andel, J. Navrátil, J. Čapek, J. Hála, Povedačky, Rapotanky).

Počúvanie a reprodukcia krátkej rozprávky od autorov detskej literatúry (napr. M. Rázusová-Martáková, J. Pavlovič, J. Čapek, L.N.Tolstoj, M. Lukešová).

Počúvať rozprávanie o deťoch a zvieratkách (M. Jančová, J. Šrámková, K. Bendová, M. Haštová).

Obrázkové knihy (V. Machaj, E. Weberová, I. Imro, J. Navrátil, A. Okruhlicová).

PROCES

Úlohou je spresňovať zmyslové vnímanie, rozvíjať ústne vyjadrovanie a kultúru reči žiakov.

Počas celého školského roka systematicky viesť žiakov k vyjadrovaniu osobných a spoločenských zážitkov a skúseností v krátkych hovorených prejavoch.

Učiť žiakov odpovedať na otázky, stručne oznamovať správy, formulovať želanie, prosbu, poďakovanie, blahoželanie.

Opísať jednoduché známe činnosti, osoby, zvieratá, veci z domáceho, školského i mimoškolského prostredia.

Ďalej spresňovať správnu výslovnosť žiakov.

Učiť žiakov členiť krátke jazykové prejavy na vety, slová a slabiky.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Maďarský jazyk a literatúra

Hodinová dotácia učebného predmetu

Maďarský jazyk a literatúra	2. ročník A v.
ŠVP	8
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	8

Maďarský jazyk – 8 VH týždenne - 2. ročník	
Jazyková komunikácia	3 VH týždenne
Čítanie a literatúra, komunikácia a sloh	5 VH týždenne

CIELE

- Rozvíjať ústne vyjadrovanie a kultúru reči žiakov a spresňovať zmyslové vnímanie, poznávať ďalšie hlásky a príslušné písmená, čítať jednoduché vety pozostávajúce z jednoslabičných a dvojslabičných slov,
- rozvíjať grafomotorické zručnosti,
- vzbudiť záujem o literárne texty a detskú literatúru.

OBSAH

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Písanie

Nácvik písania jednotlivých prvkov písaných písmen.

Nácvik písania písmen, ktoré sa žiaci učia čítať.

Písanie slabík a krátkych slov zložených z osvojených písmen.

Nácvik písania interpunkčných znamienok: bodka, čiarka, otáznik, výkričník.

Písanie krátkych viet.

Nácvik odpisovania krátkeho, jednoduchého písaného textu.

Nácvik prepisovania slabík a slov z tlačeného do písaného písma.

Diktát slabík a jednoduchých slov.

KOMUNIKÁCIA A SLOH

Nácvik a spresňovanie správnej a zreteľnej výslovnosti.

Tvorba odpovedí na (učiteľove) otázky.

Formulovanie želania, prosby, poďakovania, blahoželania (s pomocou učiteľa).

Ústne opísať niektoré činnosti osôb, zvierat, známe predmety z domáceho, školského a mimoškolského prostredia (s pomocou učiteľa).

ČÍTANIE A LITERATÚRA

Technika čítania

Opakovanie známych písmen z 1. ročníka.

Poznávanie a nácvik čítania ďalších spoluhlások: p, r, j, h, d, g, f, cs, sz, zs, gy, ly, ny, ty.

Rozlišovanie krátkych a dlhých spoluhlások.

Nácvik čítania písanej a tlačenej abecedy.

Rozvíjanie fonemického sluchu.

Automatizácia čítania jednoslabičných slov typu: tél, ház.

Čítanie dvojslabičných a viacslabých slov zložených z otvorených slabík typu: néni, neveti.

Čítanie dvojslabičných slov zložených zo zatvorených slabík na začiatku alebo na konci

slova, napr. labda, madár.

Nácvik čítania slov s výskytom písmen cs, sz, zs, gy, ty, ny, ly.

Nácvik čítania slov s dlhými spoluhláskami typu: enni, addig.

Čítanie jednoduchých viet, ktoré sú obsahom a slovnou zásobou primerané schopnostiam žiakov.

Nácvik tvorby slovných odpovedí na otázky z obsahu prečítaného textu pomocou jednoduchých viet.

Literárna výchova

Počúvanie, rozprávanie a dramatizácia literárnych textov.

Prednes, memorovanie krátkych rečovaniiek, vyčítaniek, básničiek.

Vymenovať postavy vystupujúce v rozprávkach a poviedkach.

Orientácia v deji literárnych textov z aspektu miesta a času.

PROCES

Jazyková komunikácia

Písanie

Žiaci sa učia písať tie písmená malej a veľkej abecedy, ktoré sa učia čítať (s ťažšími tvarmi veľkých písmen sa žiaci iba oboznamujú, nemusia ich písanie dokonale zvládnuť). Nácvik jednotlivých písmen prebieha podľa postupu v čítaní.

Z interpunkčných znamienok vedia napísať bodku a čiarku. Otáznik a výkričník odpisujú podľa predlohy. Z diakritických znamienok sa učia napísať dve bodky, dĺžeň, dva dĺžne.

Nadalej je potrebné rozvíjať zručnosť písať s príslušnými pracovnými, hygienickými a estetickými návykmi.

Komunikácia a sloh

Nadalej sa rozvíja výslovnosť, správne dýchanie a artikulácia žiakov. Systematicky viesť žiakov k vyjadrovaniu osobných, spoločenských zážitkov a skúseností v krátkych hovorených prejavoch.

Čítanie a literárna výchova

Je dôležité dôkladne nacvičovať slová s dlhými spoluhláskami a slová výskytom spoluhlások cs, sz, zs, gy, ty, ny, ly.

V rámci literárnej výchovy oboznamujeme žiakov s detskou literatúrou. Odporúča sa vyberať zo slovenskej, maďarskej a ďalšej inonárodnej ľudovej tvorby – ľudové rozprávky, bajky, rečovanky.

Vytvárať kladný vzťah k literatúre vhodnou motiváciou napr. počúvaním rozprávok, príbehov zo života detí a zvierat zo zvukových nahrávok; sledovaním bábkových hier, filmov, videoprogramov s rozprávkovými námetmi.

Prostredníctvom zážitkov, ktoré poskytuje literatúra, upevňovať citový vzťah k rodine, k domovu, k rodnému kraju.

Prebúdzajú u žiakov záujem o poznávanie kníh.

Navštíviť počas roka aspoň 2 detské filmové alebo divadelné predstavenia.

Vzdelávacia oblasť: Príroda a spoločnosť

Vecné učenie

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Vecné učenie	2. ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	2

CIELE

- Získať ďalšie vybrané základné poznatky o prírode a spoločnosti z ich najbližšieho okolia,
- viesť žiakov naďalej k osvojeniu si základných spoločenských, pracovných a hygienických návykov,
- spresniť zručnosť žiakov orientovať sa v budove školy a určovať ich polohu vzhľadom ku škole,
- spresňovať predstavu žiakov o roku a ročných obdobiach,
- uvedomovať si základné vzťahy v rodine,
- učiť sa o práci dospelých,
- upevňovať si hygienické návyky precvičovať pravidlá kultúrneho správania,
- prehľbovať poznatky žiakov o sviatkoch a pamätných dňoch.

OBSAH

Škola a jej širšie okolie

Trieda

Pomenovanie zariadenia triedy, jeho účel a použitie.

Určovanie polohy vecí v triede.

Pomenovanie školských potrieb a pomôcok, ich uloženie na lavicu, do aktovky, udržiavanie poriadku.

Rozoznávanie spoločných a osobných vecí.

Dodržiavanie ustáleného poriadku: postavenie, posadenie, zoradenie v tichosti, hlásenie sa o slovo.

Pozdravy pri vstupe do triedy a odchode z triedy, vítanie prichádzajúceho a lúčenie sa s odchádzajúcim.

V škole

Poznávanie riaditeľa školy, zástupcu riaditeľa, učiteľov iných tried, vychovávateľov, školníka a iných zamestnancov.

Nácvik zdvorilého pozdravenia, požiadania a poďakovania.

Orientácia v školskej budove.

Štetenie školského i súkromného majetku.

Okolie školy

Poznávanie objektov v okolí školy, určovanie ich polohy smerom od školy (vpravo, vľavo, bližšie, ďalej).

Pozorovanie, ktorým smerom od školy slnko vychádza a zapadá.

Poznávanie najbezpečnejšej cesty z domu do školy.

Rozprávanie o tom, čo cestou žiaci vidia.

Nácvik správneho prechádzania cez križovatku, význam svetelnej signalizácie a reagovanie.

Jeseň

Jesenné dni

Pozorovanie počasia v jeseni, zaznačovanie do kalendára prírody, poznávanie pojmov slnečný, hmlistý, daždivý.

Pomenovanie jesenných mesiacov.

Oboznamovanie sa s údajmi: hodina, deň, noc, dnes, včera, zajtra, teraz, potom, skôr, neskôr.

V sade, v záhrade a v parku

Rozoznávanie sadu, záhrady a parku.

Zber a spôsob odkladania ovocia.

Rozoznávanie a triedenie zeleniny a ovocia. Ich poznávanie podľa tvaru, chuti a vône.

Pozorovanie stromov, ich zmeny. Poznávanie ovocných stromov.

Veľkosť plodov: menší, väčší, ľahší, ťažší.

Význam ovocia a zeleniny pre zdravie. Ich výstavka v kútiku živej prírody.

Na poli

Rozlišovanie poľa s obilím, repou, zemiakmi.

Poznávanie zemiakov a cukrovej repy. Význam ich pestovania, zber plodín.

Zvieratá na jeseň

Poznávanie zvierat v skutočnosti aj na obrázku (veverička, jež, myš, zajac, bažant, vrabec, žaba).

Príprava zvierat na prezimovanie (zhustnutie srsti a peria, odlet vtákov, tvorenie zásob, vyhľadávanie úkrytov).

Zima

Prišla zima

Pozorovanie zmeny počasia, rozdiely vzhľadom na predchádzajúce obdobie, dĺžka dňa, stmievanie, rozodnievanie.

Pomenovanie zimných mesiacov.

Poznávanie vlastností snehu a ľadu.

Pozorovanie listnatých stromov v zime.

Poznávanie ihličnatých stromov (smrek, borovica).

Dodržiavanie pravidiel bezpečnosti pri zimných športoch.

Oboznamovanie sa s vianočnými tradíciami.

Zvieratá v zime

Poznávanie voľne žijúcich zvierat (srnec, jeleň, líška, drozd, sýkorka, vrabec, vrana).

Význam kŕmenia lesnej zveri. Nebezpečenstvo v lese – besnota zvierat.

Zimný spánok niektorých zvierat (medveď, žaba, jašterica, jež, mucha, včela).

Pozorovanie vtákov na kŕmidle, porovnávanie ich vzhľadu.

Poznávanie, čím sa ktoré zviera živí. Počúvanie poviedok o zvieratách.

Rodina a spoločnosť

Doma

Poznávanie zamestnania členov rodiny.

Podieľanie sa jednotlivých členov rodiny na spoločnej práci v domácnosti.

Opisovanie práce, ktorú žiaci doma pravidelne vykonávajú. Význam práce jednotlivca pre celok.

Orientácia v príbuzenských vzťahoch - stará mama, starý otec, vnučka, vnuk.

Bydlisko žiaka. Dom a jeho vnútorné členenie, umiestnenie bytu v dome.

Triedenie predmetov podľa účelu (nábytok, kuchynský riad, hračky, školské potreby) a podľa materiálu, z ktorého sú vyrobené.

V obchode

Poznávanie rozdielov v spôsobe nákupu – obchod s predavačmi a samoobsluha. Osvojiť si, čo sa kde nakupuje.

Nácvik správania sa pri nákupe (hra na obchod).

Poznávanie platidiel – mince.

Oboznámenie sa s najdôležitejšími službami obyvateľstvu (oprava obuvi, oprava odevov, práčovne, čistiarne a pod.).

Na pošte

Oboznamovanie sa so službami, ktoré pošta zabezpečuje.

Poznávanie práce poštového doručovateľa.

Bezpečnosť cestnej premávky

Dodržiavanie zásad správneho a bezpečného správania sa pri chôdzi po chodníku a po ceste.

Križovatka, prechádzanie cez riadenú križovatku, prechádzanie cez vozovku mimo vyznačeného priechodu.

Precvičovanie získaných vedomostí žiakov a vytváranie návykov (cvičenia s jednotlivcami, vo dvojiciach, v malých skupinkách).

Bezpečné miesta na hry v lete a v zime.

Starostlivosť o zdravie

Vytváranie návyku dodržiavať zásady hygieny počas celého školského roka, rozvíjať a upevňovať návyky osobnej hygieny: umývanie rúk pred jedlom, po použití WC, čistenie zubov, umývanie ovocia a zeleniny, pravidelné cvičenie, vetranie, kúpanie sa, účelné obliekanie a otužovanie, striedme jedenie.

Čistota svojho okolia, udržiavanie poriadku na svojom mieste, v triede, na chodbe.

Udržiavanie čistoty svojho odevu a obuvi.

V školskej jedálni upevňovanie návykov samoobsluhy, nacvičovanie správneho stolovania.

Oboznamovanie sa s niektorými chorobami (napr. chrípka, kašeľ, nádcha, hnačka).

Vyjadrovanie pocitovej nevoľnosti alebo choroby.

Ochrana pred nákazou, správanie sa pri nádche a kašli.

Oboznamovanie s prácou lekárov a zdravotných sestier v zdravotnom stredisku.

Správanie sa u lekára.

Jar

Prišla jar

Pozorovanie zmien počasia na jar (oteplovanie, odmäk, dlhší deň) a ich vplyv na prírodu.

Uvedomovanie si jari ako ročného obdobia. Porovnávanie krajiny v predjari s predstavou tej istej krajiny v jeseni a v zime.

Porovnávanie záznamov v kalendári prírody s pomocou učiteľa.

Pomenovanie jarných mesiacov.

Pozorovanie činnosti detí a práce dospelých na jar doma a v prírode. Primerané vyjadrovanie svojich poznatkov.

Poznávanie niektorých jarných kvetov z okolia domova žiakov (napr. snežienky, prvosienky, fialky, tulipány a iné). Opisovanie ich vzhľadu a miesta, kde rastú.

Nebezpečenstvo požiaru v prírode pri vypaľovaní suchej trávy.

Poznávanie a pomenovanie domácich zvierat a ich mláďat (pes, mačka, králik, hus, sliepka, sviňa, krava, kôň).

Jar v záhrade a v sade

Pozorovanie jarných prác v záhrade.

Pomoc pri príprave záhonov a poznávanie základných prác na záhonoch.

Význam rýľovania, hrabania, polievania a kyprenia pre správny vývoj rastlín.

Oboznamovanie sa s najdôležitejším záhradným náradím.

Sadenie (veľkých) semien a pozorovanie klíčenia rastlín v kútiku živej prírody.

Pozorovanie sadu v čase kvitnutia ovocných stromov. Rozlišovanie včely a čmeliaka.

Pozorovanie včiel a ich lietanie do úľov.

Práca a odpočinok

Ludia a veci

Poznávanie výrobkov, ktoré sa denne používajú. Určovanie, z čoho sú vyrobené.
Oboznamovanie sa s pojmami továreň, dielňa, predajňa.

Práca a odpočinok

Týždeň – pracovné dni a dni odpočinku. Voľná sobota, nedeľa, prázdniny.

Osvojovanie si názvov dní v týždni.

Určovanie časti dňa.

Sledovanie času na hodinách, určovanie celých hodín.

Účelné využívanie voľného času.

Leto

Začína sa leto

Pozorovanie zmien v prírode (teplé dni, slnko dlho hreje, otepľuje sa voda).

Pozorovanie počasia, osvojenie si správania sa pred búrkou a počas búrky (ochrana pred bleskom). Oboznámenie sa s bleskozvodom.

Pozorovanie dozrievania letného ovocia (čerešne, jahody).

Pomenovanie niektorých záhradných a lúčnych kvetov z najbližšieho okolia.

Poznávanie rastlín, ktoré ohrozujú zdravie (jedovaté plody rastlín, huby a pod.).

Kalendár prírody v lete.

Uvedomovanie si ročného obdobia, osvojenie názvov letných mesiacov.

Rok a ročné obdobia

Uvedomovanie si striedania ročných období.

Primerané vyjadrovanie svojich poznatkov v priebehu celého roka.

Rozlišovanie situácie v prírode podľa ročných období.

Príprava na prázdniny

Význam pobytu na čerstvom vzduchu pre zdravie.

Vhodné obliekanie vzhľadom na počasie.

Poznávanie letných športov, bezpečnosť, opatrnosť pri kúpaní a opaľovaní.

Osvojovanie si správania v prírode, ochrana prírody.

PROCES

Žiaci si postupne osvojujú základné spoločenské, pracovné a hygienické návyky.

Na základe pozorovania zmien v živote rastlín, zvierat a ľudí si spresňujú predstavu o roku a ročných obdobiach. Postupným poznávaním prírody a spoločnosti rozlišujú skutočnosť od rozprávkových príbehov. Učia sa o práci dospelých, vedia ju v hre napodobniť, vážiť si prácu dospelých, aj svoju vlastnú prácu. V hre na obchod sa učia správaniu pri nakupovaní.

Oboznamujú sa s najdôležitejšími službami pre obyvateľstvo.

Prehľbujú si poznatky o pamätných dňoch. Zúčastňujú sa na oslavách, podieľajú sa na nich primeranou činnosťou. Precvičujú si pravidlá kultúrneho správania.

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Matematika	2. ročník A v.
ŠVP	4
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	5

Matematika – 4 VH týždenne - 2. ročník	
Aritmetika	4,5 VH týždenne
Geometria	0,5 VH týždenne

CIELE

- Opakovať a prehĺbiť učivo z 1. ročníka,
- vedieť sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 5,
- vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy,
- osvojiť si numeráciu prirodzených čísel do 10,
- vedieť sčítať a odčítať prirodzené čísla do 10,
- osvojiť si základné geometrické tvary
- využívať osvojené vedomosti v reálnom živote

OBSAH

ARITMETIKA

Numerácia v obore 0 až 10 a počtové výkony

Číselný obor sa rozlišuje postupne. Najprv sa preberie numerácia v obore do 6 a žiaci sa oboznámia so sčítaním a odčítaním v tomto obore. Potom sa postupne preberie numerácia a počtové výkony čísel 7, 8, 9 a 10.

- Prirodzené čísla 6 až 10.
- Určovanie počtu predmetov.
- Vytváranie skupín predmetov o danom počte predmetov.
- Čítanie a písanie číslic 6 až 10, ich názorné vyjadrenie.
- Usporiadanie čísel 1 až 10, číselná os, porovnávanie čísel, vyjadrenie pomocou znakov =, >, < .
- Riešenie jednoduchých slovných úloh na porovnávanie čísel.

Sčítanie a odčítanie v obore 0 až 10.

1. Opakovanie sčítania a odčítania v obore 0 až 5.
 2. Sčítanie a odčítanie v obore do 6.
 3. Sčítanie a odčítanie v obore do 7.
 4. Sčítanie a odčítanie v obore do 8.
 5. Sčítanie a odčítanie v obore do 9.
 6. Sčítanie a odčítanie v obore do 10.
 7. Sčítanie a odčítanie v obore 0 až 10 – zhrnutie.
- Vzájomná súvislosť sčítania a odčítania.
 - Riešenie jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie.

GEOMETRIA

Geometrické tvary

Rovinné útvary - priradovanie k názvu.

Priestorové útvary – valec – priradovanie k názvu.

Priamosť

Vlastnosť „priamy“, „nie je priamy“.

Modelovanie a kreslenie z geometrických tvarov (trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kruh) priamych a krivých čiar.

PROCES

Žiakov získavame pre učebnú činnosť nenásilnou, prirodzenou motiváciou. Hlavným motívom učenia je radosť z osvojeného poznatku, z vyriešeného problému.

Učebné pomôcky využívame tak pri vytváraní matematických pojmov a objasňovaní súvislosti medzi nimi, ako aj pri upevňovaní učiva.

Počtové výkony sčítania a odčítania nacvičujeme oddelene, postupne číselný obor rozširujeme

a v závere každého oboru precvičujeme spoje sčítania a odčítania spoločne.

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Pracovné vyučovanie	2. ročník A v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	3

CIELE

- Upevňovať základné hygienické návyky a sebaobslužné zručnosti,
- oboznamovať sa so základmi jednoduchého pracovného postupu,
- pozorovaním a triedením materiálu získať elementárne poznatky o materiáloch,
- správne používať pracovné nástroje a pomôcky.

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena.

Umývanie rúk, tváre, čistenie zubov, česanie sa, kloktanie, používanie vreckovky, používanie WC. Obúvanie sa, čistenie obuvi.

Čistenie šiat, kefovanie, prášenie.

Práce v domácnosti

Hygiena v domácnosti.

Utieranie a ukladanie riadu. Pomoc pri stolovaní, estetická úprava stola, rozkladanie obrúskov, príborov, tanierov. Udržiavanie poriadku, zametanie, utieranie prachu.

Ukladanie nástrojov, potrieb, pomôcok na určené miesto.

Šitie

Prípravné práce na šitie, preťahovanie bužírky na cvičných drevených doskách.

Oboznámenie sa s ihlou – prepichovanie kartónu s narysovanými priamkami a bodmi.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

Skladanie, spájanie, navliekanie, upravovanie, ohýbanie, strihanie, lisovanie, prepichovanie, zväzovanie a zlepovanie drobného materiálu.

Určovanie farby, triedenie materiálu podľa farby a tvaru, rozlišovanie prírodného a umelého materiálu.

(mozaiky, vláčik a stôl zo zápalkových škatuliek, vianočné a veľkonočné ozdoby, koláže)

Modelovanie

Miesenie, stláčanie, valkanie, gúľanie, vyťahovanie, odoberanie, odštipávanie, rozdeľovanie modelovacieho materiálu, vytváranie základných tvarov : valčeky, šišky, placky – sušenie.

Poznávanie tvárnosti a súdržnosti materiálu.

Modelovanie predmetov z viacerých častí. Doplňovanie výrobkov inými materiálmi: drievka, špajle, papier, špáradlá a iné.

(jednoduché tvary zeleniny, ovocia, pekárenských výrobkov, rozprávkové postavy, zvieratá)

Modelovanie na pieskovisku a na pieskovom stole (ulice, križovatka, okolie školy, kopec).

Montážne a demontážne práce

Zostavovanie modelov podľa predlohy a podľa vlastnej predstavy z jednotlivých častí

stavebníc. V praktických činnostiach poznávanie vlastností materiálov, ktoré sa používajú na montážne práce a ich porovnávanie s inými materiálmi.

Práce s papierom a kartónom

Prekladanie, skladanie, vytrhávanie, strihanie, nalepovanie, zlepovanie, rezanie, obkresľovanie tvaru podľa šablóny, vystrihávanie jednoduchých symetrických tvarov z predloženého papiera.

Určovanie vlastnosti papiera (hrúbka, povrch, farba) v praktických činnostiach.

Rozlišovanie druhov papiera, s ktorým sa pracuje: novinový, baliaci, priekleповý, výkresový, farebný, pijavý.

(skladačky, vystrihovačky, ozdoby, geometrické tvary)

Pestovateľské práce

Ošetrovanie izbových rastlín: polievanie, kyprenie, prihnojenie, čistenie listov od prachu, odstraňovanie odumretých častí.

Pestovanie hrachu, fazule a reďkovky: úprava pôdy pred siatím, siatie do riadkov, pretrhávanie, zalievanie, priebežná starostlivosť o rastliny počas vegetácie.

Práca s motyčkou a hrablami pri úprave záhonov. Zalievanie a priebežná starostlivosť o trvalky.

Poznávanie podmienok života rastlín (voda, vzduch, svetlo, teplo, pôda).

Pozorovanie klíčenia semien hrachu a fazule, sledovanie zmien na semenách pri klíčení a začiatocnom raste. Pestovanie hrachu a fazule na suchých a predklíčených semenách.

Siatie obilia do misky (príprava veľkonočnej výzdoby).

Vychádzky do záhrad a parkov.

PROCES

Upevňovať poznatky z 1. ročníka, najmä ukladanie pomôcok na určené miesto.

Účelne spracúvať materiál tak, aby bol čo najlepšie využitý.

Priebežne po celý školský rok vykonávať práce v kútiku živej prírody.

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Výtvarná výchova	2. ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CIELE

- Upevňovať zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom ročníku,
- rozvíjať zmyslové vnímanie, pozornosť a predstavivosť,
- prostredníctvom výtvarných činností získavať základné zručnosti, poznatky a výtvarné skúsenosti,
- poznávať vlastnosti farby,
- oboznámiť sa s výtvarným dielom prostredníctvom ilustrácií a reprodukcií výtvarných diel

OBSAH

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

Tematické práce

Námety zo života detí a dospelých, ilustrácie k známym rozprávkam a rečňovankám.

Výtvarné rozprávanie zážitkov dieťaťa kresbou a maľbou.

Zobrazovanie prírodných a umelých foriem

Na vychádzkach vyhľadávanie tvarovo, farebne a štruktúrou zaujímavých prírodných materiálov, ich dotváranie. Práca s prírodnými materiálmi (otlačanie, vtlačanie do vhodných materiálov, prenášanie do plochy a pod.)

Pozorovanie vecí dennej potreby z hľadiska tvaru, funkcie a materiálu. Ich zobrazovanie na základe poznania a detských predstáv (kresbou, maľbou, modelovaním).

Výtvarné hry a dekoratívne činnosti

Hry s farbou

Využívanie hry s farbou na poznanie vlastností farby, rozpíjanie, zapúšťanie do vlhkého podkladu; husté a riedke, svetlé a tmavé farby.

Kontrast svetlých a tmavých farieb (obloha, krajina, svetlo a tieň v krajine).

Radenie svetlých a tmavých rozlične širokých pásov (pastel, tempera, krieda, akvarel, lepidlo, klovatina, farebné tuše a pod.)

Priestorové vytváranie

Poznávanie vlastností modelovacích materiálov (sochárska a tehliarska hlina, cesto, modurit, plastelína).

Modelovanie jednoduchej skutočnosti (napr. ovocie, huby a pod.)

Prebúdžanie elementárneho zmyslu pre priestor v súvislosti s poznávaním životného prostredia.

Vytváranie konkrétnych priestorových situácií z najbližšieho okolia dieťaťa na pieskovom stole, pieskovisku a pod. (tvorovanie kopcov, údolí, koryta rieky, hlavnej cesty, stavebných dominant a pod.) s využitím makiet domov a stromov.

Dekoratívne práce

Prebúdžanie zmyslu pre rytmus.

Rytmické radenie rôznych prírodných prvkov, farebných plôch a tvarov, odtlačkov do vhodných materiálov (piesok, hlina, blato, cesto, sadra, plastelína), trhanie, strihanie,

nalepovanie, práce so štetcom – pásy látok, stužky, koberce a pod.

Výtvarná kultúra

Oboznamovanie žiakov s ilustráciami kníh pre deti (A. Klimo, Š. Cpin, J. Čapek).

Vymenovanie osôb a vecí na obrázku, pokus o jednoduchý opis obrázka.

Hračky. S čím sa deti hrajú. Hračka, bábika, maňuška.

PROCES

Pestovanie zmyslu pre krásu prírody a vzťah k životnému prostrediu.

Oboznamovanie sa s výtvarným dielom prostredníctvom ilustrácií a reprodukcií výtvarných diel pre deti.

Hudobná výchova - VJS

Hodinová dotácia učebného predmetu

Hudobná výchova	2. ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CIELE

- Rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie, sluchovú pamäť a diferenciáciu, senzomotorické schopnosti,
- nadväzovať sociálne interakcie prostredníctvom hudobno-pohybových hier,
- uvoľňovať telesno-pohybovú a spevácku motoriku
- rozoznávať hovorený a spievaný prejav

OBSAH

Osvojovanie piesní, inštrumentálnych a vokálnych skladieb a hudobno-pohybových hier. Detské rečňovanky, vyčítanky, jednoduché popevky, piesne o prírode, o zvieratách, hudobné rozprávky, skladby s vyhranenou spoločenskou funkciou (napr. uspávanka, pochod) a detské hudobno-pohybové hry.

Grafické znázorňovanie pohybu melódie (vysoko - nízko, stúpanie – klesanie).

Piesne pre spev žiakov

Kohútik jarabý (Ľudová); Jeden, dva, tri (L. Galko); Išla sova na tanec (Ľudová); Čo je to? (Š. Kantor); Zima nám je, zima (Ľudová); Červené jabĺčko (Ľudová); Za humnami (Ľudová); Heličky, beličky (Ľudová); Mamička (O. Francisci); Keby som ja mala prepeličky nôžku (Ľudová); Hopsa, Zuzka, srdce moje (Ľudová); Prší, prší (E. Hula); Ej oráč (Ľudová); Paste sa, húsatká, paste (Ľudová); Sláviček (Ľudová); Svieť slniečko (S. Hochel).

Piesne na počúvanie

Padá snežik; Hádanky (A. Čobej); Kozipolka (Ľudová); Oženil sa Kulifaj (Ľudová); Poďme deti na čačky (Ľudová).

Počúvanie skladieb

Škovránok (P.I. Čajkovskij); Bábika; Koniček (T. Frešo); Čertík v komíne (J. Matuška); Dana, rúčky, Dana; Chodí pavúk po papuči; kolo, kolo mlynské; Osievame múčku; Ťap, ťap, ťapušky; Uspávanka (E. Suchoň).

Hudobno-pohybové hry

Češem si hlavičku (Ľudová); Na vlka a líšku (K. Ondrejka – A. Biľová); Svieť slniečko (S. Hochel); O husličky (Ľudová).

PROCES

V hudobno-pohybových hrách uvoľňovať motoriku, rozvíjať zmyslové vnímanie žiakov, hudobnú pamäť, predstavivosť, pozornosť, zmysel pre rytmus, tempo, dynamiku, kultivovať všetky hudobné prejavy žiakov.

Osvojovaním piesní, inštrumentálnych a vokálnych skladieb a hudobno-pohybových hier prebúdzajú radosť zo spevu a z počúvania hudby.

Vytvárať základy aktívneho vzťahu žiakov k hudbe.

Hudobná výchova - VJM

Hodinová dotácia učebného predmetu

Hudobná výchova	2. ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CIELE

- Rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie,
- sluchovú pamäť a sluchovú diferenciáciu,
- rozvíjať senzomotorické schopnosti,
- rozlišovať ľudský hlas a iné zvuky,
- uvoľňovať motoriku a rozvíjať zmysel pre rytmus
- prebúdzat' záujem o hudbu na princípe detskej hry.

OBSAH

Piesne na spev

Kötéfa, Aki nem lép egyszerre, Hová mégy te, kisnyulacska, Dínom, dánom , Esik az eső, Hull a pelyhes fehér hó, Jaj, de pompás fa, Este van már , Kohútik jarabí, Télapó, Kakukk, kakukk szól a berek, Červené jablčko

Piesne a skladby na počúvanie

Házasodik a tücsök, Csajkovszkij: A beteg baba, E. Suchoň: Uspávanka, Kodály: Egyszer egy királyfi, Szlovák himnusz, Padá sniežik, Detský rok c. gyűjteményből, Bartók. Gyermekeknek

Hudobno – pohybové hra a tance

Én elmentem, Ősszegyűltek, ősszegyűltek, Aki nem lép egyszerre, Süss fel nap, Nyisd ki leány

PROCES

Na princípe detskej hry utvárame predpoklady k primeranému vnímaniu hudby, spevu, rozvíjame hudobnú pozornosť, pamäť, predstavivosť, zmysel pre tonalitu a rytmus.

Hudobno-pohybovými hrami vytvárame interakcie s viacerými žiakmi, zjednocujeme kolektívny spev.

Učíme žiakov pohybom reagovať na počutú hudbu, snažíme sa kultivovať ich hudobnopohybové prejavy.

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Telesná výchova	2. ročník A v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	3

CIELE

- Poskytnúť žiakom čo najviac pohybových podnetov a rozvíjať ich prirodzenú pohyblivosť,
- pasívne osvojiť základné povely a poradové cviky,
- rozvíjať obratnosť, rýchlosť a dynamickú silu v kondičných cvičeniach
- upevňovať základné hygienické návyky a dodržiavanie zásad bezpečnosti pri cvičení

OBSAH

Poradové cvičenia

- Základný postoj - Pozor! - Pohov!
- Nástupy do radu. Rozchod ! Voľno!
- Nástup družstva do radu a do zástupu.

Kondičné cvičenia

Beh

- Rýchly beh do 20 m po priamej alebo slalomovej dráhe s predbiehaním a preskakovaním nízkych prekážok.
- Beh na vytrvalosť.
- Beh striedavý až do 12 minút (i v teréne).

Cvičenia s krátkym švihadlom

- Preskoky jednoňož, striedaním nôh, znožmo.

Cvičenia s dlhým švihadlom

- Podliezanie a preskakovanie napnutého švihadla.
- Podbiehanie krúžiaceho švihadla.

Cvičenie s využitím lana

- Preťahovanie družstiev približne rovnakej výkonnosti.

Cvičenie s plnou loptou 1 – 1,5 kg

- Nosenie, prenášanie, gúľanie a podávanie na mieste i v pohybe.

Cvičenie s využitím lavičky

- Cvičenie rovnováhy a celkovej obratnosti.
- Chôdza, beh, lezenie so sprievodnými pohybmi rúk a nôh, so zmenami postojov a polôh i s nosením ľahkého predmetu.
- Výskoky, zoskoky jednoňožmo i znožmo.
- Vystupovanie, vyliezanie a vybiehanie na šikmo zavesenú lavičku (sklon asi 30°) s obmenami.

Cvičenie na rebrinách

- Vystupovanie a zostupovanie, vyliezanie a zliezanie.
- Výskoky a zoskoky.

Cvičenie s použitím debny ako prekážky

- Preliezanie, prebiehanie a preskakovanie jednotlivých dielov debny.

- Vystupovanie a výskoky na debnu z 3 až 4 dielov a zoskoky na pružnú podložku.

Jazda na kolobežke

- Cvičenia rovnováhy.

- Nácvik rýchlosti.

Jazda na trojkolke

- Nácvik pedálovania.

- Cvičenie rýchlosti.

Prípravné cvičenia

- Prostné cvičenia zamerané na rozvíjanie pohybovej koordinácie a techniky pohybu, na pretiahnutie a posilnenie svalových skupín a udržanie pohybového rozsahu v chrbtici a v kĺboch.

Rytmická gymnastika a tanec

- Rytmizovaná chôdza a beh.

- Rytmizácia jednoduchých pohybov rúk, nôh i trupu podľa riekaniek, piesní a hudobného sprievodu.

- Jednoduché pohybové vyjadrenie hudobných pojmov: ticho- silno, pomaly – rýchlo, nízko – vysoko.

- Prísuný krok, poskočný krok, cval stranou.

Akrobacie

- Zo sedu pádom vzad, ľah vznesmo, stoj na lopatkách s oporou v bokoch – ľah vznesmo, pádom späť do sedu.

- Z drepu spojného, predpažiť- kotúl vpred do drepu spojného, predpažiť.

- Kotúl vpred a výskok prehnuto do stoja.

- Kotúl vpred na zvýšenej podložke.

- Kotúl vzad na mierne šikmej podložke.

Atletika

- Rýchly beh na 30 – 50 m.

- Skok do diaľky z miesta s odrazom znožmo a z rozbehu.

- Hod loptičkou horným oblúkom do diaľky a na cieľ.

Základné činnosti športových hier

- Nadhadzovanie a chytanie lopty na mieste i v chôdzi.

- Dribling na mieste.

- Podávanie lopty.

- Prihrávka obojruč trčením.

- Vrchná prihrávka jednoruč.

- Vrchné chytenie obojruč.

Odporúčame plavecký výcvik (podľa podmienok školy).

PROCES

Postupne rozvíjame prirodzenú pohyblivosť, obratnosť, estetický pohybový prejav a rytmické cítenie vo vzťahu k priestoru a času.

Vytvárame predpoklady k správne držaniu tela a predchádzame funkčným nedostatkom pohybového systému. Žiaci si osvojujú špeciálnu obratnosť, kĺbovú pohyblivosť, odrazové schopnosti, pružnosť a rovnováhu.

Ak má škola na to podmienky, odporúčame realizovať predplaveckú výchovu a plavecký výcvik.

Obsah vzdelávania

pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským

5 . ročník

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra - VJS

Hodinová dotácia učebného predmetu

Slovenský jazyk a literatúra	5. ročník A v.
ŠVP	6,5
Voliteľné hodiny	0,5
ŠkVP	7

Slovenský jazyk a literatúra - 7 VH týždenne - 5. ročník	
Jazyková komunikácia	3 VH týždenne
Komunikácia a sloh	1 VH týždenne
Čítanie a literatúra	3 VH týždenne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je základom celého vzdelávania a výchovy. Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh slovenského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ďalších vyučovacích predmetov.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry je naučiť žiakov jednoducho a zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou spisovného jazyka, utvoriť u všetkých žiakov návyk správneho hlasného čítania, naučiť ich rozumieť prečítanému textu, z väčšiny žiakov vychovať čitateľov a poslucháčov s kladným vzťahom k literatúre. Slovenský jazyk a literatúra spája v sebe niekoľko oblastí, ktoré sa navzájom prelínajú a špecifickým spôsobom prispievajú k plneniu cieľov výchovy: rozvíjajú zmyslovú, emocionálnu, vôľovú a rozumovú stránku osobnosti dieťaťa, spoluutvárajú charakter žiaka a spolu s ostatnými predmetmi posilňujú výchovu k vlastenectvu.

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry v 1. až 9. ročníku je rozdelený do troch oblastí:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA KOMUNIKÁCIA A SLOH ČÍTANIE A LITERATÚRA

V 1. ročníku jednotlivé oblasti obsahujú:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- písanie

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- komunikácia, ústny prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania

- literárna výchovy

V 2. až 5. ročníku jednotlivé oblasti obsahujú:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- zvuková rovina jazyka a pravopis

- písanie

- významová rovina

- tvarová rovina

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- sloh, komunikácia
- ústny a písomný prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania – čítanie textu, základy čítania s porozumením
- literárna výchova – všeobecné pojmy a základné literárne žánre

V 6. až 9. ročníku jednotlivé oblasti obsahujú:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- zvuková rovina jazyka a pravopis
- významová rovina
- tvarová rovina
- skladobná rovina

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- sloh, komunikácia
- ústny a písomný prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania – čítanie textu, čítanie s porozumením, reprodukcia prečítaného textu, verejná prezentácia textu
- literárna výchova – všeobecné pojmy a základné literárne žánre.

CIELE

- Správne písať „i“ po mäkkých spoluhláskach a „y“ po tvrdých spoluhláskach,
- poznávať obojaké spoluhlásky a pravopis vybraných slov po b, p, m,
- poznávať podstatné mená, učiť sa určovať ich rod a číslo,
- rozlišovať všeobecné a vlastné podstatné mená, učiť sa ich správne písať,
- ústne tvoriť vety s danými slovami,
- písomne dopĺňať a obmieňať vety,
- cvičiť sa v tvorení jednoduchých krátkych textov a rozprávania.

OBSAH

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis

Obojaké spoluhlásky, správne písanie „y“ vo vybraných slovách po b, p, m.

Podstatné mená - rod a číslo.

Poznávanie vlastných mien osôb, zvierat, miest, obcí, hôr, riek (všeobecne známych z najbližšieho okolia).

Rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien.

Nacvičovanie správneho písania vlastných podstatných mien.

Písanie

V spojení s jazykovým vyučovaním si žiaci zdokonaľujú rukopis so zreteľom na svoje individuálne potreby.

Zvyšuje sa dôraz na plynulé písanie slov (bez zbytočného prerušovania písacieho ťahu), so zameraním na automatizáciu písacieho pohybu.

Dbá sa na dodržiavanie všetkých kvalitatívnych znakov písma, najmä na tvaropis, jednotný sklon a na úpravu písaných celkov. Postupne sa zvyšuje rýchlosť písania.

Priemerná veľkosť písmen strednej výšky je 3 – 4 mm, hornej a dolnej dĺžky 6 – 8 mm.

KOMUNIKÁCIA A SLOH

Tvorenie viet s danými slovami (ústne). Výber vhodných výrazov. Dopĺňanie viet (písomne) a obmieňanie slovami zvládnutými z pravopisnej stránky.

Pomenovávanie pozorovaných predmetov, javov a vlastnej činnosti (vyjadriť sa o nich).

Odpovede na otázky

Odpovedanie na otázky podľa obrázkov, na základe vlastných skúseností a čítankových textov. Odpovede postupne tvoria súvislejší celok. Tvorenie otázok k jednoduchému textu.

Reprodukcia

Reprodukcia kratších textov.

Rozprávanie

Rozprávanie podľa obrázkov alebo podľa série obrázkov a na základe vlastných zážitkov. Rozprávanie podľa jednoduchej osnovy, ktorú najprv zostavil učiteľ, neskôr za spolupráce všetkých žiakov.

Opis

Opis spolužiaka, skutočných predmetov alebo obrázkov s dejovými prvkami (ústne).

Formy spoločenského styku

Požiadanie o informáciu a vedieť podať stručnú informáciu, privítať návštevu a rozlúčiť sa s ňou; blahoželať (k narodeninám, k Novému roku, Dňu matiek – ústne).

Napísať pozdrav a blahoželanía na pohľadnici (úprava – adresa, dátum, oslovenie, pozdrav, podpis).

ČÍTANIE A LITERATÚRA

Technika čítania

Čítanie primeraných textov správne a s porozumením. Postupné plynulé, vhodne členené a prirodzene intonované čítanie súvetí (sústredovanie sa na významovú stránku viet a odsekov a na porozumenie obsahu textu).

Upevňovanie správneho slovného prízvuku, správne klásť vetný prízvuk.

Rozvíjanie a uplatňovanie návykov správneho a ekonomického dýchania, správneho znenia hlasu, starostlivosti artikulácie a spisovnej výslovnosti.

Rozširovanie slovnej zásoby žiakov. Presnejšie rozlišovanie významu slov, vyberať vhodný výraz a správne tvoriť vety, odpovedať na otázky z čítaného a s pomocou učiteľa jednoducho reprodukovať obsah.

Literárna výchova

Oboznamovanie sa s literárnymi textami - hlasným čítaním, počúvaním predčítaného alebo hraného textu. Spájanie obsahu čítaného textu s príslušnou ilustráciou k literárnemu textu, vnímať ju, rozumieť jej.

S pomocou učiteľa reprodukovať, prípadne dramatizovať dej rozprávky alebo poviedky.

Rozprávať príbeh hlavnej postavy a hodnotiť jej povahové vlastnosti, určiť čas a miesto deja, rozlišovať reálne a nereálne (rozprávkové) prostredie.

Rozumieť niektorým ďalším literárnym pojmom a výrazom (bez ich definovania) v súvislosti so skutočnosťou, ktorú tieto pojmy a výrazy označujú, napr.: rozhlasové a televízne relácie, povesť, hádanka, báseň, spisovateľ, časopis.

Poézia od detských autorov (napr. K. Bendová, J. Turan, Š. Žáry, F. Hrubín)

Rozprávky a dobrodružná literatúra (napr. O. Sekora, A. Tolstoj, J. C. Hronský, J. a W. Grimmovci a iní).

Povesti a balady (napr. M. Ďuričková, M. Rázusová-Martáková a iní).

Povesti zo života detí (napr. M. Haľamová, J. Šrámková, M. Jančová).

Rozprávky, bájky a poviedky o prírode a zvieratkách (napr. R. Móric, Ezopove bájky, V. Bednár)

PROCES

Počas celého roka sa venuje starostlivosť zvukovej stránke hovorených prejavov žiakov. Do učiva sa zaraďujú lexikálno-sémantické a štylistické cvičenia.

Literatúra odporúčaná na čítanie v 5.ročníku ukazuje krásu sveta, prírody a ľudí.

V slovenských rozprávkach sa žiaci oboznamujú s typom národného rozprávkového hrdinu,

čítaním moderných rozprávok o zvieratkách si rozvíjajú vzťah k prírode, pri čítaní poviedok o deťoch získavajú poznatky o živote detí v minulosti a v súčasnosti.

Pri čítaní poviedok zo súčasnosti poznávajú vzťahy k rodine, v detskom a školskom kolektíve a prebúdzajú sa ich city priateľstva k osobám vo svojom okolí, k deťom vo všetkých krajinách a k dospelým ľuďom na celom svete. Tento ideovo-umelecký obsah si žiaci osvojujú pri čítaní a počúvaní ukážok z týchto kníh literatúry pre deti a mládež.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Maďarský jazyk a literatúra

Hodinová dotácia učebného predmetu

Maďarský jazyk a literatúra	5. ročník A v.
ŠVP	4
Voliteľné hodiny	2
ŠkVP	6

Maďarský jazyk a literatúra - 6 VH týždenne - 5. ročník	
Jazyková komunikácia	2 VH týždenne
Komunikácia a sloh	1 VH týždenne
Čítanie a literatúra	3 VH týždenne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovanie maďarského jazyka a literatúry pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je základom celej výchovy a vzdelávania. Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh maďarského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ostatných vyučovacích predmetov. Učebný predmet maďarský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože zahŕňa jazykovú oblasť (jazykovú a slohovú zložku, písanie) a literárnu oblasť (čítanie a literárnu výchovu).

Cieľom vyučovania maďarského jazyka a literatúry je naučiť žiakov jednoducho a zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou spisovného jazyka, utvoriť u všetkých žiakov návyk správneho hlasného čítania, naučiť ich rozumieť prečítanému textu a zo žiakov vychovať čitateľov a poslucháčov s kladným vzťahom k literatúre.

Vzdelávací obsah maďarského jazyka a literatúry v 1. až 9. ročníku je rozdelený do troch oblastí:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA KOMUNIKÁCIA A SLOH ČÍTANIE A LITERATÚRA

V 1. ročníku jednotlivé oblasti obsahujú:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- písanie

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- komunikácia, ústny prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania

- literárna výchova

V 2. až 5. ročníku jednotlivé oblasti obsahujú:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- písanie

- zvuková rovina jazyka a pravopis

- významová rovina

- tvarová rovina

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- sloh, komunikácia

- ústny a písomný prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania – čítanie textu, základy čítania s porozumením
- literárna výchova – všeobecné pojmy a základné literárne žánre

V 6. až 9. ročníku jednotlivé oblasti obsahujú:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- zvuková rovina jazyka a pravopis
- významová rovina
- tvarová rovina
- skladobná rovina

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- sloh, komunikácia
- ústny a písomný prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania – čítanie textu, základy čítania s porozumením, reprodukcia prečítaného textu, verejná prezentácia textu
- literárna výchova – všeobecné pojmy a základné literárne žánre

Jazyková komunikácia

- Hlavnou úlohou tejto oblasti v 1. až 3. ročníku je rozvíjať reč žiakov, privykáť ich hovoriť spisovným jazykom, učiť ich vyjadrovať sa v krátkych a jednoduchých hovorených prejavoch, vytvárať základné zručnosti čítania a písania.
- Vo 4. až 9. ročníku je cieľom rozvíjať jazykové zručnosti, aby žiaci získali zručnosť vyjadrovať sa jednoducho a súvisle v ústnych a písomných prejavoch primeraných ich rozumových schopnostiam a zručnosť rozumieť takýmto prejavom po obsahovej stránke.
- Dosahuje sa to napodobňovaním a na základe vybraných poznatkov o jazyku a jeho spisovnej podobe. Rozvoj reči sa priamo spája s rozvojom myslenia a poznania.
- Vyučovanie má charakter elementárneho uvedenia do náuky o jazyku a ide v ňom predovšetkým o utváranie jazykových zručností. Žiaci sa oboznamujú so základnými gramatickými pojmami a zároveň si osvojujú aj ďalšie javy pravopisu. Rozširuje sa ich slovná zásoba, spresňuje a aktivizuje sa ich slovník.

Z celkového cieľa jazykového vyučovania vyplývajú tieto úlohy:

- Na základe jazykových a pravopisných vedomostí a zručností zvykať žiakov vyjadrovať sa spisovným jazykom.
- Vypestovať zručnosť vyjadrovať sa jednoducho, jasne a súvisle v hovorených a písomných prejavoch.
- Dať žiakom základné poznatky o zvukovej, významovej, tvarovej a skladobnej rovine jazyka.
- Vypestovať u žiakov návyk spisovnej výslovnosti a návyk dodržiavania správneho dýchania, artikulácie.
- Oboznámiť žiakov s jednoducho, stručne a jasne formulovanými základnými pravidlami pravopisu. Stálym systematickým precvičovaním a opakovaním na konkrétnych jazykových javoch dosiahnuť ich praktické osvojenie.
- Celým vyučovaním rozvíjať myslenie žiakov, ich rozumové schopnosti.

Písanie

- Cieľom vyučovania písania je naučiť žiakov písať správne tvary písanej abecedy, vypestovať u nich správne zručnosti a návyky písania, dbať o to, aby ich písmo bolo primerané k ich možnostiam úhľadné a písomné prejavy vkusne upravené, aby zvládali základné hygienické, pracovné a estetické návyky spojené s písaním. Žiaci sa učia správne používať písmo ako dorozumievací, vyjadrovací, spájací a výrazový prostriedok. Vyučovanie písania sa uskutočňuje integrovane s ostatnými zložkami jazykového vyučovania.

- Žiaci sa učia nechávať správne medzery medzi slovami v riadku, učia sa kontrolovať svoj písací výkon a dopĺňať diakritické znamienka. Učia sa byť sebakritickí a hodnotiť vlastné písmo: vyhľadať a označiť najvydarenejšie a najmenej vydarené tvary.
- Osobitnú pozornosť treba venovať ľavákovi.

Komunikácia a sloh

- Úlohou tejto oblasti je pestovať u žiakov zručnosť súvisle, usporiadane, jasne a jazykovo správne vyjadrovať myšlienky v ústnych a písomných prejavoch.
- Vyučovanie slohu je úzko späté s ostatnými zložkami maďarského jazyka, najmä s čítaním. Čítaný text poskytuje vhodný materiál na dopĺňanie a rozširovanie slovej zásoby. Obsah čítaného textu sa využíva na ústne aj písomné slohové cvičenia a zároveň je východiskom pre ďalšiu prácu (napr. rozprávanie podľa obrázka, obmeny viet, vystihnutie charakteru konajúcich osôb).
- Hodiny jazykového vyučovania pomáhajú rozvíjať vyjadrovacie schopnosti žiakov tým, že žiaci nielen poznávajú gramatické a lexikálne prostriedky, ale sa ich učia aj prakticky používať. Všetky zložky vyučovacieho predmetu maďarský jazyk a literatúra, aj ostatné predmety, pomáhajú plniť úlohy slohovej výchovy.
- Žiaci na začiatku odpovedajú na otázky učiteľa, neskôr s jeho pomocou tvoria súvislé prejavy na témy, ktoré sú blízke ich záujmom a skúsenostiam. Pritom sa vedú k stále väčšej samostatnosti. Ústne prejavy sú prípravou na písomné prejavy.
- V písaných prejavoch sa postupuje od kolektívne zostavených celkov k reprodukcii podľa osnovy, k samostatným krátkym správam, opisom a formám spoločenského styku.
- Vo všetkých prejavoch sa uplatňuje princíp úzkeho spojenia školy so životom. Vhodná motivácia je dôležitým predpokladom dobrých výsledkov vo výcviku ústneho a písomného vyjadrovania.

Čítanie a literatúra

- V čítaní a literárnej výchove sa prehĺbuje a zdokonaľuje zručnosť čítať nahlas, s dôrazom na porozumenie primerane náročných umeleckých a náučných textov. Táto zručnosť sa má stať pre všetkých žiakov nástrojom ďalšieho vzdelávania vo všetkých predmetoch aj vo voľnom čase mimo školy. Osobitnú pozornosť treba venovať deťom s poruchami čítania.

Cieľom literárnej výchovy je

- Vychovať pozorného detského poslucháča a čitateľa prostredníctvom umeleckých diel detskej literatúry a prispievať k rozvoju osobnosti postihnutého dieťaťa.
- Oboznámiť žiakov s niektorými literárnymi druhmi (prózou, poéziou, rozprávkou, povest'ou, bájkou, poviedkou, drámou) a s dielami našich významných umelcov.
- Utvárať ich estetické názory a vkus.
- Pôsobiť na kultúru ich vyjadrovania.

CIELE

- Vyjadrovať sa jednoducho, jasne a súvisle v hovorených a písomných prejavoch primeraných rozumovým schopnostiam žiakov,
- rozumieť takýmto prejavom po obsahovej stránke napodobňovaním a na základe vybraných poznatkov o jazyku,
- dať žiakovi základné poznatky o zvukovej, významovej, tvarovej a skladobnej rovine jazyka,
- oboznámiť žiakov s niektorými jednoducho, stručne a jasne formulovanými základnými pravidlami pravopisu,
- písať správne tvary písanej abecedy, vypestovať u žiakov správne zručnosti a návyky písania, dbať o to, aby ich písmo bolo primerané k ich možnostiam úhl'adné a písomné prejavy vkusne upravené,
- čítať nahlas s dôrazom na porozumenie primerane náročných textov s uplatnením návykov správneho dýchania, artikulácie, správnej výslovnosti a prirodzenej intonácie,

- oboznámiť žiakov s niektorými literárnymi druhmi,
- rozširovať slovnú zásobu žiakov,
- vychovať z väčšiny žiakov čitateľov a poslucháčov s kladným vzťahom k literatúre.

OBSAH

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis

Pravopis dlhých samohlások a spoluhlások.

Pravopis dlhých spoluhlások (cs, gy, ly, ny, sz, ty, zs).

Slovesá zakončené na -t, -d; (uplatňovanie etymologického princípu v odchýlkach od výslovnosti: épít, építész, építés; ad, adsz, adj a pod.) – pravopis.

Pravopis spodobovania v písaní v slovách zakončených na prípony -val, -vel (slová typu: kenyérrel, füzettel a pod.).

Rozdeľovanie jednoduchých slov na základe slabičného princípu.

Rozdeľovania slov typu: ki-esik, er-dí, kert-ben, any-nyi.

Poznávanie slovíes v prítomnom a minulom čase (v oznamovacom spôsobe).

Pravopis slovíes v minulom čase.

Osobné zámená v súvislosti s časovaním slovíes.

Postupné poznávanie pojmov: slovotvorný základ a prípony.

Písanie

Zdokonaľovanie rukopisu so zreteľom na individuálne potreby žiakov (v spojení s jazykovým vyučovaním).

Dodržiavanie všetkých kvalitatívnych znakov písma.

Postupné zvyšovanie rýchlosti písania.

KOMUNIKÁCIA A SLOH

Ústne tvorenie viet s danými slovami.

Písomné dopĺňanie a obmieňanie viet – výber vhodných výrazov, používanie rovnoznačných slov (synonymá).

Tvorenie a rozprávanie jednoduchých krátkych textov.

Pomenovávanie pozorovaných predmetov, javov aj vlastnej činnosti a vyjadrovanie sa o nich.

Rozprávanie podľa obrázkov, vlastných skúseností a čítankových textov pomocou otázok.

Tvorenie otázok k jednoduchým, krátkym textom.

Reprodukcia krátkych textov.

Rozprávanie podľa obrázkov alebo podľa série obrázkov a na základe vlastných zážitkov pomocou jednoduchej osnovy (s pomocou učiteľa, neskôr za spolupráce všetkých žiakov).

Nácvik ústneho prejavu - opis spolužiaka, predmetov, obrázkov.

Vyžiadanie a podávanie stručných informácií (simulovanie situácií: privítať návštevu a rozlúčiť sa s ňou; blahoželať k narodeninám, k Novému roku, Dňu matiek a pod. – ústne).

Napísanie pohľadnice (úprava – adresa, dátum, oslovenie, pozdrav/blahoželanie, podpis).

ČÍTANIE A LITERATÚRA

Technika čítania

Čítanie primerane náročných textov, správne a s porozumením.

Rozvíjanie a uplatnenie návykov správneho dýchania, artikulácie, správnej výslovnosti a uplatnenie prirodzenej intonácie.

Nácvik plynulého čítania súvetí a správnej intonácie jednoduchých textov.

Sústredenie sa na významovú stránku viet a odsekov a na porozumenie obsahu textu.

Správne tvorenie viet voľbou vhodných výrazov.

Dokázať odpovedať na otázky z prečítaného textu.

S pomocou učiteľa jednoducho reprodukovať obsah.

Literárna výchova

Vnímanie literárnych textov počúvaním, hlasným čítaním.

Spájanie obsahu prečítaného textu s ilustráciou.

Vymenovanie postáv z prečítanej rozprávky, príbehu (určiť hlavnú postavu).

Dramatizácia rozprávky alebo poviedky (s pomocou učiteľa).

Rozlišovanie reálneho a nereálneho (rozprávkového) prostredia.

Poznať a vysvetliť pojmy v praktických činnostiach (bez ich definovania): povesť, hádanka, báseň, spisovateľ, básnik, časopis.

PROCES

Jazyková komunikácia

Jazykové vyučovanie v 5. ročníku pozostáva z aktivizácie poznatkov zo 4. ročníka, hláskovania, pravopisu a výslovnosti, z tvaroslovia a zo súhrnného opakovania. Počas celého roka sa venuje starostlivosť zvukovej stránke hovorených prejavov žiakov. Do učiva sa zaraďujú lexikálno-sémantické a štylistické cvičenia.

Písanie

Zvyšuje sa dôraz na plynulé písanie slov (bez zbytočného prerušovania písacieho ťahu), so zameraním na automatizáciu písacieho pohybu. Priemerná veľkosť písmen strednej výšky je 3 – 4 mm, hornej a dolnej dĺžky 6 – 8 mm.

Komunikácia a sloh

V rámci tejto oblasti sa žiaci cvičia v pozorovaní, pozorované predmety a javy pomenúvajú a jednoducho sa o nich vyjadrujú. Výcvik v súvislých prejavoch pozostáva z nasledujúcich zložiek: odpovede na otázky, reprodukcia, rozprávanie, opis a formy spoločenského styku.

Čítanie a literatúra

Žiaci sa s literárnymi textami oboznamujú hlasným čítaním, počúvaním predčítaného alebo zvukovej nahrávky textu. Pri práci s textom sa učia vnímať a chápať ilustrácie ukážok v čítanke, ilustrácie v literatúre pre deti a mládež, v časopisoch pre deti a rozumieť im. Počas vyučovania sa žiaci vhodne motivujú k mimočítankovému čítaniu.

Literatúra odporúčaná na čítanie v 5. ročníku ukazuje krásu sveta, prírody a ľudí.

V slovenských a maďarských ľudových rozprávkach sa žiaci oboznamujú s typom národného rozprávkového hrdinu, čítaním moderných rozprávok o zvieratkách si rozvíjajú vzťah k prírode, pri čítaní poviedok o deťoch získavajú poznatky o živote detí v minulosti a v súčasnosti. Pri čítaní poviedok zo súčasnosti poznávajú vzťahy k rodine, v detskom a školskom kolektíve a prebúdzajú sa ich city priateľstva k osobám vo svojom okolí, k deťom vo všetkých krajinách a k dospelým ľuďom na celom svete. Cieľom je, aby žiaci pochopili, že dobré a hodnotné ľudské vzťahy vznikajú na báze vzájomného pochopenia a tolerancie.

ODPORÚČANÁ LITERATÚRA

Poézia – výber z tvorby maďarských básnikov: Petőfi Sándor, József Attila, Weöres Sándor, Zelk Zoltán, Nemes Nagy Ágnes a iní.

Prozaická tvorba – výber z tvorby maďarských a slovenských spisovateľov: Benedek Elek, Gárdonyi Géza, Móricz Zsigmond, Móra Ferenc, Janikovszky Éva, Lázár Ervin, Fekete István, Rudo Moric a iní.

a) Rozprávky a povesti (maďarské a slovenské ľudové rozprávky a povesti)

b) Poviedky o deťoch, zvieratkách

Náučná literatúra: Ablak –Zsiráf obrázkový detský lexikón, Búvárzsebkönyvek atď.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra – VJM

Hodinová dotácia učebného predmetu

Slovenský jazyk a literatúra	5. ročník A v.
ŠVP	3,5
Voliteľné hodiny	0,5
ŠkVP	4

Slovenský jazyk a literatúra - 4 VH týždenne - 5. ročník	
Jazyková komunikácia	1 VH týždenne
Komunikácia a sloh	1 VH týždenne
Čítanie a literatúra	2 VH týždenne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cieľom vyučovania slovenského jazyka v špeciálnych základných školách s vyučovacím jazykom maďarským je formovať základné rečové návyky a zručnosti žiakov na princípe praktickej použiteľnosti, rozvíjať reč žiakov tak, aby postupne nadobúdali schopnosť tvoriť rozhovor – až súvislý prejav v bežných životných situáciách.

Jedným zo základných predpokladov dobrej úrovne ovládania slovenského jazyka je dôsledné uplatnenie komunikatívneho princípu v jazykovom vyučovaní. Vo vyučovaní slovenského jazyka sa treba zamerať na rozvoj rečových návykov a zručnosti v podmienkach podobných reálnej jazykovej komunikácii, aby podnecovali žiakov používať slovenský jazyk čo najviac. Cieľom vyučovania slovenského jazyka v špeciálnych základných školách s vyučovacím jazykom maďarským je:

- jednoducho a zrozumiteľne sa vyjadrovať v slovenskom jazyku – schopnosť komunikácie,
- vytvoriť návyk správneho čítania a naučiť žiakov rozumieť prečítanému textu,
- primerane mentálnym danostiam naučiť žiakov vyjadrovať sa písomnou formou slovenského jazyka.

Ústny a písomný prejav

- nácvik ústneho a písomného vyjadrovania má predovšetkým praktický význam. Jeho úlohou je naučiť žiakov vyjadrovať sa ústne a písomne v súvislých, logicky usporiadaných celkoch. Je pevne spätý s vyučovaním konverzačnej pohotovosti, gramatiky a čítania.

- rozvíjanie komunikačných schopností podľa daných tém tvorí s gramatikou a slohom štruktúrovaný celok. Učiteľ realizuje obsah učiva tak, že si volí ako východisko istú tému rozvíjania reči, na tento obsah aplikuje (prakticky) pravidlá gramatiky a slohu. Takto všeobecne určený postup v prípade potreby nevyklučuje preberať určité učivo osobitne.

- pomocou nácviku ústneho a písomného vyjadrovania poskytujeme široký priestor na využitie aktivity žiakov, na vyjadrenie vlastných zážitkov a skúsenosti.

Základné gramatické a pravopisné učivo sa implicitne precvičuje v rámci komunikačných činností:

- Gramatika má svoju úlohu predovšetkým v zabezpečovaní analýzy osvojenej jazykovej reprodukcie slov, viet, celých textov. Pomáha žiakovi pochopiť existenciu jednotlivých jazykových foriem. Obohacuje a zlepšuje vyjadrovaciu schopnosť žiakov v slovenskom jazyku.

- Žiaci sa majú naučiť prakticky poznávať a triediť slová podľa ich lexikálneho a gramatického významu a zovšeobecňovať slovné tvary na základe analógie.

Zoskupovaním, grafickým a farebným znázorňovaním väčšieho počtu analogických tvarov slov môžeme im pomáhať zovšeobecňovať, osvojiť, prakticky používať a chápať gramatický význam slova.

Čítanie a literárna výchova

- Cieľom čítania a literárnej výchovy je naučiť žiakov čítať text s porozumením.
- Zdokonaľuje sa technika čítania a porozumenie obsahu textu. Je dôležité vypestovať u žiakov záujem o čítanie a rozširovanie slovnej zásoby. Žiaci čítajú texty v takom rozsahu a náročnosti, aby to zodpovedalo ich mentálnej úrovni a stupňu osvojenia reči.
- Literárna výchova oboznamuje žiakov vhodnou formou s najznámejšími ukážkami z diel slovenskej a inej literatúry, približuje významné osobnosti slovenskej literatúry.

Počúvanie s porozumením, čítanie, ústny a písomný prejav

CIELE

- Rozumieť učiteľovým pokynom a krátkemu súvislému prejavu,
- vedieť čítať a písať písmená slovenskej abecedy v slovách,
- vedieť čítať krátke, jednoduché vety s porozumením,
- vyjadrovať sa v krátkych rečových prejavoch v jednoduchých vetách, s opisom deja pomocou otázok.

OBSAH

Počúvanie s porozumením

Porozumieť učiteľovým pokynom.

Rozumieť krátkemu súvislému prejavu a dialógu (5 - 6 viet) predneseného priamo alebo zo zvukovej nahrávky pozostávajúceho zo známych slov, pri súbežnom sledovaní ilustrácie.

Čítanie

Rozlišovanie písmen slovenskej abecedy, ich spájanie v slovách spolu so správnou intonáciou.

Postupné zdokonaľovanie techniky čítania čítaním slov, slovných spojení a vetných štruktúr.

Nácvik čítania textov s porozumením.

Ústny a písomný prejav

Vyjadrovanie sa v krátkych jednoduchých vetách.

Opis deja podľa obrázkov pomocou otázok.

Rozvíjanie slovnej zásoby.

Reprodukovanie jednoduchých krátkych textov pomocou osvojených slov, slovných spojení.

Ukončiť vypočutú a prečítanú vetu, utvoriť jednoduché vety.

Písanie slovenskej abecedy (nácvik).

Odpisovanie rôznych primerane náročných textov v slovenskom jazyku.

Základné gramatické učivo:

Spoznávanie samohlások (krátke, dlhé), dvojhĺasky, spoluhlĺasky.

Rozlišovanie viet – oznamovacia, rozkazovacia, opytovacia.

Nácvik mäkkých slabík di, ti, ni, li, de, te, ne, le.

Tvrde spoluhlĺasky, slabiky dy, ty, ny, ly, gy, hy, chy, ky.

Podstatné mená.

Vlastné podstatné mená – mená osôb.

Osobné a ukazovacie zámená.

Základné číslovky.

Tematické zameranie rozvoja komunikačných schopností

Rodina (členovia rodiny, zamestnania členov rodiny).

Škola (začiatok školského roka, trieda, okolie školy, budova školy, koniec školského roka, školský výlet, vysvedčenie, prázdniny).

Príroda, ročné obdobia (jar – jarná príroda, jarné práce v záhrade, jarné sviatky; jeseň – zelenina, zber zeleniny; zima – zvieratá v zime, zimné hry, športy, zimné sviatky).

Kalendár (mesiace v roku).

Cestovanie, doprava (auto, autobus, vlak, lietadlo, loď; cestovanie dopravnými prostriedkami).

Obchod, nakupovanie (potraviny, papiernictvo, drogéria, obuv, odevy, zelenina, ovocie).

Zdravie (ochrana zdravia, u zubára, u lekára).

Naša vlasť (Slovensko, hlavné mesto Bratislava, obec, mesto, dedina).

PROCES

Nadalej sa rozvíjajú vhodnou kombináciou cvičení rečovo – komunikatívne zručnosti žiakov. Základné gramatické a pravopisné učivo sa implicitne precvičuje v rámci komunikačných činností. Žiaci poznávajú vetu z obsahovej a grafickej stránky. Cvičia sa v tvorbe jednoduchých ústnych prejavov, rozlišujú slová vo vete podľa významu. Rozvíja sa schopnosť orientovať sa v prečítanom texte. Na rozvoj počúvania s porozumením treba využívať rečové hry podnecujúce komunikáciu a znižujúce psychické napätie.

Počas celého vyučovacieho procesu učiteľ dbá na správnu artikuláciu, rytmus reči a na celkový prirodzený hlasový prejav. Príležitostné rozhovory pri spoločenskom styku sú formou

tvorenia a rozvíjania reči v prirodzenej alebo učiteľom navodenej situácii. Nacvičujú sa vetné modely, ktoré vyplývajú z rôznych emocionálnych stavov, zážitkov a zo spoločenského styku. Všetky lexikálne okruhy a témy sa systematicky využívajú na konverzáciu. V rámci vyučovania slovenského jazyka dbáme aj na nácvik hovorových foriem, používaných pri spoločenskom styku – predstavovanie, ospravedlnenie, prosba a pod.

Vzdelávacia oblasť: Príroda a spoločnosť

Vlastiveda

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJS

Vlastiveda	5. ročník A v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	3

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJM

Vlastiveda	5. ročník A v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	2

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vlastiveda je integrovaný predmet v 4. až 6. ročníku pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, prostredníctvom ktorého žiaci získavajú základné poznatky z oblasti prírodovedných a spoločenskovedných odborov.

Nadväzuje na poznatky o prírode a spoločnosti, ktoré žiaci získali vo vecnom učive v (prípravnom), 1. až 3. ročníku., a utvára základy pre vyučovanie spoločensko-vedných a prírodovedných predmetov.

Obsah predmetu vychádza z miestneho prírodného prostredia a prežívanej sociálnej skutočnosti. Na základe pozorovania získajú žiaci základné poznatky o živej a neživej prírode z prostredia miestnej krajiny.

Obsah predmetu vlastivedy vytvára vzťah k miestu, kde žiaci žijú. Na základe bezprostredného poznania miestnej krajiny si žiaci osvojujú základné poznatky o Slovenskej republike. Vedie ich k úcte k dospelým, priateľskému vzťahu k spolužiakom. Vychováva ich k ochrane životného prostredia.

Dôležitou súčasťou vyučovania vlastivedy sú vychádzky a exkurzie, pri ktorých žiaci získavajú konkrétne poznatky o predmetoch, javocho a živočíchoch v ich prirodzenom prostredí.

Sviatky, pamätné dni a významné výročia žiakom pripomínáme priebežne. Využívame predovšetkým miestne a regionálne kultúrne podujatia a slávnosti.

CIELE

- Orientovať sa v príbuzenských vzťahoch v rodine,
- orientovať sa v príbuzenských vzťahoch v najbližšom príbuzenstve,
- orientovať sa vo veku osôb,
- starať sa primeraným spôsobom o domácnosť,
- orientovať sa na mape v miestnej krajine,
- vedieť najdôležitejšie údaje o obci v ktorej žiak žije a o obci , kde sa nachádza jeho škola,
- oboznámiť sa so životom ľudí v dávnej minulosti,
- získať základné poznatky o živej a neživej prírode.
- utvrdiť vedomosti žiakov s využitím IKT programov : S Martinom na ceste/ detské dopravné ihrisko/ , TS Prírodoveda 1 až 5 , TS Detský kútik 3- 5 , a iné.

OBSAH

Život v rodine

Vzťahy v rodine.

Deľba práce.

Rodičia a deti.

Úcta k starobe.

Povinnosti a práva členov rodiny.

Rodisko a bydlisko.

Vybavenie domácnosti

– jednoduché stroje a prístroje v domácnosti, používanie výtahu, plynového variča, telefónu, elektrických spotrebičov,

– bezpečnosť v domácnosti, možnosti vzniku a šírenia požiaru, predchádzanie požiaru, nebezpečenstvo požiaru v byte, v budove, privolanie požiarnikov.

Orientácia na mape a v regióne

Orientácia v meste Filákov – ulice, ich názvy, križovatky, význam orientačných tabúl.

Dopravné značky, správanie sa chodcov, automobilistov, cyklistov na ceste, spôsoby riadenia križovatky, pravidlá cestnej premávky pre cyklistov

Poznávanie obce a okolitej krajiny, dominantné prvky obce, pamätihodnosti, významné objekty, inštitúcie a zariadenia - obchod, služby, správne inštitúcie, zdravotnícke zariadenia, stanica polície, požiarny útvar, kultúrne a športové zariadenia.

Charakteristika miestnej krajiny na základe pozorovania.

Jednoduchý opis krajiny – nížina, vrchovina, pohorie.

Krajina – mestská, vidiecka, zalesnená, nezalesnená, poľnohospodárska, priemyselná.

Chránené krajinné oblasti najbližšieho regiónu.

Priemysel a poľnohospodárstvo v regióne.

Dopravné spojenie v regióne – cesty, železnice, vodné cesty, letiská.

Orientácia na mape

Mapa – farby na mape, značky, turistická mapa, automapa.

Orientácia na mape regiónu.

Určovanie hlavných svetových strán (podľa slnka, kompasu).

Slovenská republika

Mapa SR.

Poloha.

Hlavné mesto – Bratislava.

Hranice štátu. Susedné štáty – ukázať a vymenovať podľa mapy.

Naše mesto, obec na mape, poloha.

Život ľudí v dávnej minulosti

Život ľudí v najstaršej minulosti, spôsob ich života.

Zberači a lovci, lovci mamutov, prví roľníci.

Živá príroda

Hlavné znaky života.

Rozdelenie živej prírody: živočíchy a rastliny.

Živočíchy

Cicavce – životné prostredie cicavcov, charakteristické znaky; hlavní predstavitelia: mačka, tur, ostatní predstavitelia: pes, myš, srna, význam a ochrana cicavcov.

Vtáky – životné prostredie vtákov, charakteristické znaky; hlavní predstaviteľ: holub, ostatní predstavitelia: hus, kura, lastovička, sova, význam a ochrana vtákov.

Plazy – životné prostredie plazov, charakteristické znaky; hlavní predstavitelia: jašterica, vretenica, ostatní predstavitelia: užovka, význam a ochrana plazov.

Obojživelníky – životné prostredie obojživelníkov, charakteristické znaky; hlavní predstavitelia: žaba, skokan zelený, ostatní predstavitelia: ropucha, rosnička, význam a ochrana obojživelníkov.

Ryby – životné prostredie rýb, charakteristické znaky; hlavní predstaviteľ: kapor, ostatní

predstavitelia: štika, sardinka; význam a ochrana rýb.

Rastliny

Spoločné znaky rastlín a živočíchov.

Charakteristické znaky rastlín.

Rozdelenie rastlín – *dreviny, byliny*.

Dreviny: strom, ker; ihličnaté stromy – smrek; listnaté stromy – dub, čerešňa; ker – ríbezľa.

Byliny: púpava, pšenica, zemiak, pelargónia.

Význam a ochrana rastlín.

Neživá príroda

Vzduch, voda, nerasty, horniny.

Voda

V prírode a v živote človeka – kolobeh vody v prírode, povrchová a spodná voda, ochrana vôd, úprava vody a jej čistenie, minerálna voda a kúpele.

Vzduch

Význam vzduchu pre život, prúdenie vzduchu, znečisťovanie vzduchu.

Pôda

Význam pôdy, typy pôd.

Starostlivosť o pôdu - kyprenie, hnojenie, zavlažovanie, odvodňovanie, vplyv vonkajších činiteľov na pôdu, ochrana pôd.

Sviatky, pamätné dni, významné výročia

Učivo sa preberá priebežne, využívajú sa miestne a regionálne kultúrne podujatia a slávnosti

Vychádzky a exkurzie

Vychádzky uskutočňovať priebežne do prírody blízkeho okolia, exkurzie do mini ZOO v parku, do skleníka, do novohradského vlastivedného múzea, na Fil'akovský hrad a príležitostné výstavy

Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty

Etická výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Etická výchova	5. ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Etická výchova predstavuje overený výchovný model, ucelený program, vedúci žiakov k pozitívnym hodnotám a k ich uplatneniu v bežnom živote.

Etická výchova pomáha žiakom rozvíjať svoju identitu, poznať svoje silné a slabé stránky, zároveň ich učiť pochopiť a akceptovať druhých, vytvárať pozitívne vzťahy a prevziať zodpovednosť za seba i za druhých. Vďaka týmto cieľom etická výchova účinne pripravuje žiakov na zmysluplný a produktívny život v rodine, na pracovisku i v spoločnosti.

Etická výchova sa neuspokojuje iba s podávaním informácií o morálnych zásadách, ale pomocou moderných interaktívnych výchovných metód pozitívne ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiaka. Podporuje pochopenie a interiozáciu mravných noriem, napomáha osvojenie si správania, ktoré je s nimi v súlade.

Cieľom etickej výchovy je v rámci možností nahradiť žiakom chýbajúce pozitívne skúsenosti, vrátiť im pocit dôvery v seba i okolie, pomáhať im nadobudnúť zdravé sebadôverie, učiť ich vychádzať s rovesníkmi, podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností, oboznamovať a pomôcť zvnútorňovať prosociálne hodnoty a postoje.

CIELE

- Získať pozitívne skúsenosti podporujúce sebadôveru a iniciatívu,
- osvojiť si základné komunikačné zručnosti,
- osvojiť si základy spoločenského správania,
- učiť sa pozitívne hodnotiť seba aj druhých,
- učiť sa riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch,
- oboznámiť sa so základnými pojmami súvisiacimi s ochranou prírody a životného prostredia.

OBSAH

Úvodná hodina

Oboznámenie žiakov s obsahom predmetu etická výchova.

I. Verbálna a neverbálna komunikácia

Spolupráca

Zoznámenie sa medzi sebou. Hry a aktivity podporujúce spoluprácu.

Zrakový kontakt

Uvedomiť si význam zrakového kontaktu. Hovoríme nielen slovami, ale aj očami, mimikou, výrazom tváre a pod. Snažíme sa odstrániť ľahostajný výraz tváre.

Úsmev

Uvedomiť si význam úsmevu. Urobiť rôzne úkony s úsmevom, tie isté bez úsmevu (poprosiť, poďakovať, prikázať, upozorniť niekoho a pod.).

Pozdrav

Pozdrav je prejavom úcty, priateľstva. Pozdravom nadväzujeme kontakt. K pozdravu patrí aj zrakový kontakt a úsmev.

Podanie ruky – správny stisk ruky, trvanie stisku ruky. Oboznámenie sa so spoločenskými pravidlami pri podaní ruky – kto prvý podáva ruku, v pri akých príležitostiach sa podáva ruka a pod.

Otázka a prosba

Osvojiť si základné prvky komunikácie.

Otázka – môže byť výzvou k priateľstvu, posolstvom druhého, že nás zaujíma on sám, to čo robí, čo si myslí.

Prosba – vedieť milo, skromne poprosiť, ale bez zbytočného ponížovania seba samého.

Poďakovanie a ospravedlnenie

Osvojiť si základné prvky komunikácie. Poďakovať a ospravedlniť sa, sú základné podmienky ľudského spolunažívania. Ospravedlniť sa ak sme sa dopustili chyby.

Rozhovor

Vedieť začať, udržiavať a ukončiť rozhovor. Zreteľný zrakový kontakt, primeraný výraz tváre, postoj prijímania a vysielania – orientácia tela k partnerovi, primeraná vzdialenosť, pokoj, zdržiavanie sa nedočkavých pohybov, neskákať druhému do reči.

Počúvanie

Precvičiť pozorné počúvanie. Poukázať na komunikačné chyby. Pri rozhovore udržiavať zrakový kontakt s partnerom. Pri rozhovore s viacerými ľuďmi pozerat' striedavo na všetkých členov skupiny (modelové situácie).

Pravda a lož

Rozlíšiť pravdu od lži. Zážitkovým spôsobom si uvedomiť negatívne dôsledky lži. Prečo je lož nesprávna, prečo ľudia klamú (modelové situácie).

II. Poznanie a pozitívne hodnotenie seba

Hodnota a veľkosť človeka, úcta k ľudskej osobe.

Úcta k človeku. Ujasniť nereálnosť a absurdnosť obrazu „hrdina“ vo vedecko-fantastických filmoch.

Pozitívne sebahodnotenie

Žiaci si uvedomujú a vážia vlastné pozitívne stránky.

Sebaovládanie. Modelové situácie na sebaovládanie.

Hry a aktivity podporujúce pozitívne sebahodnotenie.

Poznať svoje slabé a silné stránky

Vedieť spracovať svoje zlyhania a chyby. „Aký som“ – sebaopoznávanie, ochota nechať sa poznať.

III. Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých

Pozitívne hodnotiť druhých v bežných podmienkach.

Pozitívne hodnotenie druhých vyjadriť prejavmi pozornosti. Vyjadriť uznanie a sympatie.

Konkrétne vyjadriť vlastnosti dobrého priateľa. Uvedomiť si účinnosť pochvaly na sebe a iných. Vyslovovať a prijímať pochvaly druhých.

Pozitívne hodnotenie druhých v „sťažených podmienkach“

Vedieť odpustiť, prekonať antipatiu. Zbavovať sa predsudkov (rasizmus, xenofóbia).

Komunikovať otvorene, adresne. Vedieť vyjadriť a aj prijať kritiku a pochvalu. Dokázať vidieť na druhých pozitívne aj negatívne vlastnosti. Pozitívne hodnotiť udalosti aj ľudí.

IV. Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, iniciatíva

Tvorivé myslenie žiakov

Rozvíjanie predstavivosti a obrazotvornosti. Pozorovanie. Hry a úlohy rozvíjajúce tvorivosť.

Riešenie problémov

Tvorivé riešenie každodenných situácií zo života žiakov..

V. Etické aspekty ochrany prírody

Životné prostredie

Úcta ku všetkým formám života. Ekologická etika z pohľadu žiaka (ochrana prírody, zber odpadu, čistota ovzdušia a pod.).

POUŽITÁ A ODPORÚČANÁ LITERATÚRA

BRATSKÁ, M.: *Metódy aktívneho sociálneho učenia a ich aplikácia*. Bratislava: Univerzita Komenského, 1994.

KOŠČ, M.: *Základy psychológie*. Bratislava: SPN, 1994.

LENCZ, L.: *Pedagogika etickej výchovy*. Bratislava: MC, 1992.

LENCZ, L. - KRÍŽOVÁ, O.: *Metodický materiál k predmetu etická výchova*. Bratislava: MC, 1993.

LENCZ, L. a kol.: *Metodický materiál k predmetu etická výchova II*. Bratislava: MC, 1994.

LENCZ, L., IVANOVÁ, E.: *Metodický materiál III. K predmetu etická výchova*. Bratislava: MC, 1995.

ROCHE – OLIVAR, R.: *Etická výchova*. Bratislava: Orbis Poctus Istropolitana, 1992.

JOYEUX, H.: *Přichází puberta*. Sexuální výchova od 10 do 13 let. Praha: Portál, 1994.

Učebné osnovy Etickej výchovy pre 5. až 9. ročník základnej školy. Bratislava: Ministerstvo školstva Slovenskej republiky, 1997.

Vzdelávacia oblasť: Matematika a práca s informáciami

Matematika

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJS

Matematika	5. ročník A v.
ŠVP	4
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	5

Matematika - 5 VH týždenne - 5. ročník	
Aritmetika	4 VH týždenne
Geometria	1 VH týždenne

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJM

Matematika	5. ročník A v.
ŠVP	4
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	4

Matematika - 4 VH týždenne - 5. ročník	
Aritmetika	3 VH týždenne
Geometria	1 VH týždenne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Poňatie vyučovania matematiky v špeciálnej základnej škole je v súlade s poňatím vyučovania matematiky na základnej škole.

Vyučovanie matematiky sa snaží poskytnúť všetkým žiakom spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni a adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života a pracovného pomeru.

Matematické vedomosti, zručnosti a návyky sa budujú v súlade s matematickou teóriou na rôznom stupni intuitívneho prístupu podľa individuálnych schopností žiaka, systematicky sa uplatňuje zásada názornosti. Pri opakovaní a upevňovaní učiva sa žiaci učia využívať svoje matematické poznatky pri riešení problémov praxe predovšetkým prostredníctvom riešenia úloh, ktorých námety zodpovedajú skúsenostiam a úrovni poznania žiakov špeciálnej základnej školy i pri riešení rôznych problémov v ostatných vyučovacích predmetoch.

Spojeniu vyučovania matematiky s praxou prispieva i to, že sa žiaci naučia používať rôzne pomôcky umožňujúce geometrické konštrukcie.

Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného a štruktúrovaného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka s mentálnym postihnutím.

Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôbuje individuálnym schopnostiam žiaka.

CIELE

- Opakovať a prehľbiť učivo z predchádzajúcich ročníkov,
- vedieť sčítovať a odčítovať prirodzené čísla písomne, v obore do 100,
- riešiť slovné úlohy,
- osvojiť si numeráciu prirodzených čísel v obore do 1000,
- vedieť sčítovať a odčítovať prirodzené čísla v obore do 1000 spamäti a písomne,
- osvojiť si násobenie a delenie v obore násobiliek do 60,
- vedieť merať a rýsovať úsečky danej dĺžky,
- vedieť používať jednotky dĺžky: m, dm, cm,
- pracovať s kružidlom.
- utvrdiť vedomosti žiakov s využitím IKT programov: Alík , TS Matematika 1-4, TS Matematika - logické hádanky a geometrické úlohy.

OBSAH

ARITMETIKA

Sčítovanie a odčítovanie prirodzených čísel písomne v obore do 100

1. Sčítovanie a odčítovanie dvojciferných čísel bez prechodu cez základ.

Príklady typu:

$$\begin{array}{r} 34 \\ 23 \end{array} \quad \begin{array}{r} 57 \\ -34 \end{array}$$

Sčítovanie a odčítovanie dvojciferných čísel s prechodom cez základ.

Príklady typu:

$$\begin{array}{r} 47 \\ 35 \end{array} \quad \begin{array}{r} 82 \\ -35 \end{array}$$

2. Riešenie slovných úloh.

Nový typ: o **n** viac, o **n** menej.

Prirodzené čísla v obore do 1000

Počítanie po stovkách, desiatkach, jednotkách, násobky čísel 10, 100.

Čítanie a písanie číslíc.

Rád čísel tisícky, stovky, desiatky, jednotky.

Usporiadanie čísel, číselná os.

Porovnávanie čísel, zápis pomocou znakov =, <, >.

Riešenie jednoduchých nerovnic postupným dosadzovaním.

Riešenie jednoduchých slovných úloh na porovnávanie čísel.

Sčítovanie a odčítovanie prirodzených čísel do 1000 spamäti a písomne

1. Sčítovanie a odčítovanie násobkov 100. Príklady typu: $300 + 400$, $700 - 400$.

2. Pričítovanie jednociferných a dvojciferných čísel k násobkom 100.

Príklady typu: $300 + 4$, $300 + 34$.

3. Odčítovanie jednociferných a dvojciferných čísel od násobkov 100.

Príklady typu: $304 - 4$, $334 - 34$.

4. Ostatné príklady sčítovania a odčítovania v obore do 1000 bez prechodu cez základ.

Príklady typu: $532 + 4$, $648 - 40$.

5. Precvičovanie a upevňovanie sčítovania a odčítovania v obore do 1000.

Vzťah: o **n** viac, o **n** menej,

Riešenie slovných úloh.

Násobenie a delenie v obore násobiliek

1. Opakovanie a prehĺbenie násobenia a delenia v obore násobiliek do 30.

2. Násobenie a delenie v obore násobiliek do 60.

Tvorenie a zápis príkladov násobenia a delenia v obore násobiliek do 60.

Násobilka číslom 4, 5, 6 – pamäťový nácvik.

GEOMETRIA

Dĺžka úsečky

1. Jednotka dĺžky, meradlo, dĺžka úsečky.
2. Jednotka dĺžky dm, m.
 - jednotka dĺžky – dm,
 - meradlo s decimetrovou stupnicou,
 - jednotka dĺžky – m,
 - meradlo s metrovou stupnicou,
 - premieňanie jednotiek (m – dm, m – cm, dm – cm).
3. Meranie dĺžky úsečky, rysovanie úsečky danej dĺžky,
 - meranie dĺžky úsečky s presnosťou na cm, dm,
 - rysovanie úsečiek danej dĺžky,
 - vytyčovanie úsečky v teréne a meranie dĺžky úsečky v m.
4. Súčet dĺžok úsečiek – numericky.
 - Rozdiel dĺžok úsečiek – numericky.
5. Práca s kružidlom. Rysovanie kružnice (stred, polomer).

Vzdelávacia oblasť: Matematika a práca s informáciami

Informatická výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Informatická výchova	5. ročník A v.
ŠVP	0,5
Voliteľné hodiny	0,5
ŠkVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet informatická výchova má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov. Vede k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Cieľom informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch.

Cieľom predmetu je zoznámiť sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote, získať základné zručnosti v používaní počítača primerane individuálnym schopnostiam žiaka s mentálnym postihnutím.

V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci môžu pomocou rôznych aplikácií precvičovať napr. učivo z matematiky, slovenského jazyka a iných predmetov. Získavajú vedomosti za podpory edukačných programov napr. z vlastivedy.

Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Informácie okolo nás

Komunikácia prostredníctvom IKT

Postupy, riešenie problémov

Princípy fungovania IKT

Informačná spoločnosť

Informácie okolo nás - žiaci sa učia pracovať so základnými počítačovými aplikáciami, aby vedeli základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou, získali prvé zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí, porozumeli nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí.

Komunikácia prostredníctvom IKT - sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu, na vlastné učenie sa. Žiaci by sa mali naučiť pracovať s elektronickou poštou, mali by pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete, uvedomovať si bezpečnostné riziká pri práci s internetom.

Postupy, riešenie problémov - žiaci sa zoznámia so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT. Zoznámia sa s pojmami ako program, programovanie.

Princípy fungovania IKT - sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií. Žiaci by sa mali zoznámiť s možnosťami vstupných a výstupných zariadení, so získavaním základných zručností pri práci so súbormi a priečinkami.

Informačná spoločnosť - tematický okruh sa zaoberá s etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Žiaci by mali sa oboznámiť s ukážkami využitia IKT v bežnom živote, pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám, viesť k zodpovednému používaniu interaktívnych médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú.

CIELE

- Samostatne/s pomocou zapnúť a vypnúť počítač,
- samostatne/s pomocou pracovať s myšou,
- samostatne/s pomocou pracovať s klávesnicou,
- samostatne/s pomocou správnym spôsobom uchopiť a spustiť CD, DVD,
- minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho,
- pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými myšou a klávesnicou,
- chápať rozdiel medzi ťahaním a klikaním myšou, rozdiel medzi dvojklikom a jedným kliknutím, stláčaním pravého a ľavého tlačidla,
- spustiť CD, DVD cez tento počítač,
- e-mailly posielat' a prijat',
- používať jednoduché zásady písania e-mailov,
- rozpoznať vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné, náučné, je oboznámený s negatívnym vplyvom stránok, propagujúcich násilie a s erotickým zameraním,
- získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom režime,
- pracovať so slúchadlami – zapojenie, hlasitosť,
- ovládať zásady správneho sedenia pri počítači.

OBSAH

Informácie okolo nás

Oboznámenie sa s počítačom

Vedieť z akých základných častí sa skladá počítačová zostava (PC, monitor, klávesnica, myš).

Ovládanie klávesnice, myši.

Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty

Práca s textovým editorom, vytváranie jednoduchého textu, mazanie, ukladanie dokumentu.

Ukladanie rôznych informácií do súborov (text).

Jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka).

Dodržiavanie základných zásad písania textu.

Počítačové didaktické hry.

Komunikácia prostredníctvom IKT

E-mail, poštový program, e-mailová adresa, adresár

Oboznámenie sa s pojmami – e-mail, poštový program, e-mailová adresa.

Správne posielanie a prijímanie jednoduchých listov (rodičom, kamarátom, spolužiakom).

Bezpečné a etické správanie v e-mailovej komunikácii (ochrana osobných údajov).

E-mailové adresy rodičov a kamarátov (zistenie adresy, využitie adresára),

www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe

Oboznámenie sa s pojmami – www, webový prehliadač, webová stránka.

Bezpečnosť, zásady správania sa v prostredí internetu.

Detské webové stránky (rozprávky, obrázky).

Postupy, riešenie problémov

Oboznámenie sa s pojmami – detský programovací jazyk, elementárne príkazy

Riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí (kreslenie obrázkov).

Princípy fungovania IKT

Oboznámenie sa s pojmami myš, klávesnica

Funkcie vybraných klávesov.

Tlačiareň

Funkcia tlačiarne.

CD

Spúšťanie hry a hudby z CD, ovládanie jednoduchých hier

Ukladanie informácií, súbor

Uloženie informácií do súboru, otvorenie.

Informačná spoločnosť

Informačné technológie v škole

Edukačné programy, komunikácia. - objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov

pre rôzne predmety.

Voľný čas a IKT

Počítačové hry, hudba, filmy.

Využitie softvéru v školských podmienkach

Spustenie didaktických hier pre deti a mládež Terasoft Detský kútik 1-5

Matematika logické úlohy a hádanky

Spustenie programu Výučbové pexesá

Použitie softvéru Dys Com program pre deti so špeciálnymi potrebami

Práca s Powerpointom hľadanie a ukladanie obrázkov do prezentácie

Použitie Terasoftu Prírodoveda,

Svet hmyzu

Staň sa svetobežníkom

Ako veci pracujú

- hygiena pri práci s počítačom
- informačná spoločnosť
- licencie programov – freeware, právna ochrana
- kriminalita – zneužívanie údajov, prienik cez ochranu systému
- vírusy – etika, ochrana
- IT vo vyučovaní a vzdelávaní postihnutých detí a dospelých

Výber poznatkov je vymedzený tak, aby sa žiaci oboznámili so základnými pojmami informatickej vedy pretransformovanými do didaktického systému a oboznámili sa s prácou na počítači.

Obsah je členený do piatich logických celkov, ktoré nepredstavujú oddelené tematické celky. V rámci celku sú vymenované podtémy. Podtémy týchto celkov možno chápať ako alternatívy. Vybrané podtémy rôznych celkov je potrebné prepojiť do integrovaného celku. Dve podtémy z každého celku tvoria základné učivo. Učiteľ si ich vyberie podľa možností technického vybavenia školy a zamerania žiakov. Je nevyhnutné využívať medzipredmetové vzťahy formou projektov.

Dôležité je, aby sa žiaci naučili rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií (aby chápali, že informácie, údaje a programy sú produkty intelektuálnej práce, sú predmetmi vlastníctva a majú hodnotu), pochopili sociálne, etické a právne aspekty informatiky.

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Pracovné vyučovanie	5. ročník A v.
ŠVP	4
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	4

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Pracovné vyučovanie je pre žiakov s mentálnym postihnutím najdôležitejším rehabilitačným predmetom, ktorý od najnižšieho ročníka systematicky ovplyvňuje rozvoj ich motoriky vytváraním pracovných zručností a spolupôsobí na zvýšenie ich rozumovej úrovne.

Žiaci v tomto predmete získavajú vedomosti z rôznych pracovných činností, vrátane elementárnych technických a výrobných poznatkov. Pracovné vyučovanie vytvára u žiakov kladný vzťah k práci, plní základnú prípravu pre budúce povolanie, ale aj pre potrebu praktického života v rodine a spoločnosti. V spolupráci s ostatnými predmetmi pôsobí na harmonický rozvoj žiakov.

V pracovnom vyučovaní získavajú žiaci základné vedomosti o materiáloch, nástrojoch a o pracovných postupoch. Učia sa rozoznávať druhy materiálov, ich vlastnosti, poznávajú konštrukciu a funkciu nástrojov, učia sa hovoriť o tom, čo robia a s čím pracujú. Žiaci sa postupne primerane veku vedú k chápaniu vzťahov medzi materiálom, nástrojmi a spôsobmi práce. Postupne sa tak rozvíja ich technické myslenie a vyjadrovanie a technická pripravenosť.

Pracovné vyučovanie vzbudzuje u žiakov záujem o prácu, uspokojuje ich túžbu po činnosti, zameranie práce na užitočný výsledok vzbudzuje ich iniciatívu a pozitívny vzťah k práci, pestuje zmysel pre poriadok, cit pre krásu a vhodnosť materiálu, nástrojov a spôsobov práce. Pri práci si žiaci osvojujú kultúrne návyky. Systematicky poznávajú hlavné prvky organizácie,

hygieny a bezpečnosti pri práci. Učia sa pracovať disciplinovane, starostlivo, hospodárne zaobchádzať s materiálom a nástrojmi.

Pri výbere úloh učiteľ prihliada aj na učebnú látku ostatných predmetov. Nevyhnutnosť koordinácie pracovného vyučovania s inými vyučovacími predmetmi vyplýva z podstaty rozvoja poznávacích možností mentálne postihnutých žiakov - spájať konkrétnu činnosť s poučením, prax s teóriou.

Pracovné zaťaženie musí byť primerané fyzickým schopnostiam žiakov. Nesmie byť tak náročné, aby žiakov vyčerpal, ale ani príliš jednoduché, lebo by nedostatočne aktivizovalo ich myslenie a v dostatočnej miere ich nezamestnávalo.

Veľmi dôležitou podmienkou je materiálne zabezpečenie pracovného vyučovania. Sú to najmä pracovne a dielne, sklad materiálu, pozemok, dostatok vyhovujúcich nástrojov, pracovných a učebných pomôcok a jednotného materiálu pre žiakov.

Pracovné prostredie musí vyhovovať hygienickým podmienkam (čistý vzduch, vhodné osvetlenie, čistota pracoviska, atď.). K hygienickým podmienkam patrí aj vhodné oblečenie na pracovné vyučovanie. Nevyhnutným doplnkom dielne je príručná lekárnica.

V pestovateľských prácach sa na školskom pozemku (záhrade) určí pre jednotlivé pracovné skupiny dostatočná plocha s prihliadnutím na vek a možnosti žiakov a na technickú vybavenosť školy. Na pestovateľské práce možno využiť aj kútik prírody v každej učebni.

Na hodinách pracovného vyučovania sa používajú rôzne učebné pomôcky. Zvyčajne je to vzorový výrobok a súbor nástrojov, materiálov, potrieb a zariadení pre určitý druh práce; ďalej sú to výkresy, pracovné postupy, obrazy, ilustrácie, modely, diagramy, prírodniny, predlohy, filmy, diapozitívy a diafilmy.

Nevyhnutnou súčasťou pracovného vyučovania sú exkurzie, ktoré umožňujú žiakom už od najnižších ročníkov poznávať prácu dospelých na rozličných pracoviskách a posilňovať spojenie pracovného vyučovania so životom.

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky. Toto rozdelenie vychádza zo schopností žiaka osvojiť si obsah daného učiva, a zo schopnosti vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote.

V zložke **sebaobslužné činnosti** žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Obsahom zložky **práce v domácnosti** je osvojovanie si základných pracovných návykov v domácnosti, zručností potrebných pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

V zložke **práce v dielni** si žiaci osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky.

V zložke **pestovateľské práce** sa žiaci učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny. Vzhľadom na to, že nie každá škola má školský pozemok, odporúčame práce na školskom pozemku nahradiť inou činnosťou, podľa podmienok školy tak, aby bola zachovaná časová dotácia predmetu pracovné vyučovanie podľa učebného plánu.

CIELE

- Upevňovať zručnosti získané v nižších ročníkoch,
- rozvíjať estetické cítenie,
- aktívne využívať voľný čas,
- vytvárať stereotyp pri základných hygienických návykoch a samoobslužných zručnostiach,
- upevňovať pravidlá správneho stolovania,
- rozlišovať rôzne materiály, spoznávať ich vlastnosti, rozširovať a prehĺbovať základné manuálne zručnosti pri práci s nimi,
- osvojiť si základné vedomosti a pracovné zručnosti pri pestovateľských prácach.

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena.

Pravidelne si čistiť zuby.

Obviazať poranenie na ruke alebo na nohe.

Stolovanie

Práce v dielni

Práce s papierom a kartónom

Poučiť o výrobe papiera, o závislosti kvality papiera od použitého výrobného materiálu.

Jednoduchšie kartonážne práce. Papier a kartón merať, strihať, rezať, narezávať podľa pravítka, ohýbať, prebijať,...

Zhotovovať zložitejšie skladačky, vytvárať priestorové kužeľovité figúrky a papierové plastiky.

Zošívať listy osmičkovým a dvojslučkovým stehom. Vlepovať vložky do mäkkých obalov bez orezania.

Modelovanie

Opakovať zručnosti z predchádzajúcich ročníkov, používať formičky a profilové šablóny, farbiť a lakovať výrobky. Pracovať s pilinovou kašou. Oboznamovať sa s vlastnosťami rozličných modelovacích materiálov a porovnávať rozdiely medzi nimi.

Montážne a demontážne práce

Zostavovať zložitejšie modely (aj pohybové) z konštrukčnej stavebnice z plastu aj z kovovej stavebnice. Zostavovať priestorové modely z kartónových vystrihovačiek.

Práca s drevom

Poznať názvy pracovných nástrojov a ich funkciu.

Oboznámiť sa so štruktúrou dreva, posúdiť podľa štruktúry dreva ako sa dá deliť, rezať, štiepať. Rozoznať mäkké a tvrdé drevo.

Mäkké drevo merať, upínať, rezať, orezávať, hladiť, vŕtať, spájať klincami, moriť. Vyťahovať zatĺčené klince.

Oboznámiť sa s rezaním a opracúvaním tvrdého dreva.

Práce s kovom

Zdokonaliť sa v osvojených technikách z predchádzajúceho ročníka. Vytvárať meandre z drôtu podľa nákresu v skutočnej veľkosti, figúrky z drôtu a nastrihaných plechových pásov.

Práce z kože alebo koženky

Pokračovať v jednoduchých prácach z kože alebo koženky. Vystrihovať, vysekávať, rezať materiál podľa kovového pravitka, zošívajúť.

Práce s rozličným materiálom

Náplň určí učiteľ.

Pestovateľské práce

Ošetrovať izbové rastliny - umývať rastlinu, čistiť črepník, odstraňovať pleseň a mach.

Oboznámiť sa so zásadami správneho zalievania.

Pracovať s kľúčidlom. Pozorovať klíčenie obilnín.

Okopaniny. Oboznámiť sa s významom okopanín, najmä s druhmi, ktoré rastú v mieste školy.

Pestovať zemiaky - pripraviť pozemok, pripraviť sadivo, sadiť, ošetrovať (kypriť, plieť, okopávať, obhŕňať, ochraňovať pred škodcami a burinou).

Pestovať strukoviny (hrach, fazuľu, šošovicu).

Oboznámiť sa s hlavnými druhmi burín, poznať ich škodlivosť a zásady boja proti nim.

Založiť herbár, ukladať kvety a listy poznávaných rastlín. Siat' semená kvetín do debničiek.

Presádzať kvetiny. Starat' sa o okrasné kry.

Práce v domácnosti

Hygiena domácnosti.

Umývať a udržiavať rôzne druhy podlahových krytín. Vysávať.

Príprava pokrmov

Urobiť jednoduchý nákup.

Pripraviť raňajky - vajíčko na mäkko, na tvrdo, miešané.

Pripraviť polievku zeleninovú, zemiakovú.

Čistiť zeleninu a zemiaky.

Šitie

Zvládnuť základné stehy (vrátane jednoslučkového stehu).

Prišívanie rozličných gombíkov, spínačiek, háčikov.

Plátať a vykonávať jednoduché opravy odevov.

Háčkovanie.

Háčkovať retiazku, krátky stĺpik, dlhý stĺpik.

PROCES

Upevňovať poznatky z predchádzajúcich ročníkov. Rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci. Pozor na zranenie pri práci s pílkou, nebožiecom a plechovými pásmi.

Výtvarná výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Výtvarná výchova	5. ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je využiť esteticko-výchovný charakter predmetu, čo znamená prebúdžanie a formovanie estetického vzťahu žiaka s mentálnym postihnutím ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia.

Estetické zážitky a tvorivé činnosti prispievajú k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu žiakov, k vyrovnávaniu ich disharmonického rozvoja a celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie do praktického života.

Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité možnosti pôsobenia na motoriku a psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je v špeciálnej základnej škole nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov, v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov.

Cieľom výtvarnej výchovy vo vyšších ročníkoch špeciálnej základnej školy je i naďalej viesť žiakov k vytváraniu správneho vzťahu k prírodnej a umeleckej kráse, k výchove vkusu a k rozvoju už osvojených základných výtvarných zručností. V procese vyučovania výtvarnej výchovy je potrebné neustále brať do úvahy nielen výtvarnú typológiu detí, ale hlavne druh a stupeň postihnutia s prihliadnutím na individuálne možnosti každého žiaka.

Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

CIELE

- Získané poznatky a výtvarné zručnosti z predchádzajúcich ročníkov ďalej zdokonaľovať, rozvíjať a dopĺňať.
- Rozširovať používanie farebnej škály miešaním základných farieb a učiť žiakov paletu farieb v jednotlivých oblastiach obsahu výtvarnej výchovy vhodne používať.
- Zdokonaľovať schopnosť kresby postavy a naučiť žiakov uplatniť ju v kompozíciách tematických prác (dynamická, statická kompozícia).

OBSAH

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

Pri voľbe námetov vychádzame zo sveta blízkeho deťom, z ich priamych zážitkov a skúseností - z vychádzok, pracovných činností, zo života v rodine, v škole, na ulici, v obchode, dopravnom prostriedku a pod..

Ďalším zdrojom námetov sú ilustrácie filmových, divadelných a literárnych útvarov.

Na základe priameho pozorovania predmetov dennej potreby, pozorovania prírodnín vedieme žiakov k zachyteniu reality a k jej výtvarnému stvárneniu. Upozorňujeme na proporcionálne vzťahy jednotlivých častí k celku, šírky k výške a pod.

Žiakov učíme využívať kontrast svetlých a tmavých tónov, studených a teplých farieb.
Výtvarné techniky: kresba, maľba, kombinované a materiálové techniky - koláž, textilná aplikácia, mozaika.
Výtvarné materiály: tuš, rudka, mäkká ceruzka, akvarel, tempera, fixky, farebný papier, časopisy, textil a iné.

Práca s výtvarnými prostriedkami

V kompozíciách vychádzame z osvojených základných poznatkov z predošlého ročníka. Odporúčame realizovať rastlinný, vecný, figuratívny i geometrický dekoratívny motív. Používať šablónu, ktorú učíme zhotovovať samostatne. Využívať pritom zjednodušené štylizované tvary. Dbáť na vhodnú jednoduchú farebnú kombináciu. Opäť uplatňovať kontrast tmavých, svetlých, teplých a studených farieb.

Maľba (akvarel), kombinované techniky - modrotlač (odkrývacia technika, vosková rezerva), batika.

V priestorovom vytváraní uplatňujeme a dopĺňame poznatky a výtvarné zručnosti z predošlého ročníka. Modelujeme dvoj a trojrozmerné plastiky jednoduchých štylizovaných tvarov. Námety volíme analogicky s oblasťou - výtvarné osvojovanie skutočnosti.

Modelovanie (hlina, sadra, plastelína, modurit), kaširovanie (noviny, papierová buničina, škrob, voda).

Plastiky z rôzneho materiálu (látka, farebný papier, kartónové škatuľky, prírodniny, drevo ...).

Výtvarné umenie

Návštevy výstav výtvarných prác detí, umelcov, ľudových umelcov, remeselníkov, múzeí. Vychádzky zamerané na okolitú architektúru.

PROCES

Postupne dopĺňame vedomosti žiakov v oblasti výtvarného umenia - maliarstva, sochárstva, architektúry, užitého umenia. Vychádzame z regionálnych možností.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Hudobná výchova	5. ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hudobná výchova ako jeden z esteticko-výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia.

Ciele hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy sú podmienené špecifickosťou úloh školy, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Cieľom hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Prítom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti.

Predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu.

Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v prítlačivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových.

Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne.

Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi.

Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie.

Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionálnu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie.

Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov.

Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

CIELE

- Prehlbovať záujem o hudbu,
- rozvíjať sluchové vnímanie spievaného slova,
- rozlišovať sluchom jednotlivé hudobné nástroje v skladbe.

OBSAH

Učenie sa piesní - Čierne oči choďte spať (ľudová); Po valašsky od zeme (ľudová); Červený kachel, biela pec (ľudová); Pri Prešporku na Dunaji (ľudová); Zjedzte ma vlčky, zjedzte (ľudová); Do hory ma poslali (ľudová); Prešporská kasáreň (ľudová); Chodíme, chodíme (ľudová); Anička, dušička, kde si bola (ľudová); Tu je zima zas (O. Francisci) a iné.

Počúvanie piesní zamerané na rôzne žánre - Hej, lepšie na doline (ľudová); Javor, javor vysoký si (ľudová) a iné.

Počúvanie skladieb - Zázračná muzika (J. Letňan); Pochod drevených vojakov (P.

Čajkovskij); Keď sa vlci zišli (E. Suchoň) a iné.

Hudobno-pohybové hry a tance - Čížiček, čížiček (ľudová); Trebišovské dzivky (ľudová) a iné.

PROCES

V 5. ročníku žiaci spevom a nástrojovou hrou uskutočňujú rytmickú a melodickú hru na ozvenu a hudobný dialóg. Hru na rytmickú ozvenu sprevádzajú pohybom a hrou na telo.

Rytmizujú texty rečovaniiek a vyčítaniiek, spievajú ich ako popevky na 2 - 3 tónoch.

Žiaci vnímajú 4-taktovú inštrumentálnu a vokálnu melódiu. Zrakom a sluchom sledujú jej pohyb v jednoduchom notovom zápise. Všímajú si, či sledovaná melódia je smutná, veselá, žartovná, rázna, slávnostná a pod. V inštrumentálnych skladbách rozlišujú hru rozličných hudobných nástrojov.

Žiakov usmerňujeme k intonačne čistému spevu piesní interpretovaných rytmicky správne, v ucelených speváckych frázach, s mäkkým nasadením tónu a jednoduchým odstupňovaním dynamiky (slabo - silno). Spev žiakov zjednocujeme podľa taktovacích pohybov učiteľa, najmä na nástup a ukončenie. K piesňam vytvárajú žiaci jednoduché nástrojové a pohybové sprievody.

V skladbách na počúvanie žiaci sluchom rozoznávajú hru rozličných hudobných nástrojov (napr. flauty, klarinetu, lesného rohu), hru dychového orchestra a cimbalovej hudby.

Pohybom stvárňujú najznámejšie ľudové tance (napr. karička, čardáš, odzemok).

Ľudové hudobno-pohybové hry žiaci nacvičujú v súlade so základným charakterom hudby.

Hudobná výchova - VJM

Hodinová dotácia učebného predmetu

Hudobná výchova	5. ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hudobná výchova ako jeden z esteticko-výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia.

Ciele hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy sú podmienené špecifickosťou úloh školy, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Cieľom hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti.

Predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu.

Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v príťažlivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových.

Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne.

Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi.

Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie.

Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionalitu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie.

Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov.

Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

CIELE

- Prehlbovať záujem o hudbu,
- rozvíjať sluchové vnímanie spievaného slova,
- rozlišovať sluchom jednotlivé hudobné nástroje v skladbe.

OBSAH

Učenie sa piesní – Iglíce szívem, Csipkefa bimbója, Fúkaj, fúkaj vetričku, Láttál-e már valaha, Ó-ó-ó, Hull a szilva, Kukulienka, kde si bola, Gábor Áron rézágyúja, Kis kece lányom, Moje milé, premilené, Zöld erdőben a tücsök, Én elmentem a vásárra, Hej, Dunáról fúj a szél

Počúvanie skladieb – Szlovák himnusz, Letňan: Zázračná muzika, Prokofjev: Péter és a farkas, Trojan: Csibe és az elefánt, Erkel: Hunyadi László – Palotás, Kodály: Toborzó, Javor, javor, vysoký si, Mozart: Török induló, cigánydalok – tájegységre jellemzően

Hudobno - pohybové hry: Én elmentem a vásárra, Ťudové hry a tance typické pre náš región

PROCES

V 5. ročníku žiaci spevom a nástrojovou hrou uskutočňujú rytmickú a melodickú hru na ozvenu a hudobný dialóg. Hru na rytmickú ozvenu sprevádzajú pohybom a hrou na telo. Rytmizujú texty rečovaniiek a vyčítaniiek, spievajú ich ako popevky na 2 - 3 tónoch.

Žiaci vnímajú 4-taktovú inštrumentálnu a vokálnu melódiu. Zrakom a sluchom sledujú jej pohyb v jednoduchom notovom zápise. Všímajú si, či sledovaná melódia je smutná, veselá, žartovná, rázna, slávnostná a pod. V inštrumentálnych skladbách rozlišujú hru rozličných hudobných nástrojov.

Žiakov usmerňujeme k intonačne čistému spevu piesní interpretovaných rytmicky správne, v ucelených speváckych frázach, s mäkkým nasadením tónu a jednoduchým odstupňovaním dynamiky (slabo - silno). Spev žiakov zjednocujeme podľa taktovacích pohybov učiteľa, najmä na nástup a ukončenie. K piesňam vytvárajú žiaci jednoduché nástrojové a pohybové sprievody.

V skladbách na počúvanie žiaci sluchom rozoznávajú hru rozličných hudobných nástrojov (napr. flauty, klarinetu, lesného rohu), hru dychového orchestra a cimbalovej hudby.

Pohybom stvárajú najznámejšie ľudové tance (napr. karička, čardáš, odzemok).

Ľudové hudobno-pohybové hry žiaci nacvičujú v súlade so základným charakterom hudby.

Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb

Telesná výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJS

Telesná výchova	5. ročník A v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	3

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJM

Telesná výchova	5. ročník A v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	2

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Ciele predmetu telesná výchova v špeciálnej základnej škole sledujú dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov, t.j. dosiahnutie žiadaného stupňa telesnej zdatnosti, odolnosti a pohybových zručností. U žiakov sa snažíme vypestovať hygienické návyky, pozitívny vzťah k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich obmedzených možností a rešpektovaním ich výrazných individuálnych osobitostí.

Zo zdravotného hľadiska je významná kompenzačná, reedukačná a relaxačná funkcia telesnej výchovy, zameraná k zmierneniu alebo odstraňovaniu pohybových nedostatkov, nahradzovaniu chýbajúcich zručností inými a k zlepšovaniu celkového fyzického stavu. Rozvíjanie pohybovej aktivity súvisí s rozvojom poznávacej činnosti, pretože v rámci telesnej výchovy zámerne pôsobíme na rozvoj psychických funkcií, ako je vnímanie a pozorovanie, pamäť, pozornosť, fantázia, myslenie a reč.

Pri zachovaní mnohostrannej funkcie vyučovacieho predmetu telesná výchova, odporúčame citlivý prístup k výkonnostnému chápaniu jeho procesu, hlavne v porovnávaní motorických a fyzických výkonov žiakov. Odporúčame podriadiť motorické, ale predovšetkým fyzické výkony, ako cieľové kategórie emocionality, t.j. pre radosť z pohybu, spolupatričnosti.

CIELE

- Osvojiť si telesné cvičenia, základné pravidlá a organizáciu športových hier,
- upevniť zmysel pre kolektív, spoluprácu a vzájomnú pomoc,
- osvojiť si základy techniky a taktiky používaných cvičení,
- osvojiť si znalosť pravidiel, pasívnu znalosť základov odbornej terminológie,
- získať elementárne zručnosti k účinnému poskytovaniu prvej pomoci, záchrany a pomoci pri cvičení a k osvojovaniu zásad dodržiavania bezpečnosti cestnej premávky .

OBSAH

Poradové cvičenia

- Postoje.
- Obraty na mieste.
- Nástupové tvary družstva.
- Pochodové tvary družstva.

Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia

- Zásady správneho držania tela.
- Zásady správnej techniky pohybov švihových, vodených kmitov a výdrží.
- Cvičenia bez náčinia, s krátkou tyčou, s plnou loptou a malými činkami (500 g), s krátkym švihadlom, so švédskou lavičkou, cvičenia na rebrinách, šplh na tyči, šplhanie s prírazom, šplh na lane (dĺžka max. 5 m).
- Rýchly beh na vzdialenosť 60 m.
- Beh na vytrvalosť, beh striedavý až do 12 min. prekážková dráha.

Drobné a prípravné pohybové hry

- Základné pravidlá pohybových hier.
- Zásady úrazovej zábrany.
- Drobné pohybové hry - bežecké, skokanské, loptové, štafetové, hry s náčiním, bez náčinia, prekážkové hry.
- Prípravné pohybové hry - gymnastické, atletické, hravé.

Športová gymnastika

- Zásady organizácie práce a bezpečného cvičenia.
- Zásady pre poskytovanie pomoci a záchrany.

Akrobacia

- Kotúľ vpred, vzad.
- Kolíska vzad z rôznych postojov a polôh.
- Stoj na lopatkách.
- Stoj na rukách pri opore.
- Premet stranou (vľavo, vpravo).
- Skoky na mieste.
- Skoky z miesta.
- Preskoky (s použitím pružného mostíka alebo trampolíny).
- Nácvik odrazu.
- Skok jednoduchý.
- Roznožka.
- Výskok do vzporu drepmo na debne.

Trampolína

- Cvičenie obratnosti a rovnováhy.
- Výskoky.
- Zoskoky.

Kladina - výška 1 m

- Chôdza.
- So sprievodným pohybom paží, s obratmi.
- Rovnovážne polohy v postojoch.
- Zoskoky - priamy a prehnutý.

Rytmická gymnastika

- Technika cvičenia základných pohybov.
- Chôdza, poklus, tanečné kroky, skoky, obraty, ktoré sú primerané pohybovej vyspelosti žiakov.
- Technika cvičenia z hľadiska princípov správneho držania tela.
- Osvojenie tanečného kroku polky, valčíka.

Atletika

- Bežecká technika.
- Nízky a polovysoký štart.
- Beh na 60 m.
- Skok do diaľky, do výšky.
- Hod loptičkou 150 g (do diaľky, na cieľ).
- Hod granátom 350 g (do diaľky a na cieľ).

Športové hry

Futbal - pasívna znalosť pravidiel a terminológie, pohybové činnosti

- Prihrávky vnútornou stranou nohy, vnútorným členkom a priehlavkom aj v pohybe vo dvojiciach, ľavou aj pravou nohou.
- Vhadzovanie lopty.
- Strelba z miesta a po vedení lopty - ľavou aj pravou nohou.
- Vedenie lopty priamym smerom, zastavenie lopty zašliapnutím.
- Chytanie lopty v základnom postoji.

Pohybové činnosti

- Prihrávka - vrchná, jednoruč, obojruč, trčením z miesta, na stojaceho alebo bežiaceho spoluhráča.
- Strelba z krátkej vzdialenosti jednoruč, obojruč z miesta.

Prehadzovaná, vybíjaná

Cvičenia v prírode

Špecifické poznatky

- Ochrana a tvorba životného prostredia.
- Zásady bezpečnosti pri turistike.

Pohybové činnosti

- Chôdza a beh v teréne.
- Dĺžka trasy 4 km.
- S prekonávaním nízkych terénnych prekážok.
- Lezenie, podliezanie, preliezanie.
- Zdolávanie prírodných a umelých prekážok šplhaním, rúčkovaním, preliezaním, preskakovaním.
- Cvičenie rovnováhy na prírodných a umelých prekážkach zmenou polohy tela, chôdzou s obratmi, vyháňaním vo dvojiciach, nosením (hádzaním a chytaním predmetov).
- Dvíhanie a nosenie predmetov (využívať kamene, polená).
- Hádzanie a vrhanie predmetov do diaľky, do výšky, na cieľ.
- Preťahovanie a pretláčanie v dvojiciach, trojiciach, skupinách.

Praktické precvičovanie odbornotechnických vedomostí a zručností z turistiky

- Odhad vzdialenosti (do 100 m) a výšok do 10 m.
- Ochrana životného prostredia.

Praktické precvičovanie prvej pomoci

- význam poskytovania prvej pomoci
- vybavenie domácej lekárničky a jej využitie
- význam symbolu červený kríž
- spôsob privolania pomoci k zranenému
- Ošetrovanie povrchového zranenia.

Praktické precvičovanie vedomostí a zručností z dopravnej výchovy

- dodržiavanie základných pravidiel na chodníkoch, cestných komunikáciách z pohľadu chodca a jeho činnosť na svetelné znamenia
- dopravné značky, riešenie dopravných situácií pri presune a na stanovištiach.
- verejné dopravné prostriedky a dopravné prostriedky na prepravu nákladov
- absolvovanie testu na získanie oprávnenia viesť bicykel

Varovné signály – druhy varovných signálov

- mimoriadne udalosti a CO
- povinnosti žiakov po vyhlásení signálov pri vzniku mimoriadnych udalostí
- spôsob evakuácie školy v prípade ohrozenia požiarom
- oheň a jeho následky

Obsah vzdelávania

pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským

6 . ročník

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra - VJS

Hodinová dotácia učebného predmetu

Slovenský jazyk a literatúra	6. ročník A v.
ŠVP	6,5
Voliteľné hodiny	0,5
ŠkVP	7

Slovenský jazyk a literatúra - 7 VH týždenne – 6. ročník	
Jazyková komunikácia	3 VH týždenne
Komunikácia a sloh	1 VH týždenne
Čítanie a literatúra	3 VH týždenne

CIELE

- Osvojiť si vybrané slová a učiť sa správne písať vybrané a ich príbuzné slová,
- naučiť sa slovenskú abecedu a získať zručnosť využívať ju v praxi,
- dokončiť výcvik v poznávaní a určovaní podstatných mien,
- v mužskom rode rozlišovať životnosť,
- poznávať slovesá v prítomnom čase,
- poznávať predložky a osobné zámená,
- cvičiť sa v štylizácii (napr. dopĺňať vety, vyberať vhodné slová a podobne)
- cvičiť sa v tvorení jednoduchých ústnych prejavov najmä formou reprodukcie krátkych textov, rozprávaním a opisom,
- cvičiť sa vo formách spoločenského styku.

OBSAH

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis

Osvojenie ustálených radov vybraných slov.

Osvojenie zručnosti správne písať „y“ po obojakých spoluhláskach vo vybraných slovách a v ich najfrekvencovanejších príbuzných slovách.

Správne písanie „i“ po obojakých spoluhláskach vo vnútri ostatných slov a odôvodňovanie ich pravopisu.

Osvojenie si slovenskej abecedy. Vyhľadávanie slov v abecedných zoznamoch (napr. v Príručke slovenského pravopisu pre školy, v telefónnom zozname, v PSČ, v Detskej encyklopédii a pod.).

Zaraďovanie nových slov podľa prvého písmena abecedy a aj podľa ďalších písmen v slove.

Poznávanie podstatných mien (vlastností a činností), určovanie čísla a rodu.

Rozlišovanie životnosti pri podstatných menách mužského rodu.

Zmena tvaru podstatných mien.

Oboznamovanie sa s poradím pádov a pádovými otázkami.

Vyslovovanie a písanie predložky s podstatným menom.

Poznávanie slovies v prítomnom čase.

Časovanie slovies v prítomnom čase.

Poznávanie a určovanie slovesnej osoby a čísla.

Poznávanie slovies v neurčitku, tvorenie a používanie príslušného tvaru (výslovnosť aj pravopis).

Výcvik pravopisu prípon v slovesách v 3. osobe jednotného a množného čísla (rytmické pravidlo: otvorí, rozsvieti, tvári sa a pod.)

Poznávanie osobných zámen v súvislosti s časovaním slovies.

KOMUNIKÁCIA A SLOH

Obmieňanie slov vo vete.

Dopĺňanie a rozvíjanie viet vhodnými výrazmi.

Odpovede na otázky

Písomné odpovede na jednoduché otázky.

Reprodukcia

Reprodukovanie krátkych textov so synonymickými obmenami slov a viet.

Rozprávanie

Rozprávanie podľa obrázkov alebo série obrázkov a na základe vlastných zážitkov.

Rozprávanie podľa osnovy zostavenej kolektívom triedy pod vedením učiteľa.

Sústredenie sa na podstatné dejové udalosti a dodržiavanie časovej postupnosti rozprávkových dejov. Vyjadrovanie sa bez opakovania rovnakých slov vo vete.

Opis

Opis triedy, miestnosti, osoby, obrázka s dejovými prvkami, práce v domácnosti, činnosti v dielni pri pracovnom vyučovaní a podobne – ústne.

Formy spoločenského styku

Precvičovanie oslovenia známej i neznámej osoby, pozdravy.

Predstavenie sa, ospravedlnenie sa, odovzdanie krátkeho odkazu.

Písanie jednoduchého oznámenia na pohľadnicu a korešpondenčný lístok.

Formulovanie prosby, poďakovania, ospravedlnenia a blahoželaní.

ČÍTANIE A LITERATÚRA

Technika čítania

Upevňovanie zručnosti čítať plynule, správne a s porozumením formou aj obsahom primerane náročné umelecké aj náučné texty a orientovať sa v nich.

Čítanie viet s prirodzenou intonáciou, správnym slovným a vetným prízvukom, s pochopením obsahu.

Rozširovanie slovnej zásoby. Využívanie slovnej zásoby primeranej schopnostiam pri reprodukcii prečítaných textov podľa jednoduchej osnovy.

Literárna výchova

Osvojovanie si literárnych textov hlasným čítaním, počúvaním predčítavaného slova alebo hraného textu, počúvanie zvukových nahrávok.

Pri práci s textom vnímanie, prežívanie a chápanie ilustrácie ukážok v čítanke, v literatúre pre deti a mládež a v časopisoch pre deti.

Spájanie obsahu prečítaného textu s ilustráciou.

Orientácia v deji rozprávok, poviedok, povestí a členenie ich deja na časti.

Pri rozprávaní spájanie jednotlivých častí do celkového deja.

Poznávanie hlavnej myšlienky krátkeho jednoduchého diela.

Rozumieť vybraným pojmom a výrazom : ľudová a umelá rozprávka, balada, povesť (bez ich definovania).

Sledovanie vhodných relácií rozhlasu a televízie, príležitostná návšteva divadelného a filmového predstavenia. Rozprávanie o videnom programe.

Poézia od detských autorov (napr. Ľ. Podjavorinská, P.O. Hviezdoslav, J. Navrátil, T. Janovic).

Rozprávky a dobrodružná literatúra (napr. P. Dobšinský, B. Němcová, H.Ch. Andersen, J. a W.Grimmovci, K. Čukovskij, S. Maršak).

Bájký a poviedky o prírode (napr. R. Móric, Ľ. Ondrejov, D. Štubňa-Zámostský, Ezop).

Povesti, balady, báje a historické poviedky (napr. K. J. Erben, M. Ďuričková, J. Horák, S. Chalupka, A. Jirásek, M. Ferko).

Náučná literatúra (napr. J. Ponec, C. Valšík, L. Švihran, V. Ferko, M. Šurinová)

PROCES

Počas celého roka sa venuje starostlivosť zvukovej stránke hovorených prejavov. Do učiva sa zaraďujú lexikálno-sémantické a štylistické cvičenia. Gramatické učivo sa zameriava na pravopisný výcvik.

Literatúra odporúčaná v 6. ročníku ukazuje krásu prírody a život detí v súčasnosti i v minulosti.

Pri čítaní ľudových i autorských rozprávok si žiaci rozvíjajú fantáziu a formujú si vzťah k pravde a k dobru.

Čítaním vybraných povestí poznávajú dejiny svojho národa a formuje sa ich národné povedomie. Čítaním náučnej literatúry si žiaci rozširujú poznatky o prírode, spoločnosti a človeku.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Maďarský jazyk a literatúra

Hodinová dotácia učebného predmetu

Maďarský jazyk a literatúra	6. ročník A v.
ŠVP	4
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	5

Maďarský jazyk a literatúra - 5 VH týždenne - 6. ročník	
Jazyková komunikácia	1 VH týždenne
Komunikácia a sloh	1 VH týždenne
Čítanie a literatúra	3 VH týždenne

CIELE

- Dať žiakom základné poznatky o zvukovej, významovej a tvarovej rovine jazyka,
- oboznámiť žiakov s niektorými jednoducho formulovanými základnými pravidlami pravopisu,
- naučiť sa maďarskú abecedu a uvedomovať si význam jej praktickej využiteľnosti,
- poznávať slovesá v prítomnom, minulom a budúcom čase (v oznamovacom spôsobe),
- poznávať podstatné mená, prídavné mená,
- cvičiť sa v štylizácii (napr. dopĺňať vety, vyberať vhodné slová a pod.),
- cvičiť sa v tvorení jednoduchých ústnych prejavov,
- čítať plynule, správne s dôrazom na porozumenie primerane náročných umeleckých a náučných textov s prirodzenou intonáciou, správnym slovným a vetným prízvukom,
- oboznámiť žiakov s ďalšími literárnymi druhmi,
- rozširovať slovnú zásobu žiakov,
- vytvárať u žiakov kladný vzťah k literatúre.

OBSAH

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Zvuková, významová a tvarová rovina jazyka a pravopis

Osvojenie si maďarskej abecedy, vedieť vymenovať samohlásky a spoluhlásky.

Zoradenie slov podľa abecedného poriadku – nácvik.

Vyhľadávanie slov v abecedných zoznamoch (napr. v slovníkoch, v detských lexikónoch).

Rozdeľovanie viacslabičných slov na základe slabičného princípu.

Osvojenie zručnosti správneho písania hlásky „j“ (j-ly).

Nácvik poznávania slovotvorného základu a prípon v známych slovách.

Poznávanie slovies v prítomnom, minulom a budúcom čase (v oznamovacom spôsobe).

Poznávanie osobných zámen v súvislosti s časovaním slovies.

Nácvik pravopisu slovies s rôznymi príponami a pravopis slovies v minulom čase.

Nácvik poznávania podstatných mien.

Rozdelenie podstatných mien na všeobecné a vlastné podstatné mená.

Nácvik pravopisu vlastných mien osôb a známych zemepisných názvov.

Poznávanie gramatických členov, ich správne používanie.

Nácvik poznávania prídavných mien.

KOMUNIKÁCIA A SLOH

Pomenovávanie pozorovaných predmetov, javov aj vlastnej činnosti a vyjadrovanie sa o nich.

Písomné obmieňanie slov vo vete, doplňovanie a rozvíjanie viet vhodnými výrazmi.

Tvorenie písomných odpovedí na jednoduché otázky.

Nácvik reprodukovania krátkych textov so synonymickými obmenami slov a viet.

Nácvik rozprávania podľa obrázkov alebo série obrázkov.

Rozprávanie vlastných zážitkov podľa osnovy (s pomocou učiteľa).

Nácvik ústneho prejavu – opis triedy, miestnosti, osoby, obrázka (s dejovými prvkami), práce v domácnosti.

Vyžiadanie a podávanie stručných informácií v modelových situáciách (oslovenie známej i neznámej osoby, pozdravy, predstavenie sa, ospravedlnenie sa, odovzdávanie krátkych odkazov).

Napísanie jednoduchého blahoželanania na pohľadnicu.

Písanie oznámenia, prosby, poďakovania, ospravedlnenia formou e-mailu alebo sms.

ČÍTANIE A LITERATÚRA

Technika čítania

Rozvíjanie čítania viet s prirodzenou intonáciou, správnym slovným a vetným prízvukom.

Nácvik čítania viet s pochopením ich obsahu.

Upevňovanie zručnosti čítať plynule, správne a s porozumením primerane náročné umelecké aj náučné texty a orientovať sa v nich.

Rozširovanie slovnej zásoby žiakov a jej využívanie pri reprodukcii prečítaných textov podľa jednoduchej osnovy primeranej ich schopnostiam.

Literárna výchova

Osvojovanie literárnych textov hlasným čítaním, počúvaním.

Spájanie obsahu prečítaného textu s ilustráciou.

Nácvik orientácie v deji rozprávok, poviedok, povestí a členenie ich deja na časti.

Pri rozprávaní spájanie jednotlivých častí do celkového deja.

Poznávanie hlavnej myšlienky krátkeho jednoduchého textu.

Poznávanie, rozlišovanie ľudovej a umelej rozprávky, balady, povesti (bez ich definovania).

PROCES

Jazyková komunikácia

Jazykové vyučovanie v 6. ročníku pozostáva z aktivizácie poznatkov zo 4. a 5. ročníka, hláskovania, pravopisu, z tvaroslovia a zo súhrnného opakovania. Nácvik a osvojovanie si gramatického učiva slúži k prehĺbeniu pravopisných zručností žiakov.

Komunikácia a sloh

V rámci tejto oblasti sa žiaci cvičia v pozorovaní, pozorované predmety a javy pomenúvajú a jednoducho sa o nich vyjadrujú ústne aj písomne. Výcvik v súvislých prejavoch pozostáva z nasledujúcich zložiek: odpovede na otázky, reprodukcia, rozprávanie, opis a formy spoločenského styku. Nácvik rozprávania podľa osnovy prebieha tak, že najprv ju zostaví celý kolektív s pomocou učiteľa. Pri rozprávaní sa sústreďujú na podstatné dejové udalosti a dodržiavajú časovú postupnosť rozprávkových dejov.

Čítanie a literárna výchova

Osvojovanie literárnych textov prebieha hlasným čítaním, počúvaním zvukových nahrávok, sledovaním vhodného televízneho alebo videoprogramu pre deti. Pri práci s textom sa učia vnímať, prežívať a chápať ilustrácie v čítanke, v literatúre a časopisoch pre deti. Príležitostne sa odporúča návšteva divadelného alebo filmového predstavenia. Žiakov vedieme k tomu, aby o videnom programe vedeli rozprávať, resp. vyjadriť svoje zážitky. Pri čítaní ľudových i autorských rozprávok si žiaci rozvíjajú fantáziu a formujú si vzťah k pravde a dobru. Čítaním vybraných povestí poznávajú dejiny svojho národa a formuje sa ich národné povedomie. Prostredníctvom náučnej literatúry si žiaci rozširujú

poznatky o prírode a spoločnosti.

ODPORÚČANÁ LITERATÚRA

Poézia – výber z tvorby maďarských básnikov: Petöfi Sándor, Szabó Lirinc, Weöres Sándor, Arany János, Csanádi Imre, Gyurkovics Tibor, Gazdag Erzsi a iní.

Prozaická tvorba – výber z tvorby maďarských, slovenských a inonárodných spisovateľov:

Benedek Elek, Móra Ferenc, Fehér Klára, Janikovszky Éva, Lázár Ervin, Fekete István, Rudo Moric, Mária Ďuríčková, H. Ch. Andersen, J. a W. Grimmovci, La Fontaine a iní.

a) Rozprávky a rozprávkové dobrodružstvá

b) Bájky a poviedky

c) Povesti, balady, historické poviedky

Náučná literatúra: Ablak –Zsiráf obrázkový detský lexikón, detské encyklopédie atď.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra – VJM

Hodinová dotácia učebného predmetu

Slovenský jazyk a literatúra	6. ročník A v.
ŠVP	3,5
Voliteľné hodiny	0,5
ŠkVP	4

Slovenský jazyk a literatúra - 4 VH týždenne – 6. ročník	
Jazyková komunikácia	1 VH týždenne
Komunikácia a sloh	1 VH týždenne
Čítanie a literatúra	2 VH týždenne

CIELE

- Rozumieť učiteľovým pokynom a krátkemu súvislému prejavu v slovenskom jazyku,
- vedieť čítať a písať písmená slovenskej abecedy vo vetách, krátkych textoch,
- vedieť čítať krátke, jednoduché vety s porozumením,
- vyjadrovať sa v krátkych rečových prejavoch v jednoduchých vetách,
- rozvíjať komunikačné zručnosti.

OBSAH

Počúvanie s porozumením

Rozumieť učiteľovým pokynom.

Rozumieť krátkemu súvislému prejavu a dialógu (6 - 7 viet) predneseného priamo alebo zo zvukovej nahrávky pozostávajúceho zo známych slov, pri súbežnom sledovaní ilustrácie.

Čítanie

Nácvik správneho čítania písmen, slabík, ktoré obsahujú písmená odlišné od maďarských písmen.

Nácvik správneho čítania slov so spodobovaním.

Postupné zdokonaľovanie techniky čítania slov, slovných spojení a vetných štruktúr so správnou intonáciou.

Porozumenie obsahu prečítaného textu (s pomocou učiteľa).

Nácvik reprodukovania jednoduchých textov.

Nácvik čítania krátkych textov s porozumením.

Ústny a písomný prejav

Samostatne tvoriť jednoduché vety.

Nácvik vyjadrovania sa v krátkych jednoduchých vetách.

Tvorenie otázok (s pomocou učiteľa).

Tvorenie jednoduchých odpovedí na otázky (s pomocou učiteľa).

Rozvíjanie slovnej zásoby.

Reprodukovanie jednoduchých, krátkych textov pomocou osvojených slov a slovných spojení.

Opis deja a jednoduchých predmetov podľa obrázkov, pomocou otázok.

Odpisovanie rôznych primerane náročných textov v slovenskom jazyku.

Základné gramatické učivo

Slovenská abeceda; samohlásky (krátke, dlhé), dvojhásky, spoluhlásky (tvrdé, mäkké, obojaké), nácvik mäkkých a tvrdých slabík – opakovanie.
Rozlišovanie viet (oznamovacia, rozkazovacia, opytovacia) – opakovanie.
Základné číslovky – opakovanie.
Podstatné mená – vlastné, všeobecné; mužský, ženský a stredný rod.
Slovesá – prítomný, minulý, budúci čas.
Prídavné mená – mužský, ženský a stredný rod.
Zámená – osobné zámená; ukazovacie zámená – ten, tá, to.
Tematické zameranie rozvoja komunikačných schopností
Rodina a bývanie (byt – izby, kuchyňa, kúpeľňa).
Škola (začiatok a koniec školského roka, vysvedčenie, cestujeme na prázdniny, okolie školy, budova školy, trieda, rozvrh hodín).
Príroda (jar – jar v prírode, jarne kvety; jeseň – jesenná prechádzka, zber úrody; zima – vianočné blahoželanie, vianočné sviatky, Nový rok, zimné prázdniny).
Kalendár (ročné obdobia, mesiace, dni, týždne).
Čas (hodiny, minúty, určovanie času).
Svetové strany (východ, sever, západ, juh).
Cestovanie, doprava (na železničnej stanici, na križovatke).
Obchod, nakupovanie (napr. v obchodnom dome, nakupovanie rôznych druhov tovarov).
Zdravie a choroba (návšteva u lekára, ľudské telo – časti ľudského tela).
Zamestnania (poznávanie rôznych zamestnaní).
Stravovanie (doma, v školskej jedálni, v reštaurácii – pravidlá stolovania a správania sa).

PROCES

Rozvíjať komunikačné zručnosti žiakov, aby žiaci vedeli samostatne odpovedať na otázky, samostatne tvoriť otázky, aplikovať osvojené rečové zručnosti v štandardných komunikačných situáciách, správne a aktívne využívať osvojenú slovnú zásobu. Rozširuje sa slovná zásoba, žiaci presnejšie rozlišujú význam slov. Učia sa zvoliť správny výraz a správne tvoriť vety. Začínajú sa aktivizovať náročnejšie druhy rečovej činnosti pomocou cvičení, ktoré majú tvorivý charakter a vyžadujú určitú samostatnosť. Žiaci nacvičujú plynulé čítanie. V jazykových častiach sa zoznamujú s osobitosťami podstatných mien, sloviess, prídavných mien a zámen (osobných, ukazovacích, prívlastňovacích).
Napredovanie v poznávaní gramatických javov a závislostí sa podriaďuje rozvoju rečovej činnosti.

Vzdelávacia oblasť: Príroda a spoločnosť

Vlastiveda

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským

Hodinová dotácia učebného predmetu

Vlastiveda	6. ročník A v.
ŠVP	3
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	3

CIELE

- Oboznámiť sa so začiatkom našich národných dejín,
- orientovať sa na mape Slovenskej republiky,
- prehľbiť si poznatky o človeku,
- získať poznatky o niektorých nerastoch a horninách,
- oboznámiť sa s praktickým meraním a vážením materiálov,
- získať praktické poznatky z chémie a z fyziky.

OBSAH

Začiatky našich národných dejín (5. – 15. storočie)

Príchod Slovanov na naše územie.

Samova ríša - prvý pokus o vytvorenie štátu.

Veľká Morava – prvý štát západných Slovanov.

Význam príchodu Cyrila a Metoda a ich prínos pre rozvoj našej vzdelanosti a kultúry.

Rozkvet a pád Veľkej Moravy.

Slovensko súčasťou uhorského štátu.

Vznik českého štátu.

Románska kultúra a jej pamiatky na Slovensku, najmä vo vlastnom regióne.

Slovensko v 12. – 14. storočí. Vznik a rozvoj miest. Vpády Tatárov.

Slovensko v 14. – 15. storočí – hospodársky najrozvinutejšia časť uhorského štátu. Vznik miest a rozvoj remesiel, zakladanie cechov.

Matúš Čák Trenčiansky.

Český štát v 14. storočí, Karol IV.

Gotická kultúra a jej pamiatky na Slovensku, najmä vo vlastnom regióne.

Husitské hnutie.

Majster Ján Hus.

Husitskí hajtmani – J. Žižka.

Husiti na Slovensku.

Uhorský kráľ Matej Korvín a rozvoj vzdelanosti. Academia Istropolitana.

Kultúrne pamiatky na Slovensku, najmä vo vlastnom regióne.

Zem a jej zobrazenie

Glóbus, mapa sveta.

Orientácia na mape.

Slovenská republika

Bratislava – hlavné mesto Slovenskej republiky, sídlo republikových orgánov a inštitúcií.
Historické a kultúrne pamiatky v Bratislave.

Priemysel a doprava Bratislavy.

Juhozápadné Slovensko. Nitra. Povrch – pohoria, nížiny. Podnebie. Poľnohospodárska výroba. Významné mestá a ich priemyselné závody, rekreačné oblasti, kúpele, chránené prírodné oblasti.

Severné Slovensko. Poprad. Povrch – pohoria, nížiny. Vodstvo. Podnebie. Poľnohospodárska výroba, lesy. Významné mestá a ich priemyselné závody, rekreačné oblasti, kúpele, chránené prírodné oblasti.

Stredné Slovensko. Banská Bystrica. Povrch – pohorie, nížiny. Vodstvo. Podnebie. Poľnohospodárska výroba, lesy. Významné mestá a ich priemyselné závody, rekreačné oblasti, kúpele, chránené prírodné oblasti.

Východné Slovensko. Košice. Povrch – pohoria, nížiny. Vodstvo. Podnebie. Poľnohospodárska výroba, lesy. Významné mestá a ich priemyselné závody, rekreačné oblasti, kúpele, chránené prírodné oblasti.

Naše štátne symboly (zástava, znak, hymna, pečať – ich používanie).

Sviatky, pamätné dni a významné výročia

Živá príroda

Človek a starostlivosť o jeho zdravie.

Stavba ľudského tela.

Vývojové etapy v živote človeka (detstvo, dospelosť, mladosť, dospelosť, staroba).

Zdravie a choroba, infekčné choroby.

Základné hygienické pravidlá.

Zásady správnej výživy.

Prvá pomoc pri úrazoch a zlomeninách.

Neživá príroda

Uhlie, ropa, zemný plyn, kamenná soľ, železná ruda.

Piesok, žula, hlina, vápenec – stavebný materiál.

Výroba malty – laboratórna práca.

Poznávanie látok

Veci a látky.

Zmeny látok (hrdza, topenie a tuhnutie, rozpustnosť).

Spoločné a odlišné vlastnosti látok.

Cukor, soľ – vlastnosti týchto látok.

Porovnávanie a meranie

Dĺžka

Jednotky dĺžky – km, m, mm. Praktické meranie.

Hmotnosť

Jednotky hmotnosti – kg, g. Praktické váženie.

Objem

Jednotky objemu – liter, deciliter. Praktické meranie.

Teplota

Jednotka teploty - °C. Bod varu. Bod mrazu. Praktické meranie.

Čas

Pohyby Zeme a s nimi súvisiace javy (dĺžka dňa a noci, striedanie ročných období).

Mesiac, týždeň deň, hodina, polhodina, štvrt'hodina, minúta.

Elektrická energia

Elektrárne. Využitie elektrickej energie v priemysle, poľnohospodárstve, doprave, v domácnosti.

Elektrospotrebiče (k čomu slúžia, ako sa s nimi zaobchádza).

Bezpečnosť pri ich používaní.

Šetrenie elektrickou energiou.

Možnosti vzniku požiaru.

Predchádzanie požiaru v byte, budove.

Privolanie požiarnikov.

PROCES

Prostredníctvom multimédií, obraznej prezentácie, zaujímavým rozprávaním o udalostiach, osobnostiach, kultúrno-historických pamiatkach, poznávacej a emocionálnej zaangažovanosti žiakov oboznamujeme žiakov so začiatkom našich národných dejín.

Pri učive o prírode pestujeme u žiakov hlboký vzťah k prírode, k tvorbe a ochrane životného prostredia v prospech človeka.

Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty

Etická výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Etická výchova	6. ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CIELE

- Učiť sa efektívne komunikovať s rovesníkmi,
- upevniť si základy spoločenského správania,
- učiť sa základné pravidlá vyjadrovania citov,
- učiť sa spolupracovať s druhými, nadobúdať sociálne zručnosti- asertivitu, empatiu

OBSAH

I. Identifikácia a vyjadrenie vlastných citov

Naučiť sa identifikovať a vyjadriť city

Mimické vyjadrenie citov a postojov. Vedieť vyjadriť radosť a vďačnosť. Identifikovať vlastné city. Relaxácia. Identifikácia negatívnych citov a ich zvládnutie.

Naučiť sa zvládnuť prudké emócie

Identifikovať negatívne city a ich zvládnutie. Depresia. Ovládať základné pravidlá vyjadrovania citov.

Vyššie emócie

Úloha vyšších emócií v rozvoji charakteru. Hľadať vhodné spôsoby ako ovládať negatívne city.

II. Empatia

Základné zručnosti emocionálnej a kognitívnej empatie

Neverbálne vyjadrenie empatie. Pochopenie druhých. Vžiť sa do situácie druhých. Empatia v každodennom živote.

III. Asertivita

Pasívne, agresívne a asertívne správanie

Aktivity zamerané na pochopenie významu asertivity. Príčiny a opodstatnenosť svojho rozhodovania. Odmietnutie. Sťažnosť. Vysvetliť svoje názory a práva. Mať odvahu vysloviť návrh. Poznať nevhodnosť pasívneho a agresívneho správania. Riešenie konfliktov.

IV. Reálne a zobrazené vzory

Pozitívne vzory správania v každodennom živote. Pozitívne vzory správania v literatúre.

V. Prosociálne správanie

Spolupráca

Vedieť spolupracovať s druhými. Výhody spolupráce.

Pomoc, darovanie, delenie sa

Prijímať a dávať – základné prvky v medziľudských vzťahoch, priateľstve a láske.

Motivácia k prosociálnemu správaniu.

Priateľstvo

Význam a hodnota priateľstva.

PROCES

Prostredníctvom princípov aktívneho sociálneho učenia vytvárame pozitívne sociálne skúsenosti žiaka v interakcii s učiteľom i spolužiakmi. Prezentujeme pozitívne vzory správania v literatúre, v umení i v každodennom živote.

Prežitú skúsenosť postupne žiaci rozumovo chápu a vytvárajú si tak racionálne komponenty svojho prosociálneho správania.

Vzdelávacia oblasť: Matematika a práca s informáciami

Matematika

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJS

Matematika	6. ročník A v.
ŠVP	4
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	5

Matematika - 5 VH týždenne - 6. ročník	
Aritmetika	4 VH týždenne
Geometria	1 VH týždenne

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJM

Matematika	6. ročník A v.
ŠVP	4
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	4

Matematika - 4 VH týždenne - 6. ročník	
Aritmetika	3 VH týždenne
Geometria	1 VH týždenne

CIELE

- Opakovať a prehĺbiť učivo z predchádzajúcich ročníkov,
- vedieť sčítať a odčítať v obore do 1000,
- osvojiť si násobenie a delenie v obore do 100,
- riešiť slovné úlohy,
- osvojiť si numeráciu prirodzených čísel do 10 000,
- vedieť sčítať a odčítať prirodzené čísla do 10 000 spamäti a písomne,
- vedieť násobiť a deliť 10, 100 a 1000,
- osvojiť si základné jednotky času
- vedieť merať a rysovať úsečky, rysovať rôznobežky, rovnobežky a kolmice, štvorec a obdĺžnik,
- osvojiť si popis základných vlastností kocky a kvádra

OBSAH

ARITMETIKA

Sčítanie a odčítanie v obore do 1 000

Písomné sčítanie a odčítanie. Príklady typov :

$$\begin{array}{r} 732 \\ 248 \end{array} \quad \begin{array}{r} 345 \\ 455 \end{array} \quad \begin{array}{r} 695 \\ 236 \end{array} \quad \begin{array}{r} 980 \\ - 248 \end{array} \quad \begin{array}{r} 800 \\ - 455 \end{array} \quad \begin{array}{r} 931 \\ - 236 \end{array}$$

Násobenie a delenie v obore do 100

1. Násobenie a delenie v obore násobiliek do 100
 - tvorenie a zápis príkladov násobenia a delenia v obore násobiliek do 100.
2. Násobilka číslom 7, 8, 9 a 10 – pamäťový nácvik.
3. Riešenie jednoduchých slovných úloh na násobenie a delenie.

Prirodzené čísla v obore do 10 000. Sčítanie a odčítanie

1. Numerácia do 10 000, orientácia na číselnej osi, porovnávanie čísel.
2. Násobenie a delenie 10, 100, 1 000 a precvičovanie na jednotkách dĺžky, hmotnosti a objemu.
3. Sčítanie a odčítanie do 10 000.
 - sčítanie a odčítanie spamäti,
 - písomné sčítanie a odčítanie,
 - riešenie jednoduchých slovných úloh.

Jednotky času

Základné jednotky sekunda, minúta, hodina.
Určovanie času.

GEOMETRIA

Dĺžka úsečky

1. Jednotky dĺžky – mm, km
 - premieňanie jednotiek.
2. Meranie dĺžky, rysovanie úsečiek danej dĺžky (aj v mm)

Rôznobežky, rovnobežky a kolmice

1. Rysovanie priamok daným bodom a danými dvoma bodmi.
2. Rysovanie rôznobežných priamok.
3. Rysovanie rovnobežných priamok.
4. Rysovanie kolmíc pomocou trojuholníka s ryskou.
5. Pravý uhol.

Rovinné obrazce

Trojuholník, štvorec, obdĺžnik.
Vyznačovanie, popis, vlastnosti strán.
Rysovanie štvorca a obdĺžnika.

Geometrické telesá

Popis základných vlastností – kocka, kváder.

PROCES

Uplatňujeme metódy, ktoré rozvíjajú samostatnosť, aktivitu a tvorivosť žiakov pri samostatnej práci s učebnicou, s pracovným zošitom a s učebnými pomôckami. Vo vyučovacom procese aj pri zadávaní domácich úloh uplatňujeme diferencovaný prístup.

Dbáme o to, aby sa správne používala zásada názornosti v závislosti od intelektovej úrovne žiakov, aby sa nebrzdil rozvoj ich abstraktného myslenia, čo je jedným z dôležitých konečných cieľov vyučovania matematiky.

Vzdelávacia oblasť: Matematika a práca s informáciami

Informatická výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Informatická výchova	6. ročník A v.
ŠVP	0,5
Voliteľné hodiny	0,5
ŠkVP	1

CIELE

- Zopakovať a rozšíriť poznatky a zručnosti z piateho ročníka,
- rozšíriť poznatky a zručnosti pri práci s myšou a klávesnicou,
- oboznámiť sa s prostredím jednoduchého textového editora,
- písať a upraviť text, doplniť text o obrázok,
- získať základy algoritmického myslenia,
- vedieť pracovať v programe Skicár
- spustiť CD, DVD, hru cez Internet,
- prijať a poslať e-mail
- spracovať a prezentovať jednoduchý projekt

OBSAH

Informácie okolo nás

Oboznámenie sa s počítačom

Pomenovanie jednotlivých častí počítačovej zostavy.

Samostatné ovládanie klávesnice a myši.

Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty

Práca v textovom editore, písanie a upravovanie textu, jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka, kurzíva). Mazanie a ukladanie dokumentu. Dopĺňanie textu o obrázok, ilustráciu.

Ukladanie textových a obrázkových informácií do súborov.

Komunikácia prostredníctvom IKT

e- mail, poštový program, e- mailová adresa, adresár

Posielanie a prijímanie jednoduchých listov (rodičom, učiteľke, spolužiakom).

Samostatne alebo s pomocou otvoriť schránku, prečítať, napísať a poslať e- mail.

Ochrana osobných údajov v e-mailovej komunikácii.

Využitie adresára, zisťovanie e- mailových adries spolužiakov, rodičov.

www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe

Osvojenie pojmov – www, webový prehliadač, webová stránka.

Uvedomenie si bezpečnostných rizík pri práci s Internetom.

Vyhľadávanie informácií na Internete a ich správne použitie.

Detské webové stránky, on-line hry – výber.

Postupy, riešenie problémov

Oboznámenie sa s pojmami- detský programovací jazyk, elementárne príkazy

Riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí .

Práca s programom Skicár- otvorenie programu, popis panela nástrojov, osvojenie si práce s nástrojmi: pero, štetec, čiara, paleta, práca s farebnou výplňou. Uloženie súboru, dokončenie

existujúceho súboru, úpravy.

Princípy fungovania IKT

Funkcie vybraných klávesov

Práca s klávesnicou: používanie Esc, Ctrl, Alt, Shift, Backspace, Enter, NumLock, CapsLock.

Tlačiareň

Funkcia tlačiarne. Zapínanie a vypínanie, vkladanie papiera, poznávanie funkcie jednotlivých tlačidiel.

CD mechanika

Ovládanie CD mechaniky, spustenie CD a DVD cez „tento počítač“.

Spúšťanie hry a hudby z CD.

Ukladanie informácií, súbor

Uloženie informácií do súboru, otvorenie, premenovanie, zrušenie.

Informačná spoločnosť

Informačné technológie v škole

Využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety (Encyklopédia prírody, Vedomosti v hrsti. Oskar na farme, Oskar pri jazere, Oskar v lese).

Voľný čas a IKT

Počítačové hry, hudba, filmy.

Ovládanie jednoduchých hier.

PROCES

Žiaci sa oboznamujú s prostredím jednoduchého grafického editora pri kreslení obrázkov, samostatne, ale aj podľa návodu kreslia obrázky, učia sa ich ukladať a otvoriť. Orientujú sa v jednoduchých hrách. S pomocou učiteľa sa učia založiť si vlastnú e-mailovú schránku, posielat' a prijímať e-maily, používať jednoduché zásady ich písania. Rozpoznávajú vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné i náučné. Učia sa písať v správnom tvare internetovú adresu webovej stránky. Učia sa pracovať v prostredí jednoduchého textového editora a upravovať text. Ovládajú zásady správneho sedenia pri počítači, psychohygienu.

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJS

Pracovné vyučovanie	6. ročník A v.
ŠVP	4
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	5

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJM

Pracovné vyučovanie	6. ročník A v.
ŠVP	4
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	4

CIELE

- Upevňovať zručnosti získané v nižších ročníkoch,
- osvojiť si základné vedomosti a zručnosti v spracovaní pôdy, siatí semien, sadení priesad a zbere plodín,
- upevniť poznatky o základných druhoch dreva a prehliť manuálne zručnosti pri práci s ním,
- oboznámiť sa s vlastnosťami organického skla a novoduru, s ich použitím v praxi,
- zdokonaľovať rozličné spôsoby montáže a demontáže osvojené v predchádzajúcich ročníkoch
- osvojiť si manuálne zručnosti pri práci so strojčkami na mletie mäsa, maku, strúhanky,
- osvojiť si názvoslovie pracovných nástrojov a postupov

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena.

Starostlivosť o vlasy – česanie, umývanie šampónom.

Ničenie vši detskej.

Práce v dielni

Práce s papierom a kartónom

Zdokonaľovanie osvojenej techniky, zvyšovanie požiadaviek na presnosť práce. Zošívanie zošitov, meranie, orezávanie, rezanie, lepenie a používanie knihárskeho materiálu a pomôcok. Zhotovovanie zošitov s orezanými okrajmi, škatúľ, dosiek s pláteným chrbtom, rámik – pasparta a iné.

Modelovanie

Modelovanie dutých predmetov aj s použitím modelárskeho očka a špachtle – guľa, valec, hrnčeky, vázy, misky, duté vajčička. Modelovanie figúrky s vystihnutím pohybu.

Práca so sadrou, odlievanie do formy, kaširovanie, vyškrabovanie predkresleného vzoru - sadrové odliatky, geografické makety.

Montážne a demontážne práce

Samostatná práca podľa predlohy.

Zostavovanie zložitých pohyblivých modelov z kovovej stavebnice.

Zdokonaľovanie rozličných spôsobov montáže a demontáže osvojené v predchádzajúcich ročníkoch.

Práce s drevom

Upevnenie poznatkov o základných druhoch dreva (mäkké a tvrdé drevo) a oboznamovanie sa s ich priemyselným spracovaním (rezivo – hranoly, dosky, latky, preglejky, dyhy).

Obrábanie dreva základnými technikami, používanie svorkovnic.

Rezanie malou rámovou pílkou a chvostovkou.

Vítanie nebožiecom a kolovrátkom. Spájanie dreva skrutkami do dreva, brúsenie, lakovanie.

Výrobky: podložka pod hrniec, jednoduchý svietnik, hračka, vešiak na šaty, krmidlo.

Práce s kovem

Práca s medeným, hliníkovým a tenkým ocelovým drôtom, oboznamovanie sa s ich vlastnosťami a najvhodnejším využitím.

Meranie, strihanie, spleťanie, ohýbanie, vyrovnávanie drôtu, používanie rôznych klieští.

Práce s plastmi

Oboznamovanie sa s vlastnosťami organického skla a novoduru, s ich použitím v praxi.

Ich opracovanie- meranie, obrysovanie, rezanie, vrtanie, pílenie, brúsenie, leštenie.

Lepenie novoduru.

Výrobky: geometrické tvary, stojan na servítky, stierka, dekoračné a úžitkové predmety.

Práce s rozličným materiálom

Náplň určí učiteľ.

Pestovateľské práce

Úprava a spracovanie pôdy - rýľovanie, hrabanie. Úprava hriadok.

Zvyšovanie úrodnosti – hnojenie, striedanie plodín.

Siatie a sadenie plodín podľa priority kultivarov v regióne.

Príprava sadeníc – siatie, pikírovanie, presádzanie priesad.

Zavlažovanie, kyprenie pôdy, jednotenie zeleniny.

Poznávanie škodcov a ochrana pred nimi.

Prirodzená ochrana a spolužitie rastlín.

Zber plodín, úprava pôdy po zbere, uskladnenie.

Úžitková záhrada na okne, balkóne, loggii.

Oboznamovanie sa s ošetrovaním ovocných stromov a kríkov.

Zber ovocia a uskladnenie.

Letničky, dvojročné rastliny, trvalky, skalničky.

Kvety na balkóne a loggii.

Izbové kvety, hydroponické pestovanie rastlín.

Viazanie a aranžovanie kvetín.

Práce v domácnosti

Hygiena v domácnosti.

Čistenie podlahovej krytiny, nábytku. Čistiace prostriedky a bezpečnosť pri práci s nimi.

Pranie osobnej bielizne.

Príprava pokrmov

Nátierky, puding, polievky, pokrmy zo zemiakov.

Obsluha plynového a elektrického sporáka.

Práca so strojčkami na mletie mäsa, maku, strúhanky.

Šitie

Oboznamovanie sa s pomôckami a nástrojmi pre ručné šitie a s drobnou textilnou a technickou prípravou.

Základné stehy. Štopkanie. Pomocné stehy. Obnitkovacie stehy. Prišívanie zapínadiel.

Zošívanie dvoch látok jednoduchým stehom. (chňapka)

Oboznamovanie sa so šijacím strojom a jeho základnou obsluhou.

Navliekanie nite, šitie bez nití.

Háčkovanie

Háčkovanie s vlnou. Krátky a dlhý stĺpik. Pridávanie do kruhu.

Opakovanie a zdokonaľovanie techniky. (ihelníček, podložka)

Pletenie

Ručné pletenie hladkých a obrátených očiek, začínania a ukončenie. (šál, čelenka)

Základy technického kreslenia

Učivo základov technického kreslenia aplikujeme v súlade s konkrétnym výrobkom, na ktorom žiaci pracujú.

Rysovacie potreby, manipulácia s nimi.

Technické normalizované písmo.

Druhy čiar a ich využitie:

- hrubé – obrysové,
- tenké - pomocné, rozlišovacie (využívanie hrúbky čiar a tvrdosti ceruziek).

Rysovanie priamok, úsečiek :

- základné pojmy – opakovanie,
- rysovanie úsečiek danej dĺžky, označovanie úsečiek,
- premieňanie dĺžkových jednotiek,
- smer úsečiek, priamok.

PROCES

Upevňovať poznatky z predchádzajúcich ročníkov. Rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci. Byť opatrný pri šití na šijacom stroji, pri obsluhu kuchynských spotrebičov.

Praktické činnosti uvedené v prácach v dielni sú pre chlapcov povinné v celom rozsahu, pre dievčatá sa urobí výber tak, aby bola zastúpená práca s každým materiálom.

Praktické činnosti uvedené pre práce v domácnosti sú pre dievčatá povinné v celom rozsahu, pre chlapcov sa urobí výber tak, aby boli zastúpené práce pri hygiene v domácnosti, základy šitia a varenia.

Výtvarná výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Výtvarná výchova	6. ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CIELE

- Získané poznatky a nadobudnuté zručnosti z predchádzajúcich ročníkov dopĺňať, rozvíjať a zdokonaľovať,
- rozvíjať vnímanie, predstavivosť, tvorivosť a fantáziu žiakov,
- učiť žiakov výtvarne vyjadriť dejový celok vo vzťahu k prostrediu, z ktorého sa námet čerpá,
- odhaľovať zákonitosti stavby prírodných a umelých foriem.

OBSAH

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

Námety tematických prác je potrebné orientovať na skutočné zážitky detí, aby sa pretransponovaním skutočnosti rozvíjala predstavivosť a na základe predstáv i fantázia.

V tematických prácach učiť žiakov výtvarne vyjadriť dejový celok vo vzťahu k prostrediu, z ktorého čerpáme námety. Nezabúdať pri tom i na uplatňovanie spontánneho prejavu.

Námety - ilustrácie krátkych dejových celkov: rozprávky, poviedky, filmové príbehy.

Zážitky z exkurzií a vychádzok. Zobrazenie pracovných činností.

Výtvarné techniky:

kresba - kolorovaná perokresba, kresba drevkom

maľba – tempera, suchý a masťný pastel

grafika – tlač z kartónovej koláže, tlač z textilnej koláže

Výtvarný materiál voliť podľa výberu techník.

Učiť žiakov správne vidieť a zobrazovať predmety dennej potreby, viesť ich k zachyteniu reality a k jej výtvarnému stvárneniu – ľudská hlava (portrét spolužiaka), postava, zvieratá, rastliny, školské potreby.

Výtvarné techniky:

kresba - rudka, mäkká ceruzka, perokresba, fixy

maľba – tempera, gvaš

materiálové techniky – mozaika z papiera, prírodnín, koláž

modelovanie – hliny, reliéf z plastelíny, cesto, kašírovanie

Výtvarný materiál voliť podľa výberu techník.

Práca s výtvarnými prostriedkami

V plošných dekoratívnych prácach využívanie výtvarných techník spojených s experimentovaním. Orientácia na farebné cítenie detí, obohacovanie používania farebnej

škály. Zameriavanie sa na farebnú výplň plochy a ornamentálnu tvorbu, rozširovanie poznatkov o technikách výtvarnej tvorby. Jednoduchými formami oboznamovanie žiakov s tradičnou ľudovou technikou textilnej tvorby.

Výtvarné techniky: techniky spojené s experimentovaním – zapúšťanie do riedenej klovatiny, hra s akvarelovými škvrkami preklápaním, rozfukovanie tušových škvrn s dotváraním, farebná výplň dekoratívnej plochy, vosková rezerva, odkrývanie na vosku, radenie prvkov odtlačaním..., modrotlač návrh na dekoračnú látku do detskej izby, na šatovku.

Výtvarné materiály: voskový pastel, parafín (biela svieca), tuš, farebný tuš, akvarelové farby, klovatina – podľa výberu techník.

V priestorovom vytváraní orientovanie sa na tvar ako hlavný výtvarno-výrazový prostriedok. Na modelovanie využiť rôznych odpadových materiálov. Vychádzať z jednoduchých foriem a tvarov. Citlivo využívať ukážky ľudových artefaktov formou besied, návštevou ľudových umelcov v ich pracovnom prostredí, podľa regionálnych možností.

Výtvarné techniky: modelovanie, priestorové vytváranie z papiera, montážne práce z rôzneho materiálu.

Výtvarné materiály: hlina, plastelína, modulit, cesto, rôznych odpadových materiálov, krabičky, drôt, kaširovací materiál (novinový papier, buničina, škrob), sadra.

Výtvarné umenie

Návštevy výstav výtvarných prác detí, dospelých, návštevy galérií a múzeí. Priblížiť žiakom diela ilustrátorov detských kníh (A.Brunovský, V. Bombová)

PROCES

Skvalitňovanie názorov žiakov na kultúru bývania, odievania, a prispôsobovania, pretvárania prostredia. Pestovanie vkusu, ochrana prírody.

Oboznamovanie žiakov s umením a kultúrou nášho národa.

Hudobná výchova – VJS

Hodinová dotácia učebného predmetu

Hudobná výchova	6. ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CIELE

- Prehlbovať čistotu kolektívneho spevu,
- oboznámiť sa s notami, notovými čiarami a husľovým kľúčom,
- rozlišovať zvuk symfonického orchestra a detského zboru
- získať prvé poznatky o hudobných skladateľoch.

OBSAH

Piesne na spev – Dobrú noc, má milá (ľudová); To tá Heľpa (ľudová); Ej, už sa na tej hore (ľudová); Chlapec som ja, chlapec (ľudová); Tam okolo Levoči (ľudová); Z brezového dreva voda kvapká (ľudová); Vysoký jalovec (ľudová); Jedna ruža, dve ruže (ľudová); Marjánko, Marjánko (ľudová); Poduj mi vetričku; Jarná (L. Burlas); Dar pre mamičku; Padá snežik; Snehuliačik (M. Novák).

Piesne a skladby na počúvanie – Aká si mi krásna (E. Suchoň); Nevolám slnko z oblohy (M. Schneider-Trnavský); Rodný môj kraj (G. Dusík); My Fair lady (F. Loewe); Trepak z baletu Luskáčik (P. I. Čajkovskij); Chyť ma! Prečo padá sneh? (J. Cikker); Tanec snehových vločiek (C. Debussy); Polka z opery Predaná nevesta (B. Smetana).

Hudobno-pohybové hry a tance

Čičence, čičence (ľudová); Andulko šafárova (ľudová); Dýnom, dánom (ľudová); Vytíkačky (B. Urbanec)

PROCES

V speváckych prejavoch žiakov skvalitňovať mäkké nasadenie a znenie hlasu, snažiť sa o ľahkú a presnú spevnú artikuláciu, odlišovať plynulý a úsečný spev (legato a staccato), prehlbovať čistotu kolektívneho spevu. Opierať sa o zrakovú orientáciu v notovom zápise pri osvojovaní jednoduchých piesní podľa počutia.

Spev piesní obohacovať inštrumentálnym sprievodom, predhrou a dohrou, ktoré sa tvoria pomocou ostinátnych motívov.

Oboznámiť žiakov s notami, notovými čiarami, husľovým kľúčom.

Jednoduchým pohybom rozlišovať párne a nepárne metrum, plynulú a úsečnú melódiu.

Spevom, nástrojovou hrou a pohybom si tvorivo osvojovať výrazné rytmy v 2/4 a 3/4 takte.

V osvojovaných skladbách objavovať výrazné kontrasty, opakovanie a posunutie melódie.

V spievaných piesňach a skladbách na počúvanie rozoznávať striedanie rôznych melodických častí. Medzi inými tanečnými skladbami poznávať valčík.

V skladbách na počúvanie sa oboznamovať s hrou na harfe a prehlbovať si schopnosť sluchom rozlišovať známe hudobné nástroje.

Poznávať hru nástrojových skupín – sláčikové, drevené a plechové dychové nástroje, bicie nástroje. Rozlišovať zvuk symfonického orchestra a detského zboru.

Všimáť si rozdiely hudobného výrazu osvojovaných piesní a skladieb na počúvanie.

Získavať prvé poznatky o B. Smetanovi a P. I. Čajkovskom v tesnom spojení s osvojovanými skladbami.

Hudobná výchova – VJM

Hodinová dotácia učebného predmetu

Hudobná výchova	6. ročník A v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CIELE

- Prehlbovať čistotu kolektívneho spevu,
- oboznámiť sa s notami, notovými čiarami a husľovým kľúčom,
- rozlišovať zvuk symfonického orchestra a detského zboru
- získať prvé poznatky o hudobných skladateľoch.

OBSAH

Piesne na spev - Messze száll a fecske, A kis kakas, A horgosi csárda, Zelená sa bučina, Z brezového dreva voda kvapká, Tri dni ma naháňali (ľudová), Tam okolo Levoči (ľudová), Kicsiny a hordócska, Sárga csikó, Kocsi szekér, kocsi szán, Tizenhárom fodor van a szoknyámon, Jól van dolga a mostani huszárnak, Kecskemét is kiállítja, A szántói híres utca, Szlovák himnusz

Piesne a skladby na počúvanie – Smetana: Vltava, Csajkovszkij: Diótörő, Erkel: Felhát a új világért, Suchoň: Aká si mi krásna, Kodály: Fényes napsugár, Kacsóh: János vitéz, Gerschwin: Kék rapszódia, Egy amerikai Párizsban, Beethoven. V. szimfónia, Szlovák himnusz, könnyűzene

Hudobno–pohybové hry a tance

Tájegységre jellemző népi tánc. A kassai szőlő hegyen. Házasodik a tücsök

PROCES

V speváckych prejavoch žiakov skvalitňovať mäkké nasadenie a znenie hlasu, snažiť sa o ľahkú a presnú spevnú artikuláciu, odlišovať plynulý a úsečný spev (legato a staccato), prehlbovať čistotu kolektívneho spevu. Opierať sa o zrakovú orientáciu v notovom zápise pri osvojovaní jednoduchých piesní podľa počutia.

Spev piesní obohacovať inštrumentálnym sprievodom, predhrou a dohrou, ktoré sa tvoria pomocou ostinátnych motívov.

Oboznámiť žiakov s notami, notovými čiarami, husľovým kľúčom.

Jednoduchým pohybom rozlišovať párne a nepárne metrum, plynulú a úsečnú melódiu.

Spevom, nástrojovou hrou a pohybom si tvorivo osvojovať výrazné rytmy v 2/4 a 3/4 takte.

V osvojovaných skladbách objavovať výrazné kontrasty, opakovanie a posunutie melódie.

V spievaných piesňach a skladbách na počúvanie rozoznávať striedanie rôznych melodických častí. Medzi inými tanečnými skladbami poznávať valčík.

V skladbách na počúvanie sa oboznamovať s hrou na harfe a prehlbovať si schopnosť sluchom rozlišovať známe hudobné nástroje.

Poznávať hru nástrojových skupín – sláčikové, drevené a plechové dychové nástroje, bicie nástroje. Rozlišovať zvuk symfonického orchestra a detského zboru.

Všimáť si rozdiely hudobného výrazu osvojovaných piesní a skladieb na počúvanie.

Získavať prvé poznatky o B. Smetanovi a P. I. Čajkovskom v tesnom spojení s osvojovanými skladbami.

Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb

Telesná výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJS

Telesná výchova	6. ročník A v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	3

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJM

Telesná výchova	6. ročník A v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	2

CIELE

- Rozvíjať aktivitu žiakov,
- osvojiť si pohybové zručnosti, základné športové disciplíny a základy telovýchovného názvoslovnia,
- naučiť sa chápať význam pohybovej aktivity v živote človeka,
- rozvíjať pružnosť, ohybnosť, rovnováhu, priestorovú orientáciu.

OBSAH

Poradové cvičenia

- Osvojenie si poradových povelov a povelovej techniky.
- Vytváranie nástupových a pochodových útvarov.
- Hlásenie žiaka.

Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia

- Cvičenie s náčiním i bez náčinia, relaxačné, zábavné cvičenia.
- Rozvíjanie brušného a hrudného dýchania.
- Rozvoj obratnosti, rovnováhy.
- Chôdza, beh, lezenie, plazenie, podliezanie, vystupovanie, zostupovanie, skákanie.
- Dynamické posilňovanie svalstva dolných končatín a trupu.

Športová gymnastika

- Akrobacia.
- Viacnásobný kotúl.
- Kotúl vpred na vyvýšenej podložke, na vyvýšenú podložku, z vyvýšenej podložky.
- Kotúl vzad s obmenami.
- Stoj na hlave.
- Prípravné cvičenia a stoj na rukách s dopomocou, preskoky (koza, debna, kôň, stôl).

Kladina – výška 1 m

- Obmeny chôdze, chôdza sprevádzaná pohybmi paží, obraty, zmeny polôh tela.

Šplh

- Šplh s prírazom.
- Súhrnné cvičenia, húpanie na lane.

Trampolínka

- Skoky s obratmi, skrčmo, prehnuto.

Jazda na bicykli

- Cvičenie rovnováhy a obratnosti.
- Návnik pomalej a rýchlej jazdy.

Rytmická gymnastika a tanec

- Krok prísuný, cvalový a poskočný v ľudovom tanci.
- Chôdza, beh, poskoky, skoky a obraty na jednoduché hudobné rytmy.
- Jednoduchý krajevý tanec v 2/4 takte.

Atletika

- Vysoký štart.
- Beh.
- Stupňovanie rovinky.
- Beh na 60 m.
- Nízky štart z blokov.
- Vytrvalostný beh (dievčatá – 400 m, chlapci – 600 m)

Skok do diaľky

- Skok do diaľky skrčmo so závesom zo skráteného rozbehu.

Skok do výšky

- Skok technikou „nožničky“.
- Prípravné techniky pre skok technikou obkročmo flop.

Hod loptičkou

- Hod z krátkeho rozbehu.
- Hod loptičkou na výkon.

Plná lopta

- Pohybové hry a súťaže s hádzaním plnej lopty.

Prekážkový beh

- Beh cez čiaru a nízke prekážky.

Štafetový beh

- Držanie kolíka, chôdza, beh s kolíkom.

Športové hry

Basketbal a hádzaná

- Prihrávky a chytanie lopty na mieste, v pohybe.
- Dribling na mieste v pohybe.
- Strelba z krátkej vzdialenosti, strelba trestných bodov.
- Hra s upravenými pravidlami minibasketbalu a minihádzanej.

Futbal

- Hra s upravenými pravidlami minifutbalu.

Cvičenie v prírode

- Orientácia v teréne.
- Plán obce, terénu.
- Mapa, turistické značky.
- Kompas.
- Orientácia v cestovnom poriadku.
- Prenášanie raneného, prvá pomoc.

Pešia turistika

- Chôdza podľa plánu.
- Terénne hry.

Odporúčané korčuľovanie, plavecký výcvik, cvičenia na trampolíne a jazdu na bicykli nie je možné realizovať vzhľadom na podmienky a možnosti školy.

PROCES

Postupne rozvíjame veku zodpovedajúcu úroveň kondičných a koordinačných schopností.

Učíme žiakov spoľahlivo rozlišovať obsah základných telovýchovných pojmov a správne na ne reagovať.

Žiaci si postupne osvojujú pravidlá pohybových i športových hier. Učia sa prejavovať primeranú rozhodnosť, nebojácnosť, snahu po lepšom výkone, radosť z víťazstva, schopnosť oceniť súpera a zmieriť sa s prehrou.

Obsah vzdelávania

pre žiakov so stredným stupňom

mentálneho postihnutia /B variant/

s vyučovacím jazykom

slovenským a maďarským

													22	
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	43
		1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
													43	
ŠVP		18	18	19	20	20	21	21	22	22	22	22	225	
Voliteľné hodiny		2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	42	
Spolu: ŠkVP		20	22	23	24	24	25	25	26	26	26	26	267	

Poznámky k učebnému plánu pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským

1. Zvýšili sme týždennú časovú dotáciu v predmete **matematika** v prípravnom, 2. až 6. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu a v 1. ročníku o 2 vyučovacie hodiny. Hodiny budú venované hlavne opakovaniu a upevňovaniu učiva. Na dosiahnutie trvácnych vedomostí našich žiakov je hodinová dotácia ŠVP nepostačujúca.
2. V 2. až v 6. ročníku sme rozšírili o 1 vyučovaciu hodinu a v 7. až v 10. ročníku o 2 vyučovacie hodiny predmet **pracovné vyučovanie**, kde si žiak posilní pracovné zručnosti a návyky v rámci svojich schopností.
3. Posilnili sme vyučovanie **telesnej výchovy** v prípravnom o 1 vyučovaciu hodinu a 1. až 10. ročníku o 2 vyučovacie hodiny, pričom sme zohľadnili špecifiká vývinu a osobitosti telesných prejavov našich žiakov.

**Učebný plán pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
s vyučovacím jazykom maďarským**

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Spolu ŠkVP	
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra				3	3	3	3	3	3	3	3	24	
	maďarský jazyk a literatúra		2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	29	
				1										
rozvíjanie komunikačných schopností	5	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	31	
rozvíjanie grafomotorických zručností	2	1	1	1	1	1	1	1					8	
													92	
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	25
													25	
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova						1	1	1	1	1	1	6	
													6	
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	35	
		1	2	1										
	informatická výchova								1	1	1	1	4	
													39	
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4	4	4	4	4	4	4	4,5	4,5	4,5	4,5	46
	svet práce								0,5	0,5	0,5	0,5	2	
													48	

Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
													22
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	35
		1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	
													35
ŠVP		18	18	19	23	23	24	24	25	25	25	25	249
Voliteľné hodiny		2	4	4	1	1	1	1	1	1	1	1	18
Spolu: ŠkVP		20	22	23	24	24	25	25	26	26	26	26	267

Poznámky k učebnému plánu pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom maďarským

1. Hodinovú dotáciu v predmete **maďarský jazyk a literatúra** v 2. ročníku sme navýšili o 1 vyučovaciu hodinu. Hodina bude venovaná na precvičovanie a upevňovanie učiva z prvého ročníka.
2. Zvýšili sme týždennú časovú dotáciu v predmete **matematika** v prípravnom a v 2. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu a v 1. ročníku o 2 vyučovacie hodiny. Hodiny budú venované hlavne opakovaniu a upevňovaniu učiva. Na dosiahnutie trvácnych vedomostí našich žiakov je hodinová dotácia ŠVP nepostačujúca.
3. Posilnili sme vyučovanie **telesnej výchovy** v prípravnom, 3. až 10.ročníku o 1 vyučovaciu hodinu a v 1. a 2 ročníku o 2 vyučovacie hodiny, pričom sme zohľadnili špecifickú vývinu a osobitosti telesných prejavov našich žiakov.

Obsah vzdelávania

pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským

prípravný ročník

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Rozvíjanie komunikačných schopností

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Rozvíjanie komunikačných schopností	Prípravný ročník B v.
ŠVP	5
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	5

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cieľom predmetu rozvíjanie komunikačných schopností, ktorý sa prelína každým ročníkom a predmetom výchov a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozširovanie funkčnej komunikácie v kategóriách

- žiadanie osobných potrieb,
- reakcie na správanie iných ľudí,
- komentovanie,
- žiadanie informácií,
- vyjadrovanie pocitov,
- vyjadrovanie prosociálnych postojov.

CIELE

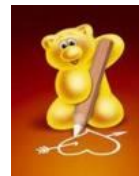
- Zintenzívňovať túžbu žiaka komunikovať,
- vytvárať podmienky k tomu, aby sa komunikácia stala pre žiaka zábavnou,
- rozvíjať expresívne vyjadrovanie potrieb (verbálne),
- rozvíjať symbolické myslenie,
- rozvíjať schopnosti, často používané pri hraní hier,
- rozvíjať základy sociálnych interakcií,
- rozvíjať zručnosti samostatnosti.

OBSAH

Zmapovaním základných potrieb dieťaťa špecifikovať najfrekvencovanejšie potreby a prístup k nim obmedziť, resp. využiť ako základ vyjadrovania potrieb jednoduchou verbálnou formou (ktorá je v súlade s používanou úrovňou verbálneho vyjadrovania dieťaťa).

Zmapovaním obľúbených aktivít/ predmetov žiaka vytvoriť podmienky k tomu, aby bol žiak nútený verbálne vyjadriť žiadosť o ne.

Vytváranie podmienok k spontánnemu vyjadrovaniu potreby uhasenia smädu a hladu a hygienických potrieb dieťaťom.

Rozvíjanie grafomotorických zručností

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Rozvíjanie grafomotorických zručností	Prípravný ročník B v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	2

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Okrem vyučovacích hodín predmetu rozvíjanie grafomotorických zručností sa na rozvíjaní a upevňovaní grafomotorických zručností podieľajú ďalšie vyučovacie predmety ako napr. výtvarná výchova, hudobná výchova.

Ako účinné pomôcky na vyučovanie rozvíjania grafomotorických zručností a písania okrem písacích nástrojov (hrubé voskové farby, kriedy, pastelky, ceruzky, neskôr pero), kartičiek s písmenami a obrázkami, je vhodné využívať reliéfne makety jednoduchých geometrických a iných tvarov na obkresľovanie a výkresy s predpísanými slovami, textami a nalepenými obrázkami, ktoré sa vložia do fólie, na ktorú žiak zmazateľnou fixkou môže dopĺňať vynechané písmená, slová... Takúto pomôcku možno využiť opakovane pre toho istého žiaka alebo postupne pre viacerých žiakov.

Plnenie vyučovacích cieľov a využívanie foriem a prostriedkov týchto dvoch zložiek od 5. ročníka úzko súvisí s rozvíjaním grafomotorických zručností a písania, a preto je vhodné túto zručnosť u žiakov rozvíjať v priamej nadväznosti na stanovený obsah a ciele gramatiky a slohu.

CIELE

- Rozvíjať hrubú a jemnú motoriku rúk,
- zlepšiť jemnú motoriku prstov.

OBSAH

Driblovanie s loptou.

Šitie jednoduchých stehov, navliekanie ihly.

Hra s prstovými farbami, pieskom, vodou, plastelínou a kockami.

Skladanie plošných skladačiek.

Strihanie podľa predlohy.

Používanie jednoduchých detských „remeselných a kuchynských“ nástrojov.

Imitovanie zložitejšieho postavenia prstov.

Vzdelávacia oblasť: Príroda a spoločnosť

Vecné učenie

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Vecné učenie	Prípravný ročník B v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cieľom predmetu je viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti, a to na základe vlastného pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí.

Žiaci sa oboznamujú a manipulujú s prírodninami, vecami, učia sa chápať vzťahy medzi nimi a vedieť vyjadriť tieto zákonitosti slovom, usporiadaním, kresbou, alebo akýmkoľvek spôsobom prijateľným pre žiakov s mentálnym postihnutím

Z prírodovednej oblasti sa žiaci zoznamujú s charakteristickými črtami živej a neživej prírody. Poznávajú zmeny, ktoré sa odohrávajú v prírode. Začínajú chápať zákonitosti zmien v prírode, v živote rastlín a živočíchov, získavajú predstavu o tom, ako prírodné zmeny ovplyvňujú činnosti ľudí. V učive usporiadanom podľa ročných období žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom.

Zo spoločenskovednej oblasti poznávajú žiaci domov, školské prostredie s jeho najbližším okolím, poznávajú dôležité dopravné značky, zoznamujú sa zo základnými pravidlami bezpečnosti cestnej premávky pre chodcov a cyklistov. Žiaci sa systematicky pripravujú na aktívnu účasť v cestnej premávke. Upevňujú si základné návyky nevyhnutné na ochranu zdravia.

Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

CIELE

- Poznať osobné údaje,
- orientovať sa v priestore,
- orientovať sa v čase,
- spoznávať prírodu v priamom kontakte,
- orientovať sa v bežných životných situáciách.

OBSAH

Základná orientácia

Vedieť svoje meno, priezvisko.

Orientácia v priestore: trieda, budova školy.

Spoznávanie zariadenia triedy.

Porozumenie najjednoduchším časovým údajom a vzťahom: deň-noc, svetlo – tma.

Spoznávanie vlastného tela: ukázanie aspoň troch pomenovaných častí svojho tela.

Poznávanie prírody

Domáce zvieratá: pes, mačka.

Voľne žijúce zvieratá: myš, medveď.

Pojmy: vtáky a hmyz.

Rastliny: kvety a stromy.

Pozorovanie zmien v prírode: ročné obdobia.

Orientácia v bežných životných situáciách

Verejná doprava: výstup a nástup do dopravného prostriedku.

Správanie sa v obchode, rozoznať aspoň dva obchody podľa zamerania – potraviny, hračky.

Rozpoznávanie základných potravín.

Úloha lekára a zdravotnej sestry.

Vzdelávacia oblasť: Matematika a práca s informáciami

Matematika

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Matematika	Prípravný ročník B v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	3

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Žiak získava prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka.

Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôsobuje individuálnym schopnostiam žiaka. Dôležitý je výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok a vhodné učebné prostredie.

Učivo musí byť prezentované takými formami a metódami, ktoré sú pre daného žiaka najpriateľnejšie. Nie je podstatné to, aby si žiak osvojil čo najväčšie množstvo učiva, ale aby osvojené učivo vedel v čo najväčšej miere využívať v praktickom živote.

CIELE

– Rozvíjať schopnosť diskriminovať a triediť činnosti bežného denného života, predmety, vlastnosti, stavy a pod., podľa určitých kritérií, ako predpokladu rozvíjania základných matematických zručností a návykov.

OBSAH

Porovnávanie predmetov podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar.

Triedenie predmetov podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar.

Vzťahy: všetko – nič, všetci – nikto.

Orientácia v priestore. Vzťahy: dopredu – dozadu, hore – dole, vpravo – vľavo.

Priradovanie predmetov k rovnakým predmetom.

Priradovanie predmetov k tomu čo ich dopĺňa.

Vyhľadávanie rovnakých obrázkov.

Skladanie celku z častí.

PROCES

Žiaci si prostredníctvom manipulácie s reálnymi predmetmi, prostredníctvom reálnych situácií a stavov osvojujú základné logické operácie, ktoré sú východiskom pre ďalšie matematické zručnosti. Pri výučbe na úvod zaraďujeme úlohu, ktorú má už žiak osvojenú, ktorú rád vykonáva a úspešnosťou súčasne pôsobí motivujúco pre zvládnutie ďalších náročnejších úloh.

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Pracovné vyučovanie	Prípravný ročník B v.
ŠVP	4
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	4

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet pracovné vyučovanie má významnú úlohu vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím z hľadiska úspešného sociálneho začlenenia sa do spoločnosti, vytvárania sociálneho, pracovného a osobného uplatnenia sa, individuálneho rozvoja jeho osobnosti a z hľadiska vytvárania vzťahov k okolitému životu.

Pracovné vyučovanie je dôležitým faktorom pri vytváraní samoobslužných a hygienických návykov, pri vytváraní a rozvoji poznávacích procesov, motorických a pracovných zručností a návykov. Osvojovanie si rôznych pracovných zručností vo vyšších ročníkoch je dôležitým činiteľom predprofesionálnej prípravy.

Pracovné vyučovanie prispieva k uspokojovaniu osobných potrieb žiaka, k rozvoju jeho schopností, možností a zručností. V kooperácii s ostatnými predmetmi prispieva k rozvoju celej osobnosti žiaka, a tým sa stáva jeho život zmysluplnejším a nezávislejším.

Obsah predmetu sa realizuje v čo najväčšej miere v prirodzených podmienkach, v situáciách, v ktorých bude žiak danú činnosť v reálnom živote vykonávať.

Obsah pracovného vyučovania je členený na jednotlivé zložky.

Sebaobslužné činnosti – žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Práce v domácnosti – žiaci si osvojujú základné pracovných návyky v domácnosti, zručnosti potrebné pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

Práce v dielni – žiaci si osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky. Aktivity sú zamerané na práce s drobným materiálom a papierom, montážne a demontážne práce. Vo vyšších ročníkoch je súčasťou tejto zložky aj práca s drevom.

Pestovateľské práce – žiaci sa učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny.

Vzhľadom na to, že nie každá škola má školský pozemok, odporúčame práce na školskom pozemku nahradiť inou činnosťou, podľa podmienok školy.

CIELE

- Utvárať základné hygienické návyky a samoobslužné zručnosti,
- utvárať základné návyky pri stravovaní,
- rozvíjať jemnú a hrubú motoriku,
- utvárať základné pracovné zručnosti,
- rozlišovať rôzne materiály,
- utvárať schopnosť adekvátne používať predmety,
- utvárať základné pracovné zručnosti.

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena – používanie hygienických potrieb.

Osvojenie si hygienických návykov s pomocou.

Používanie vreckovky, WC (splachovanie), toaletného papiera.

Vyzliekanie a obliekanie odevu s pomocou.

Obúvanie a vyzúvanie s pomocou.

Zapnutie a rozopnutie veľkého gombíka s pomocou.

Používanie zipsu s pomocou.

Základné návyky pri stravovaní.

Používanie rúk pri jedle.

Práce v domácnosti

Odkladanie predmetov na určené miesto s pomocou.

Odkladanie odevu a obuvi s pomocou.

Utieranie prachu s pomocou.

Zvládnutie výmeny uterákov s pomocou

Zapínanie a vypínanie osvetlenia.

Púšťanie vody – páková batéria, kohútik.

Používanie štipcov na bielizeň s pomocou.

Primerané používanie predmetov, hračiek.

Oboznámenie sa so zariadením kuchyne.

Rozlíšenie potravín od iných predmetov s pomocou.

Rozlíšenie potravín, ktoré patria do chladničky s pomocou.

Základy jednoduchého prestierania k stolovaniu.

Základy bezpečnosti v kuchyni.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

- Oboznámenie sa s rôznymi materiálmi: papier, textil, drevo, plastelína.
- Triedenie, priradovanie a porovnávanie predmetov podľa farby, veľkosti a tvaru.
- Manipulovanie s predmetmi: dvíhanie, prenášanie, prekladanie, vkladanie, vyberanie, navliekanie, lepenie, presýpanie.

Práce s papierom

- Trhanie, krčenie a lepenie papiera, spoznávanie základných vlastností papiera.
- Obkresľovanie a vyfarbovanie papierovej makety.

Montážne a demontážne práce

- Navliekanie drobných predmetov: korále, krúžky a pod. .
- Manipulovanie s kockami: ukladanie na seba, vedľa seba.
- Odskrutkovanie a zaskrutkovanie veľkej matice na skrutku.
- Práce so stavebnicami podľa výberu žiaka.
- Skladanie jednoduchého puzzle.

Pestovateľské práce

Polievanie izbových kvetov, záhonov a rastlín na pozemku s pomocou.

Oboznámenie sa so záhradným náradím: hrable.

Hrabanie lístia s pomocou.

PROCES

Žiaci prípravného ročníka si v prvom rade osvojujú základné hygienické a sebaobslužné návyky, primerane svojim možnostiam a schopnostiam.

Manipuláciou s predmetmi a rôznymi materiálmi, ako je napríklad papier a modelovacia hmota, si žiaci rozvíjajú jemnú motoriku, ktorá je základným predpokladom pre rozvíjanie grafomotorických zručností a vykonávanie samoobslužných a pracovných činností.

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Výtvarná výchova	Prípravný ročník B v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím má nezastupiteľné miesto aj predmet výtvarná výchova. Výtvarné aktivity napomáhajú žiakom s mentálnym postihnutím rozvíjať grafomotorické zručnosti, hrubú a jemnú motoriku. Na základe rozvoja jemnej motoriky sa rozvíjajú aj komunikačné schopnosti, expresívna a receptívna zložka reči, a aj nonverbálna forma komunikácie.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu výtvarná výchova pre žiakov s mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov výtvarnej výchovy ako vyučovacieho predmetu a zo všeobecne stanovených cieľov vzdelávania žiakov s mentálnym postihnutím

- rozvoj jemnej a hrubej motoriky,
- rozvoj koordinovaného pohybu rúk,
- rozvoj senzomotorickej koordinácie,
- rozvoj laterality
- rozvoj priestorovej orientácie,
- rozvoj koordinácie oko – ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej pamäti,
- rozvoj vnímania,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- spoločné výtvarné aktivity pomocou napodobňovania.

Výchovno-vzdelávacie ciele a niektoré aktivity výtvarnej výchovy sa prelínajú s cieľmi a činnosťami iných vyučovacích predmetov, a to najmä s predmetmi slovenský jazyk, hudobná výchova, telesná výchova a pracovné vyučovanie.

CIELE

- Rozvíjať jemnú a hrubú motoriku,
- rozvíjať motoriku rúk a prstov,
- rozvíjať koordinovaný pohyb rúk,
- rozvíjať uchopenie s pinzetou,
- rozvíjať senzomotorickú koordináciu,
- rozvíjať percepciu,
- rozvíjať zmyslové vnímanie.

OBSAH

Kresba (mäkká ceruza, rudka, krieda, suchý pastel, voskový pastel)

- Kreslenie tvarovo nenáročných predmetov: slnko, kľbko, had, palica.
- Napodobňovanie jednoduchých tvarov.

Maľba (tampón, drevko, prsty / akvarelové farby, temperové farby)

- Liatie, kvapkanie, odtlačanie farby.
- Hra s farbou: vytváranie farebných škvŕn, fúkanie do škvŕn.

Modelovanie (modurit, plastelína)

- Manipulácia s modelovacími materiálmi: miesenie, stláčanie, ťapkanie, odštipkávanie, valkanie, guľanie, vyťahovanie, šúľanie, vytváranie guľôčok z plastelíny na stole a v dlani,
- Používanie štipcov: vyštipnutie malých kúskov z plastelíny.

PROCES

Precvičovanie motoriky rúk a prstov: mávanie, tleskanie, krúženie, hladkanie rôznych materiálov.

Žiaci pozorujú a zbierajú na vychádzkach prírodné materiály: kamienky, halúzky, plody, listy a pod., pozorujú ich, triedia a porovnávajú, rytmicky radia, zoskupujú, vtlačajú do vhodných materiálov – piesok, hlina, blato, sadra, plastelína.

Hudobná výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Hudobná výchova	Prípravný ročník B v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet hudobná výchova ako jeden z výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia. Ciele hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy sú podmienené špecifickosťou úloh školy, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Cieľom hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti.

Predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu.

Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v príťažlivo motivovaných hudobných činnostiach – speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových.

Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne.

Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi.

Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie.

Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionalitu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie, cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie.

Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

CIELE

– Rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie, sluchovú diferenciáciu a senzomotorické schopnosti.

OBSAH

Postupné navykanie na pasívne vnímanie reprodukovanej hudby (výber žánrov a voľba intenzity primerane a podľa individuálnych preferencií a citlivosti sluchového vnímania každého dieťaťa.

Postupné privykanie na pasívne vnímanie zvukov vyludzovaných na jednoduchých hudobných nástrojoch Orffovho inštrumentária – vizuálne podporený zdroj zvuku, vzbudenie záujmu o vyludzované zvuky Orffovho inštrumentária – bez vizuálnej podpory zdroja zvuku.

Upútanie pozornosti dieťaťa zvukmi, využitie na nadviazanie očného kontaktu dieťaťa, nadviazanie očného kontaktu dieťaťom využiť ako komunikáciu (v zmysle: “Ešte chcem počuť to isté.”) – dávať komunikácii očným kontaktom zmysel.

Vnímanie rôznych izolovaných zvukov prostredia – prírody i bežných zvukov života: najprv s vizuálne vnímaným zdrojom, potom bez vizuálnej podpory.

Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb

Telesná výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Telesná výchova	Prípravný ročník B v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	3

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Ciele a obsah predmetu telesná výchova sú zamerané na dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov s mentálnym postihnutím, vypestovanie pozitívneho vzťahu k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich možností a schopností.

S rozvíjaním pohybovej aktivity úzko súvisí rozvoj poznávacej činnosti, nakoľko pri pohybových aktivitách pôsobíme aj na rozvoj psychických funkcií – na vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, fantáziu a reč. Po určení motorickej a senzomotorickej vývinovej úrovne žiaka sa treba zamerať na utváranie účelových pohybových zručností, kompenzáciu motorických nedostatkov, elimináciu nevhodných motorických prejavov a pohybových stereotypií a tiež na rozvoj komunikačných schopností, s pozitívnym dopadom – okrem rozvoja motoriky a pohybových schopností – aj na jeho percepciu, kognitívne a sociálne funkcie.

Ciele telesnej výchovy žiakov s mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov telesnej výchovy ako vyučovacieho predmetu vo výchovno-vzdelávacom procese, pričom je potrebné ich prispôbiť a doplniť na základe nutnosti zohľadnenia špecifik vývinu a prejavov žiakov s mentálnym postihnutím

- zvýšenie fyzickej zdatnosti a kondície žiaka,
- zlepšenie senzomotorických schopností,
- zvýšenie úrovne základných pohybových schopností,
- rozvoj cielených a koordinovaných pohybov s dôrazom na meniace sa prostredie a meniace sa aktivity,
- rozvoj prijateľných foriem pohybových aktivít s dôrazom na aktuálny sociálny kontext,
- osvojenie a upevnenie hygienických návykov,
- rozvoj verbálnych schopností,
- funkčne využívať komunikačné prostriedky vo vzťahu k telovýchovným aktivitám,
- zlepšiť prijímanie fyzického kontaktu s iným človekom,
- dodržiavať stanovené pravidlá pri fyzickej aktivite,
- spolupracovať a byť funkčným článkom vo vzájomnej interakcii s inými osobami,
- dodržiavať poradie v skupine,
- uplatňovať sebakontrolu pri pohybovej aktivite,
- zvládať účasť na hrových aktivitách s výmenou rolí,
- vedieť sa prispôbiť požiadavkám skupiny,
- uplatňovať napodobňovanie pri spoločných pohybových aktivitách,
- uvedomovať si jednotlivé časti svojho tela vo vzťahu k riadenému pohybu,

- vnímať smer v súvislosti s pohybom a orientáciou v priestore (hore, dolu, dopredu, dozadu, vpravo, vľavo...),
- rozvoj hrubej aj jemnej motoriky,
- rozvoj pohybovej koordinácie,
- rozvoj koordinácie oko – ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej a časovo – sledovej pamäti,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- rozvoj schopnosti generalizovať.

Uvedené ciele sa dosahujú prostredníctvom telovýchovných aktivít uvedených v obsahu predmetu:

- poznatky z telesnej kultúry, terminológia (druhy športov, cvikov, pohybov a polôh tela a častí tela pri telovýchovných činnostiach, častí tela, pomenovanie telocvičného náradia, náčinia a používaných pomôcok, atď.),
- základy poradových cvičení (povely poradových cvičení),
- prípravné, kondičné, koordinačné, kompenzačné, uvoľňovacie, vytrvalostné, obratnostné, relaxačné cvičenia,
- pohybové hry,
- rytmické hry a základy tanca,
- základy atletiky,
- turistika, resp. aj plávanie.

Na telesnej výchove sa využíva štandardné telocvičné náčinie a náradie a ďalšie vhodné pomôcky: lavička, švédka debna, rebriny, trampolína, molitanové podložky, lopty, plastové obruče, kolky, farebná lepiaca páska, farebné fólie a rôzne ďalšie telocvičné náradie.

CIELE

- Rozvoj sociálnych a komunikačných schopností v aktívnej interakcii s prostredím pri pohybových aktivitách,
- prijatie pravidiel a kooperácie,
- vytvorenie sebakontroly,
- udržanie rovnováhy pri cvičení,
- dosiahnutie koordinovaných pohybov pri jednoduchých cvikoch,
- učenie poradovosti,
- rozvoj senzomotorických schopností,
- uvedomenie si vlastného tela, rozvoj laterality,
- rozvoj jemnej a hrubej motoriky,
- rozvoj pohybovej koordinácie,
- rozvoj koordinácie oko – ruka,
- rozvoj pozornosti, pamäti, myslenia, vnímania.

OBSAH

Pri krátkych pohybových aktivitách žiakov (10 až 15 minút) zameraných na rozvíjanie koordinácie pohybov uplatňujeme:

- riekanky, detské pesničky spojené so symbolizáciou pohybov a aktivít, resp. rolové hry,
- kontaktné hry.
- gúľanie a kotúľanie lôpt rôznej veľkosti, podávanie, prenášanie
- manipulácia s rôznymi predmetmi (zbieranie, podávanie, ukladanie, prenášanie, hádzanie)

Na rozvoj rovnováhy a koordinácie pohybov:

- lozenie po vizualizovanej trase napodobňovaním pohybov učiteľa alebo s jeho fyzickým promptom,
- pochodovanie po vizualizovanej trase napodobňovaním pohybov učiteľa alebo s jeho fyzickým promptom,

- indiánsky skok napodobňovaním pohybov učiteľa alebo s fyzickým promptom,
- kráčanie v podrepe napodobňovaním pohybov učiteľa alebo s fyzickým promptom.

Sezónne činnosti:

- v zimnom období – hry na snehu, nácvik chôdze po klzkej ploche, sánkovanie sa na miernom svahu,
- v jarnom a v letnom období – turistika,
- podľa možnosti v ktoromkoľvek ročnom období plávanie.

Obsah vzdelávania

pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským

1. ročník

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra

Hodinová dotácia učebného predmetu

Slovenský jazyk a literatúra	1. ročník B v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	2

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovaci predmet slovenský jazyk a literatúra je vo výchovno-vzdelávacom procese žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia jedným z kľúčových.

Prostredníctvom rozvíjania materinského jazyka v ústnej a písomnej forme u žiakov cielene budujeme zručnosti potrebné na získavanie informácií a na ich výmenu v sociálnom kontakte, čo má výrazný podiel na celkovej socializácii dieťaťa.

Vyučovaci predmet slovenský jazyk a literatúra pozostáva zo zložiek čítanie a literárna výchova, písanie a sloh.

Čítanie a literárna výchova

Požiadavky v súvislosti s nácvikom techniky čítania, čítania s porozumením, reprodukcie obsahu textu u žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia nie je možné zovšeobecniť. Nie je teda možné ani vyžadovať detailné dodržiavanie obsahu vzdelávania určeného pre jednotlivé ročníky. Je potrebné počítať s tým, že jednotliví žiaci môžu prejavovať taký záujem o čítanie, že pomerne ľahko zvládnu jeho techniku a iní, napriek priaznivejšej mentálnej kapacite, nebudú postupovať očakávaným tempom. V takých prípadoch učiteľ hľadá iný spôsob práce so žiakom, pričom však dosahovanie iných cieľov, vrátane obsahu učiva, dokáže patrične odôvodniť.

Nie je záväzná učiteľ žiaka všetky tvary písmen veľkej a malej, tlačenej a písanej abecedy, pripúšťa sa nácvik čítania aj zápisu iba tvarov písmen veľkej tlačenej abecedy, treba však pamätať na neskorší obmedzený výber textov na čítanie – (malé tlačené písmená).

V prípade, že žiak je schopný pracovať s viacerými tvarmi písma, možno mu pri preberaní každého písmena pridať aj tvar malého tlačenej, veľkého písaného a malého písaného písmena.

Pri výučbe čítania sa môže stať, že úroveň techniky čítania u žiaka presiahne úroveň jeho intelektuálneho a rečového vývinu a nebude v súlade s úrovňou chápania čítaného textu. Okrem textov na čítanie je preto potrebné takmer vždy využívať aj ilustrácie znázorňujúce kľúčové slová (osoba, zviera, vec, jav, činnosť, farby, výraz tváre a pod.) alebo skutočné predmety, resp. predvádzanie činností.

Pri nácviku pozornosti žiaka a tých zručností, ktoré predchádzajú učeniu čítať, ale aj pri samotnom vyučovaní čítania dbáme na to, aby sme ho upútali témami jemu blízkymi, ktorých použitie môžu slúžiť ako motivácia, resp. odmena.

CIELE

- Vedieť sa sústrediť na usmernený výkon spojený s miestom a časom určeným pre predmet čítanie,
- vedieť ukladať plošné predmety/kartičky s obrázkami do radu zľava doprava,
- vedieť ukázať prstom na učiteľom pomenovaný objekt na stole/na obrázku,
- vedieť rozlíšiť obrázky na základe učiteľom určených znakov,
- vedieť udržať pozornosť pri manipulácii s obrázkami pri plnení úlohy.

OBSAH

Oboznámenie žiakov s leporelami a knihami – príprava na čítanie.

Zameranie pozornosti na určený objekt, obrázok, nákres, pomenovávanie predmetov, javov, činností, obrázkov, ...

Porovnávanie predmetov, obrázkov a pomenovávanie ich vlastností vo vzťahu k veľkosti, tvaru, farbe,

Chápanie a vyjadrenie polohy predmetu – hore, dolu, vyššie, nižšie, vľavo, vpravo, na kraji, v prostriedku, na konci, pred, za, nad, pod.

Určovanie (vyhľadávanie) tvarovo (farebne) rovnakých jednotlivých obrazcov spomedzi navzájom podobných usporiadaných v radoch, nácvik postupovania zľava doprava,.

vyhľadávanie tvarovo (farebne) odlišných jednotlivých obrazcov usporiadaných v radoch (zľava doprava), cvičenie rozlišovacej schopnosti na skupinách obrazcov.

Hláska a písmeno a, A, i, I vo funkcii medzi obrázkami.

Sluchová diferenciacia slov s využitím riekaniek a vyčítaniek.

PROCES

Tempo práce je potrebné zvoliť podľa schopností žiaka, pričom je možné, že na konci školského roku žiak nebude mať zvládnuté celé učivo slovenského jazyka určeného pre prvý ročník, čo nie je dôvod na to, aby ročník opakovalo; v ďalšom ročníku učivo doberie a až potom prejde na učivo ďalšieho ročníka.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Maďarský jazyk a literatúra

Hodinová dotácia učebného predmetu

Maďarský jazyk a literatúra	1. ročník B v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	2

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovanie maďarského jazyka a literatúry pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je základom celej výchovy a vzdelávania, pretože si žiaci osvojujú učebný obsah všetkých zložiek výučby v materinskom jazyku t.j. v maďarskom jazyku Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh maďarského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ostatných vyučovacích predmetov.

Cieľom vyučovania maďarského jazyka a literatúry je vybaviť žiakov základnými poznatkami a praktickými zručnosťami, ktoré im umožňujú zapojiť sa do spoločenského života.

Čítanie, písanie

CIELE

- Vytvoriť predpoklady na vyučovanie čítania, písania,
- klásť dôraz na rozvoj grafomotorických zručností a zvládnutie malých písmen a z nich utvorených slabík,
- rozvíjanie slovnej zásoby.

OBSAH

Čítanie

- Príprava, motivácia žiakov na čítanie (oboznámenie žiakov s lepoprelami a knihami).
- Tvorenie jednoduchých viet, chápanie obsahu viet.
- Grafické znázornenie slov vo vete.
- Hlávky a písmená **a, A, á, Á, o, O, ó, Ó**.
- Delenie slov sluchom na slabiky s využitím riekaniiek a vyčítaníek.
- Skladanie slov zo slabík sluchovou metódou.

Písanie

- Návčik správneho držania písacích potrieb.
- Horné a dolné oblúky oboma smermi.
- Horné a dolné oblúky (opakované).
- Vodorovné čiary (zľava doprava).
- Zvislé a šikmé čiary (zhora nadol a zdola nahor).
- Krúženie okolo stredy.
- Krúžky, ovály, vlnovky, slučky.

Rozvíjanie slovnej zásoby

- Pomenovanie predmetov, javov, dejov.
- Tvorenie otázok a odpovedí.
- Tvorenie viet.
- Podporovanie samostatného vyjadrovania.
- Rozprávanie podľa obrázku.
- Rozprávanie krátkeho príbehu.
- Rozhovor na danú tému.

PROCES

Žiaci v 1. ročníku si osvoja samohlásky a, á, o, ó. Pri vyvodzovaní písmen sa používajú obrázky, riekanky a znázorňovanie písmen pohybom. Poradie osvojovaných písmen si určuje učiteľ podľa poradia písmen v používanej učebnici.

Súčasťou vyučovania písania je rozvíjanie grafických schopností žiakov, rozvíjanie grafomotorických zručností. Hodiny písania rozdeľujeme na menšie časové jednotky, aby žiaci písali niekoľkokrát týždenne. Sústavne dbáme na správne držanie písacích potrieb a správne sedenie pri písaní. Pri rozvíjaní grafomotorických zručností žiakov začíname od veľkých prvkov a prípravných cvikov. Veľký dôraz kladieme na motiváciu.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Rozvíjanie komunikačných schopností

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským

Hodinová dotácia učebného predmetu

Rozvíjanie komunikačných schopností	1. ročník B v.
ŠVP	3
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	3

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cieľom predmetu rozvíjanie komunikačných schopností, ktorý sa prelína každým ročníkom a predmetom výchov a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozširovanie funkčnej komunikácie v kategóriách

- žiadanie osobných potrieb,
- reakcie na správanie iných ľudí,
- komentovanie,
- žiadanie informácií,
- vyjadrovanie pocitov,
- vyjadrovanie prosociálnych postojov.

CIELE

- Rozvíjať schopnosti dieťaťa komunikovať jednoduchou verbálnou formou,
- rozvíjať neverbálne modality vrátane očného kontaktu ku komunikácii,
- spontánne vyjadrovať základné potreby,
- rozvíjať schopnosti výberu,
- rozvíjať symbolickú reprezentáciu,
- rozvíjať schopnosti často používané pri hraní hier,
- rozvíjať zručnosti sociálnych interakcií,
- podporovať samostatnosť v oblasti sebaobsluhy,
- učiť jednoduché domáce zručnosti.

OBSAH

Neustále podporovanie a rozvíjanie naučenej verbálnej expresie, v zmysle vyjadrovania bežných žiadostí dieťaťa (využívať vizualizáciu ako augmentatívnu komunikáciu),

V rámci každej komunikačnej situácie neprestajné vyžadovanie používania očného kontaktu so súčasnou verbalizáciou.

Spontánne vyjadrovanie potreby uhasenia smädu a hladu a hygienických potrieb dieťaťom. Rozvíjanie existujúcich schopností vyjadrovania výberu, voľby, (požívanie vizuálnej formy komunikácie v zmysle augmentatívnej), rozširovanie príp. posúvanie komunikačných prostriedkov na vyššiu úroveň.

Priradovanie obrázkov rôznych ľudí, ktorí robia to isté, triedenie podľa pojmových kategórií.

Priradovanie množstva: priradovanie kariet so zobrazeným rovnakým počtom prvkov,.

Spolupráca so spolužiakom, s minimálnou pomocou učiteľa.

Aktívna spolupráca pri vykonávaní hygienických návykov, pri obliekaní a vyzliekaní, pri stravovaní.

Vytváranie základných domácich zručností (zametať, vysypať smetný kôš, umyť tanier, poutierať stôl, vyzmýkať handru a pod.).

Rozvíjanie grafomotorických zručností

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským

Hodinová dotácia učebného predmetu

Rozvíjanie grafomotorických zručností	1. ročník B v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Okrem vyučovacích hodín predmetu rozvíjanie grafomotorických zručností sa na rozvíjaní a upevňovaní grafomotorických zručností podieľajú ďalšie vyučovacie predmety ako napr. výtvarná výchova, hudobná výchova.

Ako účinné pomôcky na vyučovanie rozvíjania grafomotorických zručností a písania okrem písacích nástrojov (hrubé voskové farby, kriedy, pastelky, ceruzky, neskôr pero), kartičiek s písmenami a obrázkami, je vhodné využívať reliéfne makety jednoduchých geometrických a iných tvarov na obkresľovanie a výkresy s predpísanými slovami, textami a nalepenými obrázkami, ktoré sa vložia do fólie, na ktorú žiak zmazateľnou fixkou môže dopĺňať vynechané písmená, slová... Takúto pomôcku možno využiť opakovane pre toho istého žiaka alebo postupne pre viacerých žiakov.

Plnenie vyučovacích cieľov a využívanie foriem a prostriedkov týchto dvoch zložiek od 5. ročníka úzko súvisí s rozvíjaním grafomotorických zručností a písaním, a preto je vhodné túto zručnosť u žiakov rozvíjať v priamej nadväznosti na stanovený obsah a ciele gramatika a slohu.

CIELE

- Nadobudnúť prvé skúsenosti s používaním písacieho nástroja a vedením jeho stopy,
- zvládnuť prípravné cviky na písanie.

OBSAH

Používanie oboch rúk pri cvičení jemnej aj hrubej motoriky.

Uchopovanie písacieho nástroja (farbičky, ceruzky) dlaňou.

Uchopovanie písacieho nástroja (farbičky, ceruzky) prstami.

Vedenie žiaka k správnej pozícii tela pri písaní.

Zanechávanie farebnej stopy na podložke/papieri voľným čmáraním.

Čmáranie dominantnou rukou – kruhové čmáranie, čmáranie vertikálnym smerom.

Obkresľovanie makiet s geometrickými tvarmi.

Horné a dolné oblúky.

Vodorovné čiary zľava doprava. Zvislé a šikmé čiary (oboma smermi: zhora nadol a naopak).

Obkresľovanie veľkých tvarov písmen – samohlások A, I, ak sa s nimi žiak oboznamuje na čítaní.

Vzdelávacia oblasť: Príroda a spoločnosť

Vecné učenie

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským

Hodinová dotácia učebného predmetu

Vecné učenie	1. ročník B v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	2

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cieľom predmetu je viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti, a to na základe vlastného pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí.

Žiaci sa oboznamujú a manipulujú s prírodninami, vecami, učia sa chápať vzťahy medzi nimi a vedieť vyjadriť tieto zákonitosti slovom, usporiadaním, kresbou, alebo akýmkoľvek spôsobom prijateľným pre žiakov s mentálnym postihnutím

Z prírodovednej oblasti sa žiaci zoznamujú s charakteristickými črtami živej a neživej prírody. Poznávajú zmeny, ktoré sa odohrávajú v prírode. Začínajú chápať zákonitosti zmien v prírode, v živote rastlín a živočíchov, získavajú predstavu o tom, ako prírodné zmeny ovplyvňujú činnosti ľudí. V učive usporiadanom podľa ročných období žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom.

Zo spoločenskovednej oblasti poznávajú žiaci domov, školské prostredie s jeho najbližším okolím, poznávajú dôležité dopravné značky, zoznamujú sa zo základnými pravidlami bezpečnosti cestnej premávky pre chodcov a cyklistov. Žiaci sa systematicky pripravujú na aktívnu účasť v cestnej premávke. Upevňujú si základné návyky nevyhnutné na ochranu zdravia.

Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

CIELE

- Poznať najjednoduchšie priestorové pojmy a vzťahy, tieto vyjadriť manipuláciou s predmetmi, slovné, kresbou, pohybom,
- spoznávať a pomenovať predmety a činnosti, s ktorými sa žiaci stretávajú v triede a v škole,
- vedieť sa orientovať v triede,
- poznať mená ročných období,
- poznať mená dní v týždni,
- uvedomovať si premenlivosť počasia,
- poznať niektoré rastliny a zvieratá miestnej oblasti,
- vedieť šetrne zaobchádzať s pomôckami, nepoškodzovať zariadenie triedy,
- osvojiť si základné pravidlá správnej životosprávy a kultúrneho správania.

OBSAH

Trieda, škola a okolie školy

Pomôcky a zariadenie triedy.

Školské potreby a hračky.

Poznanie svojho mena, priezviska, meno svojho učiteľa a mená spolužiakov.

Rozlíšenie vyučovacej hodiny a prestávky.

Základné návyky slušného správania – pozdravenie, poprosenie, poďakovanie.

Poznávanie najbližšieho okolia školy.

Orientácia v čase

Porozumenie časovým údajom a vzťahom: deň–noc, ráno–večer, dnes–zajtra, teraz–potom, určenie dní v týždni.

Príroda

Pozorovanie zmien v prírode a počasia.

Pomenovanie ročných období s použitím obrázkov: jar, leto, jeseň, zima.

Osvojovanie základných pojmov umožňujúcich poznať sledované predmety a javy: teplo, zima, slnko, vietor, dážď, sneh, mráz,

Zvieratá v prírode

Domáce zvieratá: pes, mačka, krava, koza, prasa, sliepka, hus, zajac, kôň.

Voľne žijúce zvieratá: myš, jež, medveď, líška,

Vtáky a hmyz: drozd, lastovička, motýľ, včela, mucha, lienka, sýkorka.

Rastliny v prírode

Kvety: ruža, tulipán a iné.

Stromy: hruška, jabloň, slivka, čerešňa, marhuľa, broskyňa, ich plody.

Kríky: maliny, ríbezle.

Starostlivosť o zdravie

Vnímanie a poznávanie jednotlivých častí ľudského tela: hlava, krk, ruky, nohy.

Zdravie, choroba, lieky, lekár.

Základné hygienické návyky, význam pre zdravie.

Význam zdravej výživy pre zdravie.

Obliekanie sa podľa ročného obdobia a teploty prostredia.

Bezpečnosť cestnej premávky

Chôdza po chodníku.

Prechádzanie cez cestu, prechod pre chodcov, semaforey.

Bezpečnosť pri hrách, výletoch a kúpaní.

Obchod

Rozoznávanie obchodov podľa zamerania, poznávanie nápisov na obchode – globálnou metódou.

Poznávanie rozličného tovaru, najmä potravín: ovocia, zeleniny.

Poznávanie mincí.

Zameranie sa na správanie v obchode.

Domov a rodina

Rodičia, súrodenci – ich mená.

Vzťahy medzi členmi rodiny.

Pomenovanie časti bytu: kuchyňa, izba, kúpeľňa, WC a iné.

Vzdelávacia oblasť: Matematika a práca s informáciami

Matematika

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským

Hodinová dotácia učebného predmetu

Matematika	1. ročník B v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	2
ŠkVP	4

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Žiak získava prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka.

Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôsobuje individuálnym schopnostiam žiaka. Dôležitý je výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok a vhodné učebné prostredie.

Učivo musí byť prezentované takými formami a metódami, ktoré sú pre daného žiaka najpriateľnejšie. Nie je podstatné to, aby si žiak osvojil čo najväčšie množstvo učiva, ale aby osvojené učivo vedel v čo najväčšej miere využívať v praktickom živote.

CIELE

- Rozvíjať schopnosť triediť a priradovať činnosti každodenného života, predmety, vlastnosti, stavy a pod., podľa určitých kritérií, ako predpokladu rozvíjania základných matematických zručností a návykov,
- utvárať prvotné predstavy o čísle,
- zoznámiť sa so základnými matematickými pojmami,
- osvojiť si základné prvky numerácie v obore prirodzených čísel do 2,
- osvojiť si základné počtové výkony v obore prirodzených čísel do 2,
- osvojiť si základné geometrické predstavy.

OBSAH

Porovnávanie predmetov podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar.

Triedenie predmetov podľa vlastností, vytváranie skupín predmetov.

Vzťahy: všetko – nič, všetci – nikto, malý – veľký, krátky – dlhý.

Triedenie a porovnávanie rovinných útvarov: kruh, štvorec. Vlastnosti: okrúhly a hranatý, vzťahy: dopredu – dozadu, hore – dole.

Číslo 1. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.

Priradovanie predmetov k číslu 1. Čítanie a písanie číslice 1.

Znázorňovanie čísla 1.

Číslo 2. Číselný rad. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.

Priradovanie predmetov k číslu 2. Čítanie a písanie číslice 2.

Znázorňovanie čísla 2.

Porovnávanie čísel 1, 2. Rozklad čísla 2.

Vzťahy väčší, menší, rovná sa. znázorňovanie nerovnosti a rovnosti pomocou tvorenia dvojíc.

Znaky $>$, $<$, $=$. nerovnosti $1 < 2$, $2 > 1$, rovnosti $1 = 1$, $2 = 2$.

Sčítovanie v obore do 2. Znak $+$ (plus). Zápis príkladov sčítovania.

Znázorňovanie príkladov sčítovania.

Odčítavanie v obore do 2. Znak $-$ (mínus). Zápis príkladov odčítavania.

Kupovanie a platenie skutočnými peniazmi (mince 1 a 2).

Precvičovanie a utvrdzovanie učiva (manipulácia s predmetmi)

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským

Hodinová dotácia učebného predmetu

Pracovné vyučovanie	1. ročník B v.
ŠVP	4
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	4

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet pracovné vyučovanie má významnú úlohu vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím z hľadiska úspešného sociálneho začlenenia sa do spoločnosti, vytvárania sociálneho, pracovného a osobného uplatnenia sa, individuálneho rozvoja jeho osobnosti a z hľadiska vytvárania vzťahov k okolitému životu.

Pracovné vyučovanie je dôležitým faktorom pri vytváraní samoobslužných a hygienických návykov, pri vytváraní a rozvoji poznávacích procesov, motorických a pracovných zručností a návykov. Osvojovanie si rôznych pracovných zručností vo vyšších ročníkoch je dôležitým činiteľom predprofesionálnej prípravy.

Pracovné vyučovanie prispieva k uspokojovaniu osobných potrieb žiaka, k rozvoju jeho schopností, možností a zručností. V kooperácii s ostatnými predmetmi prispieva k rozvoju celej osobnosti žiaka, a tým sa stáva jeho život zmyslupnejším a nezávislejším.

Obsah predmetu sa realizuje v čo najväčšej miere v prirodzených podmienkach, v situáciách, v ktorých bude žiak danú činnosť v reálnom živote vykonávať.

Obsah pracovného vyučovania je členený na jednotlivé zložky.

Sebaobslužné činnosti – žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Práce v domácnosti – žiaci si osvojujú základné pracovných návyky v domácnosti, zručnosti potrebné pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

Práce v dielni – žiaci si osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky. Aktivity sú zamerané na práce s drobným materiálom a papierom, montážne a demontážne práce. Vo vyšších ročníkoch je súčasťou tejto zložky aj práca s drevom.

Pestovateľské práce – žiaci sa učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny.

Vzhľadom na to, že nie každá škola má školský pozemok, odporúčame práce na školskom pozemku nahradiť inou činnosťou, podľa podmienok školy.

CIELE

- Utvárať základné hygienické návyky a sebaobslužné zručnosti,
- utvárať základné návyky pri stravovaní,
- rozvíjať jemno-motorické zručnosti,
- adekvátne používať predmety,
- utvárať základné pracovné zručnosti,
- rozlišovať rôzne materiály.

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena – nácvik potrebných činností a postupov.
Používanie hygienických potrieb.
Osvojenie si hygienických návykov s pomocou.
Používanie WC, splachovanie, používanie toaletného papiera a vreckovky.
Vyzliekanie a obliekanie odevu s pomocou.
Obúvanie a vyzúvanie s pomocou.
Zapnutie a rozopnutie veľkého gombíka s pomocou.
Používanie zipsu, patentiek s pomocou.
Navliekanie šnúrky do topánky, viazanie uzla.
Osvojenie si základných stravovacích návykov.
Spoznať potreby pre stravovanie, spoznať vlastné a používať ich.
Používanie lyžice pri jedle.

Práce v domácnosti

Odkladanie predmetov na určené miesto s pomocou.
Odkladanie odevu a obuvi s pomocou.
Utieranie prachu s pomocou.
Vynášanie odpadkov s pomocou.
Vedieť vymeniť uterák.
Otváranie a zatváranie dverí, zásuviek, okien.
Zapínanie a vypínanie osvetlenia.
Púšťanie vody – páková batéria, kohútik.
Primerané používanie rôznych predmetov a hračiek.
Oboznámenie sa so zariadením kuchyne.
Rozlíšenie potravín od ostatných predmetov s pomocou.
Rozlíšenie potravín, ktoré patria do chladničky s pomocou.
Základy jednoduchého prestierania k stolovaniu.
Odkladanie špinavého riadu zo stola.
Základy bezpečnosti v kuchyni.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

- Oboznámenie sa s rôznymi materiálmi: papier, textil, drevo, plastelína, prírodniny a iné.
- Triedenie, priraďovanie a porovnávanie predmetov podľa farby, veľkosti a tvaru.
- Manipulovanie s predmetmi: dvíhanie, prenášanie, prekladanie, vkladanie, vyberanie, navliekanie, lepenie, presýpanie.
- Namotávanie a splietanie vlny a špagátov rôznej hrúbky.
- Strihanie papiera, textilu, vlny, špagátov.
- Viazanie uzlov.

Práce s papierom

- Trhanie, krčenie a lepenie papiera, spoznávanie základných vlastností papiera.
- Obkresľovanie, vytrhávanie, lepenie a vyfarbovanie šablóny z papiera.
- Nalepovanie samolepiek.

Montážne a demontážne práce

- Navliekanie drobných predmetov a prírodnín: korále, šípky, vhodné cestoviny a iné.
- Manipulovanie s kockami: ukladanie kociek na seba, vedľa seba.
- Odskrutkovanie a zaskrutkovanie predmetov a hračiek.
- Práce so stavebnicami: mozaika, domino a iné.
- Skladanie jednoduchého puzzle.

Pestovateľské práce

Polievanie izbových kvetov, záhonov a rastlín na pozemku s pomocou.

Oboznámiť sa so sadením, klíčením a rastom rastlín.

Práca so záhradným náradím: hrable.

Zbieranie plodov z listnatých a ihličnatých stromov.

PROCES

Žiaci si zvyšujú samostatnosť pri hygienických a stravovacích návykoch, pri sebaobslužných zručnostiach.

Všetky pracovné činnosti, ktoré si žiaci osvojujú sa snažíme nacvičovať v prirodzených podmienkach, v ktorých ich žiak bude vedieť v praktickom živote vykonávať. Čiastkovú úlohu nacvičovanej činnosti, ktorú žiak nezvláda, možno preniesť do pracovnej úlohy uloženej v škatuli, aby si ju žiak mohol osvojiť častejším precvičovaním.

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským

Hodinová dotácia učebného predmetu

Výtvarná výchova	1. ročník B v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím má nezastupiteľné miesto aj predmet výtvarná výchova. Výtvarné aktivity napomáhajú žiakom s mentálnym postihnutím rozvíjať grafomotorické zručnosti, hrubú a jemnú motoriku. Na základe rozvoja jemnej motoriky sa rozvíjajú aj komunikačné schopnosti, expresívna a receptívna zložka reči, a aj nonverbálna forma komunikácie.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu výtvarná výchova pre žiakov s mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov výtvarnej výchovy ako vyučovacieho predmetu a zo všeobecne stanovených cieľov vzdelávania žiakov s mentálnym postihnutím

- rozvoj jemnej a hrubej motoriky,
- rozvoj koordinovaného pohybu rúk,
- rozvoj senzomotorickej koordinácie,
- rozvoj laterality
- rozvoj priestorovej orientácie,
- rozvoj koordinácie oko – ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej pamäti,
- rozvoj vnímania,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- spoločné výtvarné aktivity pomocou napodobňovania.

Výchovno-vzdelávacie ciele a niektoré aktivity výtvarnej výchovy sa prelínajú s cieľmi a činnosťami iných vyučovacích predmetov, a to najmä s predmetmi slovenský jazyk, hudobná výchova, telesná výchova a pracovné vyučovanie.

CIELE

- Rozvíjať koordinovaný pohyb rúk,
- rozvíjať koordináciu oko – ruka,
- rozvíjať senzomotorickú koordináciu,
- rozvíjať percepciu,
- rozvíjať zmyslové vnímanie.

OBSAH

Kresba (mäkká ceruza, rudka, krieda, suchý pastel, voskový pastel)

- Kresba kruhov, špirály, vlnovky.
- Kreslenie tvarovo nenáročných predmetov: strom, ker, lopta, kľbko.
- Napodobňovanie jednoduchých tvarov.
- Maľovanky – vyfarbovanie.

Maľba (tampón, drievko, akvarelové farby, temperové farby)

- Liatie, kvapkanie, odtlačanie farby.

- Hra s farbou: dotváranie farebných škvŕn drievkom, prstami.

Modelovanie (plastelína, modurit)

- Manipulácia s modelovacími materiálmi – miesenie modelovacej hmoty jednou a oboma rukami, šúľanie, stláčanie, valkanie, vytváranie tvarov jednoduchých predmetov: guľôčka, had, ovocie.

- Používanie štipcov – vyštipnúť malé kúsky z plastelíny.

PROCES

Žiaci majú možnosť pracovať aj v iných polohách ako sediačky, napr. postojáčky, podľa formátu papiera. Pracujú aj na veľkej ploche, na tabuli, na baliacom papieri, v piesku. Od veľkých formátov prechádzajú k menším, striedajú ich podľa účelu.

Hudobná výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským

Hodinová dotácia učebného predmetu

Hudobná výchova	1. ročník B v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet hudobná výchova ako jeden z výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia. Ciele hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy sú podmienené špecifickosťou úloh školy, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Cieľom hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Prítom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti.

Predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu.

Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v prítlačivo motivovaných hudobných činnostiach – speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových.

Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne.

Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi.

Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie.

Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionalitu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie, cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie.

Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

CIELE

- Rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie, sluchovú pamäť a sluchovú diferenciaciu, senzomotorické schopnosti,
- nadväzovať sociálne interakcie prostredníctvom hudby,
- selektovať medzi ľudskou rečou a inými zvukmi.

OBSAH

Počúvanie širšieho repertoáru reprodukovanej hudby (CD, kazete a pod.).

Rozvíjanie pasívneho vnímania zvukov Orffovho inštrumentária a jednoduchých zvukov vyludzovaných bežnými predmetmi prostredia (šuchotanie papiera, štrnganie kľúčmi, prelievanie tekutiny v zatvorenej fľaši atď.) – najprv s vizuálne vnímaných zdrojom zvuku, potom bez vizuálne vnímaného zdroja zvuku.

Určovanie zdroja zvuku.

Motivácia dieťaťa k vyludzovaniu zvukov na jednoduchých hudobných nástrojoch.

Určovanie vlastností vnímaných zvukov – dĺžky, intenzity (dlhý tón/zvuk – krátky, hlasný – tichý, hudba – ticho, hudba/ľudský hlas – reč).

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským

Hodinová dotácia učebného predmetu

Telesná výchova	1. ročník B v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	2
ŠkVP	4

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Ciele a obsah predmetu telesná výchova sú zamerané na dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov s mentálnym postihnutím, vypestovanie pozitívneho vzťahu k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich možností a schopností.

S rozvíjaním pohybovej aktivity úzko súvisí rozvoj poznávacej činnosti, nakoľko pri pohybových aktivitách pôsobíme aj na rozvoj psychických funkcií – na vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, fantáziu a reč. Po určení motorickej a senzomotorickej vývinovej úrovne žiaka sa treba zamerať na utváranie účelových pohybových zručností, kompenzáciu motorických nedostatkov, elimináciu nevhodných motorických prejavov a pohybových stereotypií a tiež na rozvoj komunikačných schopností, s pozitívnym dopadom – okrem rozvoja motoriky a pohybových schopností – aj na jeho percepciu, kognitívne a sociálne funkcie.

Ciele telesnej výchovy žiakov s mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov telesnej výchovy ako vyučovacieho predmetu vo výchovno-vzdelávacom procese, pričom je potrebné ich prispôbiť a doplniť na základe nutnosti zohľadnenia špecifik vývinu a prejavov žiakov s mentálnym postihnutím

- zvýšenie fyzickej zdatnosti a kondície žiaka,
- zlepšenie senzomotorických schopností,
- zvýšenie úrovne základných pohybových schopností,
- rozvoj cielených a koordinovaných pohybov s dôrazom na meniace sa prostredie a meniace sa aktivity,
- rozvoj prijateľných foriem pohybových aktivít s dôrazom na aktuálny sociálny kontext,
- osvojenie a upevnenie hygienických návykov,
- rozvoj verbálnych schopností,
- funkčne využívať komunikačné prostriedky vo vzťahu k telovýchovným aktivitám,
- zlepšiť prijímanie fyzického kontaktu s iným človekom,
- dodržiavať stanovené pravidlá pri fyzickej aktivite,
- spolupracovať a byť funkčným článkom vo vzájomnej interakcii s inými osobami,
- dodržiavať poradie v skupine,
- uplatňovať sebakontrolu pri pohybovej aktivite,
- zvládať účasť na hrových aktivitách s výmenou rolí,
- vedieť sa prispôbiť požiadavkám skupiny,
- uplatňovať napodobňovanie pri spoločných pohybových aktivitách,
- uvedomovať si jednotlivé časti svojho tela vo vzťahu k riadenému pohybu,
- vnímať smer v súvislosti s pohybom a orientáciou v priestore (hore, dolu, dopredu, dozadu, vpravo, vľavo...),

- rozvoj hrubej aj jemnej motoriky,
- rozvoj pohybovej koordinácie,
- rozvoj koordinácie oko – ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej a časovo – sledovej pamäti,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- rozvoj schopnosti generalizovať.

Uvedené ciele sa dosahujú prostredníctvom telovýchovných aktivít uvedených v obsahu predmetu:

- poznatky z telesnej kultúry, terminológia (druhy športov, cvikov, pohybov a polôh tela a častí tela pri telovýchovných činnostiach, častí tela, pomenovanie telocvičného náradia, náčinia a používaných pomôcok, atď.),
- základy poradových cvičení (povely poradových cvičení),
- prípravné, kondičné, koordinačné, kompenzačné, uvoľňovacie, vytrvalostné, obratnostné, relaxačné cvičenia,
- pohybové hry,
- rytmické hry a základy tanca,
- základy atletiky,
- turistika, resp. aj plávanie.

Na telesnej výchove sa využíva štandardné telocvičné náčinie a náradie a ďalšie vhodné pomôcky: lavička, švédka debna, rebriny, trampolína, molitanové podložky, lopty, plastové obruče, kolky, farebná lepiaca páska, farebné fólie a rôzne ďalšie telocvičné náradie.

CIELE

- Rozvoj sociálnych a komunikačných schopností v aktívnej interakcii s prostredím pri pohybových aktivitách,
- učenie funkčného používania komunikačných prostriedkov,
- aktívna spolupráca pri vykonávaní hygienických úkonov v súvislosti s telovýchovnými aktivitami,
- učenie prijatia pravidiel,
- učenie kooperácie,
- vytvorenie sebakontroly,
- učenie prispôsobenia sa k požiadavkám skupiny,
- rozvíjanie schopnosti realizovať spoločné pohybové aktivity pomocou napodobňovania,
- učenie poradovosti,
- uvedomenie si vlastného tela,
- rozvoj koordinácie oko – ruka.

OBSAH

Zdravotné cvičenia

Cvičenia zamerané na posilňovanie, uvoľňovanie a preťahovanie jednotlivých svalových skupín, na získavanie návykov správneho držania tela. Jazda na rehabilitačnom bicykli.

Kondičné cvičenia

Chôdza – správne držanie tela pri chôdzi, voľný pohyb rúk počas chôdze, chôdza daným smerom, chôdza po čiare, lane, a pod., chôdza v zástupe za učiteľom, nácvik rytmickej chôdze. Prekračovanie nízkych prekážok pri chôdzi.

Beh – nácvik tichého našľapovania pri behu, nácvik dvíhania nôh, ohýbanie v kolenách, nácvik vybehnutia na daný signál, beh po celej ploche, beh v zástupe za učiteľom, beh v danom tempe, ktorý zodpovedá prirodzenému tempu detskej chôdze.

Skoky – poskoky na mieste znožmo a striedavo na jednej, druhej nohe, skoky z miesta, skok cez čiaru, zoskok z výšky 10-15 cm do drepu.

Lezenie – ľubovoľným spôsobom smerom dopredu, podliezanie, preliezanie vhodných prekážok.

Hádzanie a chytanie – nácvik chytania lopty gúľajúcej sa po zemi, po mierne šikmej ploche, hodenej učiteľom. Podávanie lopty učiteľovi, spolužiakovi. Hádzanie lôpt na cieľ, do terča.

Manipulácia s rôznymi drobnými predmetmi: zbieranie, podávanie, upratovanie, skladanie, prenášanie.

Cvičenia s využitím švédskej lavičky, švédskej debny. Výstup na lavičku, prechod po lavičke, zostup z lavičky. Sed na švédskej debne, kľak, preliezanie dielov švédskej debny.

Základy akrobatických cvičení

Sed roznožmo s predklonom, rovnovážny postoj na jednej nohe. Vzpor drepmo, kolíska, váľanie z mierneho svahu. Aktivity na rozvoj rovnováhy, laterality a koordináciu pohybov. Nácvik prvej fázy kotúľa vpred.

Sezónne činnosti

V zimnom období hry na snehu, nácvik chôdze po klzkej ploche, sánkovanie sa na miernom svahu. V jarnom a letnom období turistika, plávanie.

Kolektívne činnosti

Kolektívne hry spojené s nácvikom chôdze a behu.

Loptové hry – gúľanie, podávanie.

Hudobno – pohybové hry

Koordinácia pohybu v rytme hudby. Nácvik prísunného kroku bokom. Pohybové vyjadrenie pojmov **ticho – silno** Hudobno–pohybové hry: riekanky, detské pesničky spojené so symbolizáciou pohybov a aktivít.

Koordinačné a relaxačné cvičenia

Cvičenia zamerané na uvedomenie si telesnej schémy. Nácvik správneho dýchania.

PROCES

Aktivity sú zamerané na správne držanie tela a na zvládnutie základných pohybových zručností.

Zameriavame sa na zvládnutie základných pohybových zručností – chôdze a behu, na rozvíjanie a posilňovanie fyzickej zdatnosti formou kondičných cvičení.

Medzi cvičenia zaradujeme aj zdravotné cviky, ako aj jednoduché akrobatické cvičenia, ktoré pomáhajú prekonávať strach.

ODPORÚČANÁ LITERATÚRA

Učebné osnovy zdravotnej telesnej výchovy a integrovanej telesnej výchovy pre 1. – 9 ročník základnej školy a špeciálnej školy schválených Ministerstvom školstva SR dňa 19. 1. 2003 pod č. 526/2003-41.

Obsah vzdelávania

pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským

2. ročník

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra

Hodinová dotácia učebného predmetu

Slovenský jazyk a literatúra	2. ročník B v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	2

CIELE

- Vedieť pomenovať obrázky,
- vedieť sluchom diferencovať slová na slabiky,
- vedieť sluchom zo slabík poskladať slovo,
- vedieť sluchom poznávať prvú hlásku slova,
- vedieť čítať dvojslabičné slová zložené zo známych slabík.

OBSAH

Hláska a písmeno m, M.

Slabika ma, má, Ma, Má, mi, Mi, MI.

Hláska a písmeno e, E, slabika me, Me.

Čítanie dvojslabičných slov: mama, mami, mame, máme.

Hláska a písmeno l, L, slabiky s týmito písmenami.

Čítanie dvojslabičných slov zložených zo známych slabík.

Na základe sluchového vnímania poznávať prvú hlásku slova.

PROCES

Osvojovanie čítania otvorených slabík zložených z osvojených písmen.

Pri vyvodzovaní písmen používame obrázky, riekanky a znázorňovanie písmen pohybom.

Podľa individuálnych schopností žiakov využívame zrak, sluch alebo zapájame i motoriku.

Učivo precvičujeme na kartičkách alebo kockách.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Maďarský jazyk a literatúra

Hodinová dotácia učebného predmetu

Maďarský jazyk a literatúra	2. ročník B v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	3

CIELE

- Poznávať ďalšie hlásky a príslušné písmená, čítať slová zložené z otvorených slabík,
- rozvíjať grafomotorické zručnosti a zvládnuť písanie ďalších písmen a z nich utvorených slabík,
- rozvíjať slovnú zásobu.

OBSAH

Čítanie

Hlásky a písmená – spoluhláska: m, M; samohlásky: e, E, é, É, i, I, í, Í.

Slabiky: ma, Ma, má, Má, mo, Mo, mó, Mó, me, Me, mé, Mé, mi, Mi, mí, Mí.

Čítanie dvojslabičných slov: mama, mami, íme, Imi, Emma.

Čítanie dvojslabičných slov zložených zo známych slabík.

Nácvik čítania slov zložených z otvorených slabík.

Tvorenie jednoduchých viet.

Delenie slov na slabiky s využitím riekaníek a vyčítaníek.

Písanie

Opakovanie nacvičených prvkov písmen z 1. ročníka.

Nácvik šikmých čiar, horného a dolného zátrhu.

Nácvik písania písmen: e, é, m, i, í, a, á, o, ó.

Nácvik písania slabík: ma, má, mo, mó, me, mé, mi, mí.

Rozvíjanie slovnej zásoby

Pomenovanie obrázkov (predmetov, činností).

Tvorenie otázok a odpovedí.

Tvorenie viet.

Podporovanie samostatného vyjadrovania.

Rozprávanie podľa obrázku.

Rozprávanie krátkeho príbehu.

Rozhovor na danú tému.

PROCES

Žiaci si osvoja v 2. ročníku ďalšie samohlásky e, é, i, í a spoluhlásku m. Pri vyvodzovaní písmen sa používajú obrázky, riekanky a znázorňovanie písmen pohybom. Prebieha nácvik čítania dvojslabičných slov zložených z otvorených slabík.

Súčasťou vyučovania písania je aj v 2. ročníku rozvíjanie grafomotorických zručností, s dôrazom na motiváciu. Je dôležité dbať na správne držanie písacích potrieb a správne sedenie pri písaní.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Rozvíjanie komunikačných schopností

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským

Hodinová dotácia učebného predmetu

Rozvíjanie komunikačných schopností	2. ročník B v.
ŠVP	3
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	3

CIELE

- Rozvíjať schopnosti žiaka komunikovať jednoduchou verbálnou formou,
- spontánne vyjadrovať základné potreby,
- rozvíjanie očného kontaktu pri komunikácii
- rozvíjať symbolickú reprezentáciu,
- rozvíjať zručnosti sociálnych interakcií,
- rozvíjať samostatnosť v oblasti sebaobsluhy,
- upevniť jednoduché domáce zručnosti,
- rozširovať a aktivizovať pasívnu slovnú zásobu.

OBSAH

Rozvíjame už naučené verbálne vyjadrovanie žiakov. Rozvíjame zrakové a sluchové vnímanie, schopnosť žiakov počúvať reč a iné zvuky. Žiaci sa snažia napodobňovať prírodné zvuky a hlasy zvierat. Rozlišovanie sily zvuku (silný – slabý), výšky zvuku (vysoký - nízky), rozlišovanie zvuku a reči, hlások.

Rozvíjame u žiakov schopnosť fonematickej diferenciácie. Na začiatku sluchovej analýzy celých slov volíme slová krátke, s otvorenými slabikami, potom so zatvorenými slabikami a až nakoniec slová so zloženými spoluhláskovými skupinami.

Vyjadrovanie potrieb žiaka. Rozvíjanie schopností vyjadrovania výberu, voľby, posúvanie komunikačných schopností na vyššiu úroveň. Rozvíjať základy schopností žiakov viesť rozhovor, striedanie rolí v bežných denných situáciách.

Pomenovanie predmetov, javov, dejov (konkrétnych alebo na obrázkoch). Tvorenie otázok a odpovedí, rozvíjanie a stimulovanie slovnej zásoby podľa dosiahnutej úrovne reči.

Rozvíjanie návykov osobnej hygieny, spolupráca pri sebaobsluhe, pri konzumácii jedla.

Vytváranie a upevňovanie zručností pri udržiavaní poriadku v triede i pri domácich prácach.

PROCES

V rámci každej komunikačnej situácie vyžadujeme používanie očného kontaktu so súčasťou verbalizáciou. Pri rozvíjaní komunikačných schopností vedieme žiaka ku spolupráci so spolužiakom. Hrou a častými cvikmi sluchového vnímania zlepšujeme schopnosť žiakov diferencovať zvuky. Riekanky a krátke básničky nacvičujeme rytmizáciou. Nacvičujeme vyjadrovanie a výslovnosť žiakov. Od pomenovania predmetov a javov prechádzame k nácvičku vecných formulácií. Nacvičujeme pozdravy, krátke oznámenia, vyjadrenie jednoduchej prosby, poďakovanie.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Rozvíjanie grafomotorických zručností

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským

Hodinová dotácia učebného predmetu

Rozvíjanie grafomotorických zručností	2. ročník B v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CIELE

- Rozvíjať jemnú motoriku a grafomotoriku,
- naučiť sa správne držať písacie potreby a správne sedieť pri písaní.

OBSAH

- Opakovanie nacvičených prvkov. Slučky, ovály, vlnovky.
- Šikmé „zuby na píle“. Horný a dolný zátrh.
- Písmená e, l, m, i.
- Slabiky me, mi, le, li, em, im, el, il.

PROCES

Hodiny rozvíjania grafomotorických zručností rozdeľujeme na menšie časové jednotky, aby žiaci písali niekoľkokrát týždenne. Začíname od veľkých prvkov a prípravných cvikov, ktoré sa postupne zmenšujú a spresňujú. Zameriavame sa na koordináciu pohybov ruky a oka. Sústavne dbáme na správne držanie písacích potrieb a správne sedenie pri písaní.

Vzdelávacia oblasť: Príroda a spoločnosť

Vecné učenie

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským

Hodinová dotácia učebného predmetu

Vecné učenie	2. ročník B v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	2

CIELE

- Poznať priestorové pojmy a vzťahy,
- vedieť sa orientovať v triede a v školskej budove,
- vedieť pomenovať predmety a činnosti, s ktorými sa žiaci stretávajú,
- poznať názvy ročných období,
- osvojiť si názvy dní v týždni
- oboznamovať sa so zásadami osobnej hygieny a kultúrneho správania
- poznať niektoré rastliny a zvieratá

OBSAH

Trieda, škola a okolie školy

Predstavovanie sa, pozdravenie, poďakovanie, prosba.

Poznávanie mena a priezviska svojho učiteľa, mená spolužiakov, označenie triedy.

Pomenovanie zariadenia triedy, rozlišovanie školských potrieb a hračiek.

Rozlišovanie vyučovacej hodiny a prestávky. Uvedomovanie si rozdielu v požiadavkách na správanie počas vyučovania a cez prestávku.

Orientácia v budove školy.

Poznávanie najbližšieho okolia školy podľa miestnych podmienok.

Orientácia v čase

Porozumieť časovým údajom deň – noc, ráno – večer, teraz – potom, dnes – zajtra.

Určovanie dní v týždni.

Príroda

Pozorovanie zmien v prírode, zmeny počasia.

Osvojovanie základných pojmov teplo, zima, mráz, slnko, vietor, dážď, sneh, ľad na základe konkrétneho vnímania, potom s použitím obrázkov, na záver spájanie niekoľkých pojmov na základe asociácií.

Pomenovanie ročných období s použitím obrázkov. Spresňovanie predstavy o ročných obdobiach.

Zvieratá v prírode

Pomenovanie zvierat a ich triedenie.

Domáce zvieratá: pes, mačka, krava, koza, prasa, sliepka, hus, zajac, kôň a ich mláďatá.

Voľne žijúce zvieratá: myš, jež, medveď, líška.

Vtáky a hmyz: drozd, lastovička, motýľ, včela, mucha, lienka, sýkorka.

Rastliny v prírode

Rozlišovanie pojmov kvet, strom, ker. Poznávanie rastlín.

Kvety: ruža, tulipán, snežienka, fialka.

Stromy: hruška, jablň, slivka, čerešňa, marhuľa, broskyňa, poznávanie ich plodov. Poznávať ovocie podľa tvaru, chuti a vône.

Kry: maliny, ríbezle.

Starostlivosť o zdravie

Poznávanie a pomenovanie jednotlivých častí ľudského tela : hlava, krk, ruky, nohy.

Poznávanie častí tváre: oči, nos, ústa, uši.

Zdravie a choroba : bolesť hlavy, hrdla, teplota, návšteva lekára, lieky.

Osobná hygiena: umývanie rúk, čistenie zubov, česanie.

Zdravá výživa a jej význam. Čo jeme.

Obliekanie sa podľa ročného obdobia a teploty. Ochrana pred slnkom a mrazom.

Bezpečnosť cestnej premávky

Bezpečnosť chodcov. Chôdza po chodníku.

Bezpečné prechádzanie cez cestu po vyznačenom priechode pre chodcov.

Semafor: červená – stoj, zelená – choď.

Bezpečnosť pri hrách, výletoch a kúpaní.

Obchod

Rozoznávanie obchodov podľa zamerania, poznávanie nápisov na obchode – globálnou metódou.

Hra na obchod. Poznávanie a pomenovanie tovaru: ovocie, zelenina, chlieb, pečivo, mlieko.

Pojem peniaze, poznávanie mincí.

Pravidlá správania sa v obchode.

Domov a rodina

Rodičia, súrodenci – ich mená .

Najbližší príbuzní – stará mama, starý otec.

Vzťahy medzi členmi rodiny.

Náš byt. Pomenovanie častí bytu- kuchyňa, detská izba, obývačka, kúpeľňa, WC, balkón.

Zariadenie bytu – poznávanie a pomenovanie častí nábytku.

PROCES

Žiaci sa učia dobre orientovať v budove školy, poznávajú najbližšie okolie školy. Osvojujú si návyk udržiavať poriadok na svojej lavici, vedieť sa správať počas hodiny a prestávky.

Osvojujú si základné časové pojmy. Pozorujú charakteristické znaky počasia v jednotlivých ročných obdobiach.

Vzdelávacia oblasť: Matematika a práca s informáciami

Matematika

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským

Hodinová dotácia učebného predmetu

Matematika	2. ročník B v.
ŠVP	3
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	4

CIELE

- Rozvíjať schopnosť triediť predmety podľa určitých kritérií,
- utvárať predstavy o čísle,
- osvojiť si základné prvky numerácie v obore prirodzených čísel do 4,
- osvojiť si základné počtové výkony v obore prirodzených čísel do 4,
- utvrdiť si základné geometrické predstavy

OBSAH

Porovnávanie predmetov podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar.

Vzťahy: veľa – málo, väčší – menší, kratší – dlhší.

Triedenie a porovnávanie rovinných útvarov: kruh, štvorec, trojuholník.

Znaky väčší, menší. Porovnávanie čísel 1, 2.

Číslo 3. Číselný rad. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.

Priradovanie predmetov k číslu 3. Čítanie a písanie číslice 3.

Znázorňovanie čísla 3.

Porovnávanie čísel 1, 2, 3. Znaky $<$, $>$, $=$.

Sčítanie v obore do 3. Zápis príkladov sčítania. Znázorňovanie príkladov sčítania.

Odčítanie v obore do 3. Zápis príkladov odčítania. Znázorňovanie príkladov odčítania.

Rozklad čísla 2 a 3.

Riešenie slovných príkladov.

Číslo 4. Číselný rad. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.

Priradovanie predmetov k číslu 4. Čítanie a písanie číslice 4.

Znázorňovanie čísla 4.

Porovnávanie čísel 1, 2, 3, 4. Znaky $<$, $>$, $=$.

Sčítanie v obore do 4. Zápis príkladov sčítania. Znázorňovanie príkladov odčítania.

Odčítanie v obore do 4. Zápis príkladov odčítania. Znázorňovanie príkladov odčítania.

Rozklad čísla 2, 3, 4.

Riešenie slovných príkladov.

Mince 1 €, 2 €, počítanie s mincami.

PROCES

Žiaci sa učia triediť predmety, tvoriť skupinu predmetov podľa určeného znaku, zoradovať predmety podľa pokynov.

Osvojujú si prvky numerácie a počtové výkony v obore do 4.

Nácvik určovania predmetov realizujeme počítaním po jednej.

Počtové výkony sčítania a odčítania nacvičujeme oddelene.

Učia sa rozpoznávať rovinné útvary kruh, štvorec, trojuholník.

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJS

Pracovné vyučovanie	2. ročník B v.
ŠVP	4
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	5

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJM

Pracovné vyučovanie	2. ročník B v.
ŠVP	4
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	4

CIELE

- Utvárať a upevňovať základné hygienické návyky,
- utvárať a upevňovať základné stravovacie návyky a základné pravidlá stolovania,
- zvyšovať samostatnosť pri sebaobslužných činnostiach,
- utvárať základné pracovné zručnosti a návyky,
- rozvíjať jemno-motorické zručnosti a schopnosť napodobňovania,
- rozvíjať schopnosť verbalizovať danú činnosť,
- osvojiť si základné pracovné zručnosti pri pestovateľských prácach

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena - umývanie rúk a tváre, nácvik alebo utvrdenie správneho postupu, používanie mydla a uteráka.

Používanie vreckovky a hrebeňa.

Používanie WC, toaletného papiera, splachovanie, následná hygiena rúk - samostatne alebo s pomocou.

Vyzliekanie a obliekanie odevu. Vytváranie zručnosti pri rozopínaní a zapínaní gombíkov, používaní zipsov, háčikov a patentiek.

Obúvanie a vyzúvanie samostatne alebo s pomocou, rozväzovanie a zaväzovanie šnúrok, zapínanie a odopínanie pomocou suchých zipsov.

Stolovanie v triede - hygiena stolovania, používanie obrúska, malej lyžičky. Sebaobsluha pri desiatovaní.

Stolovanie v školskej jedálni – používanie taniera a lyžice. Používanie vidličky a noža s pomocou (závisí od individuálnej schopnosti žiaka).

Práce v domácnosti

Samostatné odkladanie predmetov v triede na určené miesto.

Samostatné odkladanie odevu a obuvi v šatni. Čistenie topánok od prachu.

Utieranie prachu z lavíc, parapetných dosiek, utieranie tabule.

Nácvik zametania smetí z podlahy pomocou malej metličky a lopatky.

Vynášanie odpadkov z koša do smetnej nádoby s pomocou.

Upevňujeme zručnosti pri púšťaní a zastavovaní vody podľa individuálnych schopností žiakov.

Odkladanie riadu na určené miesto. Pomenovanie základného riadu.

Základy stolovania – nácvik jednoduchého prestierania.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

- Poznávanie a triedenie drobného materiálu (prírodniny, kamienky, korálky) podľa veľkosti, farby a tvaru. Ukladanie roztriedeného materiálu do rôznych nádob podľa pokynov.

- Manipulácia s drobným materiálom: skladanie mozaiky vkladaním, napichávaním, nalepovaním. Navliekanie korálok rovnakej farby alebo veľkosti.

- Namotávanie vlny na cievku, splietanie vlny a špagátov, nácvik viazania uzla, mašličky.

Práce s papierom

- Poznávanie základných vlastností papiera: hrúbka, povrch.

- Porovnávanie vlastností papiera.

- Trhanie, krčenie, nalepovanie, skladanie a strihanie papiera. Práca s nožnicami.

Montážne a demontážne práce

Skladanie a rozkladanie predmetov a stavebníc. Ukladanie na seba, vedľa seba, spájanie, skrútkovanie, zasúvanie.

Skladanie jednoduchého puzzle, domina, mozaiky.

Cvičenie motoriky, pozornosti, presnosti.

Pestovateľské práce

Starostlivosť o izbové rastliny : polievanie, kyprenie pôdy, ošetrovanie listov od prachu, odstraňovanie odumretých častí rastlín.

Práca so záhradným náradím – hrable, motyka. Hrabanie lístia.

Sadenie, klíčenie, rast rastlín – tráva, hrach, fazuľa (do črepníkov).

Pomoc pri zbere úrody na školskom pozemku.

PROCES

Všetky pracovné činnosti nacvičujeme v prirodzených podmienkach. Pri tom je potrebné zapájať reč vo forme verbalizácie vykonávanej činnosti, pomenovať materiály a pomôcky.

Snažíme sa viesť žiakov k dokončeniu práce, pestovať ich vôľové vlastnosti.

Zvyšujeme samostatnosť žiakov pri sebaobslužných zručnostiach.

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským

Hodinová dotácia učebného predmetu

Výtvarná výchova	2. ročník B v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CIELE

- Upevňovať zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom ročníku,
- rozvíjať koordinovaný pohyb rúk, uchopenie a pustenie predmetu,
- rozvíjať senzomotorickú koordináciu,
- rozvíjať percepciu,
- rozvíjať lateralitu,
- rozvíjať priestorovú orientáciu

OBSAH

Kresba (mäkká ceruza, rudka, krieda, suchý pastel, voskový pastel)

- Kresba čiar, oblúkov, kruhov, špirál, vlnoviek.
- Kreslenie tvarovo nenáročných predmetov : lopta, slnko, kvet a iné.
- Napodobňovanie jednoduchých tvarov.
- Maľovanky – vyfarbovanie.

- Kreslenie na betónovú alebo asfaltovú plochu hrubými kriedami.

Maľba (tampón, drievko, hrubá fixka, prstové farby, akvarelové farby, tempéry)

- Liatie, kvapkánie, otláčanie, dotváranie farebných škvŕn, hra s farbami.
- Ukladanie farieb hrubým štetcom na plochu papiera.
- Rytmické radenie kontrastných farieb.

Modelovanie (plastelína, cesto, modurit, Aquasoft, Patcolor, Blandiver)

Poznávanie základných vlastností modelovacích materiálov stláčaním, miesením, valkaním, vyt'ahovaním. Formovanie materiálu prstami, dľaňami. Vytváranie modelov jednoduchého tvaru. Modelovanie z piesku pomocou formičiek.

PROCES

Precvičujeme motoriku rúk a prstov. Grafické vyjadrovanie pohybových predstáv ako miešanie, mletie, vstávanie, skákanie, vietor, robia žiaci postojacky a na veľkej ploche. Prechádzame od veľkej plochy k menšej.

Prebúdžeme elementárny zmysel pre priestor v súvislosti s poznávaním životného prostredia vytváraním konkrétnych priestorových situácií z najbližšieho okolia žiaka na pieskovom stole,

pieskovisku (tvarovanie kopcov, cesty) s využitím makiet domov a stromov.

Patcolor a Blandiver sú ľahko tvarovateľné modelovacie hmoty a nelepia sa, Aquasoft pláva na vode.

Hudobná výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským

Hodinová dotácia učebného predmetu

Hudobná výchova	2. ročník B v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CIELE

- Rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie,
- sluchovú pamäť a sluchovú diferenciáciu,
- rozvíjať senzomotorické schopnosti,
- rozlišovať ľudský hlas a iné zvuky,
- uvoľňovať motoriku a rozvíjať zmysel pre rytmus
- prebúdzat' záujem o hudbu na princípe detskej hry.

OBSAH

Rozvíjanie pasívneho vnímania zvukov Orffovho inštrumentária a jednoduchých zvukov vyludzovaných bežnými predmetmi prostredia bez vizuálneho vnímania zvuku.

Určovanie zdroja zvuku.

Určovanie vlastností vnímaných zvukov: dlhý – krátky tón, hlasný – tichý tón, hudba – ľudský hlas.

Vyludzovanie zvukov na jednoduchých hudobných nástrojoch.

Detské popevky, riekanky, vyčítanky (Varila myšička kašičku; Medved'ku, daj labku; Hijo, hijo na koničku; Haju, haju, hajušky; Ťap, ťap, ťapušky a iné).

Detské piesne (Prší, prší; Čížiček, čížiček; Bola babka; Čo by koza neskákala; Bude zima; Šila som; Išla sova na tanec a iné)

Detské hudobno-pohybové hry (Kolo, kolo mlynské; Venček; Tanček; Na ručníček a iné)

Hra na telo na známe piesne, rečňovanky.

Počúvanie vokálnych a inštrumentálnych miniatúr, kolied, ľudových piesní.

PROCES

Na princípe detskej hry utvárame predpoklady k primeranému vnímaniu hudby, spevu, rozvíjame hudobnú pozornosť, pamäť, predstavivosť, zmysel pre tonalitu a rytmus.

Hudobno-pohybovými hrami vytvárame interakcie s viacerými žiakmi, zjednocujeme kolektívny spev.

Učíme žiakov pohybom reagovať na počutú hudbu, snažíme sa kultivovať ich hudobnopohybové prejavy.

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským

Hodinová dotácia učebného predmetu

Telesná výchova	2. ročník B v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	2
ŠkVP	4

CIELE

- Rozvoj sociálnych a komunikačných schopností v aktívnej interakcii s prostredím pri pohybových aktivitách,
- prijatie stanovených pravidiel,
- vytvorenie sebakontroly,
- prispôsobenie sa požiadavkám skupiny,
- učenie poradovosti,
- formovanie kladných postojov k pohybovej aktivite,
- vytváranie základných hygienických návykov pri pohybových činnostiach.

OBSAH

Zdravotné cvičenia

- cvičenia zamerané na posilňovanie, uvoľňovanie a preťahovanie jednotlivých svalových skupín,
- cvičenia na získavanie návykov správneho držania tela,
- cvičenia na zväčšovanie pohybového rozsahu kĺbov a chrčtice (krúženie, otáčanie, vystieranie, ohýbanie, kmitanie postupne v jednotlivých kĺboch v ľahu, v sede, v stojí).

Kondičné cvičenia

Chôdza – upevňovanie základnej lokomócie, kladenie chodidiel pri chôdzi, správne držanie tela pri chôdzi (vyrovnávanie hlavy), práca paží počas chôdze, chôdza daným smerom, chôdza po čiare, po lane, po hadici, chôdza v zástupe za učiteľom, nácvik rytmickej chôdze. Obchádzanie prekážok. Prekračovanie nízkych prekážok pri chôdzi.

Beh – nácvik tichého našľapovania pri behu, nácvik dvíhania nôh, ohýbanie v kolenách, nácvik vybehnutia na daný signál, beh po celej ploche, beh v zástupe za učiteľom, beh v danom tempe, ktorý zodpovedá prirodzenému tempu detskej chôdze. Beh so zmenami smeru.

Skoky – poskoky na mieste znožmo a striedavo na jednej, na druhej nohe, skoky z miesta, skok cez čiaru, zoskok z výšky 10 – 15 cm do drepu. Nácvik sedu a udržanie rovnováhy na fit – lopte a skákanie v sede.

Lezenie – ľubovoľným smerom dopredu, podliezanie, preliezanie vhodných prekážok, preliezačky, nízký rebrík, švédske lavičky, diely švédskej debny.

Hádzanie a chytanie - nácvik chytania lopty gúľajúcej sa po zemi, po mierne šikmej ploche, nácvik chytania lopty hodenej učiteľom. Hádzanie lopty do terča a na cieľ. Hádzanie lopty spolužiakovi. Manipulácia s drobnými predmetmi: zbieranie, podávanie, prenášanie, skladanie, upratovanie.

Cvičenia s využitím švédskej lavičky, švédskej debny. Výstup na lavičku, prechod po lavičke, zostup z lavičky, obraty na lavičke, nácvik udržiavania rovnováhy. Sed a kľak na švédskej debne, preliezanie jednotlivých dielov švédskej debny.

Základy akrobatických cvičení

Vzpor drepno, sed roznožný s predklonom, „váľanie sudov,, z mierneho svahu, kotúl' vpred, rovnovážny postoj na jednej nohe, aktivity na rozvoj rovnováhy, lateralitu a koordinácie pohybov.

Sezónne činnosti

V zimnom období hry na snehu (tvarovanie snehovej gule – hádzanie na cieľ, stávanie snehuliaka), nácvik chôdze po klzkej ploche, šmýkanie, sánkovanie na miernom svahu. V jarnom a letnom období turistika – osvojovanie techniky presunu v teréne, jazda na trojkolke. Ak sú vhodné podmienky – plavecký výcvik.

Kolektívne činnosti

Kolektívne hry spojené s nácvikom chôdze a behu, naháňacky.

Hry s využitím lopty – gúľanie, podávanie, chytanie.

Hudobno - pohybové hry

Cvičenia zamerané na koordináciu pohybu v rytme hudby, s rytmom riekanky. Detské piesne spojené so symbolizáciou pohybov a aktivít.

Motivovaná a rytmizovaná chôdza a beh v základnom tempe. Nácvik striedania chôdze a behu podľa rytmického sprievodu.

Koordináčn  a relaxačné cvičenia

Cvičenia zamerané na uvedomovanie si vertikalizácie a predlžovanie osi tela, nácvik základných východiskových polôh – stoj, sed, ľah na chrbte, ľah na bruchu.

Cvičenia zamerané na lokálne uvoľňovanie častí hornej a dolnej končatiny, trupu, celková relaxácia, aktivity na psychické uvoľnenie.

Nácvik prehĺbeného lokálneho dýchania, uvoľnené vydychovanie.

PROCES

Aktivity zameriavame na nácvik osobnej hygieny žiaka, návyk správneho držania tela, cvičenia na úpravu držania hlavy a trupu, rozvoj hrudného dýchania, koordináciu dýchania s pohybom paží a trupu. Rozvíjame priestorovú orientáciu, rovnovážnu schopnosť a pohybovú koordináciu žiaka.

Obsah vzdelávania

pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským

5. ročník

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra - VJS

Hodinová dotácia učebného predmetu

Slovenský jazyk a literatúra	5. ročník B v.
ŠVP	3
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	3

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovaci predmet slovenský jazyk a literatúra je vo výchovno-vzdelávacom procese žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia jedným z kľúčových.

Prostredníctvom rozvíjania materinského jazyka v ústnej a písomnej forme u žiakov cielene budujeme zručnosti potrebné na získavanie informácií a na ich výmenu v sociálnom kontakte, čo má výrazný podiel na celkovej socializácii dieťaťa.

Vyučovaci predmet slovenský jazyk a literatúra pozostáva zo zložiek čítanie a literárna výchova, písanie a sloh.

Čítanie a literárna výchova

Požiadavky v súvislosti s nácvikom techniky čítania, čítania s porozumením, reprodukcie obsahu textu u žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia nie je možné zovšeobecniť. Nie je teda možné ani vyžadovať detailné dodržiavanie obsahu vzdelávania určeného pre jednotlivé ročníky. Je potrebné počítať s tým, že jednotliví žiaci môžu prejavovať taký záujem o čítanie, že pomerne ľahko zvládnu jeho techniku a iní, napriek priaznivejšej mentálnej kapacite, nebudú postupovať očakávaným tempom. V takých prípadoch učiteľ hľadá iný spôsob práce so žiakom, pričom však dosahovanie iných cieľov, vrátane obsahu učiva, dokáže patrične odôvodniť.

Nie je záväzná učiť žiaka všetky tvary písmen veľkej a malej, tlačenej a písanej abecedy, pripúšťa sa nácvik čítania aj zápisu iba tvarov písmen veľkej tlačenej abecedy, treba však pamätať na neskorší obmedzený výber textov na čítanie – (malé tlačené písmená).

V prípade, že žiak je schopný pracovať s viacerými tvarmi písma, možno mu pri preberaní každého písmena pridať aj tvar malého tlačenej, veľkého písaného a malého písaného písmena.

Pri výučbe čítania sa môže stať, že úroveň techniky čítania u žiaka presiahne úroveň jeho intelektuálneho a rečového vývinu a nebude v súlade s úrovňou chápania čítaného textu.

Okrem textov na čítanie je preto potrebné takmer vždy využívať aj ilustrácie znázorňujúce kľúčové slová (osoba, zvierka, vec, jav, činnosť, farby, výraz tváre a pod.) alebo skutočné predmety, resp. predvádzanie činností.

Pri nácviku pozornosti žiaka a tých zručností, ktoré predchádzajú učeniu čítať, ale aj pri samotnom vyučovaní čítania dbáme na to, aby sme ho upútali témami jemu blízkymi, ktorých použitie môžu slúžiť ako motivácia, resp. odmena.

CIELE

- Vedieť čítať a písať ďalšie písmená veľkej tlačenej abecedy,
- oboznámiť sa s písmenami s malou frekvenciou výskytu v bežne využívanej slovnej zásobe slovenského jazyka,
- vedieť čítať slová s dvojhĺskami,
- plynule čítať mechanicky nacvičené slová každodenného života s ich uvedomelým porozumením,
- vedieť si vypočítať text (krátky príbeh, popis) s uvedomelým porozumením.

OBSAH

Čítanie

- Nácvik čítania písmen **k, K, z, Z, b, B, c, C, č, Č, r, R**.
- nácvik čítania dvojslabičných slov s otvorenými a zatvorenými slabikami. Čítanie jednoduchých viet s porozumením.

Literárna výchova, sloh

- Rozširovanie osobného frekvenčného jazyka o slová s písmenami nacvičovanými v tomto ročníku,
- využívanie informačnej hodnoty textu pri jeho reprodukcii,
- využívanie rozšíreného osobného frekvenčného slovníka pri tvorbe jednoduchých viet – vyjadrenie účelnosti predmetu (Prečo? Načo?), priradovanie slov – podstatných mien k pomenovaniu činnosti, vlastnosti.

Písanie

- Nácvik písania písmen nacvičovaných v čítaní,
- zapisovanie slabík a niektorých jednoduchých slov nacvičovaných na čítaní ich odpisovaním a po ich nadiktovaní,
- nácvik správneho používania dĺžňa pri zápise slabík, slov.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra – VJM

Hodinová dotácia predmetu

Slovenský jazyk a literatúra	5. ročník B v.
ŠVP	3
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	3

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovanie slovenského jazyka pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia v špeciálnej základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským sa orientuje výlučne na konverzáciu. Hlavným cieľom vyučovania slovenského jazyka je, aby žiaci boli schopní vnímať a používať iný, než materinský jazyk, rozumieť najbežnejším pojmom, výrazom a výzvam v slovenskom jazyku, vyjadrovať svoje potreby a požiadavky v slovenskom jazyku, ktoré sú nevyhnutné na komunikáciu v bežnom živote.

Pri vyučovaní slovenského jazyka sa plnia ciele, po dosiahnutí ktorých bude dieťa so stredným stupňom mentálneho postihnutia schopné vnímať slovenský jazyk ako komunikačný prostriedok, aby bolo schopné reagovať na nadväzovaný kontakt a vyjadriť svoje potreby. Žiaci sa učia predstaviť seba a svoju rodinu; naučia sa povedať svoju adresu; pomenovať najdôležitejšie inštitúcie v svojom najbližšom okolí; poznať základné termíny týkajúce sa školy; poznať časové pojmy a početové pojmy do 20; vedieť sa vyjadriť u lekára; poznať názvy potravín; pomenovať domáce zvieratá; recitovať slovenské riekanky, spievať slovenské pesničky.

CIELE

- Upevniť slová z predchádzajúceho ročníka.
- Rozšíriť slovnú zásobu – podstatné mená, slovesá
- Reprodukcia slov – ich zopakovanie po pedagógovi.
- Rozumieť pokynom, otázkam.

OBSAH

Počúvať jednoduché pokyny (ukáž, pozri, daj, pod', sadni si, vstaň), otázky pedagóga (Kto?, Kde?, Ako sa voláš?), porozumieť im a reagovať na ne neverbálne, prípadne verbálne.

Rozširovanie pasívnej slovnej zásoby – podstatné mená, slovesá (primerane schopnostiam žiakov, rovnomerne z každého tematického okruhu).

Rozvíjanie aktívnej slovnej zásoby – odpovede na otázky (Kto?, Čo?, Kde je?, Ako sa voláš?) jedným slovom – opakovanie po pedagógovi, prípadne samostatne.

Vyjadrenie súhlasu, nesúhlasu „áno, nie“

Tematické zameranie rozvoja komunikačných schopností

Rodina (ako sa volám, členovia rodiny: mama, otec, brat, sestra, babka, dedko).

Škola (pojmy – škola, trieda; pomenovanie niektorých učebných pomôcok, oslovenie zamestnancov školy).

Príroda (pojmy: jar, leto, jeseň, zima; pomenovanie niektorých domácich zvierat (napr. mačka, pes, krava, sliepka)

Orientácia v čase a matematike (pojmy: dnes, zajtra, včera; vymenovať dni v týždni, číslovky podľa aktuálnych vedomostí)

Obchod, nakupovanie (pojmy: obchod; pomenovanie názvy niektorých potravín (napr. chlieb, mlieko, maslo, syr mäso, ovocie, zelenina)

Zdravie (pojmy: zdravý, chorý, bolí, lekár, sestrička, liek; pomenovať hlavné časti tela (napr. hlava, ruky, nohy)

Naša vlasť (povedať svoju adresu).

PROCES

Nácvik podstatných mien striedame s nácvikom slovíčok – pokynov. Slovesá označujúce činnosť, ktorú vykonávajú postavy na obrázku, zaradíme až vtedy, keď žiak rozumie slovesám - pokynom. Slová „áno, nie ukáž, pozri, daj, pod', sadni si, vstaň“ postupne po jednom pridávame do nášho rečového prejavu na hodine slovenského jazyka, t.j. nevyčleníme ich ako samostatný tematický okruh, ale pripájame ich k tematickým okruhom podstatných mien.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Maďarský jazyk a literatúra

Hodinová dotácia učebného predmetu

Maďarský jazyk a literatúra	5. ročník B v.
ŠVP	3
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	3

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovanie maďarského jazyka a literatúry pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je základom celej výchovy a vzdelávania, pretože si žiaci osvojujú učebný obsah všetkých zložiek výučby v materinskom jazyku t.j. v maďarskom jazyku Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh maďarského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ostatných vyučovacích predmetov.

Cieľom vyučovania maďarského jazyka a literatúry je vybaviť žiakov základnými poznatkami a praktickými zručnosťami, ktoré im umožňujú zapojiť sa do spoločenského života.

Čítanie, písanie

CIELE

- Postupne osvojovať si hlásky a písmená,
- čítať dvojslabičné slová a jednoduché, krátke texty s porozumením,
- kľásť dôraz na rozvoj grafomotorických zručností a zvládnutie malých a veľkých písmen a z nich utvorených slabík, slov.

OBSAH

Čítanie

- Postupné osvojovanie hlások a písmen **p, P, r, R, j, J, f, F, h, H, d, D, g, G**.
- Čítanie dvojslabičných slov s otvorenými i zatvorenými slabikami.
- Čítanie jednoduchých, krátkych textov s porozumením.

Písanie

- Písanie malých písmen, ktoré sa žiaci učia čítať (**p, r, j, f, h, d, g**).
- Písanie veľkých písmen **C, U, Ú, Ű, Ő, V, J, E, É**.
- Písanie slabík s precvičovanými písmenami.
- Písanie slov s jednoduchým hláskovým zložením.
- Odpisovanie a prepisovanie slabík a slov jednoduchého hláskového zloženia.

PROCES

V čítaní si žiaci osvojujú ďalšie veľké a malé tlačené písmená, ktoré čítajú v dvojslabičných slovách z otvorených a zatvorených slabík. Okrem tlačenej textov si žiaci osvojujú čítanie písaných písmen, slabík a slov, hneď ako sa s nimi oboznámia v písaní. Poradie osvojovaných písmen si určuje učiteľ podľa poradia v používanej učebnici.

Rozvíjanie grafomotorických zručností je súčasťou vyučovania aj v 5. ročníku. Uvoľňovacie cviky, nácvik prvkov písmen, prípadne písmená môžu byť zaradené ako samostatné práce v priebehu iných zložiek výchovy. Počet a poradie písmen môže učiteľ meniť podľa individuálnych schopností žiakov.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Rozvíjanie komunikačných schopností

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Rozvíjanie komunikačných schopností	5. ročník B v.
ŠVP	3
Voliteľné hodiny	0
ŠKVP	3

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cieľom predmetu rozvíjanie komunikačných schopností, ktorý sa prelína každým ročníkom a predmetom výchov a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozširovanie funkčnej komunikácie v kategóriách

- žiadanie osobných potrieb,
- reakcie na správanie iných ľudí,
- komentovanie,
- žiadanie informácií,
- vyjadrovanie pocitov,
- vyjadrovanie prosociálnych postojov.

CIELE

- Nacvičovať sociálne verbálne rutiny,
- zlepšovať verbálne porozumenie a spontánne verbálne vyjadrovanie.

OBSAH

Používanie sociálnych verbálnych rutín (zdravenie, prosba, ospravedlnenie).

Komentovanie vlastnej činnosti.

Verbalizácia voľby, ak sú možnosti exponované, verbalizácia voľby, ak sú možnosti (podnety) vylúčené.

Spontánne žiadanie predmetov, hračiek, bez akéhokoľvek pomocného podnetu.

Komentovanie videného, ako reakcia na otázku: „Čo vidíš?“ (jednoslovné až viacslovné komentovanie),

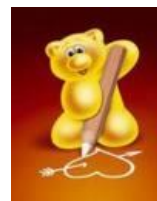
Reakcia na otázku: „Čo máš?“, (jednoslovná až viacslovná, jednoduché až násobné pomenúvanie: „Mám ceruzku a pero a gumu.“),

Aplikácia: „Čo mám.“ – v rozhovore.

Ukázat', predviesť niečo, pochváliť sa niečím inému človeku, prejavíť spokojnosť, záujem.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Rozvíjanie grafomotorických zručností

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Rozvíjanie grafomotorických zručností	5. ročník B v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠKVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Okrem vyučovacích hodín predmetu rozvíjanie grafomotorických zručností sa na rozvíjaní a upevňovaní grafomotorických zručností podieľajú ďalšie vyučovacie predmety ako napr. výtvarná výchova, hudobná výchova.

Ako účinné pomôcky na vyučovanie rozvíjania grafomotorických zručností a písania okrem písacích nástrojov (hrubé voskové farby, kriedy, pastelky, ceruzky, neskôr pero), kartičiek s písmenami a obrázkami, je vhodné využívať reliéfne makety jednoduchých geometrických a iných tvarov na obkresľovanie a výkresy s predpísanými slovami, textami a nalepenými obrázkami, ktoré sa vložia do fólie, na ktorú žiak zmazateľnou fixkou môže dopĺňať vynechané písmená, slová... Takúto pomôcku možno využiť opakovane pre toho istého žiaka alebo postupne pre viacerých žiakov.

Plnenie vyučovacích cieľov a využívanie foriem a prostriedkov týchto dvoch zložiek od 5. ročníka úzko súvisí s rozvíjaním grafomotorických zručností a písaním, a preto je vhodné túto zručnosť u žiakov rozvíjať v priamej nadväznosti na stanovený obsah a ciele gramatika a slohu.

CIELE

- Nadobudnúť potrebné vedomosti, zručnosti a návyky pri písaní z hľadiska formy, určené cieľmi jednotlivých zložiek predmetu slovenský jazyk,
- nadobudnúť potrebné vedomosti, zručnosti a návyky pri písaní z hľadiska obsahu, určené cieľmi zložiek gramatika a sloh predmetu slovenský jazyk,
- vedieť využiť nadobudnuté zručnosti pri sociálnom kontakte.

OBSAH

Pri vyučovaní rozvíjania grafomotorických zručností z hľadiska jeho obsahu v príslušnom ročníku nadväzujeme upevňovaním a rozvíjaním učiva, ktoré je stanovené pre jednotlivé zložky slovenského jazyka, najmä písania a slohu.

Vzdelávacia oblasť: Príroda a spoločnosť

Vecné učenie

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Vecné učenie	5. ročník B v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	0
ŠKVP	2

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cieľom predmetu je viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti, a to na základe vlastného pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí.

Žiaci sa oboznamujú a manipulujú s prírodninami, vecami, učia sa chápať vzťahy medzi nimi a vedieť vyjadriť tieto zákonitosti slovom, usporiadaním, kresbou, alebo akýmkoľvek spôsobom prijateľným pre žiakov s mentálnym postihnutím

Z *prírodovednej oblasti* sa žiaci zoznamujú s charakteristickými črtami živej a neživej prírody. Poznávajú zmeny, ktoré sa odohrávajú v prírode. Začínajú chápať zákonitosti zmien v prírode, v živote rastlín a živočíchov, získavajú predstavu o tom, ako prírodné zmeny ovplyvňujú činnosti ľudí. V učive usporiadanom podľa ročných období žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom.

Zo *spoločenskovednej oblasti* poznávajú žiaci domov, školské prostredie s jeho najbližším okolím, poznávajú dôležité dopravné značky, zoznamujú sa zo základnými pravidlami bezpečnosti cestnej premávky pre chodcov a cyklistov. Žiaci sa systematicky pripravujú na aktívnu účasť v cestnej premávke. Upevňujú si základné návyky nevyhnutné na ochranu zdravia.

Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

CIELE

- Orientovať sa v okolí školy,
- poznať charakteristické znaky ročných období,
- určovať čas a miesto,
- poznať príbuzenské vzťahy,
- poznať rastliny a zvieratá miestnej oblasti,
- chápať význam aktívnej ochrany prírody,
- naďalej prehĺbovať poznatky o ľudskom tele,
- osvojiť si pravidlá správnej životosprávy,
- osvojiť si základné pravidlá kultúrneho správania.

OBSAH

Škola a okolie školy

Poznávanie okolia školy: významné stavby, závody, verejné budovy.

Orientácia v okolí školy.

Orientácia v čase a priestore

Porozumenie časovým údajom a vzťahom: včera, dnes, zajtra, dni v týždni.

Kalendár: dni, týždne, mesiace, dátum.

Určenie času: podľa hodín.

Určenie miesta: nad, pod, pred, za, vedľa, atď.

Príroda

Ročné obdobia v prírode.

Jeseň

Charakteristické znaky prírody na jeseň – zmeny počasia.

Odlietanie vtákov.

Zber jesenného ovocia, zeleniny a poľnohospodárskych plodín, ich využite.

Zima

Pozorovanie počasia: sneh, ľad, zima, mráz.

Listnaté a ihličnaté stromy.

Starostlivosť o zvieratá v zime, voľne žijúce zvieratá v zime, zimný spánok niektorých zvierat.

Bezpečnosť pri hrách na snehu.

Jar

Pozorovanie zmien počasia na jar.

Charakteristické prejavy počasia na jar.

Jarné práce – na poli, v záhrade.

Pozorovanie zmien rastlín v tomto ročnom období: stromy, kry, kvety,

Časti rastlinného tela: koreň, stonka, list, kvety, plod.

Poznávanie rastlín: breza, ovocné stromy, šípka, zlatý dážď a iné.

Pozorovanie zmien v živočíšnej ríši – vtáky, zvieratá a ich mláďatá.

Leto

Pozorovanie zmien v prírode v lete.

Typické letné práce na poli – žatva, kosenie trávy, sušenie, zber sena.

Zber lesných plodov – zameranie sa na miestne podmienky.

Jedlé a jedovaté huby.

Správanie sa v prírode.

Nebezpečenstvo požiarov, hluk, odpadky, ochrana prírody.

Starostlivosť o zdravie

Prehĺbenie poznatkov o ľudskom tele.

Zmyslové ústroje, starostlivosť o ne.

Utvrdenie základných hygienických návykov.

Zdravie a choroba.

Zdravá výživa.

Lekár, zdravotná sestra, zdravotné stredisko, správanie sa u lekára.

Lekáreň, lieky, zaobchádzanie s liekmi.

Starostlivosť o zdravie podľa jednotlivých ročných období – odev, obuv.

Rodina, obec

Orientácia v príbuzenských vzťahoch: stará mama, starý otec, vnučka, vnuk, teta, strýko, bratranec, sesternica.

Príbuzný – známy.

Vek osôb v príbuzenstve – starý, mladý, starší, mladší.

Poznávanie ďalších platidiel a manipulácia s nimi.

Správanie sa v obchode pri nákupe.

Návšteva obchodného centra, strediska.

Názov obce, ulice školy, bydliska, atď..

Poznávanie okolia obce, vychádzky.

Pozorovanie krajiny v okolí obce.

Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty

Etická výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Etická výchova	5. ročník B v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠKVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Etická výchova predstavuje vyskúšaný a overený výchovný model, ucelený program, vedúci žiakov k pozitívnym hodnotám a k ich uplatneniu v bežnom živote.

Etická výchova pomáha žiakom rozvíjať svoju identitu, poznať svoje silné a slabé stránky, zároveň ich učí pochopiť a akceptovať druhých, vytvárať pozitívne vzťahy a prevziať zodpovednosť za seba i za druhých. Vďaka týmto cieľom etická výchova účinne pripravuje žiakov na zmysluplný a produktívny život v rodine, na pracovisku i v spoločnosti.

Etická výchova sa neuspokojuje iba s podávaním informácií o morálnych zásadách, ale pomocou moderných interaktívnych výchovných metód pozitívne ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiaka. Podporuje pochopenie a interiorizáciu mravných noriem, napomáha osvojenie si správania, ktoré je s nimi v súlade.

Cieľom etickej výchovy je v rámci možností nahradiť žiakom chýbajúce pozitívne skúsenosti, vrátiť im pocit dôvery v seba i okolie, pomáhať im nadobudnúť zdravé sebavedomie, učí ich vychádzať s rovesníkmi, podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností, oboznamovať a pomôcť zvnútorňovať prosociálne hodnoty a postoje.

CIELE

- Získať pozitívne skúsenosti podporujúce sebadôveru a iniciatívu,
- osvojiť si základné komunikačné zručnosti,
- osvojiť si základy spoločenského správania,
- učiť sa pozitívne hodnotiť seba aj druhých,
- učiť sa riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch,
- oboznámiť sa so základnými pojmami súvisiacimi s ochranou prírody a životného prostredia.

OBSAH

Úvodná hodina

Oboznámenie žiakov s obsahom predmetu etická výchova.

I. Verbálna a neverbálna komunikácia

Spolupráca

Zoznámenie sa medzi sebou. Hry a aktivity podporujúce spoluprácu.

Zrakový kontakt

Uvedomiť si význam zrakového kontaktu. Hovoríme nielen slovami, ale aj očami, mimikou, výrazom tváre a pod..

Úsmev

Uvedomiť si význam úsmevu. Urobiť rôzne úkony s úsmevom, tie isté bez úsmevu (poprosiť, poďakovať, prikázať, ...).

Pozdrav

Pozdrav je prejavom úcty, priateľstva. Pozdravom nadväzujeme kontakt. K pozdravu patrí aj zrakový kontakt a úsmev. Podanie ruky – správny stisk ruky, trvanie stisku ruky.

Otázka a prosba

Osvojiť si základné prvky komunikácie. Otázka – môže byť výzvou k priateľstvu, posolstvom druhého, že nás zaujíma on sám, to čo robí, čo si myslí.

Prosba – vedieť milo, skromne poprosiť, ale bez zbytočného ponížovania seba samého.

Poďakovanie a ospravedlnenie

Osvojiť si základné prvky komunikácie. Poďakovať a ospravedlniť sa, sú základné podmienky ľudského spolunažívania. Ospravedlniť sa ak sme sa dopustili chyby.

Rozhovor

Vedieť začať, udržiavať a ukončiť rozhovor. Zreteľný zrakový kontakt, primeraný výraz tváre, postoj prijímania a vysielania: orientácia tela k partnerovi, primeraná vzdialenosť, pokoj, zdržiavanie sa nedočkavých pohybov, neskákať druhému do reči.

Počúvanie

Precvičiť pozorné počúvanie. Poukázať na komunikačné chyby. Pri rozhovore udržiavať zrakový kontakt s partnerom. Pri rozhovore s viacerými ľuďmi pozeráť striedavo na všetkých členov skupiny (modelové situácie).

Pravda a lož

Rozlíšiť pravdu od lži. Zážitkovým spôsobom si uvedomiť negatívne dôsledky lži. Prečo je lož nesprávna, prečo ľudia klamú (modelové situácie).

II. Poznanie a pozitívne hodnotenie seba

Hodnota a veľkosť človeka, úcta k ľudskej osobe.

Úcta k človeku. Ujasniť nereálnosť a absurdnosť obrazu „hrdina“ vo vedecko-fantastických filmoch.

Pozitívne sebahodnotenie

Žiaci si uvedomujú a vážia vlastné pozitívne stránky. Sebaovládanie. Hry a aktivity podporujúce pozitívne sebahodnotenie.

Poznať svoje slabé a silné stránky

Vedieť spracovať svoje zlyhania a chyby. „Aký som“ – sebapoznávanie, ochota nechať sa poznať.

III. Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých

Pozitívne hodnotiť druhých v bežných podmienkach.

Pozitívne hodnotenie druhých vyjadriť prejavmi pozornosti. Vyjadriť uznanie a sympatie. Konkrétne vyjadriť vlastnosti dobrého priateľa. Uvedomiť si účinnosť pochvaly na sebe a iných. Vyslovovať a prijímať pochvaly druhých.

Pozitívne hodnotenie druhých v „sťažených podmienkach“

Vedieť odpustiť, prekonať antipatiu. Zbavovať sa predsudkov (rasizmus). Komunikovať otvorene, adresne. Vedieť vyjadriť a aj prijať kritiku a pochvalu. Dokázať vidieť na druhých pozitívne aj negatívne vlastnosti. Pozitívne hodnotiť udalosti aj ľudí.

IV. Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, iniciatíva

Tvorivé myslenie žiakov

Rozvíjanie predstavivosti a obrazotvornosti. Pozorovanie. Hry a úlohy rozvíjajúce tvorivosť.

Riešenie problémov

Tvorivé riešenie každodenných situácií zo života žiakov.

V. Etické aspekty ochrany prírody

Životné prostredie

Úcta ku všetkým formám života. Ekologická etika z pohľadu žiaka (ochrana prírody, zber odpadu, čistota ovzdušia a pod.).

POUŽITÁ A ODPORÚČANÁ LITERATÚRA

BRATSKÁ, M.: *Metódy aktívneho sociálneho učenia a ich aplikácia*. Bratislava: Univerzita Komenského, 1994.

KOŠČ, M.: *Základy psychológie*. Bratislava: SPN, 1994.

LENCZ, L.: *Pedagogika etickej výchovy*. Bratislava: MC, 1992.

LENCZ, L. – KRIŽOVÁ, O.: *Metodický materiál k predmetu etická výchova*. Bratislava: MC, 1993.

LENCZ, L. a kol.: *Metodický materiál k predmetu etická výchova II*. Bratislava: MC, 1994.

LENCZ, L., IVANOVÁ, E.: *Metodický materiál III*. K predmetu etická výchova. Bratislava: MC, 1995.

ROCHE – OLIVAR, R.: *Etická výchova*. Bratislava: Orbis Poctus Istropolitana, 1992.

JOYEUX, H.: *Přichází puberta*. Sexuální výchova od 10 do 13 let. Praha: Portál, 1994.

Učebné osnovy Etickej výchovy pre 5. až 9. ročník základnej školy. Bratislava: Ministerstvo školstva Slovenskej republiky, 1997.

Vzdelávacia oblasť: Matematika a práca s informáciami

Matematika

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJS

Matematika	5. ročník B v.
ŠVP	3
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	4

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJM

Matematika	5. ročník B v.
ŠVP	3
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	3

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Žiak získava prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka.

Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôsobuje individuálnym schopnostiam žiaka. Dôležitý je výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok a vhodné učebné prostredie.

Učivo musí byť prezentované takými formami a metódami, ktoré sú pre daného žiaka najpriateľnejšie. Nie je podstatné to, aby si žiak osvojil čo najväčšie množstvo učiva, ale aby osvojené učivo vedel v čo najväčšej miere využívať v praktickom živote.

CIELE

- Osvojiť si základné prvky numerácie v obore prirodzených čísel do 20,
- osvojiť si základné počtové výkony v obore prirodzených čísel do 20 (bez prechodu cez desiatku i s prechodom cez desiatku),
- osvojiť si základné rovinné a priestorové útvary,
- využívať osvojené vedomosti v reálnom živote.

OBSAH

Rad čísel od 10 do 20, vymenovanie radu názvov čísel, určovanie počtu predmetov počítaním po jednom, k číslu priradiť skupinu predmetov, čítanie a písanie číslíc.

Rozklad čísel v obore do 20.

Usporiadanie a porovnávanie čísel v obore do 20, zápis pomocou znakov nerovnosti a rovnosti.

Sčítovanie a odčítavanie v obore do 20 bez prechodu cez desiatku s pomocou názoru, zápis

príkladov sčítania a odčítania v obore do 20.

Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez desiatku.

Manipulácia s peniazmi (mince 1 a 2, bankovky 5,10,20 euro).

Riešenie jednoduchých slovných úloh.

Určovanie času na celé hodiny.

Pomenovanie a triedenie rovinných útvarov: kruh, štvorec, obdĺžnik a trojuholník,

Valec – priradovanie k názvu, triedenie a spoznanie valca medzi predmetmi každodenného života.

PROCES

Žiaci si osvojujú prvky numerácie a početné výkony v obore do 20 bez prechodu cez desiatku a s prechodom cez desiatku. Nácvik určovania predmetov realizujeme počítaním po jednej.

Rozklad čísel – využívame predmety, ktoré sú žiakom známe, napr. skutočné peniaze.

Na nácvik početných výkonov využívame jednoduché situačné úlohy.

Žiaci sa zdokonaľujú v rozpoznávaní rovinných útvarov. Učia sa vyhľadávať medzi predmetmi každodenného života kocku a valec

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJS

Pracovné vyučovanie	5. ročník B v.
ŠVP	4
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	5

Hodinová dotácia učebného predmetu – VJM

Pracovné vyučovanie	5. ročník B v.
ŠVP	4
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	4

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet pracovné vyučovanie má významnú úlohu vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím z hľadiska úspešného sociálneho začlenenia sa do spoločnosti, vytvárania sociálneho, pracovného a osobného uplatnenia sa, individuálneho rozvoja jeho osobnosti a z hľadiska vytvárania vzťahov k okolitému životu.

Pracovné vyučovanie je dôležitým faktorom pri vytváraní samoobslužných a hygienických návykov, pri vytváraní a rozvoji poznávacích procesov, motorických a pracovných zručností a návykov. Osvojovanie si rôznych pracovných zručností vo vyšších ročníkoch je dôležitým činiteľom predprofesionálnej prípravy.

Pracovné vyučovanie prispieva k uspokojovaniu osobných potrieb žiaka, k rozvoju jeho schopností, možností a zručností. V kooperácii s ostatnými predmetmi prispieva k rozvoju celej osobnosti žiaka, a tým sa stáva jeho život zmyslupnejším a nezávislejším.

Obsah predmetu sa realizuje v čo najväčšej miere v prirodzených podmienkach, v situáciách, v ktorých bude žiak danú činnosť v reálnom živote vykonávať.

Obsah pracovného vyučovania je členený na jednotlivé zložky.

Sebaobslužné činnosti – žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Práce v domácnosti – žiaci si osvojujú základné pracovných návyky v domácnosti, zručností potrebné pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

Práce v dielni – žiaci si osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky. Aktivity sú zamerané na práce s drobným materiálom a papierom, montážne a demontážne práce. Vo vyšších ročníkoch je súčasťou tejto zložky aj práca s drevom.

Pestovateľské práce – žiaci sa učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny.

Vzhľadom na to, že nie každá škola má školský pozemok, odporúčame práce na školskom pozemku nahradiť inou činnosťou, podľa podmienok školy.

CIELE

- Zvyšovať samostatnosť pri základných hygienických návykoch a sebaobslužných zručnostiach,
- zvyšovať samostatnosť pri základných stravovacích návykoch,
- rozlišovať rôzne materiály,
- rozvíjať schopnosť využívať voľný čas,
- osvojiť si základné pracovné zručnosti a návyky potrebné pri práci v domácnosti,
- osvojiť si základné manuálne zručnosti potrebné pri práci s drevom,
- osvojiť si základné manuálne zručnosti potrebné pri pestovateľských prácach.

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Opakovanie činností, postupov potrebných pri osobnej hygiene a hygienických návykoch a sebaobslužných činnostiach osvojených v predchádzajúcom ročníku.

Zvyšovanie samostatnosti pri umývaní zubov.

Používanie kešky na nechty, vedieť rozlíšiť špinavé a čisté ruky.

Používanie príboru pri stolovaní podľa pokynov.

Úprava zovňajšku: používať hrebeň, urobiť si účes, skontrolovať svoj výzor v zrkadle.

Práce v domácnosti

Opakovanie činností osvojených v nižšom ročníku.

Zvyšovanie samostatnosti pri odkladaní predmetov na určené miesto, udržiavanie poriadku.

Zvyšovanie samostatnosti pri odkladaní odevu a obuvi na určené miesto.

Používanie ramienka na šaty.

Ukladanie a udržiavanie čistoty šiat podľa pokynov.

Utieranie prachu.

Utieranie a umývanie podlahy.

Používanie kľúča pri odomykaní a zamykaní dvier, visiaceho zámku.

Základné obsluhovanie bežných domácich audio a video zariadení.

Navliekanie nite do veľkej ihly, urobiť uzol na konci nite.

Zložitejšie prestieranie k stolovaniu – plytký a hlboký tanier, servítka, príbor, pohár.

Umývanie a utieranie riadu.

Príprava jednoduchého jedla: natrieť chlieb, pečivo, uvariť zemiaky.

Umývanie, čistenie ovocia a zeleniny.

Príprava jednoduchého nápoja: malinovka, čaj, kakao.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

- Triedenie, priraďovanie, porovnávanie, ukladanie predmetov a rôznych materiálov.

Manipulovanie s drobným materiálom. Opakovanie učiva z predchádzajúcich ročníkov.

- Navíjanie vlny, špagátov a podobných materiálov na cievku.

- Namotávanie vlny a špagátu na kľbko.

- Viazanie uzla a mašličky.

- Navliekanie koralov podľa vzoru.

- Prepichávanie a navliekanie papiera rôznej kvality na niť.

- Splietanie bužírky, špagátu, vlny.

Práce s papierom

- Strihanie, trhanie, krčenie a lepenie papiera.

- Vystrihovanie bez predkreslenej čiary a po čiare.

- Skladanie a prekladanie papiera. Rozkladanie a skladanie škatúl.

- Oblepovanie predmetov papierom.

- Šitie jednoduchých stehov so zdvojenou niťou na perforovaný kartón.

Práce s drevom

- Opracovanie povrchu dreva brúsnym papierom.
- Zatĺkanie a vyťahovanie klincov.
- Úprava dreva pilníkom.

Montážne a demontážne práce

- Spájanie špajdlí, drievok a konárikov drôtom a špagátom.
- Zostavovanie modelov zo stavebníc spájaním a skrutkovaním.
- Rozoberanie modelov vytvorených spájaním a skrutkovaním.
- Skladanie puzzle a mozaiky.

Pestovateľské práce

Polievanie izbových rastlín, odstraňovanie odumretých častí rastlín, kyprenie pôdy, ošetrovanie listov.

Rýľovanie, hrabanie a kolíkovanie pôdy.

Siatie do riadkov a jamiek.

Pozorovanie klíčenia semien.

Pestovanie kvetín.

Pletie záhonov.

PROCES

Pri činnostiach musí byť zaistená bezpečnosť žiakov, tak isto je potrebné, aby si žiaci osvojili základné bezpečnostné pravidlá!

Výtvarná výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Výtvarná výchova	5. ročník B v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠKVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím má nezastupiteľné miesto aj predmet výtvarná výchova. Výtvarné aktivity napomáhajú žiakom s mentálnym postihnutím rozvíjať grafomotorické zručnosti, hrubú a jemnú motoriku. Na základe rozvoja jemnej motoriky sa rozvíjajú aj komunikačné schopnosti, expresívna a receptívna zložka reči, a aj nonverbálna forma komunikácie.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu výtvarná výchova pre žiakov s mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov výtvarnej výchovy ako vyučovacieho predmetu a zo všeobecne stanovených cieľov vzdelávania žiakov s mentálnym postihnutím

- rozvoj jemnej a hrubej motoriky,
- rozvoj koordinovaného pohybu rúk,
- rozvoj senzomotorickej koordinácie,
- rozvoj lateralít
- rozvoj priestorovej orientácie,
- rozvoj koordinácie oko – ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej pamäti,
- rozvoj vnímania,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- spoločné výtvarné aktivity pomocou napodobňovania.

Výchovno-vzdelávacie ciele a niektoré aktivity výtvarnej výchovy sa prelínajú s cieľmi a činnosťami iných vyučovacích predmetov, a to najmä s predmetmi slovenský jazyk, hudobná výchova, telesná výchova a pracovné vyučovanie.

CIELE

- Upevňovať zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcich ročníkoch,
- rozvíjať priestorovú orientáciu,
- rozvíjať kooperáciu pri spoločných výtvarných aktivitách,
- prijať pravidlá pri rôznych aktivitách,
- prispôbovať sa požiadavkám skupiny.

OBSAH

Kresba (ceruza, rudka, fixka, suchý pastel, voskový pastel)

- Kreslenie predmetov vychádzajúcich z kruhu, zo štvorca a z obdĺžnika.
- Kresba ľudskej postavy.
- Koláž – textil, papier a dokresľovanie – dekoratívny motív.

Maľba (štetec, drievko, tampón, temperové farby, akvarelové farby)

- Poznávanie vlastností farby, rozpíjanie, zapúšťanie do vlhkého podkladu, husté a riedke farby, svetlé a tmavé farby.
- Kontrast farieb – radenie svetlých a tmavých rozlične širokých pásov.
- Pochopenie jednoduchého členenia plochy s využitím farby a línie. Dbáme o vhodný výber farieb v dvoj – trojfarebných kombináciách.

Modelovanie (hlina, plastelína, modurit)

- Modelovanie v piesku.
- Vykrajovanie tvarov z modelovacej hmoty pomocou formičky.
- Tvarovanie modelovacej hmoty pomocou drievka a špachtle.
- Dotváranie modelu iným drobným materiálom.
- Modelovanie zložitejších predmetov: pletená vianočka, korbáč, zvieratká a iné.

PROCES

Na základe priameho pozorovania predmetov dennej potreby a pozorovania prírodnín, vedieme žiakov k zachyteniu reality a k jej výtvarnému stvárneniu. Pri voľbe námetov vychádzame zo sveta blízkeho žiakom, z ich priamych zážitkov a skúseností. Realizujeme návštevy výstav výtvarných prác detí.

Hudobná výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Hudobná výchova	5. ročník B v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠKVP	1

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet hudobná výchova ako jeden z výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia. Ciele hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy sú podmienené špecifickosťou úloh školy, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Cieľom hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti.

Predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu.

Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v prítlačivo motivovaných hudobných činnostiach – speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových.

Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne.

Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi.

Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie.

Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionalitu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie, cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie.

Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

CIELE

- Rozvíjať sluchové vnímanie spievaného slova,
- osvojiť si jednoduché piesne a riekanky.

OBSAH

Vytváranie interakcií s viacerými deťmi naraz a medzi nimi navzájom prostredníctvom hudobných aktivít, podľa individuálnych schopností a celkového charakteru skupiny.

Počúvanie jednoduchých detských piesní (rôzny žáner).

Rozlišovanie jednotlivých spievaných slov piesní, s príp. rytmizáciou, hrou na telo a pod.,

Učenie sa jednoduchých piesní a riekaniek (výber individuálne závislý na preferencii dieťaťa.

Rytmické cvičenia, využitie nástrojov Orffovho inštrumentária, rozlišovanie dlhých tónov.

Hudobno-pohybové prejavy, tanečné prvky.

Oboznámenie sa so štátnou hymnou (správanie sa pri hymne).

Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb

Telesná výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJS

Telesná výchova	5. ročník B v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	2
ŠkVP	4

Hodinová dotácia učebného predmetu – VJM

Telesná výchova	5. ročník B v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	3

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Ciele a obsah predmetu telesná výchova sú zamerané na dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov s mentálnym postihnutím, vypestovanie pozitívneho vzťahu k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich možností a schopností.

S rozvíjaním pohybovej aktivity úzko súvisí rozvoj poznávacej činnosti, nakoľko pri pohybových aktivitách pôsobíme aj na rozvoj psychických funkcií – na vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, fantáziu a reč. Po určení motorickej a senzomotorickej vývinovej úrovne žiaka sa treba zamerať na utváranie účelových pohybových zručností, kompenzáciu motorických nedostatkov, elimináciu nevhodných motorických prejavov a pohybových stereotypii a tiež na rozvoj komunikačných schopností, s pozitívnym dopadom – okrem rozvoja motoriky a pohybových schopností – aj na jeho percepciu, kognitívne a sociálne funkcie.

Ciele telesnej výchovy žiakov s mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov telesnej výchovy ako vyučovacieho predmetu vo výchovno-vzdelávacom procese, pričom je potrebné ich prispôbiť a doplniť na základe nutnosti zohľadnenia špecifik vývinu a prejavov žiakov s mentálnym postihnutím

- zvýšenie fyzickej zdatnosti a kondície žiaka,
- zlepšenie senzomotorických schopností,
- zvýšenie úrovne základných pohybových schopností,
- rozvoj cielených a koordinovaných pohybov s dôrazom na meniace sa prostredie a meniace sa aktivity,
- rozvoj prijateľných foriem pohybových aktivít s dôrazom na aktuálny sociálny kontext,
- osvojenie a upevnenie hygienických návykov,
- rozvoj verbálnych schopností,
- funkčne využívať komunikačné prostriedky vo vzťahu k telovýchovným aktivitám,
- zlepšiť prijímanie fyzického kontaktu s iným človekom,
- dodržiavať stanovené pravidlá pri fyzickej aktivite,
- spolupracovať a byť funkčným článkom vo vzájomnej interakcii s inými osobami,
- dodržiavať poradie v skupine,
- uplatňovať sebakontrolu pri pohybovej aktivite,

- zvládať účasť na hrových aktivitách s výmenou rolí,
- vedieť sa prispôbiť požiadavkám skupiny,
- uplatňovať napodobňovanie pri spoločných pohybových aktivitách,
- uvedomovať si jednotlivé časti svojho tela vo vzťahu k riadenému pohybu,
- vnímať smer v súvislosti s pohybom a orientáciou v priestore (hore, dolu, dopredu, dozadu, vpravo, vľavo...),
- rozvoj hrubej aj jemnej motoriky,
- rozvoj pohybovej koordinácie,
- rozvoj koordinácie oko – ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej a časovo – sledovej pamäti,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- rozvoj schopnosti generalizovať.

Uvedené ciele sa dosahujú prostredníctvom telovýchovných aktivít uvedených v obsahu predmetu:

- poznatky z telesnej kultúry, terminológia (druhy športov, cvikov, pohybov a polôh tela a častí tela pri telovýchovných činnostiach, častí tela, pomenovanie telocvičného náradia, náčinia a používaných pomôcok, atď.),
- základy poradových cvičení (povely poradových cvičení),
- prípravné, kondičné, koordinačné, kompenzačné, uvoľňovacie, vytrvalostné, obratnostné, relaxačné cvičenia,
- pohybové hry,
- rytmické hry a základy tanca,
- základy atletiky,
- turistika, resp. aj plávanie.

Na telesnej výchove sa využíva štandardné telocvičné náčinie a náradie a ďalšie vhodné pomôcky: lavička, švédka debna, rebriny, trampolína, molitanové podložky, lopty, plastové obruče, kolky, farebná lepiaca páska, farebné fólie a rôzne ďalšie telocvičné náradie.

CIELE

- Zvládanie zmeny formy vykonávanej aktivity,
- generalizácia ovládaných zručností v zmenenom vonkajšom prostredí,
- dodržiavanie pravidiel hrových a pohybových aktivít,
- dodržiavanie určených pravidiel,
- prispôsobenie sa požiadavkám skupiny,
- napodobňovanie pri pohybových aktivitách,
- dodržiavanie poradovosti,
- rozvoj kreativity a improvizáčnej schopnosti.

OBSAH

Zdravotné cviky

Posilňovanie, uvoľňovanie a preťahovanie jednotlivých svalových skupín, na získavanie návykov správneho držania tela. Chôdza po akupresúrnom chodníku. Chôdza na stepperi. Jazda na rehabilitačnom bicykli.

Kondičné cvičenia

Chôdza – upevňovanie správneho držania tela pri chôdzi, chôdza daným smerom, chôdza po čiare, stočenom lane alebo hadici, chôdza v zástupe za učiteľom. Návčik rytmickej chôdze (tlieskanie, bubnovanie a pod.). Prekračovanie nízkych prekážok pri chôdzi. Návčik chôdze po schodoch hore a dolu striedavo ľavou, pravou nohou. s predmetom v ruke. Návčik chôdze vo dvojiciach s držaním sa za ruky.

Beh – prehlbovanie nácviku pohybov nôh a ramien pri behu, beh daným smerom, beh v zástupe za učiteľom alebo za určeným spolužiakom, beh v danom tempe, vybehnutie na daný signál: zo stoja. beh po nakreslenej krivke, vybehnutie na daný signál z drepu.

Skoky – poskoky na mieste i z miesta znožmo i striedavo, poskoky daným smerom, poskoky do kola (okolo

predmetu na zemi), , preskok medzery medzi dvoma žienkami - bez rozbehu (nácvik skoku do diaľky), skok cez čiaru, lano položené na zemi, preskok napnutej gumy max. do výšky 20 cm, zoskok

z výšky 20 – 30 cm na mäkkú podložku do drepu, nácvik skoku do diaľky.

Lezenie – upevňovanie lezenia po kolenách smerom dopredu. Lezenie dopredu vizuálne vyznačenou trasou, preliezanie vhodných prekážok – preliezačky, lavička, švédská debna, obruče na stojanoch, lezenie nahor po nízkom rebriku (ribstol) maximálne do výšky 1 m. Spúšťanie sa na kĺzačke.

Hádzanie a chytanie – nácvik chytania lopty guľajúcej sa po zemi, po šikmej ploche, lopty hodenej/podanej učiteľom/spolužiakom. Nácvik hádzania lopty učiteľovi, spolužiakovi.

Nácvik hádzania lopty do diaľky horným oblúkom.

Hádzanie lopty do terča, na cieľ, nácvik nadhadzovania lopty obidvoma rukami.

Prehadzovanie lopty cez nízke prekážky.

Gymnastické cvičenia – prechod po lavičke s obratom. Chôdza po šikmej ploche, napr. po zavesenej lavičke. Výskok na 2 – 3 diely švédskej debny zo vzporu kľáčo, z kľáku drep a stoj, prechod po lavičke s obratom, v sede, prípadne v ľahu vzad zdvíhanie plnej lopty.

Základy akrobatických cvičení

Kolíška na chrbte z drepu spojného, prevaľovanie bokom v ľahu na rovnej podložke s vystretými nohami. Nácvik kotúľa vpred zo širokého stoja rozkročného.

Sezónne činnosti

V zimnom období hry na snehu, nácvik chôdze po klzkej ploche, prípadne šmýkanie, sánkovanie sa na miernom svahu. V jarnom a v letnom období turistika, podľa možnosti v ktoromkoľvek ročnom období plávanie.

Kolektívne činnosti

Naháňačky. Loptové hry s jednoduchými pravidlami.

Hudobno – pohybové hry

Rytmizovaná chôdza a beh v rôznom tempe udávanom učiteľom. Striedanie chôdze a behu podľa hudobného sprievodu (zvýraznený rytmus). Prísuný krok bokom, nácvik prísuného kroku vpred, nácvik cvalu bokom. Riekanky, detské pesničky spojené so symbolizáciou pohybov a aktivít. Nácvik točenia vo dvojiciach pri držaní sa za ruky v kombinácii učiteľ a žiak. Pohybové vyjadrenia hudobných pojmov **vysoko** – **nízko**.

Obsah vzdelávania

pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským

6. ročník

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra - VJS

Hodinová dotácia učebného predmetu

Slovenský jazyk a literatúra	6. ročník B v.
ŠVP	3
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	3

CIELE

- Osvojiť si posledné hlásky a písmená tlačenej abecedy,
- vedieť čítať ľahké trojslabičné slová,
- plynule čítať slabiky, slová a ľahké vety s porozumením,
- vedieť uvedomele počúvať text s jeho porozumením,
- vzbudzovať u žiakov záujem o poznávanie kníh.

OBSAH

Čítanie

- Nácvič čítania písmen ž, Ž, h, H, f, F, g, G, ch, Ch, d', t', ň, ľ.
- čítanie dvojslabičných slov s otvorenými i zatvorenými slabikami,
- čítanie ľahkých trojslabičných slov,
- plynulé čítanie slabík, slov a ľahkých viet s porozumením.

Literárna výchova, sloh

- Rozširovanie osobného frekvenčného jazyka o slová s písmenami nacvičovanými v tomto ročníku,
- využívanie informačnej hodnoty textu pri jeho reprodukcii,
- jednoduché odpovede na otázky z obsahu čítaného textu,
- rozprávanie podľa obrázka : Kto (čo) je na obrázku? Čo robí ?

Písanie

- Nácvič písania malých písmen ž, h, f, g, ch,
- nácvič písania veľkých písmen E, P, R, B, Y,
- písanie nových písmen a slabík s týmito písmenami podľa diktátu,
- písanie slabík a ľahkých slov podľa diktátu,
- písanie slovných spojení prídavného a podstatného mena.

PROCES

Dbáme na hlasovú moduláciu a výslovnosť. Vedeíme žiakov k voľbe vhodného pomenovania.

Prostredníctvom literatúry vyvolávame v žiakoch pocity radosti a emocionálny vzťah ku skutočnosti, v ktorej žijú, k prírode, k domovu. Vzbudzujeme záujem žiakov o poznávanie kníh. Nacvičujeme a memorujeme jednoduché básničky.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Maďarský jazyk a literatúra

Hodinová dotácia učebného predmetu

Maďarský jazyk a literatúra	6. ročník B v.
ŠVP	3
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	3

CIELE

- Osvojovať si ďalšie hlásky a písmená,
- čítať dvojslabičné, trojslabičné slová a jednoduché, krátke texty s porozumením,
- rozvíjať grafomotorické zručnosti,
- zvládnuť písanie ďalších písmen a z nich utvorených slabík, slov a slovných spojení.

OBSAH

Čítanie

Čítanie písmen: cs, Cs, sz, Sz, zs, Zs.

Čítanie dvojslabičných slov s otvorenými a zatvorenými slabikami.

Čítanie jednoduchých trojslabičných slov.

Nácvik plynulého čítania jednoduchých, krátkych textov s porozumením, pozostávajúcich zo známych slov a jednoduchých viet.

Jednoduché odpovede na otázky z obsahu čítaného textu.

Rozprávanie podľa obrázka.

Rozširovanie osobného frekvenčného slovníka o slová s písmenami nacvičovanými v tomto ročníku.

Písanie

Písanie malých písmen, ktoré sa žiaci učia čítať (cs, sz, zs).

Písanie veľkých písmen Z, T, F, P, R, B.

Písanie slabík s precvičovanými písmenami.

Odpisovanie a prepisovanie slov.

Písanie slovných spojení, napr. kis ház, szép tó, új kék.

PROCES

V rámci čítania si žiaci osvojujú ďalšie veľké a malé tlačené písmená, ktoré čítajú v dvojslabičných a trojslabičných slovách z otvorených a zatvorených slabík. Okrem tlačených textov si žiaci osvojujú čítanie písaných písmen, slabík a slov, hneď ako sa s nimi oboznámia v písaní. Poradie osvojovaných písmen si určuje učiteľ podľa poradia v používanej učebnici. Súčasťou vyučovania čítania sú aj cvičenia zamerané na vnímanie obsahu čítaného textu a rozvoj reči. Odporúča sa nacvičovanie a memorovanie jednoduchých básničiek.

Učiteľ sústavne uskutočňuje cvičenia jemnej motoriky žiakov, uvoľňovacie cviky, dbá na správne držanie písacích potrieb i sedenia pri písaní. Počet a poradie písmen môže učiteľ meniť podľa individuálnych schopností žiakov. V rámci vyučovania písania sa odporúča písanie písmen, slabík a krátkych slov podľa diktátu.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra - VJM

Hodinová dotácia učebného predmetu

Slovenský jazyk a literatúra	6. ročník B v.
ŠVP	3
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	3

CIELE

- Upevniť slová z predchádzajúceho ročníka,
- rozšíriť pasívnu a aktívnu slovnú zásobu,
- rozumieť pokynom, otázkam,
- reprodukovať slová.

OBSAH

Rozširovanie pasívnej slovnej zásoby – podstatné mená, slovesá.

Rozvíjanie aktívnej slovnej zásoby – odpovede na otázky.

Tvorenie jednoduchých otázok (s pomocou učiteľa).

Vyjadrenie súhlasu, nesúhlasu.

Tematické zameranie rozvoja komunikačných schopností

Rodina (predstaviť sa – meno, priezvisko; pomenovanie členov rodiny).

Škola (trieda - pomenovanie niektorých učebných pomôcok, zariadenia triedy, pomenovanie spolužiakov).

Príroda (pomenovanie ročných období, pomenovanie niektorých voľne žijúcich zvierat, napr. medveď, jež, líška, myš)

Orientácia v čase a počtoch (pojmy: deň – noc; ráno – večer; dni v týždni; číslovky podľa aktuálnych vedomostí)

Obchod, nakupovanie (pojmy: obchod, peniaze pomenovanie názvy niektorých potravín)

Zdravie (pojmy v súvislosti s osobnou hygienou – umývať si ruky, zuby; pomenovať hlavné časti tváre, napr. oči, nos, uši, ústa, vlasy)

Naša vlasť (pomenovať obec, v ktorej žije, povedať svoju adresu a názov krajiny).

PROCES

Rozširovanie pasívnej slovnej zásoby prebieha primerane schopnostiam žiakov, rovnomerne z každého tematického okruhu. V rámci rozvíjania aktívnej slovnej zásoby žiaci odpovedajú na učiteľove jednoduché otázky jedným slovom, podľa možnosti samostatne. Návčik podstatných mien striedame s návčikom slovíes.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Rozvíjanie komunikačných schopností

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Rozvíjanie komunikačných schopností	6. ročník B v.
ŠVP	3
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	3

CIELE

- Nacvičovať sociálne verbálne rutiny,
- zlepšovať verbálne porozumenie a spontánne verbálne vyjadrovanie,
- primeraným spôsobom vyjadrovať svoje pocity, názory a potreby v interakcii s inými ľuďmi
- rozvíjať jazykový cit

OBSAH

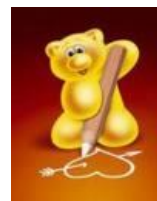
Používanie sociálnych verbálnych rutín: zdravenie, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie.
Komentovanie vlastnej činnosti.
Komentovanie situácie na obrázku.
Rozlišovanie rodu a čísla podstatných mien ako názvov predmetov a javov.
Rozlišovanie rodu a čísla prídavných mien ako vlastností predmetov a javov.
Pomenovanie prebiehajúcich činností, v slovesách rozlišovať čas a zápor.
Použitie zámen namiesto podstatných a prídavných mien.

PROCES

Komunikačné zručnosti žiakov rozvíjame v hrách a rôznych činnostiach žiakov, témami zameranými na bežné životné situácie a témami, ktoré sa vyučujú v rámci iných predmetov. Používame také metódy práce, ktoré vyžadujú vysokú psychicko - komunikatívnu aktivitu a interakčno – komunikatívne vzťahy.

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Rozvíjanie grafomotorických zručností

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Rozvíjanie grafomotorických zručností	6. ročník B v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	1

CIELE

- Nadobudnúť potrebné vedomosti, zručnosti a návyky pri písaní z hľadiska formy, určené cieľmi jednotlivých zložiek predmetu slovenský /maďarský jazyk,
- nadobudnúť potrebné vedomosti, zručnosti a návyky pri písaní z hľadiska obsahu, určené cieľmi zložiek gramatika a sloh predmetu slovenský/maďarský jazyk,
- vedieť využiť nadobudnuté zručnosti pri sociálnom kontakte.

OBSAH

Pri vyučovaní rozvíjania grafomotorických zručností z hľadiska jeho obsahu v príslušnom ročníku nadväzujeme upevňovaním a rozvíjaním učiva, ktoré je stanovené pre jednotlivé zložky slovenského/maďarského jazyka, najmä písania a slohu.

PROCES

Sústavne uskutočňujeme cvičenia jemnej motoriky žiakov, uvoľňovacie cviky, dbáme na správne držanie písacích potrieb i sedenia pri písaní. V potrebnej miere spájame jazykovú a grafickú stránku písania. Vytvárame zručnosť a návyk prakticky a prehľadne si usporiadať pracovné miesto a potreby na lavici pri písaní.

Vzdelávacia oblasť: Príroda a spoločnosť

Vecné učenie

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Vecné učenie	6. ročník B v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	0
ŠKVP	2

CIELE

- Vedieť sa orientovať sa v širšom okolí školy,
- rozlišovať situácie v prírode podľa ročných období,
- vedieť pomenovať voľne žijúce zvieratá,
- vedieť rozlišovať listnaté a ihličnaté rastliny,
- vedieť sa orientovať vo vzťahoch v rodine a medzi príbuznými,
- vedieť sa správať v prírode.

OBSAH

Škola a okolie školy

Poznávanie bližších a vzdialenejších objektov v okolí školy. Názov ulice, kde sa škola nachádza a číslo domu. Určovanie polohy objektov od školy. Upresňovanie pojmov.

Orientácia v čase a v priestore

Osvojovanie a utvrdzovanie pojmov včera, dnes, zajtra, teraz, potom, skôr, neskôr.

Orientácia v dňoch.

Kalendár : dni, týždne, mesiace, určovanie a písanie dátumu.

Určovanie času na celé hodiny.

Určovanie miesta: nad, pod, pri, za, vedľa, vpredu, vzadu.

Príroda

Ročné obdobia v prírode. Pojmy sad, záhrada, park, pole.

Jeseň

Charakteristické znaky prírody na jeseň. Zmeny počasia. Určovanie, aké je dnes počasie (záznam o počasí symbolmi).

Vtáky na jeseň: príprava na zimu - vrabec, vrana, sýkorka. Odlet vtákov - lastovička, bocian.

Zber jesenného ovocia a spôsoby jeho odkladania. Význam vitamínov v ovocí pre zdravie.

Jeseň na poli: zber zemiakov, cukrovej repy a ich využitie.

Zima

Charakteristika počasia. Dĺžka dňa – stmievanie, rozodnievanie. Vlastnosti snehu a ľadu.

Určovanie, aké je dnes počasie.

Listnaté a ihličnaté stromy v zime.

Smrek, borovica – ich charakteristika.

Voľne žijúce zvieratá v zime : líška, zajac, jeleň, srna, veverica. Zimný spánok niektorých zvierat - medveď, jež.

Starostlivosť o vtákov a lesnú zver v zime.

Jar

Zmeny v prírode na jar. Charakteristika počasia. Určovanie počasia.

Jarné práce na poli: oranie, siatie, použitie poľnohospodárskych strojov.

Jarné práce v záhrade: pomenovanie činnosti a záhradného náradia.

Poznávanie rastlín: lipa, orgován, snežienka, fialka, konvalinka. Určovanie časti tela rastlín.

Zvieratá a ich mláďatá na jar.

Leto

Charakteristika počasia. Určovanie počasia.

Lúčne kvety: zvonček, margaréta, divý mak, púpava, bodliak.

Práce na poli – žatva. Poľnohospodárske stroje. Obilie.

Les. Lesné kry a ich plody: maliny, černice, čučoriedky.

Poznať niektoré rastliny ohrozujúce zdravie (jedovaté plody rastlín, huby).

Správanie sa v letnej prírode (nebezpečenstvo požiarov, hluk, odpadky).

Starostlivosť o zdravie

Prehlbovanie poznatkov o ľudskom tele.

Poznať zmyslové ústroje, ich význam. Starostlivosť o zrak a sluch.

Starostlivosť o nechty, zuby, vlasy, úprava zovňajšku.

Význam osobnej hygieny a čistoty prostredia pre zdravie.

Zdravie a choroba.

Práca lekárov a zdravotných sestier. Zdravotné stredisko, nemocnica, sanitka.

Návšteva zdravotného strediska. Praktické meranie teploty.

Ošetrovanie odreniny – očistenie a priloženie rýchloobväzu.

Ochrana zdravia správnym odievaním a obúvaním.

Rodina, obec

Upevnenie poznatkov o príbuzenských vzťahoch. Utvrdenie pojmov starý, mladý, starší, mladší. Určovanie, kto je príbuzný a známy.

Deľba práce v domácnosti.

Pozitívne vzťahy v rodine: úcta k rodičom, starým rodičom, znášanlivosť a dobrosrdečnosť medzi súrodencami.

Adresa bydliska, dátum narodenia.

Poznávanie okolia obce, okolitej krajiny, vychádzky.

Návšteva obchodného centra, správanie sa v obchode.

Hra na obchod, poznávanie ďalších platidiel (5, 10, 20, 50 €) a manipulácia s nimi.

PROCES

Žiaci pozorujú zmeny počasia a uvedomujú si rozdiely. Aktuálne počasie označujú jednoduchými symbolmi do kalendára prírody. Poznávajú niektoré voľne žijúce zvieratá, oboznamujú sa s významom kŕmenia lesnej zveri a s nebezpečenstvom besnoty zvierat.

Pozorujú vtáky na kŕmidle a porovnávajú ich vzhľad. Učia sa, ako sa majú správať v prírode, ako ju môžu chrániť. Učia sa ošetriť si drobnú odreninu, poznávajú prácu lekárov a zdravotných sestier.

Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty

Etická výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Etická výchova	6. ročník B v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠKVP	1

CIELE

- Učiť sa efektívne komunikovať s rovesníkmi,
- upevniť si základy spoločenského správania,
- učiť sa základné pravidlá vyjadrovania citov,
- učiť sa spolupracovať s druhými, nadobúdať sociálne zručnosti - asertivitu, empatiu

OBSAH

I. Identifikácia a vyjadrenie vlastných citov

Identifikácia a vyjadrenie citov

Mimické vyjadrenie citov a postojov. Vyjadrovanie radosti a vďačnosti. Relaxácia.

Identifikácia negatívnych citov a ich zvládnutie.

Zvládanie prudkých emócií

Identifikácia negatívnych citov a ich zvládnutie. Ovládanie základných pravidiel vyjadrovania citov.

Vyššie emócie

Úloha vyšších emócií v rozvoji charakteru. Hľadanie vhodných spôsobov ako ovládať negatívne city.

II. Empatia

Základné zručnosti emocionálnej a kognitívnej empatie

Neverbálne vyjadrenie empatie. Pochopenie druhých. Vžívanie sa do situácie druhých.

Empatia v každodennom živote.

III. Asertivita

Pasívne, agresívne a asertívne správanie

Aktivity zamerané na pochopenie významu asertivity. Príčiny a opodstatnenosť svojho rozhodovania. Odmietnutie. Sťažnosť. Mať odvahu vysloviť návrh. Poznanie nevhodnosti pasívneho a agresívneho správania. Riešenie konfliktov.

IV. Reálne a zobrazené vzory

Pozitívne vzory správania v každodennom živote. Pozitívne vzory správania v literatúre.

V. Prosociálne správanie

Spolupráca

Spolupráca s druhými. Výhody spolupráce.

Pomoc, darovanie, delenie sa

Prijímanie a dávanie – základné prvky v medziľudských vzťahoch, priateľstve a láske.

Motivácia k prosociálnemu správaniu.

Priateľstvo

Význam a hodnota priateľstva.

PROCES

Prostredníctvom princípov aktívneho sociálneho učenia vytvárame pozitívne sociálne skúsenosti žiaka v interakcii s učiteľom i spolužiakmi. Prezentujeme pozitívne vzory správania v literatúre i v každodennom živote.

Prežitú skúsenosť postupne žiaci rozumovo chápu a vytvárajú si tak racionálne komponenty svojho prosociálneho správania.

Vzdelávacia oblasť: Matematika a práca s informáciami

Matematika

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJS

Matematika	6. ročník B v.
ŠVP	3
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	4

Hodinová dotácia učebného predmetu – VJM

Matematika	6. ročník B v.
ŠVP	3
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	3

CIELE

- Osvojiť si numeráciu v obore prirodzených čísel do 100 počítaním po desiatkach,
- osvojiť si základné početové výkony v obore prirodzených čísel do 20 s prechodom cez základ,
- osvojiť si manipuláciu s peniazmi a s nimi súvisiace pojmy,
- vedieť určovať čas na celé hodiny,
- vedieť prakticky merať na metre a litre.

OBSAH

Numerácia v obore prirodzených čísel do 100.
Počítanie po desiatkach do 100.
Určovanie počtu predmetov počítaním po desiatich.
Čítanie a písanie čísl.
Usporiadanie čísel, číselná os.
Porovnávanie desiatok, zápis pomocou znakov $>$, $<$, $=$.
Manipulácia s peniazmi.
Počítanie s mincami 1 €, 2 € a bankovkami 5 €, 10 €, 20 €, 50 €.
Osvojovanie pojmov drahší – lacnejší.
Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ.
Riešenie slovných príkladov.
Určovanie času – celé hodiny.
Praktické meranie dĺžky v metroch.
Praktické meranie objemu v litroch.
Modelovanie a kreslenie z geometrických tvarov (trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kruh) priamych a krivých čiar.

PROCES

Žiaci si osvojujú prvky numerácie v obore do 100 po desiatkach. Osvojujú si početové výkony v obore prirodzených čísel do 20 s prechodom cez základ. Riešia jednoduché slovné príklady. Matematické vedomosti, zručnosti a návyky sa budujú v súlade s matematickou teóriou na rôznom stupni intuitívneho prístupu podľa individuálnych schopností žiaka.

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJS

Pracovné vyučovanie	6. ročník B v.
ŠVP	4
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	5

Hodinová dotácia učebného predmetu – VJM

Pracovné vyučovanie	6. ročník B v.
ŠVP	4
Voliteľné hodiny	0
ŠkVP	4

CIELE

- Rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci,
- zvládnuť základy jednoduchého pracovného postupu,
- rozvíjať schopnosť účelne spracúvať materiál,
- osvojiť si základné zručnosti a návyky pri práci v domácnosti,
- osvojiť si základné manuálne zručnosti pri prácach v dielni a pestovateľských prácach.

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Učenie samostatnosti pri osobnej hygiene a sebaobslužných činnostiach.

Učenie samostatnosti pri umývaní zubov, čistení nechtov, úprave zovňajšku.

Učenie samostatnosti pri stolovaní v používaní príboru.

Učenie samostatnosti v ukladaní osobných pomôcok do školskej aktovky, do hygienického vrecúška.

Práce v domácnosti

Učenie samostatnosti pri odkladaní odevu a obuvi na určené miesto.

Vešanie odevu na vešiak.

Čistenie šatstva kefovaním, čistenie obuvi.

Zamykanie a odomykanie dvier kľúčom, používanie visiaceho zámku.

Základná obsluha bežných domácich audio a video zariadení (zapnúť/vypnúť, zvýšiť/znížiť hlasitosť zvuku).

Utieranie prachu, umývanie podlahy.

Zdokonaľovanie sa v stolovaní bez pomoci: plytký a hlboký tanier, príbor, pohár, servítka.

Umývanie, utieranie, odkladanie riadu.

Príprava jednoduchého jedla: natrieť pečivo a vianočku maslom, džemom. Natrieť chlieb nátierkou a ozdobiť pokrúpanou uhorkou, rajčinou.

Varenie zemiakovej kaše. Príprava kakaa v mikrovlnnej rúre. Príprava čaju s použitím varnej kanvice na vodu. Servírovanie čajového pečiva.

Umývanie, čistenie a krájanie ovocia a zeleniny.

Navliekanie nite do hrubej ihly, urobiť uzlík.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

Zdokonaľovanie praktických činností, ktoré si žiaci osvojili v predchádzajúcich ročníkoch.

Zamerat' sa na kombináciu rozličného materiálu, sledovať správny pomer veľkosti a ladenia farieb.

Navliekanie korálok podľa vzoru.

Viazanie uzla a mašličky.

Prepichovanie papiera rôznej kvality a navliekanie na niť.

Splietanie bužírky, špagátu, vlny.

Prípravné práce na šitie: preťahovanie bužírky na cvičných drevených (plastových) doskách.

Práce s papierom

Strihanie papiera, vystrihovanie podľa predkreslenej čiary.

Skladanie, prekladanie, lepenie papiera, oblepovanie predmetov.

Prepletanie farebných pásikov. Použitie dierkovača, zošívачky.

Rozkladanie a skladanie škatúl. Balenie balíka.

Prepichovať hrubou ihlou so zdvojenou niťou kartón s narysovanými priamkami a bodmi - jednoduchý steh.

Práce s drevom

Zatĺkanie a vyťahovanie klincov.

Opracovanie dreva pilníkom a rašpľou.

Úprava povrchu dreva brúsnym papierom.

Montážne a demontážne práce

Skladanie puzzle a mozaiky.

Zostavovanie jednoduchých modelov z konštrukčnej stavebnice: spájať súčiastky pomocou matíc a skrutiek. Oboznámenie sa s jednotlivými súčasťami stavebnice a s predlohami.

Pestovateľské práce

Ošetrovanie izbových rastlín.

Príprava pôdy pred siatím: rýľovanie, hrabanie, úprava hriadok.

Siatie do riadkov a jamiek: hrach, reďkovka, fazuľa.

Zber liečivých rastlín podľa miestnych podmienok.

PROCES

Ošetrovanie izbových rastlín sa vykonáva priebežne. Žiaci pomáhajú pri zbere zeleniny, ovocia. Učíme ich rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci.

Osvojujú si správne názvy nástrojov a stavebnice a základné pracovné postupy.

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Výtvarná výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Výtvarná výchova	6. ročník B v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠKVP	1

CIELE

- Rozvíjať zmyslové vnímanie, pozornosť a predstavivosť,
- rozvíjať elementárny zmysel pre priestor,
- oboznámiť sa s výtvarným dielom prostredníctvom ilustrácií a reprodukcií výtvarných diel,
- rozvíjať zmysel pre krásu prírody a vzťah k životnému prostrediu.

OBSAH

Kresba (krieda, ceruza, voskový pastel, fixka, rudka, suchý pastel)

- Kreslenie predmetov vychádzajúcich z kruhu (lopta, snehuliak, kolesá), zo štvorca (utierka, dom), z obdĺžnika (balíček, vežiak, televízor, skriňa).
- Kresba ľudskej postavy.
- Schematické kreslenie zvierat.
- Kresby vychádzajúce z farebných škvŕn, z čiar, z vlnoviek.
- Koláž – kombinovanie s inými technikami (dokresľovanie pastelkami, nalepovanie obrázkov).
- Pokusy o kresbové a farebné vyjadrovanie tvarovo aj farebne výrazných predmetov (detské hračky).

Maľba (akvarelové farby, tempery, štetec, drevko)

- Rozpíjanie, zapúšťanie do mokrého podkladu (krajina, obloha).
- Hra s náhodou – dotváranie farebnej škvŕny na základe predstáv.
- Kontrast svetlých a tmavých farieb ako výrazový prostriedok na vystihnúť náladu (kontrast svetlej a tmavej krajiny).
- Dekoratívne práce – pomocou jednoduchých techník tlače (zvitok papiera, pokrčený papier) rozvíjať zmysel pre rytmus a tvorivé radenie prvkov.

V dekoratívnych kompozíciách môžeme využiť rôzne vystrihovačky, koláže a mozaiky.

Modelovanie (piesok, hlina, plastelína, modurit, Aqasoft, Patcolor, Blandiver, cesto)

- Rozvíjanie elementárneho zmyslu pre priestor. Modelovanie jednoduchej skutočnosti a vyjadrovanie predstáv na základe fantázie.
- Vykrajovanie tvarov pomocou formičky, tvarovanie pomocou špachtle, drevka, dotváranie drobným materiálom.

PROCES

Vedíme žiakov k objavovaniu a pozorovaniu tvarov, vecí z hľadiska ich úžitku a materiálu. Pri kolektívnych výtvarných prácach učíme žiakov spolupracovať s ostatnými, prispôbovať sa požiadavkám skupiny. Pri kresbe ľudskej postavy vedíme žiakov k vystihnútiu proporcionality jednotlivých častí ľudského tela. Poznávajú vlastnosti rozličných modelovacích materiálov a porovnávajú rozdiely medzi nimi. Oboznamujeme žiakov s ukážkami ilustrácií z kníh pre deti. Od jednoduchého opisu obrázka prechádzame k opisu jednotlivých postáv, k vyjadreniu priestoru.

Hudobná výchova

Obsah vzdelávania je rôzny pre triedy s VJS a pre triedy s VJM.

Hodinová dotácia učebného predmetu

Hudobná výchova	6. ročník B v.
ŠVP	1
Voliteľné hodiny	0
ŠKVP	1

CIELE

- Prehĺbiť základné hudobné návyky, ktoré žiaci získali v predošlých ročníkoch,
- viesť žiakov slovom, melódiou, rytmom k jednoduchému samostatnému prejavu,
- hudbou a spevom vyvolávať v žiakoch kladné emócie,
- osvojiť si jednoduché piesne a riekanky,
- oboznámiť sa so štátnou hymnou.

OBSAH pre triedy s VJS:

Rytmické cvičenia, využitie nástrojov Orffovho inštrumentária, rozlišovanie dĺžky tónov. Detské piesne (Cestička belavá; Gúľalo sa, gúľalo; Fúka vetrik; Kde ideš, čierny barane; Tancuj, tancuj; A tam hore na komíne; Konvalinka; Malí muzikanti a iné). Rečňovanky, riekanky (Postojačky, posedačky; Stojí vŕba pri potoku; Princeznička na bále; Ide vláčik; En ten tulipán; Pôjdeme my do hájička a iné). Hudobno-pohybové hry (Ty a ja; Má milá má trnku; Šli dievčence vence vit'; Javorová brána; Pásla ovečky a iné). Počúvanie ľudových piesní, vokálnych a inštrumentálnych skladieb (Padá snežik, Kozipolka, Oženil sa Kulifaj, Koníček, Uspávanka a iné). Slovenská štátna hymna.

OBSAH pre triedy s VJM:

Počúvanie a spievanie detských a ľahkých ľudových piesní (napr. Kecske van a kiskertbe, Hová mégy te, kisnyulacska). Rytmické cvičenia, využitie nástrojov Orffovho inštrumentária, rozlišovanie dĺžky tónov. Počúvanie spevu alebo hry na hudobnom nástroji. Pohybový prejav podľa hudby. Pochod ,rytmické tanečné prvky (napr. prísuný krok bokom). Oboznámenie sa so štátnou hymnou. Správanie sa pri hymne.

PROCES

Žiaci si osvojujú nové piesne zborovým a skupinovým spevom. S pomocou vytvárajú inštrumentálne sprievody. Pomáhame im a spolupracujeme s nimi podľa ich schopností tak, aby hudba a spev v nich vyvolávali radosť a kladné emócie. Vedeťme ich ku kultivovaným pohybovým prejavom. Nacvičujeme pochod, rytmické tanečné prvky ako prísuný krok bokom. Prehľbujeme rytmické čítanie žiakov. Nacvičujeme správanie žiakov pri počúvaní slovenskej štátnej hymny.

Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb

Telesná výchova

Obsah vzdelávania je platný aj pre triedy s vyučovacím jazykom maďarským.

Hodinová dotácia učebného predmetu - VJS

Telesná výchova	6. ročník B v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	2
ŠkVP	4

Hodinová dotácia učebného predmetu – VJM

Telesná výchova	6. ročník B v.
ŠVP	2
Voliteľné hodiny	1
ŠkVP	3

CIELE

- Pasívne si osvojiť základné povely,
- dodržiavať poradovosť,
- dodržiavať určené pravidlá,
- rozvíjať obratnosť, rýchlosť a dynamickú silu,
- formovať kladné vlastnosti žiakov pri kolektívnych hrách.

OBSAH

Zdravotné cviky

Cvičenia zamerané na posilňovanie, uvoľňovanie a preťahovanie jednotlivých svalových skupín, na upevnenie návykov správneho držania tela – opakovanie a obmieňanie cvikov používaných v predošlých ročníkoch.

Bicyklovanie na rehabilitačnom bicykli, na kolobežke.

Chôdza na stepperi, po akupresúrnom chodníku.

Kondičné cvičenia

Chôdza – upevňovanie správneho držania tela s vyrovnaným chrbtom a hlavou, chôdza po čiare, po lane, po hadici, chôdza v zástupe za učiteľom, nácvik rytmickej chôdze s udávaním tempa, s hudobným sprievodom. Chôdza po schodoch hore a dolu striedavo pravou a ľavou nohou, s ľahkým predmetom v ruke.

Nácvik chôdze vo dvojiciach s držaním sa za ruky.

Beh – v zástupe, beh daným smerom, daným tempom, po priamej a slalomovej dráhe, vybehnutie na daný signál zo stoja, z drepu, beh k danému cieľu. Zrýchľovanie a spomaľovanie podľa daného tempa.

Beh do 20 m po priamej dráhe s predbiehaním.

Skoky - poskoky na mieste i z miesta, znožmo i striedavo, daným smerom, okolo méty.

Preskok cez lano na zemi, preskok napnutej gummy do výšky 20 cm.

Zoskok z výšky 20 - 30 cm na mäkkú podložku do drepu.

Nácvik skoku do diaľky: preskok medzery medzi dvoma žinenkami bez rozbehu, s krátkym rozbehom.

Lezenie – upevňovanie lezenia vpred po kolenách po vyznačenej trase.

Podliezanie a preliezanie vhodných prekážok.

Podliezanie a preskakovanie napnutého švihadla.

Lezenie na rebriny alebo na zvislý a šikmý rebrík do výšky 1 m, spúšťanie sa na kĺzačke, prípadne lavičke zavesenej do rebrín.

Hádzanie a chytanie – chytanie lopty gúľajúcej sa po zemi, po šikmej ploche, chytanie hodenej lopty.

Nadhadzovanie a chytanie lopty na mieste i v chôdzi, prehadzovanie lopty cez nízke prekážky.

Hod lopty do diaľky horným oblúkom, do terča, do koša.

Prihrávky vo dvojiciach.

Nosenie, prenášanie, gúľanie a podávanie plnej lopty 1 kg na mieste i v pohybe.

Gymnastické cvičenia – prechod po lavičke s obratom, chôdza po lavičke v drepe.

Chôdza po šikmej ploche (po zavesenej lavičke). Cvičenie rovnováhy a celkovej obratnosti.

Výskok na 2 – 3 diely švédskej debny zo vzporu kľačmo, prechod z kľaku do drepu a stoja, prechod po lavičke s obratom, v sede alebo v ľahu vzad dvíhanie plnej lopty 1 kg.

Základy akrobatických cvičení

Kolíska na chrbte z drepu spojného, prevaľovanie bokom v ľahu na rovnej podložke s napnutými nohami, vzpažmo.

Kotúľ vpred zo širokého stoja rozkročného.

Visy na nízkej hrazde za ruky, za nohy s výdržou.

Zmeny postojov a polôh.

Sezónne činnosti

V zimnom období hry na snehu, chôdza po klzkej ploche, šmýkanie, sánkovanie, bobovanie z mierneho svahu.

V jarnom a letnom období turistika.

Odporúča sa plávanie žiakov - podľa možností školy.

Kolektívne činnosti

Naháňačky. Loptové hry s jednoduchými pravidlami zamerané na hádzanie, chytanie, podávanie, prihrávku obojruč trčením, vrchné chytenie obojruč a hry spojené s rýchlym behom.

Hudobno – pohybové hry

Rytmizovaná chôdza a beh v rôznom tempe. Striedanie chôdze a behu podľa hudobného sprievodu. Prísuný krok bokom, prísuný krok vpred, cval bokom, točenie vo dvojiciach.

Pohybové vyjadrenie hudobných pojmov – vysoko, nízko.

Kondičné a relaxačné cvičenia

Opakovanie a obmieňanie cvikov zameraných na lokálne uvoľňovanie častí hornej a dolnej končatiny, trupu, na celkovú relaxáciu, prehĺbené lokálne dýchanie, uvoľnené vydychovanie.

Kondičné cvičenia realizujeme aj v zimnej a letnej prírode.

PROCES

Rozvíjame obratnosť, rýchlosť a dynamickú silu s využitím behu, skokov, prekonávaním prekážok, prenášaním ľahkých predmetov. Prostné cvičenia zameriavame na rozvíjanie pohybovej koordinácie a techniky pohybu, na pretiahnutie a posilnenie svalových skupín a udržanie pohybového rozsahu v chrbtici a kĺboch.

Pri kolektívnych činnostiach dbáme na formovanie kladných vlastností žiakov.

Činnosti sú zaradované do výchovno-vzdelávacieho procesu podľa aktuálnych podmienok a možností školy.